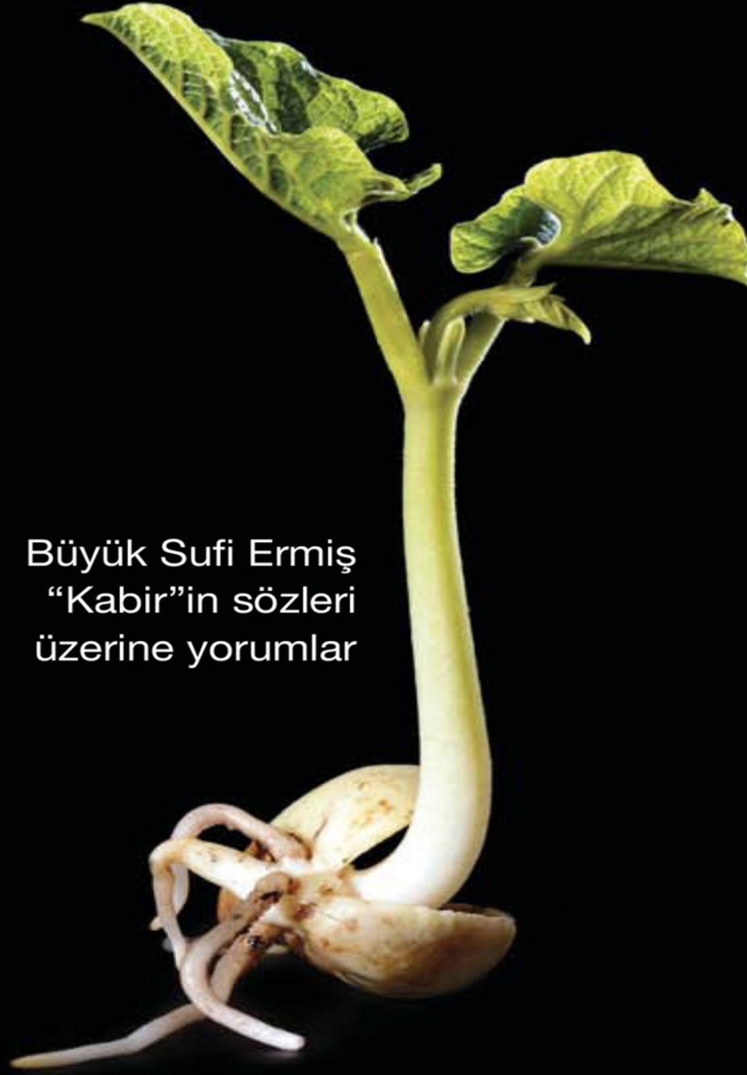
devrim

"Yaşama yepyeni bir gözle bakmak"

Büyük Sufi Ermiş
"Kabir"in sözleri
üzerine yorumlar

OSHO

OSHO

DEVRİM

Yaşama Yepyenİ Bİr Gözle Bakmak

Büyük Sufi Ermiş “Kabir” (1440-1518)’in sözleri üzerine yorumlar.

BUTİK YAYINCILIK ve KİŞİSEL GELİŞİM HİZ. TİC. LTD. ŞTİ.

Eserin Orijinal İsmi “THE REVOLUTION” olup, eser bire bir olarak çevrilmiştir.

Kitaptaki metinler Oslo’nun canlı konuşmalarından seçmelerdir.

Oslo’nun tüm konuşmaları kitaplara basılmış olarak ve ayrıca orijinal konuşma kayıtları olarak mevcuttur.

Canlı konuşmalar ve metinleri online olarak

www.oslo.com adresi üzerinden OSHO Library’den alınabilir.

Daha fazla bilgi için: www.osho.com

Editör: Pantha Nirvano İngilizce aslından Türkçe’ye Çeviren: Işıl Ölmez

Dizgi, Mizanpaj Mineral Görsel İletişim Hizmetleri Ltd. Şti. Tel: 0212 287 26 20

Baskı, Cilt

İstanbul Matbaacılık Basılı Yayıncılık, Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti. Tel: 0216 466 74 96

BUTİK YAYINCILIK VE KİŞİSEL GELİŞİM HİZ. TİC. LTD. ŞTİ.

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/260

Topkapı - İstanbul Tel: 0212 612 05 00 Faks: 0212 612 05 80

www.butikyayincilik.com • info@butikyayincilik.com

BÖLÜM 1-ÇAĞİRAN BİR EL

Sudan başka bir şey yok kutsal göllerde, Biliyorum, çünkü içlerinde yüzüyorum. Tahta ve fildişinden yontulmuş tanrılar tek kelime edemez.

Biliyorum, çünkü onlara haykırıyorum.
Doğu'nun Kutsal Kitapları sözcüklerden ibarettir.
Bir gün kuşkuyla içlerine göz attım.
Kabir'in anlattıkları
sadece başından geçenlerdir.
Yaşamadığın bir şey,
gerçek değildir.

Arasındaki farkı düşünüp duruyorum
suyla üzerindeki dalgaların.
Yükselirken, su yine sudur, geri çekilirken, sudur.
Onları ayırt etmek için bir ipucu verir misin?
Birisi dalga kelimesini icat etti diye,
onu "su"dan ayırmak zorunda mıyım?
İçimizdedir bir Sır Olan.
Bütün galaksilerdeki gezegenler
boncuklar gibi geçer onun ellerinden.
Bir boncuk dizisidir ki bu

ışık saçan gözlerle bakılması gerekir.

Geçmişin tanrıları ölüdür ve yeniden diriltilmeleri imkânsızdır. Bu tanrıların insan bilinciyle ilgileri yoktu; son derece gelişmemiş bir zihin tarafından yaratıldılar. İnsan rüştünü ispat etti. Artık farklı bir tanrı görüşüne ihtiyacı var, farklı bir dine ihtiyacı var. Geçmişinden kurtulmaya ihtiyacı var; çünkü yarın, ancak o zaman mümkün olabilir. Yeninin varlığını göstermesi için eskinin ölmesi gerekir.

Eski tanrıların ortadan kalkmış olması güzel fakat insanlığın onlara veda etmesi zordur. İnsanlık onlara çok alıştı. Büyük bir teselli, rahatlık ve kolaylık sağladılar, bir çeşit güvence oldular. Tanrılardan vazgeçmek insanı ürkütür, korkutur.

Zihin bilinenle kalmak ister, çünkü bilinen tanıdıktır, adımlanmıştır. Zihin bilinmeye atılmaktan daima korkar. Bilinmeyen bir yandan meydan okur, etkiler; diğer yandan ise korku yaratır. Önceden kestirilemez, insan sonucunu önceden bilemez. Zihin daima akılcıdır, uzlaşımsaldır. Zihin bir uzlaşmadır, zihin gelenekseldir, zihin gelenektir. Bu nedenle sorun daima aynı yerdedir: Zihin geçmişe tutunur ama yaşam geleceğe gitmek ister ve zihinle yaşam arasında bitmeyen bir çekişme vardır. Zihni seçenler ölü kalır. Zihne karşı yaşamı seçenler yüksek değerlere sahip insanlardır.

Yalnızca geçmişteki tanrılar ölmekle kalmadı, artık kişisel bir Tanrı anlayışının da hiçbir anlamı yok. İleride tanrılar olmayacak, tek bir Tanrı bile olmayacak; ancak tanrısallık olabilir. Bunu anlamaya çalış. Tanrı'nın gelecekte bir biçimi olamaz; biçim konusunda ısrar edersen, din olmaz. Ancak bir biçimsizlik kavranabilir; bir nitelik, bir insan değil; bir enerji, bir varlık değil. Tanrı değil, tanrısallık. Belli bir din değil -Hıristiyanlık, Hinduizm, Müslümanlık-, sadece dindarlık.

Bunu görebilenlerin yaşamlarında büyük bir dönüşüm vardır. Tanrısallık adına Tanrı'dan vazgeçilmesi gerektiğini ve dindarlık adına dinlerin ortadan kalkması gerektiğini görebilenler, geleceğin insanlarıdır. Ve ben sadece geleceğin insanlarıyla konuşuyorum. Ölülerle ilgilenmiyorum, mezarlıklarla ilgilenmiyorum. Mezarlıklar güzel olabilir ama konumuz bu değil; mezarlık mezarlıktır.

Hayat bir maceradır; devam eden bir macera, bilinmeyene doğru sürekli bir serüvendir. Mantıkla yaşamın ayrıldığı yer burasıdır. Mantık eski olanla

kalır. Mantıkta herhangi bir sıçrama olmaz, mantık kuantum sıçramasına izin vermez, doğası gereği buna izin veremez. Adım adım ilerlemek zorundadır, önermeleri takip etmek zorundadır. Sonuç sadece önermelerin içinde bulunan ve ortaya çıkarılmış bir şeydir, yeni bir şey değildir. Mantık yeni olana asla ulaşamaz; yalnızca eski olanı ortaya koyar. Eskiyi anlaşılır kılar, eskiye açıklık getirir, eskiyi şeffaf hale getirir fakat asla yeniye ulaşmaz. Bunu yapamaz, çünkü yeniye uygun bir bağlam eskinin içinde yoktur. Yeni, bu yüzden yenidir; çünkü kökleri eski olanın içinde değildir. Tamamen yenidir. Hiçbir yerden gelmez, hiçlikten çıkar. Geçmişten destek almaz.

Bu yüzden buna kuantum sıçraması diyorum. Adım adım hareket etmez, akıl yürüterek hareket etmez. Bir kıyas değildir,bir şarkıdır. Eğer izin verirsen, senin varlığında birden ortaya çıkar. Gizemlidir; açıklanamaz çünkü bütün açıklamalar geçmişten gelir. Açıklanmadan kalır. Ancak güzelliği, gizemi, kerameti, haşmeti de buradadır. Bir “Şimdi oldu!” deneyimidir. Ona sahip olabilirsin ama ondan bir kuram çıkaramazsın. Kuram çıkardığın anda yaşamı ölüme dönüştürürsün, yaşamı ölüme indirgersin.

Bir şeyi analiz etmeye çalıştığın an -açıklamak analiz etmek, parçalara ayırmak demektir- onun yapısal bütünlüğünü ortadan kaldırırsın. Bir gül bitkisi görürsün; bütün güzelliği ve açıklanmamışlığı, açıklanamazlığıyla oradadır. Sevilmek, kutlanmak için oradadır. Etrafında dans edebilirsin, yanında sessizce oturabilirsin. O zaman büyük bir keyif ve büyük bir içgörü ortaya çıkacaktır, ancak zihnin açıklamalar ister. Zihnin şöyle der: “Bu gül bitkisinin anlamı nedir?” Hiçbir anlamı yoktur. Anlamın ötesindedir. Sen bir açıklama almak istersin: Neden var, ne için? O zaman onun gerçekliğiyle bağlantını kaybediyorsun, geçmişten gelen zihnin içine çekiliyorsun. Artık onu bildiğin başka çiçeklerle karşılaştırabilirsin. Olmadı parçalara ayırabilir, mantık yoluyla gerçekliğini öğrenmeye çalışabilirsin.

Onu anladığında -kimyasını anlayabilirsin, şiirselliğini değil-, kimyasını anladığında, ona ilişkin birtakım açıklamalar elde ettiğinde, ölür. Çiçek artık yoktur. Elinde birkaç kimyasal kalır; o kimyasallar çiçek değildir. Bunlar onun yapıtaşları olabilir ama yapısal bütünlüğü değildir. Ve bir çiçek sadece parçalarının genel toplamı değildir; parçalarının genel toplamından daha fazlasıdır.

Şiirsellikle kastettiğim budur. Bir şey parçalarının genel toplamından daha fazlası olduğunda, şiirseldir. Bütünü parçalarına indirgeyemezsin, çünkü bütünde parçaların asla sahip olamayacağı bir şey vardır; yapısal bir bütünlüğe sahiptir.

Onu yakalayamazsın, elinde tutamazsın, kuram haline getiremezsin, onun hakkında bilimsel bir makale yazamazsın. Kavrayışın ötesindedir, yakalanması son derece zordur. Kovaladıkça daha çok kaçırırsın. Onu gerçekten bilmek için tadına varmalısın, onu gerçekten bilmek için sevmek zorundasın.

Ancak sevgi hiçbir açıklama vermez. Büyük içgörü, büyük önsezi verir; sana büyük sağgörü verir fakat açıklama yoktur. Bir öğreti, bir dogma yaratamazsın.

Gelecek, kalbin şiirselliğine erişebilenlere ait olacaktır. Geçmiş çok mantıksaldı. Sözde dindarlar bile sadece mantıkçıydı. Teoloji kisvesi altında mantık üretiyor, Tanrı adına felsefe yaratıyorlardı. Geçmişte dinin en yüksek hali felsefe, en düşük hali ise batıl inançtı; her ikisi de düzmecedir. Kişinin dinsel bir şiirselliğe, bir mistisizme ihtiyacı vardır.

Kabir bir haberci, geleceğin müjdecisi, baharı müjdeleyen ilk çiçektir. En büyük din şairlerinden biridir. Teolog değildir, hiçbir dine mensup değildir, bütün dinler onundur fakat o hepsini içine alacak kadar uçsuz bucaksızdır. Onu belirli bir din tanımlamaz. O bir Hindu, bir Müslüman, bir Hıristiyan, bir Cayna ve bir Budist'tir. O kusursuz bir güzellik, harika bir şiir, muhteşem bir orkestradır.

Üstelik bu insan tamamen eğitimsizdi. Dokumacıydı; fakir bir insandı. Hindistan'da onun gibisi az bulunur: Buda bir kralın oğluydu; Mahavira da öyle, Rama ve Krişna da öyle. Dünyaya liderlerinin ruhani olduğunu söyleyip durmasına rağmen Hindistan her zaman zenginlerle çok fazla ilgilenmiştir. Fazla maddeci olmuştur ve üstelik bu konuda dürüst de değildir. Hintliler maddi şeylerin aleyhinde konuşsalar da, maddecidirler. Buda'yı övüyorlarsa, krallığı reddettiği için överler; değer yine krallıktadır. Böyle bir zenginliği reddettiği için, bu yüzden büyük saygı görür.

Kabir gibisi azdır; o, fakir bir adamdır. Kabir'le birlikte ilk defa fakir bir insan Tanrı adamı olarak tanınır. Yoksa bu konum krallar, prensler ve zengin insanların tekelindeydi. Kabir, Doğu'nun İsa'sıdır. İsa da eğitimsizdi -bir marangozun oğlu- ve İsa da Kabir gibi konuşur. İkisinin arasında büyük benzerlikler vardır. İkisi de aynı topraktandır, işlenmemiştir fakat her ikisi

de büyük içgörülere sahiptir. Doğal, kültürsüz, eğitimsizdirler. Belki de sözlerinin bu kadar güçlü olmasının nedeni budur. Bilgelikleri üniversitelerde öğretilenlerden değildir; hiç okula gitmemişler. Bilgelikleri kitlelerden gelir, bilgelikleri kendi deneyimlerinden kaynaklanmaktadır. Öğre-nilmemiştir, bilimsel değildir; üstat ya da haham değildirler. Sıradan insanlardır. Kabir'le birlikte Doğu'da ilk kez yoksul bir insan Tanrı'nın güzelliklerini duyurmaya gelir.

Fakir bir insan için Tanrı'nın rahmetini anlatması çok zordur; dindar olmak yoksul bir insan için çok zordur. Benim anlayışım budur; zengin ve dindar olmayan bir insana rastladıysan, o insan aptaldır. Din bilincinin oluşması zengin olmana bağlıdır. Bunun için fazla farkındalığa gerek yoktur, servetin sana bu dünyanın boşunalığını kanıtlayacaktır. Her şeye sahipsen, dindar olmak zorundasın; bu kaçınılmazdır, çünkü her şeye sahip olduğunda "Her şeye sahibim ama içimde hiçbir şeye sahip değilim" diyebileceksin. Bunu aptal bir insan bile görebilir, büyük bir zekâya gerek yoktur. Eğer zengin bir insan bunu yaşamıyorsa, o zaman bu kişi gerçekten çok ama çok akılsız, düpedüz aptal demektir.

Yoksul bir insanın dindar olması çok zordur. Büyük zekâ gerekir, çünkü fakir bir insan hiçbir şeye sahip değildir. Fakir olduğunda dünyanın anlamsızlığını görmek çok zordur. Dünyayı deneyimlemediğin için sahip olmadığın şeyi, onun boşunalığını görmek büyük içgörü gerektirir. Bu nedenle bir İsa'ya ya da bir Kabir'e, bir Buda'dan ya da bir Mahavira'dan çok daha fazla kıymet veririm. Onlar her şeye sahiptiler, dünyayı tüketmişlerdi. Krallığın bütün güzel kadınları Buda'nın emrine amadeydi. Buda'nın fiziksel güzelliğin önemsizliğini, onun bir hayal olduğunu fark etmesi doğaldır. Yirmi beş yüzyıl önce bir insanın sahip olabileceği her lükse sahipti. Bunların doyurmadığını fark etmesi için fazla zekâ gerekmiyor. Bunlar doyurmaz; doyurucu olmadıklarını, memnuniyetsizliğin aynı kaldığını gerçek deneyim kanıtlar.

Fakat bunu yapmak bir Kabir ya da bir İsa için çok zordur. Onlar kral değil, fakir insanlardır; temel ihtiyaçları bile karşılanmaz. Umut etmek, hayal kurmak ve arzu duymak için her olanak mevcuttur. Dünyanın anlamsızlığını görmek büyük bir deha gerektirecektir. Kabir eğitimsizdir ancak üstün bir zekâya, sahip olmadığı şeyin boşunalığını görebilecek kadar keskin gözlere sahip bir insandır. Bunu kendi elleriyle tutmadan da

görebilir; algısı bu kadar açıktır. Kabir gelecekteki bir dinin ilk işaretini verir.

Geleceğin dini törensel olmayacaktır. Fazla tapınma olmayacak ancak çokça kutlama olacaktır. Ve aslında kutlama tek gerçek ibadettir. Çok şarkı söyleyenecek, çok dans edilecek ama belli bir tanrıya adanmayacak, sadece varoluşun kendisine adanacak; bir yürek dökümü, bir yürek paylaşımı olacaktır. Dansın kendisi yeterlidir, birisi için yapılması gerekmez. Şarkı kendi içinde yeterlidir, birisine söylenmesi gerekmez. Dua kendi içinde yeterlidir; bir tapınak, bir kilise veya bir camide dua edilmesine gerek yoktur. Aslında dua etmeye de hiç gerek yoktur; yalnızca dindar bir yürek yeterlidir. Ve bu herhangi bir dogmaya, herhangi bir öğretiye bağlanmayacak bir din; bir felsefesi bulunmayan ancak gerçekliğin başka bir boyutuna ilişkin sana kesinlikle vizyon kazandıran bir din olacaktır.

Aklından çıkarma: Kabir bir isyancıdır. Ve ben bir isyancıyla bir devrimci arasında büyük bir ayırım yaparım. Bir devrimcinin devrimle pek ilgisi yoktur; bir devrimci bir şeye karşıdır, bir köktencidir. Gelenekçi uzlaşmacıdır, sağcıdır; devrimci solcudur fakat bunlar aynı oyunun parçasıdır. Tıpkı sağ elle sol elin aynı insana ait olması gibi, sağcı ve solcu da aynı zihne aittir.

Büyük bir Rus ermişinden bahsedildiğini duydum; adı Avvakum'du. Avvakum bir insanın üç parmakla değil -kutsal üçlüyü temsil eder- iki parmakla -İsa'nın hem insan hem de Tanrı olduğu, ikili doğasını temsil eder- haç çıkarması gerektiğine inanıyordu. Onun büyük bir devrimci olduğu düşünülüyordu. Şimdi bu nasıl bir saçmalıktır? İster üç parmakla haç çıkar ister iki parmakla, ne fark eder?

Fakat Avvakum'un büyük bir devrimci ermiş olduğu düşünülüyordu. İnsanlar çarmıha gerildiği, öldürüldüğü için böyle düşünmüş olsa gerek. Onu öldürenler aptal insanlardı ve Avvakum da çok zeki bir adama benzemiyor. Bu konuda o kadar katıydı ki, 1682'de kilisenin müsaadesiyle bağlandığı kazıkta alevlerin içinde yok olurken sonuna kadar görev duygusuyla, meydan okurcasına iki parmakla haç çıkardı. Alevler arasında iki parmakla haç çıkardı; meydan okumak için.

Devrim bunun neresinde? Üç ya da iki parmak; fasa fiso. Senin devrimcilerin hep böyledir. Gelenekçiler akılsızdır ve devrimciler de pek

zeki değildir. Zıt kutuplarda aynı şeyleri yapmaya devam ederler. Oysa bu kutuplar aynı enerji, aynı tür zihin tarafından yaratılmıştır.

Din devrimci değildir, gelenekçi değildir, başkaldırı değildir. Bu yeni boyutlar sağda ya da solda bir yerde değil, bu yeni boyutlar yukarıdadır. Yukarısı, öncülleri ve hedefleri gelenek sel sağı ve solu aşan tamamen yeni bir sistemdir. Sol ya da sağ, hepsi muhafazakârdır; hepsi aşağıdadır. İsyan üst bir boyuttur, ne sağda ne de soldadır. Yukarıya doğru hareket eden bütünüyle yeni bir enerji türüdür, farklı bir yaşam görüşüne sahiptir.

Kabir üst boyuta inanır. Üstte olan nedir? Geçmiş alttadır, eski alttadır, tanıdık alttadır; tanıdık olmayan, bilinmeyen, gizemli olan üsttedir. Yukarıda ol, asla aşağıdaki boyuta ait olma. İnsanların bulunduğu yer orasıdır. Hıristiyanlar, Hindular, Müslümanlar, Caynalar ve Budistler, yeryüzünde sürünür gibi yaşamaya devam ediyorlar; uçmuyorlar. Din sana sonsuzluğa varmak için kanatlar verir.

Kabir’in sutralarını dinlerken bunu hatırla. Son derece sarsıcı olacak, zihnini paramparça edecektir. Şefkatinden yerle bir edecek, içinde bir tür boşluk yaratacaktır; çünkü Tanrı ancak o boşlukta vardır, tanrısallık anlamında Tanrı. Meditasyon ancak o boşluktadır ve ancak o boşlukta ilk kez görmeye başlarsın.

Cusa’lı Nicholas Tanrı için deus kelimesinin theoro’dan geldiğine işaret etmiştir. “Teori”, güzel bir kelime olan theoro’dan çıkmıştır. Teori çok çirkindir oldu fakat theoro güzeldir: Basitçe “Ben görüyorum” demektir.

Din sana görme yeteneği verir; bu basit bir biçimde açıklıktır. Unutma, açıklık sana açıklamalar getirmez fakat yaşayabilmeni sağlar, sevebilmeni sağlar. Açıklık sana anlamlar vermez fakat anlamlılık verir. Tekrar ediyorum, bunlar farklı şeylerdir. Anlam zihin işidir; anlamlılık bir yaşam deneyimidir, varoluşsaldır.

Albert Einstein’ın “Bilim olmadan din kördür ve din olmadan bilim eksiktir” dediğini duydum. Küçük bir değişiklikle katıldığımı söylemek isterim; yalnız bu küçük değişikliğin anlamı büyüktür. Einstein “Bilim olmadan din kördür” diyor. Bu doğru değil. Daha doğrusu bilim olmadan din eksiktir ve din olmadan bilim kördür, çünkü din görme yeteneği verir. Gerçekliğe dair içgörü kazandırır; içerde ve dışarda içgörü kazandırır. Evet, doğrudur; bilim olmadan din eksiktir, adım atamaz.

Bunu Doğu’da görebilirsin: Doğu eksiktir, gerçek anlamda eksik. Batı kördür, gerçek anlamda kör. Bilim enerji, güç, hız, teknoloji verir fakat sana

bunlarla ne yapacağın konusunda içgörü vermez. Sana yalnızca maddeye ilişkin içgörü verir, kendi varlığına ilişkin içgörü değil. Bu nedenle maddeye ilişkin içgörü büyük, daha büyük teknoloji haline gelmeye devam eder ve sen onunla ne yapman gerektiğini bilmezsin. Oysa teknoloji bu noktadayken onunla bir şey yapmak zorundasın. Bilim sana bilgelik vermeden güç verir, tehlike olan budur. Din sana güç vermeden bilgelik verir, tehlikeli olan budur. Doğu'da insanlar görme yeteneğine sahiptir fakat bir şey yapmaya güçleri yoktur.

Gelecek yeni türde bir sentezin meydana gelmesini sağlayacak: buluşan ve birbirine karışan bilim ve din. O zaman insan eksik olmayacak ve insan kör olmayacak.

Kabir'in yaklaşımı sana geleceğe ilişkin, ne tür bir dinin mümkün olduğuna ilişkin pek çok işaret verecektir. Bu çoğu zaman seni sarsabilir, çoğu zaman seni rahatsız edebilir fakat her gelişmenin sancılı olduğunu unutma. Kabir'le çok fazla gelişebilirsin.

Kabir sana cevap vermeye çalışmaz, çünkü cevap olmadığını çok iyi bilir. Soru ve cevap oyunu bir oyundan ibarettir. Kabir takipçilerinin sorularını cevaplamıyor değildi; cevaplıyordu fakat şakacı bir şekilde cevaplıyordu. Bu niteliği hatırlamalısın. O, ciddi bir adam değildir; bir bilgenin ciddi olması mümkün değildir. Ciddiyet cehaletin parçasıdır, ciddiyet egonun gölgesi-dir. Bilge her zaman tasasızdır. Soruların ciddi cevapları olamaz, en azından Kabir için olmaz, çünkü o yaşamın bir anlamı olduğuna inanmaz; senin izlemek ve anlam bulmak için yaşamdan uzak durmak zorunda olduğuna inanmaz. O, katılıma inanır. Senden bir seyirci, kurgucu, felsefeci olmanı istemez.

Kabir şöyle der: "Hayatın içine dal!" Onun parçası ol; onunla birlikte titreş. O zaman bileceksin; yine de bilgini asla kelimeler aracılığıyla başka birisine aktaramayacaksın. Hakikat aktarılamaz. Ama sen hakikat olacak, hayatın bu karanlık gecesinde bir ışık olacaksın ve bu hayat hengâmesinde bir yol olacaksın. Birçok insan senin yanında içgörüler edinecek; katalitik madde olacaksın ama hazır cevaplar vermen mümkün olmayacak.

Hayatın anlamıyla ilgili soruların ciddi cevapları olamaz, çünkü yaşam hakkında soru sormak yaşamdan uzak durmak ve insan yaşam değilmiş gibi yapmaktır ve bunu yaptığında daha en başından yanlış bir adım atmış olursun. İlk yanlış adımdan sonra, bütün adımların yanlış olacaktır. Sorular en iyi haliyle bir çeşit oyundur ve bu şekilde zevk alınabilir. Ve doğru

cevaplar yoktur, sadece kolay olanlar vardır. Tekrar ediyorum: Doğru cevaplar yoktur, sadece kolay olanlar vardır; oyun oynadığını bilenlerin kolayca verdiği ve aldığı cevaplar.

Bir üstatla bir mürit arasındaki oyun budur. Kabir'in söyledikleri yazılmamış, müritlerine yöneltilmiştir. Onun sözleri yüreğinden kendiliğinden dökülenlerdir. O bir ozandı, o bir şairdi; birisi bir şey sorduğunda hemen bir şarkı söylerdi. Bugüne dek hiç kimse böyle şarkılar söylememiştir.

Aydınlanmış insan, akılsız bir insandan başka bir şey değildir. Unutma, Kabir'le birlikte ilerlerken, aydınlanmış insan akılsız birisinden farklı değildir. Bir insanın aydınlanmasını sağlayan şey, bir aptala benzediğini fark etmesidir. "Zihnim bir aptalınki gibi" der Lao Tzu. Kabir buna tamamen katılır. "Ne kadar boş" der Lao Tzu, " bir aptalınki kadar boş." Boşluk hiçbir şeyi ciddiye almaz, hiçbir şeyi bir diğerinin üzerine çıkarmaz. Hiçbir şeye tapınmayarak her şeyi kutlar.

Kabir kutlamacıdır. Her şeyi, hayatın bütün renklerini,onun gökkuşağının tamamını kutlar. Sana söyleyeceği şey felsefe değil, salt şiirdir. Din değil, çağıran bir el, aralanmış bir kapı, tertemiz bir aynadır. Yuvaya dönüş yoludur, doğaya dönüş yoludur.

Kabir için doğa; ağaçlar, kayalar, nehirler ve dağlar Tanrı'dır. Tapınaklara, kiliselere ve camilere inanmaz, yaşayan gerçekliğe inanır. Tanrı oradadır; nefes alarak, çiçek açarak, akarak. Sen nereye gidiyorsun? İnsan tarafından kendi suretinde yapılmış bir puta tapmak için, yine insan yapımı bir tapınağa gidiyorsun.

Kabir seni tapınak ve camilerden çıkmaya çağırır: Orada ne yapıyorsun?
Kabir seni yaşamı kutlamaya çağırır. Bir hikâye duydum:

Bir keresinde bir konuşma sırasında yaşlı Zen ustası olan Dr D.T. Suzuki'ye bir öğrenci sorar: "Gerçeklik kelimesini kullandığınızda, fiziksel dünyanın görece gerçekliğini mi kastediyorsunuz, yoksa manevi dünyanın Mutlak Gerçekliğini mi?"

Suzuki hiçbir şey söylemeden gözlerini kapatır. Böyle zamanlarda derin bir meditasyona mı yoksa uykuya mı daldığı anlaşılamadığından, öğrencileri buna "bir Suzuki yapmak" diyorlardı. Çok daha uzun gibi gelen tastamam bir dakikanın sonunda Suzuki gözlerini açar ve "Evet" der.

Bir bilgenin yöntemi budur. Şu ya da bu şekilde sorular fazla bir anlam ifade etmez. Şu ya da bu şekilde cevaplar fazla bir anlam ifade etmez. Hayatın sorular olmadan ve cevaplar olmadan yaşanması gerekir; ancak o zaman onun gerçekliğinin içinde yaşarsın. Öyleyse, yaşama git; Tanrı'nın bulunabileceği tep tapınak budur. Ve hiçbir soru, hiçbir cevap olmadan; sessizce, saflıkla, cahilce git. Sadece ona git ve yaşamın seni ele geçirmesine izin ver. Yaşamı ele geçermeye çalışma; egonun sürekli yaptığı şey budur. Onu yakalamaya çalışma, onun tarafından ele geçirilmeye razı ol. Aklını başından alsın, sular altında bıraksın; o zaman bileceksin. O kadar derinden bileceksin ki asla "Ben biliyorum" diyemeyeceksin. O kadar içtenlikle bileceksin ki onu bilgiye indirgeyemeyeceksin.

Ancak yüzeysel şeyler bilgiye çevrilebilir. Bir hakikat ne kadar derinse, onu bilgiye dönüştürmek de o kadar zordur. Bilgi çok sönük görünür, hakikatse çok canlıdır. Bilgi ruhsuz, kalpsizdir; hakikatse yüreğin atışı, kanın dolaşımı, havanın solunması, sevgi ve danstır.

Şimdi sutralara gelelim:

Sudan başka bir şey yok kutsal göllerde...

Doğu'da asırlardan beri kutsal sulara inanılmıştır; Ganj'a girersen arınırsın, başka bir şeye gerek yoktur. Çok ucuz, yapması çok kolay fakat son derece aldatıcıdır; rahipler seni aptal yerine koyar. Kabir şöyle der: Sudan başka bir şey yoktur kutsal su birikintilerinde. Çekici eline alır ve senin sözde dinini yerle bir etmeye başlar. Kutsal su birikintileri Hindular için son derece değerli olmuştur. Su kesinlikle bedeni temizler ancak ruhu temizleyemez. Bilincini nasıl temizleyebilir? Yanlış yapıyorsun ve gidip Ganj'a dalınca olayın bittiğini düşünüyorsun.

Bu yaşandı. Ramakrişna'nın bir takipçisi belirli bir kutsal günde Ganj'a gidecekti ve Ramakrişna'dan izin istedi. Ramakrişna, Kabir gibi değildir. Çok kibar bir adam; eline çekiç almazdı. Fakat hakikat hakikattir: Çekiçle değil, çiçekle vururdu. Ancak vuruş vuruştur ve bazen bir çiçek bir çekiçten daha sert vurabilir. "Güzel, git. Ganj güzeldir, arındırır. Fakat bir şeyi unutma, geri dönme. Sonsuza dek Ganj'ın içinde kal, çünkü dışarı çıktığın anda etkisi kaybolur. Ganj kıyılarındaki ağaçları gördün mü?" dedi.

Mürit "Evet, Ganj'da büyük ağaçlar var" dedi.

Ramakrişna "Bu konuyu hiç düşündün mü, neden orada durduklarını?" dedi.

“Hayır, bu konuyu hiç düşünmedim” dedi adam.

Ramakrişna “Ganj’a dalıp suyun altına indiğinde, doğal olarak Ganj o kadar saftır ki günahların hemen seni terk eder. Fakat ağaçlara atlar ve orada kalırlar. Sen eve geri dönerken tekrar üzerine atlarlar” dedi.

Bu hikâye aynı şeyi anlatıyor, yalnızca Ramakrişna’yla Kabir’in söyleme biçimleri farklı. Kabir dobra, Ramakrişna ise kibardır.

Şu insan zihninin aptallığına bak. Binlerce yıldan beri kutsal bir su birikintisine, bir nehre ya da bir göle giderek her şeyin yoluna gireceğine inandı. Ve aynı şekilde başkaları da başka şeylere inandılar: kutsal şehirlere, Kudüs’e ya da Ağlama Duvarı’na gitmeye .Bu yaklaşımların hepsi de aptalcadır. Yapmakta olduğun her şeyden kurtulmak için ucuz yollar bulmaya çalışıyor, sorumluluğu kendi üzerine almak istemiyorsun. Kendini dönüştürmek istemediğin için bu ucuz yolları buluyorsun. Sen aynı kalıyorsun.

İnsan bunlar yüzünden değişmedi. Ve bu şeyler büyük bir teselli kaynağı oldu. Bir katil nehre, kutsal bir nehre gider; nehre dalar ve son derece iyi hisseder. Aynı şey günah çıkarmaya giden Hıristiyanlara da yapılıyor. Rahibe gidip günah çıkarırsın ve işin günah çıkarmakla bittiğini zannedersin; ertesi gün aynı şeyi tekrar yapmaya hazırsındır. Fazla problem olmadığını bilirsin. Tekrar yapabilir ve gidip tekrar günah çıkarabilirsin. Her yıl gidip Ganj’a daldığında bütün yılı temizlersin ve büyük erdem sahibi olursun.

Bu konuda düşündüğün zaman, çok aptalca görünüyor. Fakat insan şimdiye dek böyle yaşadı: İnsan din adı altında kendi dönüşümünü erteleyip durdu. Gerçek din, dönüştürücü bir güç olmalıdır. Ancak sözde din dönüştürücü bir güç değil, tersine bir ayak bağı oldu. İnsanın değişiminde en büyük engeli oluşturdu.

Bu yüzden dindar insanlar bir dairenin içinde dönüp duruyorlar. Her şeyin yolunda gideceğini umarak belirli şeyleri yapmaya devam ediyor ve aynı kalıyorlar. Yıllar yılı tapınağa gidiyorlar. Tespihleriyle oynamaya devam ediyor, kutsal isimleri tekrarlamaya devam ediyor ve aynı kalıyorlar. En ufak bir değişim bile olmuyor. Hiçbir şey değişmiyor. Aslında inançları kendilerini değişimden korumalarının yollarıdır, inançları onların savunmalarıdır, inançları onları kuşatan zırhtır. Aynı kalmak isterler. Aynı zamanda da dindar olmanın, başkalarından daha mübarek olmanın, sıradan

insan olmamanın, sıradışı olmanın keyfini yaşamak isterler. Ve bu şeyler senin sıradışı, üstün, sözde dindar olduğuna ilişkin güzel hayaller kurmana neden olur. Bunlar ego hareketleridir.

Sudan başka bir şey yok kutsal göllerde, Biliyorum, der Kabir, çünkü içlerinde yüzüyorum. Tahta ve fildişinden yontulmuş tanrılar tek kelime edemez.

Biliyorum, çünkü onlara haykırıyorum.

Kabir bunu kendi deneyiminden yola çıkarak söyler. Bu tür yerlerin hepsine gidiyordu; tapınağa, camiye, kutsal nehre ve kutsal yerlere. Bu yerleri gezmişti ancak gözleri açık dolaşıyordu; neler olup bittiğini izliyordu ve hiçbir şey olmuyordu. Bunu kendi deneyimiyle söylüyor. O bir teorisyen değildir; bunu hiç aklından çıkarma. Her ne söylüyorsa, onu kendisi yaşadığı için söyler. İfadesinde doğruluk vardır, sadece felsefe yapmaz; kutsal göllerde sudan başka bir şey olmadığı yalnızca bir fikir değildir. Şöyle der:

Biliyorum, çünkü içlerinde yüzüyorum. Tahta ve fildişinden yontulmuş tanrılar tek kelime edemez.

Sen onlara dua etmeyi sürdürüyorsun. Olayın saçmalığını, anlamsızlığını gör: Onları sen yarattın! Onları pazardan satın aldın ve sonra onlara ibadet etmeye başladın. Bunlar eğlencelik şeyler, oynamak için oyuncaklar ve sen kendini kandırmaya devam ediyorsun. Kendi aldatmacalarınla kendini o kadar hipnotize etmiş olabilirsin ki bütün yaşamın hakikati bir an için bile görülmeden harcanıp gidebilir.

Bu putların hepsini yok et. Bu iş sancılı olacaktır, çünkü bunlar kuşkusuz bir teselli veriyorlar. Çok ama çok sancılı olacak; çünkü ağlayacak, dua edecek bir tanrı olmadan yalnız kalacaksın. Varoluşun bu muazzam boşluğunda tek başına kalacaksın. Fakat gerçekliğe giden, hakiki Tanrı'ya giden, tanrısallığa giden ilk adım budur: Bütün inançlarından soyun; bütün putlardan kurtul.

Tahta ve fildişinden yontulmuş tanrılar tek kelime edemez.

Biliyorum, der Kabir, çünkü onlara haykırıyorum.

Yıllardır dua ediyordu. Bunu öylesine söylemiyor; iki gözü iki çeşme ağladı! Sızlanıyor ve ağlıyor ve sızlanıyor ve ağlıyor ve dua ediyordu; sonra bir gün birden gerçeği fark etti: Kime sesleniyorum? Kimse yok, tapınak boş! Tanrı hiçbir zaman orada olmadı. İnsanın aptallığının ürettiği, belli

güvenceler için inşa ettiği insan yapımı bir tapınak. İnsan yalnız kalamadığı için, bir Tanrı yaratır. Tanrı, hep bir ebeveyne ihtiyaç duymanla bağlantılı çocukça bir arzudan başka bir şey değildir. Bir baba takıntısı ya da anne takıntısıdır.

Çocuk dünyaya gelir; güvenlik, rahatlık, uygun koşullar içinde doğar. Anne bakımını üstlenir, baba bakımını üstlenir; bebek korunur. Bu koruma içinde; bu şefkatli, sevgi dolu ortamda büyür; buna alışır. Hep bu şekilde gözetileceği, hep bu şekilde korunacağı, hep bu şekilde sevileceği düşüncesine kapılmaya başlar. Bu bir çocuk için doğaldır, çünkü insan kendi deneyimleriyle öğrenir. Er ya da geç kendi ayaklarının üzerinde durması gerekecektir. Er ya da geç anne ölecek, baba yok olacak, yalnız kalacaktır. O zaman bir problem ortaya çıkar: “Bana kim bakacak? Beni kim sevecek? Beni kim koruyacak?” Artık bütün güvenceler gitmiştir. O zaman kişi hayali güvenceler yaratır. “Bir Tanrı var. Baba Tanrı ya da Ana Tanrı” der.

Neden Tanrı’ya “Baba” diyorsun? Bunun senin babanla ilgisi var. Neden Tanrı’ya “Ana” diyorsun? Senin annenle ilgisi var. Bu bir korumadır, bu bir arzu gidermedir.

Kabir modern psikolojiyle ve onun yaklaşım tarzıyla kesinlikle aynı fikirde olurdu: Gerçek ebeveynlerin gittiği için hayali ebeveynler yaratırsın. Tek başına kalamazsın. Özünde hâlâ çocuk, özünde hâlâ toysun; henüz bir birey değilsin.

Birey olmak için kişinin bütün putlardan, bütün yansıtmalardan kurtulması gerekir. Birey olmak için insan hiçbir zırha bürünmeden belirsizlik içinde yaşamak zorundadır.

Savunmasız, hiçbir koruma olmadan yaşamak zorundadır; tehlikeli bir şekilde yaşamak zorundadır. Korktuğun için bir Tanrı yaratırsın. Tanrın korkundan doğmuştur.

Gerçek Tanrı asla korkudan doğmaz. Gerçek Tanrı nereden doğar? Gerçek Tanrı sevgiden doğar. Sahte Tanrı korkudan doğar. Bunu aklından çıkarma: Korkudan dua ettiğin her seferinde duan sahtedir, uydurmadır, tamamen zaman kaybıdır. Sevgiden dua ettiğin zaman duan gerçektir. Yalnızca sevgi gerçektir. Ancak farkın anlaşılması gerekir. Korkudan dua ettiğin zaman gökyüzünde bir yerdeki bir Tanrı’dan sana sevgi vermesini istersin. Bu dilenciliktir. Sen bir çocuksun, bir babaya ihtiyacın var. Kendi baban sana ihanet etti, öldü; kendi annen sana sonsuza kadar sadık kalmadı. Şimdi

sonsuza dek var olacak bir babaya veya bir anneye, ölümsüz bir anne ve babaya, bir ölümsüzlüğe ihtiyacın var ama sen sevgi istiyorsun.

Bir çocuk sevgi ister, yetişkin bir insan sevgi verir: Bir çocukla yetişkin bir insan arasındaki fark budur. Sözde yetişkinlerin hiçbiri yetişkin değildir. Yaşça büyümek gerçek büyüme değildir; bilinç olarak büyümek gerçek gelişmedir. Büyümek ille de yetişkin olmak değildir; yalnızca bir sürenin geçmesi olabilir. Sadece ihtiyarlarsın, yetişkin olmazsın. Sadece yaşlanırsın, bilge olmazsın.

Çocuk sadece alır. Bu doğaldır. Çocuk veremez, ancak alabilir. Anneden süt alır, karşılığında hiçbir şey veremez. "Teşekkür ederim" bile diyemez, sadece alır. Ve hiçbir minnettarlık duymadan alır; minnet hissedecek kadar büyümemiştir bile. Bunun doğal olduğunu, işlerin böyle yürüdüğünü ve işlerin böyle yürümesi gerektiğini düşünür.

Yetişkin olduğunda, vermeye başladığında, sevgiyi paylaşmaya başladığında... Bu her insanın yüz yüze gelmek zorunda olduğu en büyük problemlerden biridir. Bunu her gün izliyorum. Çiftler bana geliyor ve binbir tane problem buluyorlar. Oysa bunlar gerçek problemler değil. Asıl problem her ikisinin de olgunlaşmamış olmasıdır, diğerleri sadece bahanedir. Her ikisi de toydur, her ikisi de sevgi ister ve hiç kimse bunu verecek kadar yetişkin değildir. Problemin buradan doğar. İki dilenci birbirlerinden dileniyorlar ve hiç kimse vermeye hazır değil, hiç kimsenin verecek hiçbir şeyi yok. Doğal olarak ikisi de çok sinirleniyor.

Sadece izle: Birisini sevdiğinde, gerekçe nedir? Sevilmek mi istiyorsun? O zaman bu gerekçe çocukçadır. Ya da sevgini paylaşmak istersin; sende o kadar çok vardır ki onu paylaşmak istersin, sende o kadar çok vardır ki onu yağdırmak istersin. O zaman bu gerekçe olgunlaşmıştır. Olgunlaşmamış sevgi bir dilencidir, olgunlaşmış sevgi bir kraldır.

Korkudan olgunlaşmamış, senin kadar çocuk bir Tanrı yaratırsın. Sevgiyle Tanrı'yı, daha ziyade tanrısallığı görmeye başlarsın. Sevgi sana bütün bu varoluşun tanrısallıkla dolu olduğunu görme gücü verir. O zaman Tanrı'ya "Baba" veya "Anne" demezsin, hatta ona hiç isim vermezsin.

Lao Tzu şöyle der: Adını bilmiyorum, o yüzden ona Tao diyeceğim. Fakat sadece işaret etmek için. Adını bilmiyorum.

Tanrısallığın adı yoktur, sınırı yoktur. Sevgini akıttığın her yerde, onu keşfedeceksin. Sevgini bir ağaca akıttığında, ağaç Tanrı olur. Sevgini bir kadına akıttığında, kadın bir tanrıçadır; sevgini bir erkeğe akıttığında, erkek

bir tanrıdır. Sevgini herhangi bir şeye akıttığında birdenbire sevgi bunu mümkün kılar, sevgi mucize yaratır ve Tanrı ortaya çıkarılır. Sevgi akıtmak Tanrı'yı keşfetmenin yoludur.

Fakat senin tanrıların keşfedilmemiş tanrılardır; onlar uydurulmuş, korkudan icat edilmiş tanrılardır.

Tahta ve fildişinden yontulmuş tanrılar tek kelime edemez.

Biliyorum, der Kabir, çünkü onlara haykırıyorum. Doğu'nun Kutsal Kitapları sözcüklerden ibarettir. Bir gün kuşkuyla içlerine göz attım.

Bir gün sen de kuşkuyla göz atmayı denersen, sözde kutsal kitapların içinde sen de palavradan başka bir şey bulamayacaksın -yüzyılların enkazı, çöpü-; ama bunun için kuşkuyla göz atman gerekecek. Kabir kuşkuyla neyi kastediyor? İnanç düşüncesi olmadan bak, önyargı olmadan bak. Cesaretle, korkusuzca bak; bakmaktan korkma, o zaman şaşıracaksın. İncil'e, Vedalara, sadece dosdoğru bak. Çok ender olarak bir cevherle karşılaşacaksın, gerisi saçmalıktır. İnsan bu saçmalığın neden dünyanın sözde kutsal kitaplarında toplandığını merak ediyor. Önyargılı bir gözle bakarsan, orada yazan her şeyin hakikat olduğu ve hakikatten başka bir şey olmadığı inancıyla bakarsan, Kabir'i anlayamazsın.

Kabir şöyle der: Kutsal yazıları yak, kutsal kitaplardan kurtul, çünkü kutsal kitaplardan kurtularak zihninden kurtulacaksın, kutsal yazılardan kurtularak düşüncelerden arınacaksın. Bir çeşit masumiyete, habersiz bir masumiyete kavuşacaksın; bilme o noktadan itibaren başlar. Önce cahil ol. Unutma; bilgili bir insan istenmiyor; öğrenen bir insan isteniyor. İkisinin arasında dağlar kadar fark var. Bilgili insan başardığını, bildiğini düşünür; öğrenen insan bilmediğini bildiği için öğrenmeye devam eder.

Asla çok bilgili olma, o zaman bileceksin. Bilinecek mucize üzerine mucize vardır. Gerçeklik bitmez tükenmez; "Artık hepsini biliyorum" diyebildiğin bir noktaya asla gelemezsin. Bildikçe, henüz bilinmeyen daha bir sürü şey kaldığını daha çok anlarsın. İçgörün büyüdükçe, hayatın gizemi de büyür. Bilmenin en son aşamasında bütün bilgi kaybolur, bir sis perdesi etrafını sarar; doğası gereği bilinemeyen bir şeyle kuşatılırsın. Ve onu bilmek için ondan ayrı değilsin; onunla birsin; onun parçasısın.

Doğu'nun Kutsal Kitapları sözcüklerden ibarettir.

Kelimenin büyük yanılsamalar yaratabildiğini unutma. Birisi buraya gelip "Yangın var! Yangın var!" diye bağırırsa, kaçmaya başlarsın. Kelimenin

kendisi senin içinde bir şeyi, korkuyu harekete geçirir. Yangın kelimesi yangın değildir, tanrı kelimesi Tanrı değildir, sevgi kelimesi sevgi değildir ve yemek kelimesi yemek değildir, açlığını hiçbir şekilde bastırmayacaktır. Su kelimesi susuzluğunu gidermeyecektir.

Kutsal kitaplarda ne var? Arka arkaya kelimeler. Kelimeler gelişmene yardım edemez. Tanrı kelimesine değil, Tanrı'nın kendisine ihtiyacın olacak. Ancak ve ancak o zaman doyum olacaktır.

Kutsal kitaplarda ne var? Kelime üzerine kelime. Kelimeler seni besleyemez. Tanrı kelimesine değil Tanrı'nın kendisine ihtiyacın olacak. Ancak ondan sonra ve ancak o zaman doyum olacaktır.

Doğu'nun Kutsal Kitapları sözcüklerden ibarettir.
Bir gün kuşkuyla içlerine göz attım.
Kabir'in anlattıkları
sadece başından geçenlerdir.
Yaşamadığın bir şey,
gerçek değildir.

Zihnini, ne kadar gösterişçi olduğunu izlemeye devam et. Durmadan deneyimlemediği bir sürü şey anlatır. Bu yalancılıktır; bu sahtekârlıktır. Bir şeyi bilmiyorsan, bunu açıkça kendine ve başkalarına söyle: "Bilmiyorum." Bu dürüstlüğün sana faydası olacak. Bir şeyi biliyorsan, ancak o zaman bildiğini söyle. O zaman yükten kurtulacaksın, çünkü taşıdığın bilginin yüzde doksan dokuzu sadece yüktür. Kendi deneyimin değildir, ödünç alınmıştır. Ödünç alınmış her şey asılsızdır, kimden aldığın hiç fark etmez. Bilen birisinden almış olabilirsin -Kabir'den, İsa'dan ya da Krişna'dan almış olabilirsin-, bunun çok önemi yoktur. Kimden ödünç aldığın hiç fark etmez; ödünç aldığın anda, uydurmadır. Hakikat ödünç alınamaz.

Bir şeyi görüyorum. Onu sana anlattığımda, sana ulaşan görüşüm değil, sadece kelimelerimdir. Görüş benimle kalır, benden sadece kelimeler çıkar. O kelimeler boştur. Sen o kelimeleri toplayacak ve bilen bir insandan geldiklerini, bu yüzden doğru olmaları gerektiğini düşüneceksin. Doğru değiller. Hakikat ancak deneyim olduğunda vardır.

Bu nedenle Kabir bunu söylerken, sadece kadim kitaplardan bahsetmiyor, kendi kelimelerini de kastediyor. Ayartı büyüktür. Bilen bir insan gördüğünde, onun kelimelerinde bir doğruluk, bir canlılık, bir coşku vardır; onun coşkusu bulaşıcıdır. Ayartıya dikkat et. Ben sana bir şey söylediğimde,

onu o kadar bütün olarak söylerim ki sen de inanmaya başlayabilirsin. Fakat bu bir inanç olacaktır ve sen de sadece kelimelere değer veriyor olacaksın.

Güzelliği ben gördüm ama sana anlattığımda o artık aynı değildir. O zaman neden en başta sen konuşuyorsun, diye sorabilirsin. Kabir neden konuşuyor? Kelimeler anlatamı-yorsa, neden konuşuyoruz? Yine de konuşmanın bir nedeni var. Kelimeler sana hakikati veremez, ancak kelimeler içinde bir susuzluk yaratabilir. Hakikatimi sana aktaramam, ancak hakikatin var olduğunu hissetmeni sağlayabilirim. O zaman yolculuk başlar. Yolculuğun bittiğini zannetme. Kelimeler yola çıkmanı sağlayabilir, ancak hakikati veremezler. Bilen bir insandan kıvılcımlar gibi gelirler. Seni yakarlar. Sende büyük bir bilme, görme, olma isteği yaratırlar.

Fakat bu kelimeler yeterli değildir. Onlara yüklenme! Hakikate duyduğun susuzluk, açlık söz konusu olduğu sürece bulaşıcı olmama izin ver. Fakat kelimelerim sadece kelimedir, Buda'nın kelimeleri sadece kelimedir, bütün kitaplar kelimedir. Akıllı insan sadece hakikatin var olduğu işaretini alacaktır: "Şimdi araştırmak zorundayım." Arayış bireysel olmak zorundadır.

Kabir'in anlattıkları sadece başından geçenlerdir.
Yaşamadığın bir şey, gerçek değildir.
Arasındaki farkı düşünüp duruyorum
suyla üzerindeki dalgaların.
Yükselirken, su yine sudur, geri çekilirken, sudur.
Onları ayırt etmek için bir ipucu verir misin?

Denize git ve yükselen dalgaları gör. Dalgalar okyanustan ayrı mıdır? Okyanus dalgalardan ayrı mıdır? Okyanustan ayrı bir dalga gören var mıdır? Hiç okyanusu dalgasız gören var mıdır? Onlar beraberdir. Aslına bakılırsa "beraber" doğru değil, çünkü onlar birdir. Bir dalga nedir? Dalgalı bir okyanus, hareket halinde bir okyanus. Bir okyanus nedir? Bütün dalgalar bir arada, hepsi birlikte inip çıkıyorlar. Dalgalanmak okyanusun gerçekliğinin bir görünümüdür.

Kelimeler ayrılık yaratır. "Dalga", "okyanus" dediğinde bir fark vardır. Sözlüğe baktığında, sözlük "dalga okyanustur" ya da "okyanus dalgadır" diyemez. Sözlük dalga, okyanus kelimelerinin etimolojisine girecektir; ikisi ayrıdır. Sözlük onları ayrı tutmak zorundadır, aksi taktirde kelimeler

birbirine girecek ve büyük karışıklık olacaktır. Ayrı tutulmaları, bölümlere ayrılmaları gerekir.

Ağaç ayrıdır, toprak ayrıdır fakat gerçekte ağaç asla topraktan ayrı değildir ve toprak da asla ağaçtan ayrı değildir. Kelimelerde gökyüzü yeryüzünden ayrıdır fakat gerçekte ikisi birliktedir. Gerçeklik bir birlikteliktir. Her şey birbirine tutunur, birbiriyle bağlantılıdır, birbirine dolanmıştır, birbirinin parçasıdır. işe bir yerden başladığında, sonunda bütüne ulaşırsın.

Bu yüzden Tennyson'ın "Tek bir çiçeği bütünlüğü içinde, kökü ve her şeyiyle anlayabilirsem, bütün evreni anlamış olacağım" dediği söylenir. Haklı; bu konuda büyük bir içgö-rüsü var. Tek bir çiçeği bütünlüğü içinde, kökü ve her şeyiyle anlayabilirsen; bütün yıldızları, bütün güneşleri, bütün ayları, bütün erkekleri, bütün kadınlar, bütün dünyaları ve bütün gezegenleri... anlamış olacaksın. Çünkü derine, daha da derine indikçe, tek bir küçük çiçeğin içinde bütünü kapsadığını göreceksin. Onu ayrı anlayamazsın. Toprak yoksa, o nedir? Güneş yoksa, o nedir? Güneş olmazsa renk olmayacak, toprak olmazsa biçim olmayacaktır.

Ve kim bilir içinde daha ne çok şey barındırır? Yıldızlar olmasaydı, belki güller de aynı olmayacaktı. Güllerin yıldızlardan ne titreşimler aldığını kim bilebilir? Ve kuşkusuz, insan gözü olmasaydı, gül aynı olmayacaktı. Rengi olmayacaktı. Güle bakmadığın anda, gül artık pembe değildir, çünkü renk yalnızca gözle ilişkili olarak vardır. Bir göz varsa, renk vardır; göz yoksa renk yoktur.

Niagara'ya gittiğinde Niagara Şelaleleri'nin o muazzam sesini duyarsın. Onlar orada değildi, sen oraya gittiğin anda ortaya çıkıverdi, çünkü kulaklar yoksa ses de yoktur. Niagara Şelaleleri'nin yakınında kimse yoksa ses de yoktur, sessizce dökülür. Çünkü kulak olmadan ses nasıl yaratılabilir? Niagara binlerce yıldan beri sessiz sedasız dökülmeye devam etti, çünkü duyacak kimse yoktu. Sonra maceracı bir ilk insan gelmiş olmalı ve o yaklaştığı anda Niagara muazzam bir ses çıkarmaya başlamıştır. Kulak şarttır.

Şimdi bilimciler söylüyor, bilimciler bile; şairler hep söylüyordu ama şimdi bilimciler bile söylüyor: Bir gül bitkisini sevdiğinde çiçekleri daha büyük oluyormuş. Sevgi nasıl oluyorsa bir sıcaklık, beslenme sağlıyor.

Kanada'da müziğin güller üzerindeki etkilerini araştırıyorlar. Bir üniversitede deney yapıldı; şaşırdılar, inanamadılar. Aynı türden çiçekler iki bölüme ayrıldı; bir düzine çiçek bir tarafta, bir düzine çiçek öbür tarafta. Bir

taraftaki çiçekler Ravi Shankar’ın müziğiyle beslendi, diğer taraftakiler caz müziğiyle. Ravi Shankar’ın sitarıyla beslenen bitkilerin hepsi hoparlöre doğru eğilmeye başladı; hepsi eğildiler, hayran oldular.

Diğer yandan caz dinletilen bitkilerin hepsi öteki tarafa eğiliyor, hepsi kaçıyor, kaçmaya çalışıyorlardı. Kökleri yüzünden kaçamıyorlardı ama hepsi kaçmaya çalışıyordu. Çiçekler Ravi Shankar’la daha büyüktü ve bitkiler iki katıydı; boyları iki katıydı. Hepsi aynı şekilde sulanmış, aynı şekilde gübrelenmiş, hepsine aynı şekilde bakılmıştı. Dikildiklerinde aynı boydaydılar ve başka bir değişiklik de yoktu. Aynı ışık, aynı toprak, her şey aynıydı; sadece müzik farklıydı.

Yaşam birbirine o kadar dolanmıştır ki her şey başka bir şeyin parçasıdır. Yalnızca kelimelerde şeyler var olur; gerçekte hiçbir “şey” yoktur. Hepsi birliktedir, tek bir şeydir. Buda’nın buna “hiçlik” demesi güzel, çünkü hiçbir şey yoktur. Onun ne olduğunu söyleyemezsin; hepsi birliktedir. Erkekler, kadınlar, hayvanlar, kuşlar, ağaçlar, dağlar ve yıldızlar, her şey birdir.

Arasındaki farkı düşünüp duruyorum suyla üzerindeki
dalgaların.

Yükselirken, su yine sudur, geri çekilirken, sudur. Onları ayırt etmek için
bir ipucu verir misin? Birisi dalga kelimesini icat etti diye, onu “su”dan
ayırmak zorunda mıyım?

Dile dikkat et. Dil o kadar çok oyun yaratır ki o oyunlara kanabilirsin. Dünyanın bütün büyük mistiklerinin ısrarla gerçekliğin sessizlikte bilindiğini söylemelerinin nedeni budur. Dil tamamen bırakıldığında, ancak o zaman gerçek bilinir, çünkü dil engeller yaratır.

Birisi dalga kelimesini icat etti diye, onu “su”dan ayırmak
zorunda mıyım? Içimizdedir bir Sır Olan.

Bilinmeyen, sır olan, esrarengiz olan, içeride ve dışarıdadır. Bu sır olan kelimesiz bir gerçek, bir sessizlik, derin bir sessizliktir. Hayat dolu fakat sessizdir; titreşir fakat ona hiçbir isim verilemez.

Içimizdedir bir Sır Olan.

Kabir ona neden sır diyor? Çünkü dilin ona uygulanması mümkün değildir. Dil her şeyi ortaya döker. Bir şeyi söyleyebildiğin anda ifşa edilmiş olur; söylemek onu ortaya dökmek demektir. Bir şeyi söyleyemediğinde; onu söylemenin hiçbir yolu yoksa, gizli kalır. Bir şey söylenebiliyorsa, sır olarak kalamaz. Felsefeler herkese açıktır, sözde

dinlerin herkese açıktır, kutsal kitapların herkese açıktır ve hakikat bir sırdır. Kimse onu sır olarak sakladığından değil, kimse onu gizlediğinden değil, son derece içkin doğası nedeniyle söylenemez.

Lao Tzu şöyle der: Tao anlatılamaz. Anlattığın anda onu değiştirirsin.

Içimizdedir bir Sır Olan. Bütün galaksilerdeki gezegenler
boncuklar gibi geçer onun ellerinden.

Sen küçük değilsin, hiçbir şey küçük değildir. Eğer her şey beraberse, o zaman hiçbir şey küçük değildir; o zaman her şey bütüne açılan bir kapıdır sadece. Kendi içinde derine indikçe, her şeyin derinliği olan o büyük derinliğe ulaşacaksın. Sadece dış yüzeyde ayrı, merkezde biriz. Merkez birdir, yalnızca dış yüzeyler değişiktir.

Senin adın başkadır, benim adım başkadır fakat benim gerçekliğim ve senin gerçekliğin başka değildir. Senin bedenin farklıdır, benim bedenim farklıdır ancak beden sadece bir kabuk, bir elbisedir. Bedenin örttüğü gerçeklik farklı değildir.

Dilden vazgeç ve o zaman gör. Sır olanın içinde titreştiğini, içinde nefes alıp verdiğini göreceksin. Ve aynı nefesi başkasında da göreceksin. Bin bir şekilde nefes alıp verir ama o olandır. Yaşam olandır. Yaşam Tanrı'dır; tanrı kelimesi değil yaşam, yaşam kelimesi değil yaşamın kendisi.

Içimizdedir bir Sır Olan.
Bütün galaksilerdeki gezegenler
boncuklar gibi geçer onun ellerinden.
Bir boncuk dizisidir ki bu
ışık saçan gözlerle bakılması gerekir.

Bu gerçeği görmek, içinde bu sır olanı tanımak için ışık saçan gözlere ihtiyacın olacak. Bu enginliği, bu bütünlüğü, bu tamlığı fark etmek için ışık saçan gözler meydana getirmek zorunda kalacaksın. Kabir ışık saçan gözlerle neyi kastediyor? Gözlerin çok tozludur, sürekli toz birikir durur. Üzerinde çok fazla toz biriktiği için artık yansıtmayan bir ayna gibidir. Toz nedir? İnançlar, dinler, putlar, idealler, ideolojiler, kutsal kitaplar, "izm"ler, her türlü toz gözlerinde birikti. Azıcık da olsa yaptığını görmeyi sürdürebilmen gerçekten mucizedir. Bu kadar tozla, bu bile imkânsız olmalıydı.

Bilimciler hayatın sadece yüzde ikisini gördüğümüzü söyler; yüzde doksan sekiz peşin hükümlerimiz nedeniyle ulaşılamadan kalır. Sadece

görmek istediğimiz şeyi görürüz, sadece görmeye hazır olduğumuz şeyi görürüz, sadece kork-madığımız şeyi görürüz. Korktuğumuz, görmek istemediğimiz şeyleri görmez, görmezden gelmeye devam ederiz. Zihin çok geçmeden daralır ve gerçekliğin sadece küçük bir parçasını görürüz. Bu gerçekliğin her şey olduğunu iddia eder dururuz; “Benim hakikatim tüm hakikattir” diye iddia eder dururuz. Bundan çok büyük çekişme ve anlaşmazlık doğar.

Kabir şöyle der: Işık saçan gözler meydana getirmek zorunda kalacaksın. Boş gözler, ışık saçan gözlerdir. Tozun hepsini bırak. Dini ya da dünyevi, bütün tozu bırak. Gözlerini temizle; meditasyonun amacı budur. Geçmişinin varlığından silinmesine izin ver. Şimdi burada ol; o zaman ışıldayacak ve görebileceksin. Tanrı başka bir yerde değil, Tanrı şimdi buradadır! Tam bu anda! Fakat gözlerin parlak olmadığı için onu yansıtamazsın. Tanrı’yı aramaya gerek yoktur; sadece gözlerinin temiz, engelsiz olması gerekir. Bırak geçmiş silinsin.

İsa der ki: Bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün. Geçmişle bağlantını kes. Bunun her gün yapılması gerekir,çünkü geçmiş her gün yaratılır. Bugün yaşanan şey, yarın senin geçmişin olacaktır. Geçtiği anda onu kontrol etmeyi bırak; ona tutunma, bırak gitsin. Artık anlamı yok, artık hiçbir değeri yok. Geçmişin gitmesine izin verebildiğinde hazır olacaksın. Bu hazır bulunma hali parlaklıktır. Yansıtabilen, görebilen gözlere kavuşacaksın; gözlerin aynaya dönüşecek. Meditasyon aynaya dönüşmenin yoludur.

Ve Kabir’in sana söylediği şeylerin hepsi sadece meditasyon yapmana yardım etmek içindir. Tanrı konusunda endişelenmene gerek yoktur. Bırak kalbinin en derinlerinde tek bir şey kalsın: Meditasyon yapan birine dönüşmen gerektiği; diğer her şey arkasından gelecektir.

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 2-GERGİN RUH MÜZİK YAPAR

Birinci soru:

Osho,

Çok yakın zamanda kimsenin mükemmel olmadığını anlamam ve mükemmel bir insan olma fantezimden kurtulmam konusunda yardım aldım. Şimdi aynı insanı sevme ve nefret etme duygularıyla baş başa kaldım ve kendi içimde bu kadar yoğun, görünüşte zıt kutuplarla yaşamak zor geliyor. Bu konuda ne yapabilirim?

Hatırlanması gereken birinci şey, mükemmellik fikrinin bütün sinir bozukluğunun temel nedeni olduğudur. İnsanlık mükemmellik fikri yüzünden sağlıklı olmadı. İnsan çok büyük ve gereksiz acılar çekti. Bu mükemmellik kelimesini kelime dağarcığından sil.

“Mükemmellik” yaşamında olanla olması gereken arasında bir gerilim yaratıyorsun demektir ve şizofreni yaratan bu gerilimdir. Bölünürsün; artık bir değilsindir, iki olursun. Bir daha asla tekrar bir olamazsın, çünkü hayal gücünün sonu yoktur. Her zaman işlerin daha iyi gittiği bir durum hayal edebilirsin. Nerede olursan ol, daima orada ufukta bir yerde bir hedefin olabilir ve ufka ulaşmak imkânsızdır.

Doyumsuz kalırsın, hayat doyuma ulaşmanı zorlaştırdığından değil; yaşam seni doyuracak her şeydir. Hayal gücün yüzünden doyumsuz kalırsın. Yaşam tam şu anda ihtiyacın olan her şeyi vermeye hazırdır, ancak senin mükemmellik fikrin engel oluşturur. Bu yüzden sevemezsin, bu yüzden yaşayamazsın, bu yüzden şarkı söyleyemezsin, bu yüzden dans edemezsin. Yaşamından bütün kutlama kaybolur, hastalıklı olursun. Yüzyıllardan beri sözde ahlakçılar ve sözde dindarlar tarafından öğretilen şey budur. Binlerce yıldan beri insan nev-rotik olmaya şartlandırıldı. Keyif, kendini olduğun gibi kabul etmendir. Keyif sınırsız bir kabullenme olayıdır.

“Mükemmellik”, kendini reddediyorsun demektir. Unutma, kendini reddettiğinde haliyle başkalarını da reddediyorsun. Mükemmeliyetçi birisi kendine karşı acımasızdır ve başkalarına karşı da acımasızdır. Rahatlayamaz ve başkasının da rahatlamasına izin vermez. Serbest bırakmak onun için imkânsızdır ve rahat bir hayat yaşayan herkesi ayıplar.

Bu nevrotikler, mükemmeliyetçi olmayan herkese ceza olsun diye cehennemi yarattı. Haliyle onlar da burada acı çekiyorlar; derinden acı çekiyorlar. Sadece acı çekiyorlar, hayatları bir çile. Kendilerine işkence ettiler; şimdi senin gidip yaşamdan zevk almana izin veremezler. “Tamam, şimdilik keyif alabilirsin. Ama unutma ki sonunda sonsuz cehenneme atılacaksın” diyorlar. Onlar bundan zevk alır; senin sonsuza dek acı çekecek olmandan. Onlar şimdilik acı çekiyorlar; er ya da geç bu yaşamdan kurtulacak ve cennete gidecekler ve burada kendilerine asla izin vermedikleri her tür zevkin keyfini çıkaracaklar. Sen de cehennemde acı çekiyor olacaksın, hem de sonsuza dek. Bu hastalıklı bir zihindir. Zevk alması mümkün değildir ve başkalarının zevk almasına hoşgörü gösteremez.Bu mükemmellik kelimesini bırak; çirkin bir kelime bu ve mutsuzluğunun esas nedenlerinden biridir. Yaşam karşısında bu tutumunla asla mutlu olamazsın. O zaman hep daha iyisini yapıyorsun, o zaman hep gelişiyorsun. Bütün enerjin kendini geliştirmeye harcanıyor ve keyif

sürebileceğin gün hiç gelmiyor. Ne zaman gelecek? Nasıl gelsin? Her zaman işlerin daha iyi olduğu bir durum hayal edebilirsin.

Ufuk uzaklaşmaya devam eder. Sen ona yaklaşmaya devam edersin fakat asla ulaşamazsın. Ulaşamazsın; bu hayali bir olgudur, yanıltıcıdır. Anlamanı istediğim birinci şey bu.

İkinci olay: Kusurluluk yaşamın temel kanunudur. Kusurlu tek hayvan insandır. Köpekler kusurlu değildir, her köpek mükemmel bir köpektir. Kediler kusurlu değildir, ağaçlar kusurlu değildir, kayalar kusurlu değildir. Bu engin varoluşun içinde kusurlu tek hayvan, insandır. Görkemi de buradadır; çünkü kusurluluğun içinde büyüme vardır, kusurluluğun içinde fırsat vardır, gelişim vardır. Mükemmel olduğunda gidecek hiçbir yer yoktur. Mükemmellik insan için intihar olacaktır.

Mükemmel olduğun zaman ne yapacağını bir düşün. Her şeyden önce bu mümkün değildir. İkinci olarak diyelim oldu, o zaman ne yapacaksın? Mükemmeliyetçi insan zararda olacaktır, tamamen zararda; çünkü tek bir yaşam biçimini bilir ve o da gelişmeye devam etmektir. Artık geliştirilecek bir şey kalmadığında intihar edecektir.

İnsanın ihtişamı gelişen tek hayvan olmasındadır. İnsan kusurluluğu sayesinde muazzam bir güç haline gelmiştir. İnsan yavrusu en çaresiz çocuktur ve bu çaresizlikten önemli şeyler meydana gelmiştir. İnsan son derece zayıf içgüdülerle doğar. Bu yüzden zeki olur. Zeki olmaya mecburdur, zayıf içgüdülerinin yerine güçlü bir zekâyı koymak zorundadır. Bir köpeğin hiçbir şey yapmasına gerek yoktur; bir köpek mükemmeldir; içgüdüleriyle yaşar, zekâsının gelişmesine asla olanak vermez.

Ne anlamı var? İçgüdüler zekânın yapabileceğinden çok daha iyisini, daha kusursuz bir şekilde yapıyor.

Zekâ, senin içgüdülerin zayıf olduğu için vardır. İnsan her tür teknolojiyi, bilimi geliştirmiştir çünkü insan çok zayıftır. Sadece izle: Bir kurt ya da köpek gibi koşamaz, bir aslan ya da kaplan gibi kuvvetli değildir, bir geyik gibi çevik değildir. Bu eksiklikleri sayesinde büyük işler yaptı. Fiziksel açıdan zayıf olduğu için silahlar geliştirdi; silah kullanmadan hayatta kalamazdı. İnsan kırılgandır, kuvvetli değildir. Hızlı olmadığı için hızlı araçlar geliştirdi. Hastalığa yatkın olduğu için ilacı geliştirdi.

İnsan kusurluluğu sayesinde gelişir. Bilmediği için felsefeleri ve dinleri geliştirdi. Hiçbir köpek felsefe ya da din geliştirmedi. Gerek yoktur; köpek zaten bilir, içgüdüsel olarak bilir. Köpek cahil değildir, bu nedenle bilmeye

ihtiyaç yoktur. İnsan cahildir; bu incitir. Bilmek için çabalar, merak duyar, araştırır, maceraya atılır.

Bütün hayvanlar halinden memnundur, sadece insan sürekli olarak hoşnutsuzluk içindedir. Güzelliği buradadır. Hoşnutsuzluğu sayesinde gelişir, gelişmenin yeni yollarını bulur. Yalnızca insan endişeli, endişe doludur; bu nedenle meditasyon teknikleri geliştirir. Sadece izle: Sahip olduğun her şey -medeniyette, sanatta, felsefede- kusurlulukların sayesindedir.

Mükemmeliği dert etme. Mükemmellik kelimesini “bütünlük”le değiştir. Mükemmel olmak açısından düşünme, bütün olmak açısından düşün. Bütünlük sana farklı bir boyut verecektir. Benim öğretim budur: Bütün ol, mükemmel olmayı unut. Yaptığın her şeyi bütünlük içinde yap, mükemmel değil ama bütünlük içinde. İyi de ne farkı var?

Öfkeli olduğun zaman mükemmeliyetçiler “Bu doğru değil, öfkelenme; mükemmel bir insan asla öfkelenmez” diyecekler.

Bu saçmalıktan başka bir şey değildir, çünkü İsa’nın öfkelendiğini biliyoruz. Geleneksel dine, rahiplere, hahamlara gerçekten öfkeliydi. O kadar öfkeliydi ki elinde bir kamçıyla tek başına bütün sarrafları tapınaktan çıkardı. Avazı çıktığı kadar bağırdığı için korkmuşlardı. Öfkesi o kadar güçlü ve keskindi. Kendi insanlarının onu öldürmesi tesadüf değildir. Gerçekten öfkeliydi, isyan içindeydi.

Unutma, mükemmeliyetçi “Öfkelenme” diyecektir. O zaman ne yapacaksın? Öfkeni bastıracak, onu yutacaksın; varlığında ağır ağır bir tür zehirlenmeye dönüşecek. Öfkeni bastırabilirsin fakat o zaman öfkeli bir bir insan olacaksın ve bu da iyi değildir.

Arada bir parlamak şeklindeki öfkenin kendine özgü işlevi, kendine özgü güzelliği, kendine özgü insanca bir tarafı vardır. Öfkelenemeyen bir insan güçsüz, cesaretsiz olacaktır. Öfkele-nemeyen bir insan aynı şekilde sevemeyecektir de; çünkü her ikisi için de tutku, üstelik aynı tutku gerekir. Nefret edemeyen bir insan sevemeyecektir, ikisi birlikte gider. Bu insanın sevgisi soğuk olacaktır. Unutma, sıcak bir nefret soğuk bir sevgiden çok daha iyidir. En azından insancadır, güce sahiptir, canlılığa sahiptir, soluk alır.

Bütün tutkusunu kaybetmiş bir insan sıkıcı, bezgin, donuk ve yaşamı hep öfkeli olacaktır. Öfkesini ifade etmeyecek, bastırmaya devam edecektir. Öfke katman katman birikince tümüyle öfkeli olacaktır. Gidip sözde

evliyalarını ve ermişlerini görebilirsin: Onlar öfkeli insanlardır. Öfkelerini kontrol ettiklerini zannederler fakat kontrollü bir öfkeyle ne yapabilirsin? Onu sadece yutabilirsin. Nereye gidecek? Öfke sana ait, senin parçan; orada ifade edilmeden kalacaktır.

Öfke ifade edildiğinde, ondan kurtulursun. Öfkeden sonra yeniden merhamet hissedebilirsin; öfke ve fırtına dindikten sonra yeniden sevginin sessizliğini hissedebilirsin. Nefret ve sevgi, öfke ve merhamet arasında bir ritim vardır. Birinden vazgeçtiğinde, diğeri de ortadan kalkacaktır. İşin komik tarafı vazgeçtiğin her neyse, onu yalnızca yutmuş olmandır. Sisteminin parçası haline gelir. Ortada hiçbir neden yokken öfkeli olursun; öfken mantıksız olur. Gözlerinden, hüznünden, karanlığından, ciddiyetinden anlaşılır. Kutlamaktan aciz olursun.

Mükemmelliği bütünlükle değiştir dediğimde, öfkelendiğinde tamamen öfkeli olmanı kastediyorum. O zaman sadece öfke, katıksız öfke ol. Bunun güzelliği vardır. Öfkeyi insanlığın parçası, zıt kutuplar oyununun parçası kabul ettiğimizde, dünya çok daha iyi olacaktır. Batı olmadan doğuya sahip olamazsın ve gündüz olmadan geceye sahip olamazsın ve kış olmadan yaza sahip olamazsın. Hayatı bütünlüğü içinde kabul etmek zorundayız. Belli bir ritim, bir kutupsallık vardır.

Müziği yapan gergin ruhtur. Ruhlar zıtlıkların çekimiyle gerilirler: zıt istekler, tatlar, özlemler, bağlılıklar. Kutupluluğun olmadığı yerde, enerjilerin bir yönde pürüzsüzce aktığı yerde çok faaliyet olacak ama müzik olmayacaktır; çok ses ama müzik yok. Müzik sessizlik ve sesin buluşmasından doğar; müzik zıt kutuplar tarafından yaratılır.

Sadece yaşama bak. Yeryüzünde sadece erkekler olsaydı, hiç müzik olmazdı; yeryüzünde sadece kadınlar olsaydı, hiç müzik olmazdı. Müzik kutuplar arasındadır: erkek ve kadın, yin ve yang, Şiva ve Şakti. Ancak gergin, kutuplar arasında gerilmiş ruhlar müziği yaratabilir. Öfkeli, bütünüyle öfkeli olabilen bir insan sevebilir, bütünüyle sevebilir.

Bir insanı sevdiğin ve aynı insandan nefret de ettiğin gerçeğinin anlaşılması gerekir. Aynı insanı sever ve nefret edersin, başka kimi olacak? Birisine sevgini verdiğinde doğal olarak nefretini de verirsin, çünkü nefret ve sevgi aynı madalyonun iki yüzüdür. Sevgililer kavga ederler, gizli düşmandırlar. İki sevgili arasında kavga bittiğinde sevgi de biter, kavga yoksa varlığını sürdüremez.

Bir iç işleyiş vardır. Bir insanı sevdiğinde ona yakınlaşmak istersin, çok yakın bir ilişki istersin. Ancak derin bir yakınlık deneyimlendikten sonra ayrı olmak da istersin, uzağa gitmek istersin. Ziyafet çektin, artık perhiz yapmak istiyorsun, yoksa bulantı olacak. Ancak belli bir süre için sevebilir ve yakın olabilirsin. Yirmi dört saat yemek yiyemezsin; sevemezsin de. Bir insan yirmi dört saat yiyorsa, delidir. Yemekten zevk almı-yordur; esasında yemekten çok kusmaktan zevk alıyordur, mecburen kusacaktır.

Söylendiğine göre Nero'nun yemek takıntısı o kadar büyükmüş ki, peşinden her yere giden dört doktoru varmış. Bu dört doktorun görevi onun kusmasını sağlamakmış. Çok fazla yermiş ve doktorlar kusmasını sağlarmış ve sonra o vakit kaybetmeden yine çok fazla yermiş. Gün içinde pek çok sefer yiyebilmesini sağlamanın tek yolu kusmasına yardım etmekti. Bu deliliktir. Sürekli kusarken yiyecekten nasıl zevk alabilirsin? Tiksindirici, düşüncesi bile tiksindirici. Onu sindirdiğinde bütün sistemini karmaşaya sürükleyeceksin. Bu bedene zarar veren zihindir.

Yemek yerken, bütünüyle keyfini çıkar. Fakat sonra altı-sekiz saatlik bir perhiz gerekir, ancak o zaman açlık yeniden baş gösterir. Aynısı sevgi için de geçerlidir. Birisini sevdiğinde yakınlaşırsın: Sen onu yersin, o seni yer; birbirinin varlığına katılırsın. Yakınlaşır, yakınlaşır, yakınlığın artık mümkün olmadığı bir yere kadar yakınlaşırsın. Sonra tersine süreç devreye girer: Tekrar geri gelmek için uzağa gitmen gerekir, yeniden ziyafet çekmek için perhiz yapmak zorundasındır.

Sevgililerin kavga etmesindeki iç işleyiş budur. Kavga birbirlerine yeniden açlık duysunlar, yeniden bir araya gelebilsinler diye birbirinden uzaklaşmanın bir yoludur. Şimdi kavga etmekten vazgeçersen, saplanıp kalacaksın. O zaman asla yeniden bir araya gelemeyeceksin. Karı-kocaların başına gelen budur: Bir an gelir kavga etmekten usanır ve kavgayı bırakır, birbirlerine karşı kibarlaşırlar. Çok ama çok özenli davranırlar: Onlar buna özen derler fakat bu özen değildir, sadece çirkin sahnelerden kaçınmadır. Fakat sonra hep uzak kalır, belli bir mesafeyi korurlar. Asla yakınlaşmazlar, çünkü deneyimleriyle yakınlaştıklarında uzaklaşmak zorunda kalacaklarını anlamışlardır. Ve uzaklaşmanın tek yolu kavga etmektir, yoksa nasıl uzaklaşabilirsin? Sevmek yakınlaşmak, kavga etmek uzaklaşmaktır. Uzaklaşmak zordur; uzaklaşmak için bir gerekçe yaratmak zorundasın. Bir insandan uzaklaşabilmek, onu tamamen unutabilmek ve tek başına

olabilmek için o insandan nefret etmek zorundasın. Birliktelik ve tek başınalık, kutupsallık budur.

"Çok yakın zamanda kimsenin mükemmel olmadığını anlamam ve mükemmel bir insan olma fantezimden kurtulmam konusunda yardım aldım" diyorsun.

Mükemmel bir insan bulamayacaksın. Bir tane bulsan bile, onu da sevemeyeceksin; çünkü robot gibi, makine gibi olacak. Makineler mükemmeldir ama deli olmadıkça bir makineyi sevemezsin. Makineleri seven insanlar vardır, arabalarını seven insanlar vardır. Onlar delidir. Arabalarını sevmelerinin bir nedeni vardır. Tehlikeli olduğu için insanları sevmekten acizdirler. Bir arabayı sevmenin tehlikesi yoktur: Arabaya bağırabilirsin, onu istismar edebilirsin; misilleme yapmayacak, tek kelime etmeyecektir.

Görüyor musun? İnsanlar, insanları sevemediklerinde evcil hayvanları, hayvanları sevmeye başlar, çünkü bir köpek sana karşı daima iyidir. Köpekler çok iyi politikacıdır, senin aptallığını bilirler. Bilirler; sen geldiğinde hep kuyruk sallamaya başlarlar. Sen onlara kızgın olsan bile kuyruk sallamaya devam ederler. Asla karşılık vermezler, her zaman sevgi doludurlar. Fakat onların sürekli kuyruk sallamasının numaradan, sahte olduğunu görmüyor musun? Berbat değil mi? Zavallı köpek diplomat olmaya çalışıyor ve sen bundan zevk alıyorsun. insanlığını yitirdin.

Köpekleri sevme, demiyorum. Sadece bunun insanları sevmenin yerine geçmemesi gerektiğini söylüyorum. Ve sonra insanlar oradan bile düşmüştür, çünkü bir köpek en sonunda köpektir: Bazen siyaseti unutur, bazen gerçekten sinirlidir, bazen doğal ve güvenilir olur. Kimi zaman kayıtsızdır, sana aldırmaz. Sen orada kuyruğunu sallaması için beklersin ama o kuyruğunu sallamaz. Rüya görüyordur; kendi fantezilerini görüyordur, hiç umursamaz. O zaman insanlar daha da derine düşer, geri çekilir, sonra makineleri sevmeye başlarlar. O makineler onların oyuncakları, mekanik oyuncakları olur.

Bu durum biz mükemmellik beklediğimiz için oluşmuştur. Hiçbir kadın mükemmel olamaz, aksi takdirde o bir kadın olmayacaktır. Hiçbir erkek mükemmel olamaz, aksi takdirde o bir erkek olmayacaktır. Ve eğer mükemmel bir erkek bula-bilirsen, onunla yaşayamayacaksın. O erkek son derece sıkıcı olacak. Düpedüz can sıkıcı olacak. Sıkıntının bedenlenmiş hali, bir sıkıntı avatarı olacaktır.

Sözde ermişlerinle yaşayamazsın. insanlar tapınmayı bu nedenle icat ettiler. Ermişe tapıyor ve veda ediyorlar, ermişle yaşamıyorlar. Bir ermişle yaşamak çok zordur; o kadar kuru, çöl gibidir ki. Seni de çöle benzetecektir. Seni sen olarak öldürerek belli bir formüle, bir reçeteye, bir ahlaka, bir dine indirgeyecek, seni özgür bırakmayacaktır. Bir esaret, bir hapishane olacaktır.

Eğer yapabiliyorsan, mükemmel insanlardan uzak dur. Her şeyden önce böylelerini bulmak çok zordur ama bulabiliyor-san, arkana bakmadan olabildiğince uzağa kaç.

“Çok yakın zamanda kimsenin mükemmel olmadığını anlamam ve mükemmel bir insan olma fantezimden kurtulmam konusunda yardım aldım. Şimdi aynı insanı sevme ve nefret etme duygularıyla baş başa kaldım...”

Bu güzel. Olması gereken budur; bu doğaldır. insan bundan kaçmak için bir sürü taktik oluşturup duruyor. Bir taktik şudur: Bir insanı sev, diğerinden nefret et. Bu bir taktiktir. Hintliler Hintlileri sever, Pakistanlılardan nefret ederler. Bu bir taktiktir, yoksa Hintlilerden nefret etmek ve sevmek zorunda kalacaktır. Ve bunu yapmak da daha kolaydır. Herkes bir günah keçisi bulmaya çalışır: Hıristiyanlar Hıristiyanları sever, Müslümanlardan ya da Hindulardan nefret eder; Jainalar Jai-naları sever, Budistlerden ya da Müslümanlardan nefret eder. Bir günah keçisi bulmak zorunda kalırsın.

Fakat bu anlamsızdır, faydası olmaz, hiç faydası olamaz. Nefretin düzmecedir, sevgin de öyle. ikisi de yapmacıktır; rahatlatıcı fakat asılsız. Bu yüzden insan Tanrı’yla birlikte bir Şeytan icat etmek zorundadır: Tanrı’yı sev, Şeytan’dan nefret et. Yoksa Tanrı’yı sevmek ve nefret etmek zorunda kalacaksın.

Bu açıdan Doğu çok daha anlayışlıdır. Tanrı’yı sevmek ve nefret etmek zorundasın. Tanrı hem yaratıcı hem de yok edicidir; Tanrı hayat verir ve Tanrı ölüm getirir. Gülleri yaratan Tanrı’dır ve gül bitkilerinin dikenlerini yaratan da Tanrı’dır. Sana sağlık ve yaşamın bütün mutluluklarını veren Tanrı’dır; hastalık, yaşlılık, rahatsızlık ve yaşamın bütün lanetlerini veren de Tanrı’dır. Fakat bunun için çok derin bir görüşe ihtiyacın vardır.Daha kolay ve basit olan yol bölmektir: Tanrı sevginin doğrultusu olsun, Şeytan nefretinin doğrultusu olsun. Bu daha kolaydır fakat o zaman Tanrı’ya duyduğun sevgi şöyle böyle, kayıtsız olacaktır; çünkü sahtedir, bu gerçek bir Tanrı değildir.

Varoluş birdir. Ve sevdiğin insandan nefret etmek iyidir, Çünkü o zaman nefret ve sevgi oyunu müzik yaratacaktır. Yoksa bir insandan sadece nefret etmek müzik yaratmaz: Ses olur fakat sessizlik olmaz ve müzik olmayacaktır. Bir insanı sevmek ve müzik yaratmak için bir fırsat, bir gerekçe olmayacaktır, çünkü sessizlik olacak ses olmayacaktır.

Ses ve sessizliğin birlikteliğinden, el ele dans etmesinden, birbirini kucaklamasından müzik doğar. Müzik mutluluktur. Korkma: Bir insandan nefret et ve aynı insanı sev; olması gereken budur. Kafan karışmasın. "Sevdiğin insandan nasıl nefret edebilirsin?" diye öğretildiği için zorluklar olacaktır. Sana ikilik öğretildi ama bu öğretinin yanlış olduğunu anlamak zorundasın. Eğer seviyorsan, aynı insandan nasıl nefret etmezsin? Sana söylediğim bu. Sevdiğin insandan nefret etmek zorunda kalacaksın ve bunu anlayınca nefret bile kabul edilir hale gelir. Nefret kabul edildiğinde, sevgin üstün gelmiştir. Sevgi ve nefret birlikte, bütünlük içinde kabul edildiğinde bir aşkınlık, büyük bir içgörü, bir derinliğe sahip olursun; hem sevgiyi hem de nefreti barındıran bir sevgi vardır. Ancak nefreti de barındırabilen bu sevgi gerçek sevgidir.

Nefretten neden bu kadar korkuyorsun? Çünkü sevgin çok küçük, ufacıktır. Nefret varsa, nefretin sevgiyi yok edeceğini bilirsin. Ancak yetersiz sevenler nefretten korkar. Gerçek sevgililer istedikleri kadar nefret edebilir; sevginin üstün geleceğini, sonunda sevginin ele geçireceğini bilir, güvenirler, korku yoktur.

ikinci soru:

Osho,

Tanrı'ya dua etmek istiyorum. Lütfen bana bunun yolunu öğret.

Tanrı'yı rahat bırak, onun kendi problemleri var. Yarattığı her şeyin öldüğünü görmüyor musun? Sorunlarını kendine sakla. Bir insan neden Tanrı'ya dua etmek ister? Tanrı'nın senin dualarına ihtiyacı yoktur. Senin o dualara ihtiyacın olabilir ama bu dualar senin arzularını, taleplerini dile getirmekten, şikâyetlerini ifade etmekten başka bir işe yaramayacaktır. insanlar dua adı altında bunu yapıyor, durmadan yakınıyor ve "işler böyle olmamalı" diyorlar; Tanrı'nın biraz daha bilge olmasına yardım etmeye çalışıyorlar.

Hayır, duaya ihtiyaç yoktur. Gereken, meditasyondur. Meditasyonun Tanrı'yla ilgisi yoktur. Meditasyon seni dönüştürür; Tanrı'yı dikkate almaz. Sen Tanrı'yı hiçbir şekilde tanımıyorsun: Bilinmeyen bir şeye, x-y-z olan bir şeye nasıl dua edeceksin? Onu hiç tanımıyorsun. "Tanrı'ya dua ederek onu bilmeye başlayacaksın" diyenler vardır. Fakat dua bir koşul, temel koşul olarak bilmeni gerektirir, ancak o zaman dua edebilirsin; bilmelisin, ancak o zaman sevebilirsin. Bilinmeyen bir Tanrı'yı nasıl sevebilirsin? Duan biçimsel kalacak, klişeden başka bir şey olmayacaktır.

Meditasyon tamamen farklı bir boyuttur. Kabir meditas-yonu önerir; Buda meditasyonu önermiştir; ben meditasyonu öneriyorum. Meditasyon farklı bir yaklaşımdır: Tanrı'yla ilgisi yoktur; seninle, zihninle ilgisi vardır. içinde bir sessizlik, derin bir sessizlik yaratması gerekir. O mutlak sessizlikte Tanrı'nın varlığını hissetmeye başlayacaksın.

Dua, gerçek meditasyonun bir sonucudur. Ancak meditasyon yapan kişi dua edebilir; çünkü bilir, çünkü hisseder, çünkü artık Tanrı'nın varlığı bir tartışma konusu değil, mantıksal bir şey değil, deneyimlenmiş bir şey, yaşanmış bir şeydir. O zaman dua artık bir yakınma değildir. O zaman dua bir teslimiyettir, o zaman dua saf sevgidir. Onunla bağlantılı hiçbir arzu, hiçbir koşul yoktur. Minnettarlıktan başka bir şey değildir.

Duan meditasyondan sonra gelsin. Sen meditasyon yap. Meditasyon kalbini hazırlar, seni arındırır. Seni düşüncelerinden arındırır; yüzyıllar, yaşamlar boyu kafanın içinde taşıyıp durduğun bütün süprüntüyü temizler, duanın meydana gelmesi için alan yaratır. Meditasyon bir gül bahçesi için toprağı hazırlamaya benzer: Dua bir gül gibidir. Önce toprağı hazırlamalı, yabani otları temizlemeli, toprağı havalandırmalı, bütün taşları ayıklamalısın.

Meditasyon bahçeyi hazırlar. Ancak hazırlanmış bir bahçeye gül dikebilirsin. Aksi takdirde güllerini yabani otlar istila eder; yabani otlar

toprağın tamamından faydalanır ve güllerine fazla bir şey kalmaz, sağlıksız olurlar. Toprak taşlıysa, güllerin büyümesini engelleyecektir.

Önce toprağı hazırla, sonra dua kendi kendiliğinden meydana gelir. Dua senin yapamayacağın bir şeydir. Meditasyon yapabileceğin bir şeydir, çünkü zihninle ilgili bir şeydir. Söz konusu olan senin zihnindir, onunla bir şey yapabilirsin. Dua Tanrı'yla ilgili bir şeydir. Tanrı ötede, uzaktadır; kişi nerede olduğunu bilmez. Adresi neresidir? Adı nedir? Bu duaları nereye göndermek gerekir? Bu nedenle boş göklere dua etmeyi sürdürebilir, kalbinin derinliklerinde bunun tümüyle faydasız olduğunu bilirsin. Fakat belki... belki işe yarar, belki işe yaramaz, ama bir bedeli olmadığından kişi dua etmeyi sürdürür.Meditasyonda önce kendini hazırla. Meditasyon düşüncelerin olmadığı bir sessizlik, düşüncelerin olmadığı bir farkındalık, sükûnet demektir. Bu sükûnet orada bulunduğunda, bir gün dua fışkırır. Varlığında bir tomurcuğun açıldığını görürsün; yüreğin bir çiçek olur ve bol rayiha vardır. O rayiha duadır. Boyun eğersin. Artık Tanrı uzakta değil, çok yakındadır.

Meditasyon olmadan edilen dualar biçimsel, mantıksızdır. Meditasyon olmadan edilen dualar anlamsız; tam bir zaman, enerji ve yaşam israfıdır.

Sana meditasyonu öğretirim ama dua öğretilemez. Meditas-yon gerçekleştiğinde, bir gün tesadüfen duayı bulursun. Dua rahmettir. Meditasyon çalışmayla yapılabilir, ancak dua çaba harcamadan gerçekleşir. Duayı aklından çıkar, Tanrı'yı aklından çıkar; önce kendin üzerinde çok çalışman lazım. Kesin olarak tek bir şeyle ilgilen: Zihinden vazgeçmenin yolunu bul. Her şey zihnin bırakılmasındadır: Dua ortaya çıkacaktır. Dua meditasyon yapan insana bir armağandır, bir sonuçtur.

Doğulu mistikler bu konuda son derece açıktır: Patanjali'den Krişnamurti'ye hepsi meditasyon öğretir. Bunun nedeni çalışmanın insan zihniyle yapılmasının zorunluluğudur. Dua, evrensel zihinle konuşmadır. Bekle, sabırlı ol; önce diyalog kurmayı başar, sonra hiçbir yere gitmene gerek kalmaz. Sessiz kaldığında, yüreğinde o dingin küçük sesi duyarsın. Gerçekte diyaloğu her zaman karşı taraftan Tanrı başlatır. Sen diyaloğu başlatamaz, ancak alıcı olabilirsin; senin tarafında büyük bir alıcılık gerekmektedir. Hazır olduğunda, birden bir şeyle bağlantı kurulur ve zil çalmaya başlar. Fakat çağrı karşı taraftan gelir. Adem'e seslenen Tanrı'dır: “Neredesin? Nerede saklanıyorsun?”

Adem günah -hata- işlediğinde, bilgi ağacının meyvesinden yediğinde, Tanrı'dan çok korkar olmuştu. Tanrı bunu yasaklamıştı; şimdi kendisi ihanet etmiş, söz dinlememişti. Suçluluk hissetmeye başladı. Tanrı onu aramaya başladı. Adem çalılığın arkasında gizleniyor, Tanrı ise Cennet bahçesinin her yerinde "Adem, neredesin?" diye bağırıyordu. O günden beri Tanrı sesleniyor ve sen de şu ya da bu çalılığın arkasında gizleniyorsun.

Hiçbir duaya ihtiyacın yok; sadece Tanrı'nın çığlığını, Tanrı'nın çağrısını duyabilecek sessiz bir yüreğe ihtiyacın var. O sana sesleniyor, senin ona seslenmene gerek yok. Sadece derin bir alma yeteneği ol. Meditasyon tamamen bununla ilgilidir: Seni alıcı yapar. Bu alıcılıkla Tanrı'nın seninle konuştuğunu duymaya başlarsın.

Gerçek dua Tanrı'nın seninle konuşmasıdır; gerçek olmayan dua senin Tanrı'yla konuşmandır.

Üçüncü soru:

Osho,

Çok sayıda öğretmen gördüm ve hayatın bütün zevklerinden vazgeçtim. Oruç tuttum, cinsel ilişkiden uzak durdum ve aydınlanma peşinde geceleri uyanık kaldım. Bu şekilde bir sürü acı çektim ama hâlâ aydınlanmadım. Ne yapmalıyım?

Acı çekmeyi bırak. Bir mazoşiste benziyor, acı çekmeyi seviyorsun. Bunlar sadece kendine işkence etmenin yollarıdır. Artık kendine işkence etme; çektiğin işkence engeldir. Ancak kutlayan bir insan aydınlanır. Acı çekerek nasıl aydınlanabilirsin? Acı çekmek sağlıksızdır, sinir bozucudur. Doğal değildir, kötüdür.

Fakat öğretilen budur. Bir şeyi unutma: İnsanlık hastalıklı olanın hâkimiyeti altındaydı, sağlıklı olanın hâkimiyeti altında değildi. Bunun gerisinde belli bir neden vardır: Çünkü sağlıklı olan çok fazla zevk almakla meşguldür, başkalarına hükmetmekle ilgilenmez. Sağlıksız olan zevk alamaz, bütün enerjisini hükmetmeye harcar. Şarkı söyleyebilen ve dans edebilen birisi şarkı söyler ve dans eder; yıldızların altında kutlar. Dans edemeyen sakattır, kötürümdür. Köşede öylece yatar ve insanlara nasıl hükmedeceğini planlar, kurnaz olur.

Kambur, kör insanların; çirkin insanların son derece kurnaz, son derece açıkgöz olduğunu görünce şaşıracaksın. Öyle olmak zorundalar; bu şekilde ağırlıklarını hissettirmeye çalışırlar. Yaratabilen bir insan, yaratır; yaratamayan yok eder fakat dünyaya "Ben buradayım" diye göstermek zorundadır.

Politikayla ilgilenen insanlar hep hasta insanlardır. Sağlıklı bir insan politikaya ilgi duyamaz. Politikaya nereden zaman bulacak? Sevdiği için çok mutludur, dans ettiği için çok mutludur, yarattığı için çok mutludur. Cennet üzerine yağar, neden politikaya gitmek istesin?

Partisinin başkanına giden bir adamdan bahsedildiğini duydum; seçimlerde partinin aday listesine girmek istemiş. Parti başkanı şakayla sormuş: "Amacın nedir, gerekçen nedir? Neden parlamento için mücadele etmek istiyorsun?"

Adam da aynı şakacı tavır içindeymiş. "Başbakan olmak istiyorum" demiş.

Başkan inanamamış. "Delirdin mi?" demiş.

"Bu bir koşul mu?" demiş adam.

Evet, bu bir koşuldur. Hasta, sağlıksız, çirkin, yeteneksiz, yaratıcılığı olmayan, sıradan, aptal; insanlara hükmetme konusunda hepsi çok ama çok akıllıdır. Hükmetmenin yollarını ve araçlarını bulurlar: Politikacı olurlar, rahip olurlar. Haliyle kendi yapamadıkları şeyi başkalarının yapmasına izin veremezler. Her türlü zevke karşıdırlar.

Sakat bir insan senin dans etmene nasıl izin verebilir? Bunu bir düşün: Kendisi dans edemiyor; iyi hissetmesinin tek yolu dans etmenin günah olduğunu söyleyerek senin zihnini zehirlemektir. O zaman kendini son derece iyi, gayet mutlu hisseder. Dansın günah olduğu fikrini yaratabildiğinde kendisi artık sakat birisi değil, bir ermiştir. Bunun

arkasındaki mantığa bak: Kendisi zevk alamıyorsa, en azından senin zevk alma yeteneğini zehirleyebilir. Bütün sakatlar bir araya gelip kafa kafaya vererek yüksek ahlak yaratabilir ve her şeyi ayıplayabilirler. Mantık olarak her şeyi ayıplamak mümkündür; sadece olumsuzu araştırdığında onu bulursun, çünkü olumsuz bütün olumluluğun parçasıdır.

Örneğin; az önce sevdiğin zaman, aynı insandan nefret de edersin diyordum. Şimdi; sevgi olumlu parça, nefret olumsuz parçadır. Güçsüz ve sevemeyen bir insan daima olumsuza sığınabilir, daima olumsuzu övebilir ve sana daima “Dinle, âşık olursan acı çekeceksin. Tuzağa düşüyorsun, mutsuz olacaksın” der. Haliyle nefret anları geldiğinde ve sen mutsuz olduğunda, onu hatırlayacaksın; haklıymış.

O anların geleceği kesindir. Sağlığın farkında olmaktan ziyade hastalıkları fark etmeye doğal bir eğilim vardır. Sağlıklıyken bedenini unutma eğilimi gösterirsin fakat bir baş ağrısı, bir sancı veya midende bir ağrı olduğunda bedenini unutamazsın; orada, belirgin bir şekilde orada, kesinlikle oradadır; kapını çalar, ilgilenmeni ister.

Böylece âşık ve mutluyken unutma eğilimi gösterirsin fakat kavga, nefret, öfke varsa, onu abartma eğiliminde olursun. Ve bu sakat insanlar -ahlakçılar, rahipler ve politikacılar- “Bakın! Biz size söylemiştik ama siz bizi dinlemediniz. Sevgiden vazgeçin! Sevgi mutsuzluk getirir. Bundan vazgeçin, şundan vazgeçin, yaşamdan vazgeçin!” diye koro halinde bağırıyorlar.

Bu gibi şeyleri sürekli tekrarlamaya devam edersen, etkili olur; insanlar hipnotize olurlar. Hipnotize oldun. Oruç tuttuğunu, cinsel ilişkiden sakındığını söylüyorsun: Orucun aydınlanmayla ne alakası var, cinsel ilişkiden sakınmanın aydınlanmayla ne alakası var? İlgisi yok. Yapmakta olduğun hiçbir şeyin: “Aydınlanma peşinde geceleri uyanık kaldım...” Aydınlanmayı gün içinde arayamaz mısın? Gece neden uyanık olman gerekiyor? Doğaya ters düşmenin ne anlamı var?

Aydınlanma tabiata ters bir şey değildir. Doğanın yerine getirilmesidir; tabiatın kreşendosu, doruk noktasıdır. En elverişli doğadır. Doğayla birlikte olarak ona ulaşırsın, ona karşı durarak değil. Akıntıya karşı gitmek değil, akıntıyla birlikte yüzmektir. Nehir zaten denize gidiyor, senin ona ters yönde yüzmeye başlamana gerek yok. Senin yapmakta olduğun şey budur.

Şimdi “Ne yapmalıyım?” diye soruyorsun. Acı çekmeyi bırak, acıya bağımlılığını bırak. Sen aydınlanma arayışı içinde değilsin, acı arayışı

içindesin, aydınlanma sadece bir bahane.

Yaşamı sev, daha mutlu ol. Tanrı ancak mutlu bir ruha gelebilir. Ancak sen tümüyle mutluyken bir ihtimal vardır, aksi takdirde olmaz; çünkü mutsuzluk seni kapatır, mutluluk açar. Bunu kendi yaşamında izlemedin, gözlemedin mi? Her mutsuz olduğunda kapanırsın; etrafını sert bir kabuk kuşatır. Kendini korumaya başlar, kendini muhteşem bir zırhla sarmalarsın; çünkü zaten çok fazla acın olduğu için daha fazla acıya dayanamayacağını bilirsin. Yüzeyini sertleştirmek zorundasındır.

Mutsuz insanlar daima sert olur; yumuşaklıklarını kaybeder, kaya gibi olurlar. Mutlu insan bir çiçektir; o kadar mutludur, o kadar kutsanmıştır ki bütün dünyayı kutsayabilir. O kadar kutsanmıştır ki açık olmaya gücü vardır. Korkacak hiçbir şeyi yoktur. Her şey o kadar iyi, her şey o güzeldir ki bütün varoluş ona dostça davranıyordur; neden korksun? Rahat konuşabilir. Varoluşu davet edebilir, varoluşa ev sahipliği yapabilir. Yalnızca o anda Tanrı içine girer. Yalnızca o anda ışık içine girer ve aydınlanırsın.

Aydınlanma uğruna mücadele edilmesi gereken bir şey değil, olanak vermen gereken bir şeydir. Bir bırakma anında gelir. Teslimiyet halinde gelir.

Şimdi bir savaşçı oldun ve Tanrı savaşçılar için ulaşılabilir değildir. Tanrı ancak sevgililer için ulaşılabilirdir. Tanrı sevgilidir, ancak seven bir yürek için ulaşılabilirdir. Yaşamı sev, O'nun yarattığını sev: Tanrı'yı sevmenin tek yolu budur.

Yaratılış gözle görünen Tanrı'dır. O, ağaçlarda yeşil, güllerde kırmızı ve güneşin ışınlarında altın rengidir. Ayın yansıdığı bir gölün yüzeyinde gümüştür. Kahkahadır, gözyaşıdır. O, bütünlüğü içinde bu yaşamdır. Gerçeklerden kaçma ve kendi mazoşizmini maneviyatmış gibi övme. Acı çekmeyi bırak ve keyifli bir yolculuğa çık. Benim tapınağıma girmek istiyorsan cinsel ilişkiden sakınma değil kutlama, oruç değil ziyafet olması gerekir.

Dördüncü soru:

Osho,

Oyun, lila, üzerinde duruyorsun. Fakat oyuncu bir zihnin bir plastik cerrah ya da bir bilimci olması mümkün müdür?

Soru Prem Leeladhar'dandır. Kendisi plastik cerrah, soru buradan kaynaklanıyor. Dünyada icat edilmiş her şeyin oyunla icat edildiğini unutma. Gördüğün her şeyin ciddi insanlar değil oyuncu insanlar tarafından icat edildiğini öğrenmek seni şaşırtacaktır. Ciddi insanlar çok fazla geçmişe odaklıdır; işe yaradığını bildikleri için geçmişi tekrarlamaya devam ederler. Asla yaratıcı değildirler.

Bir öküz arabası iş görüyorsa, can sıkmanın ne anlamı var? Bir araba icat etmek için neden zaman harcayalım? Üstelik daha önce bir arabadan bahsedildiğini kim duymuş? Deli olmalısın? Faydacı insan bununla ilgilenmez. "Ne için? Öküz arabası gayet güzel iş görüyor" diyecektir.

Fakat oyuncu, geçmişle sınırlı kalamayacak, sürekli nesnelerle oynayan insanlar vardır. Bu oyunculuktan yeni birleşimler ortaya çıkar. Yaratıcılık oyunculuğun bir boyutudur.

Sen bana soruyorsun: "Oyuncu bir zihnin bir plastik cerrah ya da bir bilimci olması mümkün mü?"

Bu ancak oyuncu bir zihin için mümkündür. Faydacı olmayanlar kâşifler, araştırmacılardır; faydacılar hep bunun ne yararı olduğunu sorarlar. Örneğin, insanlar aya gitti. Faydacı, ticari zihin "Ne için? Orada pazar bulamazsın, kimse yok. Bu tam bir israf! Neden bu kadar enerji, bu kadar çaba ve bu kadar para harcanıyor? İnsanlar dünyada açlıktan kırılıyor" diye sorar. Ticari zihin, ekonomist, bunun doğru olmadığını söyleyecektir.

Ancak hiçbir nedeni olmadan aya gitmekle daha fazla ilgilenen insanlar vardır. Bunlar geleceği bugüne taşıyan insanlardır. Şu anda sen de herhangi bir faydasını düşüneme-yebilirsin fakat kim bilir, yeryüzü insan için yaşanması zor bir yere dönüşebilir; böyle de oluyor. İnsan yeryüzüne o

kadar zarar verdi ki dünya bunu unutamayacak ve affedemeyecek. Yeryüzü öfkeli, intikam peşinde.

Bir gün yeryüzü insanlığa tamamen karşı durabilir: Yiyecek sağlamayabilir. O zaman hayatta kalmanın tek yolu bu gezegenden başka bir gezegene gitmek olacaktır. Bu, ay olmayabilir fakat ay, araştırmacıların oyunculuğunun sonu değil, sadece yol üzerindeki bir duraktır. Daha yeşil, daha hayat dolu başka bir gezegen olabilir. Yeryüzü ölüyor; burası ölmekte olan bir gezegen, yaşlı bir gezegendir.

İnsanlar ancak çok sonra şunu diyecekler: "Aya ayak basan bu kişiler büyük kâşiflerdi." Şu anda gerçekçi, faydacı her insan buna karşıdır. Bu hep böyle olmuştur. Pek çok silah ve araç oyuncak olarak çıkmıştır: Yay, silaha dönüşmeden önce bir müzik aletiydi; ve tekerlek, bir araç olarak kullanılmadan önce bir oyuncaktı. Pek çok kazıda öküz arabaları olmayan fakat tekerlekli oyuncakları olan uygarlıklar, tarih öncesi uygarlıklar ortaya çıkarılmıştır.

Süs eşyaları giysilerden önce gelmiş, şaşıracaksın; dünyada giysilerden önce süs eşyaları vardı. Çıplak gezen fakat süs eşyalarına senin kadar, hatta daha da fazla ilgi gösteren ilkeller hâlâ var. Elbiseler nesnel bir gereksinimdir, oysa süs eşyaları sadece oyundur. İnsan ekonomistlerin zannettiği kadar iktisadi bir hayvan değildir. İnsan iktisadi olmaktan ziyade estetik bir hayvandır; güzelliği işe yararlıktan daha fazla sever.

İlk evcilleştirilen hayvanlar evde beslenen hayvanlardı. Tahılın ilk başta yiyecek elde etmek için değil bira yapmak için ekildiği ortaya atıldı. Şimdi benim Almanlarım mutlu olacak ve ben bu konuda hemfikirim! Sanatın kullanımı üretimden daha eskidir, oyun işten daha eskidir. İnsan yapmak zorunda olduğu şeyden çok oyunla geçirdiği zamanlarda yaptıklarıyla şekillenmiştir. İnsanın bütün benzersizliğinin ve yaratıcılığının kaynağı içindeki çocuktur; ve çocuk parkı kapasitesini ve yeteneklerini açığa çıkarmak için en uygun ortamdır. İnsan daha faydacı bir hale geldiği her yerde araştırma kapasitesini kaybeder. İnsan lüks şeyleri kınamaya başladığı her yerde sıkıcı ve aptal olur.

Bunu Doğu'da göreceksin: İnsanlar sıkıcılaştı, insanlar keşif zevkini kaybetti; çünkü lüks ayıplandı; rahatlık aramak günahtır. İyi de, rahatlık aramıyorsan, araştırma yapmanın hiçbir anlamı yoktur; lüks aramıyorsan bütün araştırma durur. O zaman ihtiyacın olan tek şey barınma, yiyecek, giysidir fakat o noktada işin bitmiştir.

Araştırmazsan zengin olmazsın; araştırmazsan büyümeyi durdurursun. Doğu'da bu oldu; berbat bir şekilde bu oldu: Sözde rahip ve din adamları lüksü kınadıkları için, insanlar yaratmaz oldular. Doğu ermişler yüzünden fakirdir, çünkü insanlar araştırmadıklarında yoksul kalmaya mahkûmdur. İnsanlar söz konusu her ne ise onunla yetindikleri takdirde, her gün giderek daha fakirleşirler, çünkü her gün doğan insan sayısı artar ve alan giderek daha kalabalıklaşır. Onlar bundan kurtulmanın yolunu bulamıyor, bunu kendi kaderleri olarak kabul ediyorlar.

İnsan lüksü seven bir hayvandır. Oyunu, fantezileri ve lüksü çıkardığında insanı ancak yaşamını sürdürmesi için gerekli şeyleri sağlamaya yetecek kadar faal, sıkıcı, tembel bir yaratığa dönüştüreceksin. İnsanlar incik boncuğa özenmeyecek kadar akılcı ya da ciddi olduklarında bir toplum hareketsizleşir.

Oyun bütün keşiflerin kaynağıdır dediğim zaman, bu konuda ciddiyim. Bir insanın başına gelebilecek en büyük felaket çok fazla ciddi ve çok fazla gerçekçi birisine dönüşmesidir. Bir parçacık çılgınlık, bir parçacık ayrıksılık daha iyidir.

Beşinci soru:

Osho,

Tanrı'yı gerçekleştirme yönünde hızlandırıcım olur musun?

Benim yaklaşımım Tanrı'yı ne kadar unutursan o kadar iyi olacağı yönündedir. O'nu rahat bırak. Kendini gerçekleştir. Bu yine problemlerinden kaçıştır. Tanrı'yı gerçekleştirme, nirvana, moksha: Bunlar gerçek problemlerini savuşturmaktır, bunlar dışa doğru gitmeye başlamanın

yollarıdır. İçe doğru git. Olay kendini gerçekleştirmedir: Tanrı'yı gerçekleştirme bundan doğar, bundan gelişir. O kendi başının çaresine bakar, senin bu konuda dertlenmene gerek yok.

En azından küçük bir şey yap; kim olduğunu öğren. Daha kendini tanımıyorsun ama Tanrı'yı gerçekleştirmek için çalışmaya mı başladın? Ben ancak kendini gerçekleştirmeni hızlandırabilirim, Tanrı'yı gerçekleştirme kendiliğinden olur.

Fakat unutma, hızlandırıcı olmak çok nankör bir iştir, çünkü senin kendini gerçekleştirmende ben hızlandırıcı olacaksam, içinde taşıdığın bir sürü çirkin şeyi de hızlandırırım. Öfken için hızlandırıcı olacağım, nefretin için hızlandırıcı olacağım, açgözlülüğün için hızlandırıcı olacağım, hiddetin için hızlandırıcı olacağım ve intihara eğilimin, öldürücülüğün için de bir hızlandırıcı olacağım; taşıdığın her şey için. Sen bütün bunların gerisinde saklısın. Bütün bunları boşaltmak zorunda kalacaksın; ancak o zaman. Bana kızma. Sen kendin soruyorsun; "Benim hızlandırıcım olur musun?" Benim işim bu; bir ustadan beklenen budur. İşlevi budur; bir hızlandırıcı olmak.

Senin cephenden sannyas budur: senin hızlandırıcın olmama izin vermek. Sannyas benimle birlikte ilerlemeye hazır olduğunu gösteren bir işarettir; ben cehenneme gidiyor olsam bile sen benimle gelmeye hazırsındır. Unutma, cennetin yolu cehennemden geçer. O zaman öfkelenme... Şu hikâyeyi dinledim:

Bir kız zorlantılı duygu reaksiyonlarının stres olarak ifade edildiği öğrenir. Öğrendikçe, daha fazla stres keşfeder. İşi bir stres, elbisesinin üzerine uymaması bir strestir. Çöpü dışarı çıkarmak bir strestir ve bulaşığı yıkamak bir strestir.

Stresler yanıltıcı şeylerdir, başka tarafa yönlendirilebilirler. Örneğin, kızın, ona stresleri hatırlatmaktan hoşlanan bir erkek arkadaşı vardır. Kız akşam yemeğinde "Kuşkonmazdan nefret ederim" der.

Erkek yardımcı olarak "Bu bir strestir!" diye karşılık verir.

Sinemada kız "Sırada beklemeye tahammülüm yok!" diye belirtir.

"Sadece bir stres" der erkek.

Tahmin edebileceğiniz gibi streslerin yönü değişmeye başlamıştır ve erkek arkadaşın kızın öfkesinin hedefi haline gelmesi uzun sürmez.

"Sen de bir stres oluyorsun" der kız.

Fakat genç adam ona hatasını açıklamaya mecbur hisseder. Bu nedenle ona bütün streslerin -bütün zorlantılı duygu reaksiyonlarının- onun içinde olduğunu anlatır. Dış koşulun sadece bir stresin açığa çıkmasına yol açan bir tetikleyici, bir hızlandırıcı olduğunu. Bütün bu stresler onun içinden kaynaklandığı için, bu faydalı yorumlar onu streslerinin nedeni değildir.

Erkek arkadaşına hâlâ öfkeli olmakla birlikte, onun mantıklı görüşüne değer veren kız tek seçeneğini kullanır. Öfkeli bakışlar ve kibirli bir ses tonuyla ona dönerek “Sen hızlandırıcısın!” der.

Unutma, senin hızlandırıcın olmaya hazırım. Kızma, çünkü zor bir yolculuk olacak. Sonu güzeldir fakat yolculuk zordur,zahmetlidir. Kişinin kendisiyle karşı karşıya gelmesi acı vericidir, çünkü yüzyıllardan beri kendinle karşı karşıya gelmiyor, karşı karşıya gelme ihtimallerinin hepsinden kaçınıyorsun. Orada bir sürü süprüntü birikti; yıllardan beri her türlü pisliği attığın ama kendin girmediğin bodrumuna doluyor.

Bir hızlandırıcı bütünüyle hızlandırıcı olmak zorundadır. İlk olarak olumsuzlar ve ancak senin olumsuzla işin bittiği zaman olumlu şeyler yüzeye çıkmaya başlar .

Pek çok insan burada gelişim grupları konusunda neden bu kadar ısrarcı olduğumu soruyor. Hindistan’da hiçbir aşram-da gelişim grubu yoktur. Israrımın temel bir nedeni vardır; bu çok temeldir. Çağdaş zihin çok fazla bastırılmıştır: Daha kültürlü oldukça, kendi kendine daha bastırılmış bir hale gelirsin. Hindistan’daki öbür aşramlar çağdaş zihinle ilgili hiçbir fikre sahip değildir; onlar hâlâ en az üç bin yıl öncesinde yaşıyorlar. Hâlâ Budist meditasyonların işe yarayacağını ya da Patanjali’nin işe yarayacağını düşünüyorlar.

Ben Buda ve meditasyonlarının, Patanjali ve meditasyon-larının çok büyük değeri olduğunu gayet iyi biliyorum fakat çağdaş zihin üzerinde doğrudan işe yaramazlar. Modern zihin için icat edilmediler, farklı bir zihin için icat edildiler; daha ilkel, daha basit, daha masum, daha çocuksu bir zihin için.

Vipassana ya da zazen yapmadan once Buluşma(Encounter), Primal Terapi ve Gestalt gibi grup çalışmalarını tamamlamak zorundasın. Bu gruplar zehri yok edecek, sisteminden çıkaracaktır. O zaman yeniden ilksel, masum, çocuksu olacaksın. O zaman vipassana işe yarayabilir, başka türlü olmaz.

Bu nedenle burada, bu yerde, ilk olarak arınmanın üzerinde duruyoruz. Arınma tamamlandığında, ancak o zaman ikinci adım olan meditasyon başlar. Yani benim yaklaşımımı üç adımda düşünebilirsin: birincisi arınma, ikincisi meditasyon, üçüncüsü dua.

Son soru:

Osho,

Neden hep doksan dakika konuşuyorsun?

Pek çok nedeni var ama doksan dakika birazdan dolacağı için sana sadece birkaç tanesinden bahsedeceğim. Birincisi, otuz dakikadan sonra üçte biriniz uykuya dalıyor. Altmış dakikadan sonra, üçte ikiniz. Doksan dakikadan sonra, herkes. O zaman gitmek zorundayım.

Ikincisi: Benim burada bir karım yok. Önce bir hikâyeyi anladıktan sonra, benim cevabımı anlayacaksın. Bir karım olmadığını söylerken neyi kastediyorum?

Büyük bir siyasi liderin ne zaman konuşma yapsa konuşmasının hep uzadıkça uzadığı fakat karısı oradaysa konuşmayı çok kısa ve yumuşak tuttuğu söylenir. Liderin sekreteri meselenin nedenini gayet iyi anlamıştı: Lider, karısı varken korkuyordu. Bunda merak edilecek bir şey yoktu fakat çok merak ettiği başka bir şey vardı. Lider konuşmaya başlamadan önce, karısı hep sekreter aracılığıyla küçük bir not gönderiyordu. Bu hep böyle oluyordu.

Bir gün sekreter meraktan nota baktı. Fazla bir şey yazmıyordu, sadece tek bir kelime: ÖPÜCÜK (KISS). “Kocasını o kadar seviyor ki konuşmaya

başlamadan önce hep ‘ÖPÜCÜK’ yazan bir not gönderiyor!” diye düşündü.

O gün lideri tek başına yakalayan sekreter, “Harika bir karınız var! Otuz yıldır onunla yaşıyorsunuz ve o hâlâ bu kadar romantik olabiliyor. Her konuşmanızda ‘ÖPÜCÜK’ yazan bir not gönderiyor!” dedi.

Fakat politikacı hüzünlenerek “Anlamıyorsun. O kelime bir şifre: anlamı Kısa Kes, Salak (Keep It Short, Stupid)” dedi.

Bu günlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 3-ATEŞLİ BİR NİYETLE

Beni mi arıyorsun?
Yanı başındaki koltuktayım:
Omzun benimkine dayalı.
Beni stupalarda[1] bulmayacaksın,

1 *Stupa: Budist mabet. (ç.n.)*

ne Kızılderili mabetlerinde,
ne sinagogda, ne katedrallerde,
ne ayinlerde ne de kirtanlarda[2],

2 *Kirtan: Dünyanın en eski müzik geleneklerinden biri. (ç.n.)*

boyuna dolanan bacaklarda değil,
ne de sebzeden başka bir şey yememekte.
Beni aradığında, beni anında bulacaksın.
En küçük zaman biriminde bulacaksın beni.
Kabir der ki; "Öğrenci, söyle bana, Tanrı nedir?
Nefesin içindeki nefestir."
Ölümlü ve kaba bir bedene sahip olan dans eder
kaba bedene ve ölüme sahip olmayanın önünde.
Trompet der ki; "Ben senim."
Üstat gelir ve eğilir
yeni başlayan öğrencinin önünde.
1Bunu görmek için yaşamaya çalış!

Evrimin kendi içinde bir mantığı vardır. Bir şey öbürüne öncülük eder; basamak basamak, adım adım. Bir tür kaçınılmazlık vardır. Evrim mekaniktir, süreklidir. Evrimde hiçbir boşluk, hiçbir sekme yoktur; yeni hiçbir şey meydana gelmez. Sadece eski belirgin olmaya devam eder. Evrim bir boyutta ilerler. Öngörülebilirdir; onu önceden görebilirsin. Son derece akılcıdır, mantıklıdır.

Fakat devrim mantıktan fazlasıdır, akıllı olmaktan fazlasıdır. Kaçınılmaz değildir, pek çok sürprizi vardır. Atlar, sıçrar; bir kuantum sıçramasıdır. Kuantum sıçraması onun en içteki esas özüdür.

Bu yüzden Karl Marx devrim konusunda bir anlayışa sahip değildir. Onun devrimi kaçınılmazdır; onun devrimi insana has hiçbir niyet olmaksızın kendiliğinden meydana gelecek bir şeydir. Tıpkı bir tohumun ağaca dönüşmesi gibi, geçmişe bağlı olarak kendiliğinden gerçekleşecektir: Tohum ağaç olmak zorundadır, çünkü zaten ağacı içinde barındırır. Ağaç gerçekte yeni bir şey değildir; tohumun içindedir, görünür değildir, ancak yine de içindedir; tohum ağacın tasarımıdır. Ağaç yetiştiğinde, olay sadece saklı olanın tecellisi, meydana çıkmasıdır. Fakat ağaç gerçekte yeni bir şey değildir. Tohumla ağaç arasında bir devrim yoktur, evrim vardır.

Marx, komünist devrimin kaçınılmaz olduğunu, kapitalizmin doğal bir sonucu olduğunu söyler. Eğer böyleyse, o zaman o bir devrim değildir; o zaman o sadece evrimdir. Neden devrim deniyor? Devrim, yeni bir şey, kendiliğinden gerçekleşmeyecek bir şey; ancak insan niyetiyle, insan bilinciyle gerçekleşebilecek bir şey oluyor demektir. insan bilincinin yardımı olmadan gerçekleşemeyecek bir şey, devrim budur. Devrim bir sürprizdir, devrim bir mucizedir. Olmaması gerekirken olmuştur. Gizemlidir.

insana kadar evrim olmuştur; balıktan insana evrim olmuştur. Fakat insandan bir Buda’ya, insandan bir isa’ya, insandan bir Kabir’e; bu evrim değildir, bu devrimdir. Ben buna devrim derim, tek devrim. Bilinçli olmadıkça, bunun gerçekleşmesi için zemin hazırlamadıkça, bir buda olamazsın. Bunu seçmek zorunda kalacaksın, bunun için çalışmak zorunda kalacaksın, bunu aramak zorunda kalacaksın. Senin tarafında planlı, bilinçli bir çaba gerekecektir, ancak o zaman bir ihtimal vardır.

Evrim kaçınılmazdır, bu konuda bir çeşit değiştirilemez bir mantığı vardır. Devrimin mantığı yoktur. Devrim şiirsel bir sıçramadır; sıçrama bir

boyuttan öbür boyutadır. Evrim yatay, devrim dikeydir; varoluşun başka âlemlerine nüfuz eder.

Kişi kendi varlığına bilinçli olarak sahip çıkmadıkça, devrim gerçekleşmeyecektir. Büyümeye devam edeceksin fakat büyümen yatay olacaktır. Maymun insan olur, insan süpermen bile olabilir -daha güçlü, teknik olarak daha donanımlı, bilimsel yönden daha kuvvetli- fakat bu yeni bir şey olmayacaktır. Bu bir mesih bilinci olmayacak, insan aynı düzlemde kalacaktır.

Bunu görebilirsin, maymun ve insan çok farklı değildir. Fark çok çok nicel olabilir, nitel değil. Belki maymun insandan daha aptaldır ya da insan maymundan biraz daha zekidir ama boşluk yoktur. Charles Darwin insanın maymundan evrildiği konusunda haklıdır. Bu evrimdir. Zamanı geldiğinde, fırsatını yakaladığında, maymun insana dönüşecektir. Zamanı geldiğinde, fırsatını yakaladığında insan da süpermen olacaktır. Unutma, süpermen Buda'nın dengi değildir, süpermen isa'nın dengi değildir. Süpermen seninle, maymunlarla, balıklar ve diğer hayvanlarla aynı çizgi üzerindedir. Aynı çizgi, aynı merdivendir; elbette daha yüksek bir basamakta ama merdiven aynıdır.

Devrim başka bir boyut getirir. Eski ve yeni birbirine karışmaz; aralarında bir boşluk, bir kopukluk vardır. Evrim anlaşılırdır, çünkü mantıklıdır, Aristocudur. Devrim gizemlidir; anlaşılır değildir, onu öğrenmek için sonuçlandırmak zorundasındır. Devrim biraz çılgındır, çünkü ne matematiksel ne de mekaniktir. Evrim sürecinde olduğu gibi bilinçsiz de değildir. Gerçeğe bilinçli bir şekilde tutunmak, varlığını bilinçli bir şekilde ele geçirmektir. Bunun ayrıntılı planını taşımazsın; onu yaratmak zorundasındır.

Dinin güzelliği burada: Din devrim bilimidir. Diğer bilimlerin hepsi sadece evrimi tanımlar. Din tek devrim bilimidir; seni atlamaya, kuantum sıçramaya hazırlar.

Atlamak için hiçbir neden olmayabilir. Mantıklı düşünce değişmeden kalandır; ayak altındaki eski, bilinen ve güvenli olan her şeyle kalmak için yalnızca nedenler olabilir. Mantıksal olarak boş bir alana gelindiğinde; bir uçurumla, bir kopuklukla karşılaşıldığında durulması gerekir. Bütün mantık "Dur! Geri dön! Bir çıkmaza geldin, yol buradan ileri gitmiyor. Bir adım daha atarsan öleceksin. 'Sen'le karşılaşmak sonsuz bir derinliktir, sonsuza

dek kaybolacaksın" diyecektir. Mantık, sağduyu, zihin, "Dur! Geri dön! Başarıya giden başka bir yol bul. Burası yol değil, bu yol bitti" diyecektir.

Fakat yaşam, sıçrayan şeydir. Mantık "Dur!" diyen şeydir ve yaşam sıçrayan şeydir. O yaşam, dindir. Sen o sıçrayan yaşama sahip olmadıkça, dine sahip olamazsın; dinin ne olduğunu bilmezsin. Hıristiyanlık din değildir; Hinduizm din değildir. Bu sıçrama, bu cesaret, bu macera; bu bilinenden bilinmeyene, aydınlık yoldan bilinmeyenin karanlığına, tanıdık olandan yabancı olana, rahat ve kullanışlı olandan tehlikeli olana hareket; bu yaşam dindir.

Kabir bu devrimin, bu yaşamın, bu dinin şarkısını söyler. O, insanın Tanrı olma hayalini dile getiren şairdir.

Din özünde yalnızca bu arzudan oluşur. Sana din bilimciler tarafından tekrar tekrar dinin, Tanrı'nın kim olduğunu bilmeye dayandığı anlatıldı. Bu doğru değil. Gerçek arzu Tanrı olmaktır, Tanrı'yı bilmek değil. Din bilimciler pek cesaretli değildir, yüreksizdir. Kendin Tanrı olmadıkça, doyum hissedemezsin. Tanrı'yı bilmekle hiçbir şey yerine getirilmiş olmayacaktır: Tanrı'yı bilerek daha fazla kargaşa ve memnuniyetsizlik bile hissedebilirsin, çünkü o zaman senin Tanrı olmadığını bileceksin.

Bilgi doyum veremez, ancak olanı verir. Doğu şöyle der: Tanrı'yı bilmek arayış değildir. Yüzyıllardan beri, yaşam yaşam üstüne, insanın aklından çıkmayan ve onu rahatsız edip duran arzu, hayal, Tanrı olmaktır. Ne zaman birisi "Tanrı nasıl bilinir?" diye sorsa o insan yanlış bir soru, korkakça bir soru soruyor demektir. Cesaretli insan "Nasıl Tanrı olunur?" diye sorar, çünkü aslında O'nu bilmenin tek yolu da budur. Olmakla, bilmek gerçekleşir. Gerçek bilme, ancak olmakla mümkündür.

Zen ustaları şöyle der: Bir bambuyu bilmek istiyorsan, bir bambu boyamak istiyorsan, bir bambu ol; onu bilmenin tek yolu budur. Bambuyu dışarıdan nasıl bilebilirsin? Dışarıdan sadece tahmin, varsayım, çıkarım, felsefe olacak fakat bilgi olmayacaktır. Bambuyu ancak sen bambu olduğunda; bambuyu onun içinden, onun içselliğinden bildiğinde, bir bambu gibi hissettiğinde bilebilirsin. Rüzgârın eserek bambuyu dans eden bir kıza benzetmesinin nasıl bir şey olduğunu, rüzgârda dans eden bir kıza dönüşmenin nasıl bir şey olduğunu bildiğinde, ancak o zaman bilirsin. Ancak bambu olarak bambunun en içteki özünden hissetmeye başladığında, bilirsin. Sabah güneşin doğarken bambunun üzerine düşerek bambuyu uyandırmasının nasıl bir şey olduğunu, bir kuşun gelip şarkı söylemesinin

nasıl bir şey olduğunu, gökyüzünün yıldızlarla dolu olmasının nasıl bir şey olduğunu, bambuya ifade ettiği şeyi, dışarıdan ancak tahmin edebilirsin ve bu insana ait bir tahmin olacaktır.

Hayır, dışarıdan bilmenin hiçbir yolu yok. Dışarıdan bir bambuyu bile bilemiyorsan, Tanrı konusunda söylenecek ne olabilir? Tanrı, varoluşun bütünlüğü demektir. Bu bütünlüğün içinde erimen gerekir. Bu iş ancak muazzam bir niyet, coşkun bir niyetle yapılabilir. Risk almayı gerektirir. Ancak bütünüyle risk alanlar bulur.

Devrimi getiren, bu niyetlenmiş olma halinin, anlaşılması gerekir. Ancak o zaman Kabir'i takip edebilirsin. Onun deyişleri örtülüdür. Yorumlamaz, açıklamaz, sadece ifade eder. Onun deyişleri bir şairin deyişleridir. O, sistemli bir felsefeci değildir; bir şeyi ve arkasından başka bir şeyi söyler. Senin bu sözleri birbirine bağlaman gerekir, bir çelenk yapman gerekir; anlayışın ipliği çiçeklerin arasından geçtiğinde, ancak o zaman anlarsın.

Bugün sana söylemek istediğim birinci şey bu: Devrim ancak niyetin; tam bir bütün olma, bütünde yer alma, kendini bütüne adama niyetinin kimyasıyla mümkün olur.

Yakın zamanda tercüme edilen Ölü Deniz Kayıtları'nda bir müridinin İsa'ya "Üstat, Cennet'in krallığına nasıl girebiliriz?" diye sorduğu kaydedilmiştir. İsa cevap verir: "Kuşları, hayvanları, balıkları izle; onlar seni götürür." Çok tuhaf bir laf. "Kuşları, hayvanları, balıkları izle; onlar seni götürür" derken İsa neyi kastediyor? Kuşların kaybolması gibi senin de kaybolman gerektiğini söylüyor; onlarda benlik yoktur. Balık okyanustan ayrı olduğunu bilmez: Balık okyanustur. Kuşun benlikten, egodan haberi yoktur: Gökyüzünde uçarken, kuş gökyüzüdür. Kuş yaşarken yaşamdır, öldüğünde ölümdür. Yapışmaz, biriktirmez, endişelenmez, sorumluluk hissetmez. O yoktur: İsa'nın kastettiği budur. Tanrı'yı bilmek istiyorsan, şu andaki halinle yok olmak zorunda kalacaksın.

"Devrim"le kastettiğim bu: Şu andaki halinde yok olmak zorunda kalacaksın. Masum olmak zorunda kalacaksın; o kadar ki içinde benlik olmayacak. Bir benlik olduğunda daima kurnazsın; benlik asıl kurnazlıktır. Benlikle masum olamazsın. Eğer benlikle masumsan; o masumiyet işlenmiş, plastik, yapay, sahte, özenti bir masumiyetten başka bir şey, ikiyüzlülükten başka bir şey olmayacaktır. Evet, masummuş gibi yapabilirsin fakat bu sana hiçbir fayda sağlamayacaktır. Benlik sadece

numara yapabilir. Benlik yok olduğunda, masumsun. Masumiyet meditasyondur, masumiyet duadır, masumiyet her şeydir.

Kabir kendi yoluna sahaja yoga, kendiliğinden birleşme (yoga) yolu der. Masum, doğal olduğun zaman bütünlük arkasından gelir, der.

Tanrı'nın dinginliği her günümüzün dansından ayrı değil, onun tam merkezindedir. Dünyanın merkezine dünyayı terk ederek değil, kendimizi dansa bırakarak dokunabiliriz; kendimizin her aşamasını dolu dolu ve korkusuzca yaşayarak bir sonraki aşamaya geçeriz. Veya daha çok goncanın kendini çiçek olarak bulması ya da çirkin tırtılın birden kanatlı bir canlıya, yaz bahçelerinde bir gezgine dönüşmesi gibi biz de kendimizi ilerlemiş buluruz.

Bu kelimelerin akılda tutulması gerekir: masumiyet, kendi-liğindenlik; arılar ve kuşlar gibi masumiyet, balık ve çiçek gibi kendiliğindenlik. Mutlak benliksizlik... ve ulaştın.

Sana ararsan bulacağın söylendi. Ben sana şöyle diyorum: Aradığını ve bulduğunu iddia edene değil, yalnızca aramadan bulana inan. Arayış esas olarak benliktir. Arıyorsan, benlik çalışıyor demektir. Yolculuk arayışta başlar fakat arayış içinde olmayan bir zihinde sona erer. Yolculuk niyetle başlar fakat kendiliğindenlikte sona erer. İki şeyi öğrenmek zorundasın: Birincisi aramak için güçlü bir yoğunluğu öğrenmek zorundasın ve sonra, çelişkili bir biçimde, o yoğunluğu ve o arayışı bırakmayı öğrenmek zorunda kalacaksın. Yoğun arayış olmadan asla hareket etmeyeceksin. O arayış ve o yoğunlukla benlikte mahsur kalacaksın.

Bu iki adım çelişkili ama son derece değerlidir. İçsel bir tutarlılığa sahiptir; dışarıdan görünmez. Önce peşinden koşmak ve aramak zorundasın. İsa şöyle der: Dileyin, size verilecek; arayın, bulacaksınız; kapıyı çalın, size açılacaktır. Yolculuğun başlangıcı budur: yoğunluk, niyet, arayış. Ancak bu sadece başlangıçtır.

İkinci adım için Lao Tzu şöyle der: Ararsan bulamazsın. Arama ve bul. Bunlar iki ayrı yol değildir, bu iki adım aynı yoldadır.

Kabir Tanrı olmak için alev gibi büyük bir arzu gerektiğini kalbinin derinliklerinde yer edecek şekilde anlatır. Fakat o zaman da sonunda o arzunun kendisi son engeli oluşturur; onun da bırakılması gerekir. Bir kez o da bırakıldığında ve sen masum olduğunda, olaylar meydana gelmeye başlar. Gonca açılır ve çiçek olur, tırtıl kelebek olur.

Sutralar:

Beni mi arıyorsun?

.Tanrı soruyor.

Beni mi arıyorsun?

Yanı başındaki koltuktayım:

Omzun benimkine dayalı.

Beni stupalarda bulmayacaksın,

ne Kızılderili mabetlerinde,

ne sinagogda, ne katedrallerde,

ne ayinlerde ne de kirtanlarda,
boyuna dolanan bacaklarda değil,
ne de sebzeden başka bir şey yememekte.
Beni aradığında, beni anında bulacaksın.
En küçük zaman biriminde bulacaksın beni.
Kabir der ki; "Öğrenci, söyle bana, Tanrı nedir?
Nefesin içindeki nefestir."
Ölümlü ve kaba bir bedene sahip olan dans eder
kaba bedene ve ölüme sahip olmayanın önünde.
Trompet der ki; "Ben senim."
Üstat gelir ve eğilir
yeni başlayan öğrencinin önünde.
Bunu görmek için yaşamaya çalış!

Yavaş git. Bu garip adamın her kelimesinin tadını çıkar.

Beni mi arıyorsun?

...Tanrı insana soruyor. Evet, bu hep böyle olmuştur; Tanrı hep sana soruyor; "Beni mi arıyorsun?" Elbette sen duymuyorsun, çünkü çok gürültücüsün. Kendi gürültünle o kadar dolusun ki yüreğindeki bu dingin, alçak sesi duyamıyorsun. Tanrı soruyor da soruyor. Yaşamının her anında, her gün, her yıl soruyor. Sen mutlu olduğunda soruyor, mutlu olmadığında soruyor. Sen uyanıkken soruyor; sen uykudayken soruyor. Sormaya devam ediyor. Kalbinin her atışında soru seni bekliyor.

Beni mi arıyorsun?

Çok uzağa gitme. Beni başka bir yerde arama, der Tanrı, ben buradayım.
Yanı başındaki koltuktayım: Omzun benimkine dayalı.

En derin ifadelerden biridir bu. Onun derinine in, kaz onu. Tanrı senin karındadır, arkadaşındadır, sokakta oynayan çocuklardadır. Dostundadır, düşmanındadır, çünkü yalnız O olandır. O, şu cıvıldayan kuşlarda ve ağaçlarda, bende ve sendedir. Evet, O, yan koltuktadır, komşundadır.

O'nu nerede arayacaksın? İnsanlar uzağa gidiyor. Himalayalar'a gidiyor, Tibet'e gidiyor. Ne için? Kim için? Tanrı için mi? Tanrı burada değilmiş gibi! Tanrı artık yokmuş gibi kutsal kitaplara bakıyor, geçmişte arıyorlar; Vedalarda, İncil'de ve Kuran'da. Tanrı artık güncel değilmiş, Tanrı için hep geçmişe gitmek zorundaymışsın gibi. Sanki o günlerde var olmuş da, şimdi artık var olmaktan vazgeçmiş gibi. Veya Tanrı'yı bir öbür dünyada hayal edebilirsin: Sen bu bedeni ve bu dünyayı terk ettiğinde, daha sonra cennette, hayali bir rüyalar ülkesinde Tanrı'yı bulacaksın.

Kabir der ki; O buradadır! O şimdidir! Burada ve şimdi sadece O'ndan oluşur, başka bir şeyden değil. O'nu başka bir yerde aramak, sadece ondan uzak durmanın bir yoludur. Bu, Tanrı'dan kaçıştır; kendini kandırıyorsun. O'nu başka bir yerde aramak sadece ondan sakınmanın bir yoludur; şimdi, buraya bakmanı gerektirmeyen bir yoldur. İnsanlar O'ndan sakınmak için tapınaklara, sinagoglara ve kiliselere gider; çünkü aslında O orada, evlerinin içindedir.

O senin her nefesindedir. Hiçbir yere gitmene gerek yok: Eve dönersen, O'nu bulacaksın. Hiçbir yere gitme; bunu yapmak O'nu bulamamanın kesin yoludur. Bu yüzden bugüne kadar O'nu bulamadın, Çünkü yakına bakmıyorsun; halbuki O hemen köşede. O, gelip saçınla oynayan rüzgârda, yüzünde dans eden güneş ışınlarında ve göldedir. O'nu aramak için yakın yerlere bak; bir gün O'nun senin için, dışın olduğunu anladığında şaşıracaksın.

Beni mi arıyorsun?
Yanı başındaki koltuktayım:
Omzun benimkine dayalı.

Bunu tefekkür et, bunu özümse. Sadece komşunun omuzu-nu hisset; bir an için bunu hatırla...

Yanı başındaki koltuktayım: Omzun benimkine dayalı.

Hayır, mümkün gözükmüyor. Komşuda mı? Karında mı? Kocanda mı? Çocuğunda mı? Zihnin hayır diyor. Bunu düşünmek Tanrı'yı dünyaya çok fazla yaklaştırıyor ve biz O'nu uzakta tutmaya alıştırıldık. O'nu uzak tutmak daha güvenlidir; O'nun için endişelenmene gerek yoktur. O kendi cennetinde mutlu, sen burada mutlusundur ve ikinizin arasında o kadar uzak bir mesafe var ki O'nun için kaygılanmaya gerek yoktur. O'nun bu kadar yakınında olması seni rahatsız eder. O'nu çocuğunda görmek zor olacaktır, çünkü çocuk bazen yaramazdır ve çocuk zaman zaman seni çıldırtır. Tanrı'yı onun içinde nasıl görebilirsin? Tanrı'yı sana sürekli dırdırlanan karının içinde nasıl görebilirsin? Tanrı'yı her zaman öfkeli kocanın içinde nasıl görebilirsin?

Hayır, Tanrı uzakta bir yerde olmak zorundadır. O'nun gerçek olmasını istemez, soyut bir Tanrı'yla yaşarsın fakat soyut Tanrı ölü bir Tanrı'dır, sadece bir kavramdır. O'nun etten kemikten olmasına izin ver. Kabir'in sözlerinin anlamı budur:

Beni mi arıyorsun?
Yanı başındaki koltuktayım:
Omzun benimkine dayalı.

Bırak Tanrı etten, kemikten ve kandan olsun. Bırak gerçek olsun! Çok uzun zaman gerçekdışı bir Tanrı'yla yaşadık ve bu hayali Tanrı yüzünden çok acı çektik. Bu dünyayı ve öteki dünyayı bölme. Kabir'in kastettiği budur. Kabir tek bir dünya olduğunu söylüyor. Buna bakmanın iki yolu vardır fakat dünya birdir, dünya iki değildir. Bundan başka bir dünya yoktur, var olan tek dünya budur. Bu, ötekidir; öteki dünya bu dünyanın içindedir.

Fakat iki görüş vardır. Bu dünyayı sadece dışardan görebilirsin; o zaman fizikidir, o zaman sıradan, dünyevidir. Ona içerden bakarsan, o zaman kutsal, tanrısaldır. O zaman Tanrı'yı ve yarattığını bölmezsin; o zaman O yaratımının içindedir. O zaman O yarattığı şeydir, O yaratıcı enerjidir.

Bu, kavrayışta büyük bir sıçrama yaratır; Tanrı'yı gerçek insanlar, hayvanlar, kuşlar, ağaçlar, kayalar gibi düşünmek. Tanrını yeryüzüne indir! O'nu cennete sürgün ettin ve "O'nu nasıl bulacağım?" diye ağlayıp

duruyorsun. O’nu uzağa attın, O’nu mahkûm ettin; dünyana ve dünyevi varoluşuna girmesine izin vermiyorsun. Kapılarını aç, Tanrı’nın her nasılsa öteki dünyalı olduğuyla ilgili yanlış fikirlerinden vazgeç. Etten kemikten olmasına izin ver. Tanrı’nın Krişna olarak, Isa olarak, Buda olarak dünyaya inmesinin anlamı budur. Bir insan bunu anladığında dünya üzerinde Tanrı’nın bir simgesi olmuş, Tanrı-insan olmuştur.

Hıristiyanlar isa’nın sırrını kaçırdılar; metaforun içindeki mesajın tamamını unuttular. Isa bir metafordur: Bilirsen, Tanrı dünya üzerinde yürür, seninle içer, seninle yer, senin ellerini tutar, seni kucaklar. isa’yla yaşayan insanlar bile bu olayı fazla kabullenmemişti; onlar da şüphe içindeydi. “Isa Tanrı mı? O gerçekten Tanrı’nın oğlu mu?” Onun Marangoz Yusuf’la Meryem’in oğlu olduğunu gayet iyi biliyorlardı.

Bu yüzden isa’nın kendi köyünde çalışması imkânsızdı. Bu yüzden “Bir peygamber kendi insanları tarafından asla kabul görmez” demek zorunda kaldı. Yahudiler onu kabul edemediyse, bu sadece insanın tabiatıyla ilgili bir durumdur; Yahudilere has bir şey değildir. Onu nasıl kabul etsinler? Bir kadının rahminden, dünyevi bir rahimden doğduğunu gayet iyi biliyorlardı: “O nasıl Tanrı olabilir? Tıpkı bize benziyor, hiçbir farkı yok. Nasıl Tanrı’nın oğlu olabilir?” Bulutların üzerinden inecek bir mesih bekliyorlardı ve bu adam herkes gibi rahimden çıkmıştı.

Bulutların üzerine oturarak gelecek, gerçek mesih; bedene sahip olmayacak, bu çürümüş fizik bedene. Işıktan yapılmış ruhani bir bedene sahip olacak, bu bedenin hiç ağırlığı olmayacak; mesih kan ve kemiklere sahip olmayacak, etten kemikten olmayacak. O zaman onu kabul edecekler.

Fakat Tanrı ne zaman gelse, etten kemikten yapılmış olarak gelir ve hep reddedilir. insanların isa’yı geri çevirmeleri şaşırtıcı değil. Kendi havarileri bile şüphe içindeydi; son anda hepsi onu yüzüstü bıraktı.

Bir defasında bir Hıristiyan misyoner beni görmeye geldi ve “Ne düşünüyorsun, isa neden çarmıha gerildi?” diye sordu.

“Çok önemli bir soru ya da karmaşık bir problem değil. Basit: havarileri ona inanmadığı için” dedim.

Bu cevabı beklemiyordu. “Ne demek istiyorsun?” dedi.

“Onu koruyamadılar. Onun için ölemediler, onun arkasında duramadılar, dünyaya tanıklık edemediler” dedim.

Bir düşün, birkaç yüz havari: Çarmıhın üzerinde onunla birlikte ölmeye hazır olsalardı, tümüyle farklı bir dünya olacaktı. Onlar kanıt olacaktı. “Biz

bu adama güvendik. Yaşamda ona güvendik, ölümde ona güvendik. Onunla birlikte kutladık, şimdi onunla birlikte ölmeye hazırız” demiş olacaklardı.

Hepsi kaçtı. isa’nın çarmıha gerildiği gün kimse yoktu. Bir tek havari kalabalığın gerisinde gizleniyordu: O bile üç kez “Ben isa’nın havarisi değilim” dedi. isa çarmıhtan indirildiğinde onu almak için yalnızca üç kadın bekliyordu. Bir fahişe oradaydı -Mecdelli Meryem oradaydı- fakat havariler neredeydi? Hepsi kaçmıştı; korkmuşlardı. Şüpheleri su yüzüne çıkmıştı, güvenleri tam değildi, teslimiyetleri sahteydi. Bu insanı koruyamadılar.

Böyle bir şey Hindistan’da asla olmadı, bu şaşırtıcıdır. isa havarileri onu koruyamadığı için kolayca çarmıha gerildi. Hindistan’da bu asla olmadı: Buda çarmıha gerilmedi; ne Mahavira çarmıha gerildi ne de Krişna. Onlar da isa’dan daha az tehlikeli insanlar değildi; daha tehlikeliydiler. Kabir çarmıha gerilmedi. Neden? Hindistan nasıl koruması gerektiğini biliyor.

ilahi olana ait bir şey geldiğinde, çok kırılgandır. Bir çiçek gibi kolayca yok edilebilir. Bir gülün üzerine sadece bir taş atarsın ve biter. Bu durum gülün kaya kadar önemli, gerçek olmadığını göstermez; yalnızca gülün çok narin, yaşamın başka bir boyutuna ait olduğunu, burada kayalar arasında yabancı olduğunu gösterir.

Buda korundu. O on bin mürit sürekli etrafındaydı. Onun söylediği şeyin tehlikeli olduğunu, toplumun bunu hoş görmeyeceğini -toplum bunu hoş görmedi- çok iyi biliyorlardı fakat muazzam bir koruma duvarı oluşturdular. Duydukları güven sınırsızdı. Buda, isa’dan daha şanslıydı.Doğu’da üstat ve mürit geleneği o kadar eskidir ve dünya

dan o kadar çok üstat geçmiştir ki, Doğu bir üstadı korumanın yolunu bilir. isa, Yahudiler zalim olduğu için çarmıha gerilmedi, hayır. Hindular da Yahudiler kadar acımasız, fazla fark yoktur. isa, havarileri güçsüz olduğu için öldürüldü. Kaçtılar, onun için kendilerini feda etmeye hazır değildiler. Her şey yolunda giderken yoldaşlık ettiler sadece. Yolculuk zorlaşınca, bu onların işi olmaktan çıktı. O zaman kaçtılar, o zaman onu öylece yalanladılar.

Tanrı gözle görülür bir suret içinde yeryüzünde pek çok kez gezinir ama sen onu o zaman da kabullenemezsin; çok ışıklı bir suret içinde, fakat sen onu o zaman da kabul edemezsin, çünkü seninle aynı biçimi almak zorundadır. Sen kendini ayıpladığın için, beden içindeki Tanrı’yı kabul edemezsin. Ancak O’nun var olmasının tek yolu budur, her şeyin var olmasının tek yolu budur.

...Omzun benimkine dayalı. Beni stupalarda
bulmayacaksın...

Zamanını harcama. Kutsal yerleri aramaya kalkışma.

... Kızılderili mabetlerinde, ne sinagogda, ne katedrallerde,
ne ayinlerde ne de kirtanlarda, boyuna dolanan bacaklarda
değil.

Kabir şöyle der: Yaşamlar boyu yoga yapmaya devam etsen de O'nu bulamayacaksın. Elbette yoga seni daha sağlıklı yapacaktır; bu başka bir mesele, bunun Tanrı'yla bir ilgisi yok. Yoga daha uzun yaşamanı sağlayabilir, bu başka bir meseledir. Bunun Tanrı'yla ne ilgisi var?

Tapınaklara, camilere ve kiliselere gidebilirsin; bu yerler sana huzur ve teselli verebilir fakat tesellinin de faydası olmayacaktır. Aslında bu durum yıkıcı olacaktır, çünkü bütün teselli arama ve araştırma yoğunluğunu engeller. Tapınaklar aldatıcı yerlerdir; insanlar ucuz dine ulaşabilsin diye vekâleten yaratılmışlardır. Kimse risk almak istemez, kimse bedel ödemek istemez. İnsanlar kendilerine uygun ucuz bir din ister, böylece ne zaman bir Tanrı açlığı hissetseler tapınağa ve rahibe giderek teselli bulabilirler: "Evet, bir şey yaptım."

Bu sadece arayışlarının ateşini söndürür; ateşi söndürür. Bütün avuntular senin araştırma isteğini yok eder. Bu kadar ucuz avuntular bulabiliyorken ne anlamı var? Bütün tesellilerin senden alınması gerekir. Kabir'in devrimi budur: Bütün avuntuları yok et. Senin sözde dinin avuntudan başka bir şey değildir. Teselli kalmadığında, araştırmak zorunda kalacaksın; içinde sürekli bir istek haline gelecek. Ateş büyüyecek, büyüyecek ve varlığını ateşleyecek.

Yoksa O'nu bulamazsın...

.sebzeden başka bir şey yememekte.

Şimdi, bunların hepsi aptalca şeyler. İnsanlar aptaldır ve inanacak orta karar bir şey isterler. Sürekli sebze, sadece sebze yersen ve başka hiçbir şey yemezsen, Tanrı'ya ulaşacağını zanneden insanlar var. Vejetaryenliğin kötü olduğunu söylemiyorum; iyidir. Kabir'in kastettiği bu değil. Onun söylediği bunun konuyla ilgisinin olmadığıdır. Vejetaryen olmak iyidir; daha insancıl, daha estetiktir fakat Tanrı arayışıyla hiçbir ilgisi yoktur. Bunun yeterli olduğunu düşünüyorsan, düşüncen engel oluşturacaktır. O zaman kendinden

hoşnut olacaksın. Evde sebzeni yiyerek otururken “Yapılabilecek her şeyi yapıyorum” diye düşüneceksin.

Sebze yemeye devam edebilir, ot gibi yaşamayı sürdürebilirsin. Bunun faydası olmaz.

Tekrar hatırla, Kabir vejetaryenliğin iyi olmadığını değil -kendisi vejetaryendi- bunların alakasız konular olduğunu söylüyor. Yoga egzersizi yapabilir, vejetaryen olabilirsin, güzel, fakat bunun Tanrı’yla hiçbir ilgisi yok. Bunun yeterli, yeterinden fazla, yapılabilecek tek şey olduğunu düşünürsen, saplanırsın. O zaman hareket etmeyeceksin, o zaman hayatında devrim olmayacak, ıstırap içinde yaşayacak ve ıstırap içinde öleceksin. Tanrı o kadar yakındı ki tek bir dokunuş, tek bir deneyim, anlık bir görüntü, seni mutlak mutluluğa dönüştürecekti.

Beni aradığında, beni anında bulacaksın.

Kabir şöyle der: Beni aradığında... niyet, arzu, mutlak bilme arzusu olduğunda; bu arzu için her şeyi tehlikeye atmaya hazır olduğunda; anlamı budur.

Beni aradığında, beni anında bulacaksın.

Tek bir an bile beklemek zorunda değilsin, çünkü Tanrı uzakta değil, bu yüzden zaman geçmesine gerek yok. Senin O’na gitmen gerekmiyor, sadece uyanmış olmak zorundasın. Arayışının yoğunluğu seni uyandıracaktır.

Hiç basit bir deney yaptın mı? Sabah erken, beşte kalkmak istiyorsun ve gece uykuya dalarken sadece güçlü bir arzu belirtiyorsun. Varlığına bir tohum ekiyorsun: “Saat beşte uyanacağım. Hiçbir şey bana engel olamayacak, birden uyanmış olduğumu göreceğim.” Bunu denemediysen, dene, şaşıracaksın. Sadece saat beşte kalkmak için güçlü bir arzu; ve saat beşte uyandığını, gözlerinin açık olduğunu göreceksin. Birden uyku uçup gider.

Seni bir sürpriz daha bekliyor olacak: saatin tam beş olması. Bedenin bir saati vardır; beden bir zaman kavramına, son derece hassas bir zaman kavramına sahiptir. Sadece yoğunluk, sadece dürüstlük, içtenlik. hatırlanması gereken tek şey içtenliktir. “Beşte kalkacağım” derken içten ol. İçten içe olup olmayacağını görmek için “Kimin umurunda? Bu sadece bir deney ve olmayacak, üstelik de hava çok soğuk... “ deyip durma. Bu

düşünceler varsa gerçekleşmeyecek; sen onu yok etmiş olacaksın. Güvenirsen gerçekleşecektir.

Aynı şey metafizik uyku için de geçerlidir. Metafizik açıdan uykudasın, çünkü kim olduğunu bilmiyorsun. Bu, metafizik uykudur. Bu varoluşun ne olduğunu bilmiyorsun; bu metafizik uykudur. Uyanmak için yoğun, eksiksiz bir arzu duyarsan, anında uyanabilirsin, hemen şimdi. Uykuda kalmaya karar veren sensin; o uykudan çıkabilecek olan da sensin; bundan başka hiç kimse sorumlu değildir. Sorumluluğu başkalarına atıp durma, çünkü seni uykuda tutan şey budur: Senin uykundan başkaları sorumluysa, sen ne yapabilirsin? Başkaları değiştiğinde, onlar seni uyandırmaya karar verdiğinde, sen o zaman uyanacaksın.

Zihin çok kurnazdır, açıklamalar bulmaya devam eder. “Tanrı uyanmamızı istediğinde bizi uyandıracak. Bu arada biz uyuyalım. Ne yapabiliriz? Kader böyle” diyen insanlar vardır. Bunlar aldatıcı oyunlardır. Tanrı sürekli seni çağırıyor ama O asla senin özgürlüğüne müdahale etmez. O senin özgürlüğüne saygı gösterir; özgürlüğün başka her şeyden çok daha önemlidir. Bu nedenle sen uykuda olmaya karar verdiysen, uykuda kalırsın. O seslenmeye devam eder fakat seni rahatsız etmez, gelip seni silkelemez ve şaşırtmaz. Bu yüzden O’nun sesine “dingin, iç ses” denir. O böyle sessiz yollardan konuşmaya devam eder; sen duymak istiyorsan duyarsın, duymak istemiyorsan işitmeye gerek yoktur.

Beni aradığında, beni anında bulacaksın.

Kabir’in şiirinde, felsefesinde, bu fikir, “Beni arıyorsan”, esastır. Tam olarak kastettiği şey aramanın isteksiz yapılmamasının gerektiğidir. Tanrı’yla ancak sen yüz derecede kaynarken karşılaşabilirsin; ancak o zaman buharlaşırsın. Ancak o zaman görünür olan görünmeyenle karşı karşıya gelir, yeryüzü gökyüzünde hareket etmeye başlar; yalnızca yüz derece sıcaklıkta. Doksan dokuz işe yaramayacaktır: Isınacaksın ama buharlaş-mayacaksın. Tam yoğunluk gerekir, bütünlük gerekir; kısmi çabaların hepsi faydasızdır. Kısmen gayret gösteriyorsan, hiç göstermemek daha iyidir. Neden zaman harcayasın? Çünkü olmayacak; başka bir şey yapmış olabilirdin. Tamamen orada olduğun zaman, anında gerçekleşir. Sen Tanrı’yı ararken, o bakış o kadar eksiksiz olmalıdır ki içinde bir gözlemci olmamalıdır. Tıpkı dans tam olduğunda içinde dans eden birinin olmaması gibi; sadece dans vardır.

Beni bütün olarak dinlerken, bunun içinde bir dinleyen yok, yalnızca dinleme vardır. Ben seninle konuşurken içinde konuşmacı yok, sadece konuşma vardır. Dansçı ve dansın mevcut olduğu yerde, bütünlük yoktur. O zaman enerji dansçı ve dans şeklinde ikiye bölünür; o zaman içinde bir çelişki vardır. Dansçı dansın içinde kaybolduğunda, meditasyon tamamen bununla ilgilidir.

Tanrı'yı ararken, bakış ol ve o bakışta kaybol. Sadece göz ol, başka her şeyi unut; O anında ortaya çıkar.

En küçük zaman biriminde bulacaksın beni.

Kabir'in "en küçük zaman birimi" için kullandığı ve Doğu'da hep kullanılmış olan kelime pal'dir. Pal iki an arasındaki boşluk demektir. Bir an geçer, sonraki geçer, ikisinin arasında küçük bir boşluk vardır; olmak zorundadır, yoksa bir an öbürünün üstüne biner. Bu, çok ama çok küçük bir aralıktır fakat bu iki anın belirgin ve ayrı olması için orada bulunması gerekir. Son derece hızlıdır ama o boşluk kapıdır; o boşluktan sonsuzluğa girersin. O boşluğa "pal" denir. İngilizcede bu kelimenin karşılığı yok; İngilizcede "en küçük zaman birimi" andır. İyi de iki an arasında ne var? İki parmağıma bak: İki parmak arasında bir boşluk var. Bu iki parmak dip dibe dursa da bir boşluk vardır. İki an arasındaki o boşluğa "pal" denir. O, en küçük olandır; o, zamanın atomudur.

O pal şimdiye açılan kapıdır. O boşluk şu andır. Bir an geçmiş olduğunda, öbür an hâlâ gelecektedir ve ikisinin arasında boşluk, şimdi, vardır.

En küçük zaman biriminde bulacaksın beni. Kabir der ki;
"Öğrenci, söyle bana, Tanrı nedir? Nefesin içindeki nefestir."

Ne zaman Tanrı'yı sorsan, Tanrı karşına çıkan bir problem-miş gibi soruyorsun. Sen Tanrı'nın dışında duruyormuş gibi soruyor, yorum yapıyor ve onu gözlemliyorsun. Tanrı bir nes-neymiş gibi soruyorsun. Tanrı bir nesne değildir, Tanrı senin öznelliğindir. Tanrı dışarıda değildir; Tanrı senin içerdeliğin, içselliğindir. Kabir'in sözünün anlamı budur:

"Nefesin içindeki nefestir."

Nefesini izlersen, onun ne demek istediğini anlayacaksın: Nefesi izlemedikçe görülemeyen bir şeyi göreceksin. Buda bunu, nefesi izlemeyi muhteşem bir meditasyon tekniğine dönüştürdü; çünkü nefesi izleyerek nefesin içindeki nefesi fark edeceksin.

Nefes kelimesi yaşam demektir. Sanskritçede nefes kelimesi prana'dır: Prana yaşam demektir. İbranicede nefes kelimesi can demektir. Dünyanın bütün dillerinde, nefesin yaşam, can ya da ruhla eşanlamlı olduğu düşünülür. Fakat nefes gerçek ruh değildir; bu deneyime ancak izlersen geleceksin.

Küçük bir deney yap: Sessizce otur ve sadece nefesini izlemeye başla. İzlemenin en kolay yolu burun girişidir. Nefes içeri girdiğinde, burnun girişinde nefesin verdiği duyguyu hisset; onu orada izle. Duyguyu izlemek daha kolaydır, nefes güç algılanabilir; başlangıçta sadece duyguyu izle. Nefes içeri girer ve sen onun içeri girdiğini hissedersin; izle onu. Sonra onu takip et, onunla birlikte ilerle. Bir noktada durduğunu hissedeceksin. Tam göbeğinin civarında bir yerde durur; küçük, çok küçük bir an, bir pal boyunca durur. Sonra tekrar dışarı doğru ilerler; o zaman da takip et; aynı şekilde duyguyu, burundan çıkan nefesi hisset. Onu takip et, onunla birlikte dışarı çık: Yine bir noktaya geleceksin, nefes kısa bir an boyunca durur. Sonra yine döngü başlar.

Nefes alma, boşluk, nefes verme, boşluk, nefes alma, boşluk; o boşluk senin içindeki en gizemli olaydır. Nefes içeri girip durduğu ve hareketin olmadığı zaman; kişinin Tanrı'yla buluşabileceği yer budur. Ya da nefesin dışarı çıktığı, durduğu ve hareketin olmadığı zaman...

Unutma, onu sen durdurmuyorsun, o kendiliğinden duruyor. Sen durdurursan bütün anlamını kaçırmış olacaksın; çünkü işi yapan devreye girecek ve tanıklık eden kaybolacak.

Sen bu konuda hiçbir şey yapmamalısın. Nefes düzenini değiştirmemelisin; ne nefes almalı ne de nefes vermelisin. Nefesi idare etmeye başladığın yoga pranayam gibi değil; bu değil. Sen nefese hiç müdahale etmiyorsun; onun doğal olmasına, doğal akışına izin veriyorsun. Dışarı çıktığında izliyorsun, içeri girdiğinde izliyorsun.

Çok geçmeden iki boşluk olduğunu fark edeceksin. Bu iki boşluk kapıdır. Bu iki boşlukta nefesin kendisinin yaşam olmadığını; belki tıpkı diğer gıdalar gibi yaşamın gıdası olduğunu ama yaşamın kendisi olmadığını anlayacak, göreceksin. Çünkü nefes alma durduğunda sen orada, kusursuz bir şekilde oradasın; kusursuz bir şekilde farkında, tamamen bilincinde-sin. Nefes durdu, nefes alma artık orada değil ve sen oradasın.

Bir kez nefesi izlemeye devam ettiğinde -Buda'nın vipassa-na ya da anapanasati yoga adını verdiği şey-, onu izlemeye devam edersen, izledin,

izledin, yavaş yavaş boşluğun büyüdüğünü göreceksin. Sonunda boşluk dakikalar boyunca kalır. Bir nefes içeri girer ve boşluk. ve nefes dakikalar boyunca dışarı çıkmaz. Her şey durmuştur. Dünya durmuş, zaman durmuş, düşünme durmuştur; çünkü nefes durduğunda düşünmek mümkün değildir. Ve nefes dakikalar boyunca durduğunda, düşünmek imkânsız, kesinlikle imkânsızdır; çünkü düşünce süreci sürekli oksijen gerektirir ve senin düşünce sürecin ve nefesin birbiriyle çok derinden ilişkilidir.

Öfkelendiğinde nefesinin ritmi farklıdır; cinsel olarak uyarıldığında nefesinin ritmi farklıdır; sessizken yine farklı bir ritim söz konusudur. Aynı şekilde mutluyken farklı bir ritim, üzgünken farklı bir ritim. Nefesin zihinsel durumlara göre değişmeye devam eder. Aynı şey tersi için de geçerlidir: Nefes değiştiğinde, zihinsel durumlar da değişir ve nefes durduğunda zihin de durur.

Zihin durduğunda, bütün dünya durur, çünkü zihin dünyadır. Zihin durduğunda ilk kez nefesin içindeki nefesin, yaşamın içindeki yaşamın ne olduğunu anlarsın. Bu deneyim özgürlüğe kavuşturur. Bu deneyim seni Tanrı'ya karşı uyanık hale getirir ve Tanrı bir insan değil, yaşamın kendisinin deneyimlenmesi-dir.

Ölümlü ve kaba bir bedene sahip olan dans eder kaba bedene ve
ölüme sahip olmayanın önünde.

Bu deneyimde senin içinde iki şey olduğunu göreceksin: ölümsüz ve ölümlü. Beden ölümlüdür, ölümle doludur. Ve bedenin içinde ölümsüz olan bir aşkınlık vardır.

Ölümlü ve kaba bir bedene sahip olan...

Kaba beden, fiziki beden, ölümlüdür. Ölümlü beden ölümü tanımayan ve katı bedene, kaba bedene sahip olmayan bir şeyin önünde dans etmeye devam eder. Senin içinde bir tanık vardır, ölümsüz bir tanık; bütün dans o ölümsüz tanığın önünde devam eder. Beden binbir şekilde dans etmeyi sürdürür: Çocukken yaptığın dans; genç, âşık ve tutkuluyken yaptığın dans; yaşlanıp tutkunun kaybolduğu ve bilgeliğin ortaya çıktığı zaman yaptığın dans ve başka pek çok dans.

Fakat bu dansların hepsi ölümlü bedene, fiziksel unsurlardan yapılmış bedene aittir ve yok olacaktır. Sadece bugünkü şartlar içinde var olan bir karışımdır, bir bileşimdir; sonsuza kadar devam edemez. Bir makinedir fakat makinenin gerisinde, ölümlü bedenin gerisinde ebedi, ölümsüz bir şey

vardır. Bu senin bilincindir; ister Tanrı de ister ruh de ya da ne istersen onu de. Varoluşunun en içteki özü, Tanrı'dır.

"Nefesin içindeki nefestir."

Ölümlü ve kaba bir bedene sahip olan dans eder
kaba bedene ve ölüme sahip olmayanın önünde.

Bu senin gerçek yaşamındır. Bedene çok fazla bağımlı, bedenle özdeşleşmiş durumdasın; bu nedenle ölümden bu kadar korkuyorsun. Aksi takdirde ölümden korkmak anlamsızdır, çünkü sen ölemezsin; en içteki özünün içindeki sen öle-mez. Sadece bir bedenden öbürüne evleri değiştirmeye devam edersin. Birçok bedende yaşadın, birçok bedenden geçtin.

Buda aydınlandığında, tabiata söylediği ilk şey şuydu: Gökyüzüne baktı ve "Artık benim için yeni bir ev yaratmak zorunda kalmayacaksın" dedi. Tuhaf sözler. Kiminle konuşuyordu? Genel olarak tabiata "Yeniden uğraşman gerekmeyecek, benim için bir beden yapman gerekmeyecek. Ben kim olduğumu anladım" diyordu.

Kişi bu anlayış içinde ölümlü bedenden kurtulur. O anda...

Trompet der ki; "Ben senim."

O anda bütün varoluş, Tanrı sana şöyle der: Ben senim.

Üstat gelir ve eğilir
yeni başlayan öğrencinin önünde.

Şimdi bu senin başına ilk kez geldi. Sen daha yeni başlayan bir öğrencisin, henüz Tanrı'nın tapınağının eşiğindesin fakat bu gerçekleştiğinde.

Üstat gelir ve eğilir

yeni başlayan öğrencinin önünde.

Tanrı gelir ve senin önünde eğilir; bütün varoluş önünde eğilir. Büyük mucize gerçekleşmiştir: Sen artık yoksun, benlik yok oldu. Bütün varoluş bunu kutlar, buna saygı gösterir, senin önünde eğilir.

Üstat gelir ve eğilir
yeni başlayan öğrencinin önünde.
Bunu görmek için yaşamaya çalış!

Kabir şöyle der: Bunu görmek için yaşamaya çalış, bunu görmeden gitme. Bunu fark et, bütün maneviyatın amacı budur. Michael Adam'ın şu sözlerini aklından çıkarma:

Yaşam bir danstır. dans bizimle veya bizsiz devam eder. Dans vardır: Daima vardır... Taşlar da yıldızlar gibi dans eder. Bir kaya yavaş bir danstır; bir çiçek biraz daha hızlıdır. Tercih bizimdir: hızlı olanla dans etmek ya da cenaze alayına katılmak. Ölünün yolu güvenlik, rahatlık, şöhret getirdiğinden dansa katılmak için iyi bir neden olmayabilir. Sevginin yolu olan yaşamı böyle bir yönde ilerletmek onu alçaltmaktır. Bütün anlamı, anlamsızlığıdır. Kişi nedensiz dans eder; gülün sabah açması ve nedensiz kırmızı olması gibi. Bunda bir üstünlük yoktur.

Yaşam dansı, Tanrı'nın dansıdır. Bu dansa katılabilir ya da kendini çekebilirsin. Çekilmek için her neden var, çünkü toplum Tanrı'yla dans etmeye başlayan bu insanların hepsinden korkar, çünkü o insanlar tehlikeli olur, isyankâr olur, özgür olurlar. Artık köle değildirler, zincirlerini atarlar, hapishanelerden çıkarlar. Politik, sosyal, dinsel, bütün hapishanelerden çıkarlar. Sokaklarda dans ederler, yıldızların altında dans ederler, Tanrı'nın dansına katılırlar. Ölümden korkmadıkları için köleleştirilemezler.

Senin köleye dönüştürülebilmenin esas nedeni ölüm korkusudur. Korku yoksa, kim seni köle yapabilir? Korkusuz bir insan köleleştirilemez, bu yüzden toplum seni korkutmak için her yolu dener. Toplum senin sonsuz yaşamın olduğunu bilmeni istemez. Ölümün yanıltıcı olduğunu, gerçekte olmadığını, sadece gerçekmiş gibi göründüğünü; ölümün tamamen sahte, bir yalan olduğunu bilmeni istemez. Toplum bunu istemez, toplum yanılsamalar içinde yaşamanı ister. Hakikat çok gelir.

"Tercih bizimdir: hızlı olanla dans etmek ya da cenaze alayına katılmak." Fakat toplum cenaze alayıdır: etrafta dolaşan, hareket eden, birbirini yönlendiren, birbirine emirler yağdıran cesetler. Tercih bizimdir. Unutma: Yaşama saygı duyuyorsan, içine hiçbir ölümün yerleşmesine izin vermemelisin, içine hiçbir korkunun yerleşmesine izin vermemelisin. Ve hiçbir uzlaşmaya girmemelisin, buna gerek yok.

Fakat "Ölünün yolu güvenlik, rahatlık, şöhret getirdiğinden dansa katılmak için iyi bir neden olmayabilir." Toplum sakata, kötürüme, ruhsuza, aptala, ölüye saygı gösterir; onlar iyi insanlardır, uygar insanlardır. Bir İsa'yı öldürür, bir Sokrates'i zehirler, bir Buda'yı yok etmek için her yolu dener. Ancak sıradan, alelade, maddiyatçı, orta sınıf olana saygı gösterir; yatırım orayadır. Yaşam dansından zevk almak istiyorsan -bundan zevk almadıkça bütün fırsatı, büyük bir fırsatı, büyük bir nimeti kaçırmış olacaksın-, yaşam dansının tadını çıkarmak istiyorsan, bu riski almak

zorunda kalacaksın. Şöhret arzusundan tamamen vazgeçmek zorunda kalacaksın; saygınlık arzusundan tamamen vazgeçmek zorunda kalacaksın.

Saygınlık arzusundan vazgeçebilirsen, bir gün gerçekleşir. mucize:

Üstat gelir ve eğilir
yeni başlayan öğrencinin önünde.
Bunu görmek için yaşamaya çalış!

Ünlü bir felsefi deyişi duymuş olabilirsin: neti neti. “Bu değil, o değil” demektir. Felsefeci “Bu Tanrı değil, o Tanrı değil” der durur. Felsefeciye “Tanrı nedir?” diye sorarsan asla cevap vermez. Sadece neyin Tanrı olmadığını anlatır durur. “Neti neti: Bu Tanrı değil, o Tanrı değil”; eleme yöntemini kullanır. “Tanrı olmayan her şeyi elediğimde, kalan Tanrı’dır” der. Bu çok dolambaçlı, çok uzun, sonu gelmeyen bir yoldur.

Birisine “Rama isimli kişi kimdir?” diye sormaya benzer. Bu insan sana dünyayı dolaştırıyor ve “Bu Rama değil, bu Rama değil, bu Rama değil...” diyor. Milyonlarca ve milyonlarca insan var ve o sürekli Rama olmayan herkesi reddediyor. Ve sonra, eğer o gün gelirse, “Geriye kalan ve anlamlı şekilde reddedilmeyen, Rama’dır” diyor. O gün geldiğinde sen sorduğun soruyu unutmuş olabilirsin.

Kabir tam tersini söyler. Felsefeci şöyle der: neti neti; bu değil, o değil. Kabir şöyle der: iti iti; burada, burada, bu, bu. Kabir şöyle der: O her yerdedir. Reddetmeye gerek yoktur; “Bu Tanrı değil, o Tanrı değil” deyip durmaya gerek yoktur. Bu kadar. Her şey bu kadar. İti iti.

Bu yaklaşım çok gerçekçi, çok akla yatkındır. Bu yüzden der:

Beni mi arıyorsun?
Burada yanı başındaki koltuktayım.

İti iti.

...omzun benimkine dayalı.
Beni stupalarda bulmayacaksın,
ne Kızılderili mabetlerinde,
ne sinagogda,
ne katedrallerde,
ne ayinlerde
ne de kirtanlarda boyuna dolanan bacaklarda değil.

İti iti: Buradayım, Buradayım.

...ne de sebzeden başka bir şey yememekte.
Beni aradığında, beni anında bulacaksın.

İti iti, çünkü Ben buradayım, çünkü Ben hep burada oldum,
çünkü Ben asla hiçbir yere gitmedim. İti iti.

En küçük zaman biriminde bulacaksın beni. Kabir der ki; "Öğrenci, söyle bana, Tanrı nedir? Nefesin içindeki nefestir."
Ölümlü ve kaba bir bedene sahip olan dans eder kaba bedene ve ölüme sahip olmayanın önünde. Trompet der ki; "Ben senim."

İti iti.

Üstat gelir ve eğilir
yeni başlayan öğrencinin önünde.
Bunu görmek için yaşamaya çalış!

İti iti

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 4-HAKÎKÎ MASUMİYET

Birinci soru:

Osho,

Geçenlerde "Sadece kendini sev ve kabul et" dedin. Kendini kabul yaşamımda yavaş yavaş gelişmekte. Birkaç dakikalığına evrenin koşulsuz sevgisini deneyimledim.

Sannyasin oluşumdan beri geçen bu üç hafta içinde benim için en zor ve akıllara durgunluk verici deneyim, senin beni ve olduğum ve yaptığım her şeyi koşulsuz kabullendiğin gerçeğiydi. Uzaktaki bir ateşin yumuşak, sevecen dumanının beni kuşattığını ve egomun duvarlarından içeri nüfuz ettiğini hissediyorum. Yaşamımda ilk kez senin koşulsuz kabulün çeşitli şekillerde bana ulaşıyor. Yazarken ağlıyorum. Neler oluyor?

Yaşam oluyor, Tanrı oluyor. Yaşam bundan ibarettir. Kendini kabul ettiğin anda açılırsın, savunmasız kalırsın, alıcı olursun. Kendini kabul ettiğin anda artık geleceğe hiç ihtiyaç yoktur, çünkü hiçbir şeyde ilerlemeye gerek yoktur. O zaman her şey güzeldir, o zaman her şey olduğu haliyle güzeldir. Bu deneyimle birlikte yaşam yeni bir renk almaya, yeni bir müzik yükselmeye başlar.

Kendini kabul edersen, bu her şeyi kabul etmenin başlangıcıdır. Kendini reddettiğinde, esasında evreni reddediyorsun. Kendini reddettiğinde Tanrı'yı reddediyorsun; kendini kabul ettiğinde Tanrı'yı kabul etmişsindir. O zaman bunun tadını çıkarmaktan, kutlamaktan başka yapacak bir şey kalmaz. Hiçbir şikâyet kalmaz, hınç yoktur; minnettarlık hissedersin. O zaman hayat güzeldir ve ölüm güzeldir, o zaman sevinç güzeldir ve hüzün güzeldir, o zaman sevdiğinle olmak güzeldir ve yalnız olmak güzeldir. O zaman her ne oluyorsa güzeldir, çünkü Tanrı'dan dolayı oluyordur.

Yüzyıllardan beri kendini kabul etmemeye koşullandırıldın. Dünyanın bütün kültürleri insan zihnini zehirlemektedir, çünkü hepsi tek bir şeye dayanır: kendini geliştirmek. Hepsi içinde huzursuzluk yaratır; huzursuzluk olduğun şeyle olman gereken şey arasındaki gergin haldir. Yaşamda bir "gereklilik" varsa, insanlar huzursuz kalmaya mahkûmdur. Gerçekleştirilmesi gereken bir ideal varsa nasıl rahat olabilirsin, nasıl yuvada olabilirsin? Zihin geleceğin özlemini çektiği ve o gelecek asla gelmediği için -gelemez; senin arzunun doğası gereği bu imkânsızdır- herhangi bir şeyi bütünlük içinde yaşamak imkânsızdır. Gelecek geldiğinde sen başka şeyleri hayal etmeye başlayacak, başka şeyleri arzulamaya başlayacaksın.

Her zaman işlerin daha iyi olduğu bir durum hayal edebilirsin. Hep huzursuzluk içinde, gergin, endişeli kalabilirsin; insanlık yüzyıllardan beri böyle yaşıyor. Çok nadiren, arada sırada, bir insan tuzaktan kaçtı. O insana bir Buda, bir İsa adı verilir.

Uyanmış insan, toplumun tuzağından kaçan; tuzağı, bunun saçmalıktan başka bir şey olmadığını gören kişidir. Kendini geliştiremezsin ve ben gelişmenin meydana gelmediğini söylemiyorum, unutma, fakat sen kendini geliştiremezsin. Sen kendini geliştirmeyi durdurduğunda, yaşam seni geliştirir. Bu rahatlamayla, bu kabullenmeyle, yaşam seni kucaklamaya başlar, yaşam senin içinden akmaya başlar. Senin hiçbir kinin, hiçbir şikâyetin olmadığında serpilir, olgunlaşırsın.

Sana şunu söylemek istiyorum: Ellerine düşen bu ipliği kaybetme. Burada öğrenebileceğin, benimle birlikte görebileceğin en değerli şey budur. Bunu hepinize söylemek istiyorum: Kendini olduğun gibi kabul et. Dünyadaki en zor şeydir bu; çünkü yetiştirilmene, eğitimine, kültürüne aykırı. Sana daha en başından nasıl olman gerektiği anlatıldı. Kimse sana nasılsan öyle iyi olduğunu söylemedi; zihnine programlar yerleştirdiler. Ebeveynler, rahipler, politikacılar, öğretmenler tarafından programlandın; tek bir şey için programlandın: sadece kendini geliştirmeye devam etmek. Bulunduğun yer neresiyse, başka bir şeye koşmaya devam etmek. Hiç dinlenmek yok. Ölümüne çalışma. Benim öğretim basittir: Yaşamı erteleme. Yarını bekleme; asla gelmez. Onu bugün yaşa!

İsa havarilerine şöyle der: Tarladaki zambaklara bakın. Çalışmıyor, dokumuyor, örmüyorlar; buna rağmen Hazreti Süleyman bile bu zavallı zambaklar kadar güzel değildi. Garip çiçeğin güzelliği nedir? Mutlak kabullenme içindedir. Varlığında gelişmeyle ilgili hiçbir program yoktur. Şimdi buradadır; rüzgârda dans ederek, güneş banyosu yaparak, bulutlarla konuşarak, öğleden sonra sıcağında uykuya dalarak, kelebeklere kur yaparak... tadını çıkararak, var olarak, severek, sevilerek.

Sen açık olduğunda bütün varoluş enerjisini sana akıtmaya başlar. O zaman ağaçlar sana göründüğünden daha yeşildir, o zaman güneş sana göründüğünden daha parlaktır; o zaman her şey harika olur, rengârenk olur. Aksi takdirde her şey yavan, donuk ve gridir.

Kendini kabul et: Dua budur. Kendini kabul et: Minnettarlık budur. Varlığının içinde gevşe; Tanrı böyle olmanı istiyor. Başka hiçbir şekilde olmanı istemiyor, aksi takdirde seni başka birisi olarak yaratırdı. Seni sen olarak yarattı, başka birisi olarak değil. Kendini geliştirmeye çalışmak esasında Tanrı’yı geliştirmeye çalışmaktır; bu çok aptalca ve bunu yapmaya çalışırken giderek daha çok delireceksin. Hiçbir yere varamayacak, sadece büyük bir fırsatı kaçırmış olacaksın.

Ben seni olduğun gibi kabul ediyorum. Bunu sadece senin de aynısını başkalarına yapman için söylüyorum.

isa’nın havarilerine şöyle söylediği kaydedilmiştir: Size on birinci emri veriyorum; sevgi. Benim sizi sevdiğim gibi siz de birbirinizi sevin. Vurguya dikkat et. Benim sizi sevdiğim gibi siz de birbirinizi sevin. Ve buna on

birinci emir diyor. Sana yeni bir emir veriyorum: Benim seni kabul ettiğim gibi birbirinizi kabul edin.

Bu benim sannyasinlerimin gerçek yüzü olsun: kabul. Bu benim sannyasinlerimin özelliği olsun: kabul, mutlak kabul. O zaman şaşıracaksın; yaşam armağanlarını senin üzerine yağdırmaya daima hazırdır. Yaşam cimri değildir; Tanrı her zaman fazlasıyla verir; fakat biz alamayız, çünkü biz almaya değer olduğumuzu hissetmeyiz.

Bu nedenle insanlar acılara sarılır; programlarına uyuyor. insanlar binbir incelikli yoldan kendilerini cezalandırmaya devam ediyor. Neden mi? Çünkü programa uyan budur. Olman gerektiği gibi değilsen, kendini cezalandırmak zorundasın; kendin için acı yaratmak zorundasın. Bu yüzden insanlar mutsuzken iyi hissediyorlar.

Şöyle söyleyeyim: insanlar mutsuzken mutlu hissediyor, mutluyken çok ama çok huzursuz oluyorlar. Binlerce insan üzerindeki gözlemim budur: Mutsuzken her şey olması

gerektiği gibidir, bunu kabul ederler; koşullanmalarına, zihin yapılarına uygundur. Ne kadar korkunç olduklarını bilirler, günahkâr olduklarını bilirler. Sana günahkâr doğduğun anlatıldı. Ne aptallık! Ne saçmalık!

insan günahkâr doğmaz, insan masum doğar. ilk günah diye bir şey hiç olmadı, yalnızca ilk masumiyet oldu. Her çocuk masum doğar. Biz onu suçlu yaparız; “Bu olmamalı. Şunun gibi olmalısın” demeye başlarız. Çocuk doğal ve masumdur. Biz onu doğal ve masum olduğu için cezalandırır, yapmacık ve kurnaz olduğu için ödüllendiririz. Sahtekâr olması için onu ödüllendiririz; bütün ödüllerimiz sahtekârlar içindir. Birisi masumsa, ona ödül falan vermeyiz; onu hiç beğenmeyiz, ona hiç saygımız yoktur. Masum olan ayıplanır, masumun neredeyse suçluyla eşanlamlı olduğu düşünülür. Masumun aptal olduğu düşünülür; kurnazın zeki olduğu düşünülür. Sahtekâr kabul edilir: Sahtekâr, sahtekâr topluma uygundur.

O zaman bütün yaşamın kendin için giderek daha fazla ceza yaratma çabasından başka bir şey olmayacaktır. Yaptığın her şey yanlış olduğu için kendini her keyif için cezalandırmak zorundasındır. Ve sana rağmen keyif olduğunda; dikkat et, keyif sana rağmen geldiğinde; bazen Tanrı’nın adeta sana çarptığı ve senin ondan kaçamadığın zaman, hemen kendini cezalandırmaya başlarsın. Bir şey ters gitmiştir; böyle bir şey senin gibi korkunç bir insanın başına nasıl gelebilir?

Daha geçen gece Ashoka bana “Sevgi hakkında konuşuyorsun, Osho; sevgini vermekten bahsediyorsun. Fakat başkasına verecek neyim var?” diye soruyordu. “Sevdiğime verecek neyim var?” diye soruyordu.Herkesin gizli düşüncesi bu: “Hiçbir şeye sahip değilim.”

Sahip olmadığın ne var? Sana bütün çiçeklerin güzelliklerine sahip olduğunu kimse anlatmadı. İnsan bu dünya üzerindeki en muhteşem çiçek, en gelişmiş varlıktır. Senin söyleyebildiğin şarkıyı hiçbir kuş söyleyemez: Kuşların şarkıları seslerden ibarettir ama masumiyetten çıktıkları için yine de güzeldirler. Sen çok daha iyi, çok daha anlamlı şarkılar söyleyebilirsin. Fakat Ashoka “Neyim var?” diyor.

Ağaçlar yeşil ve güzeldir; yıldızlar güzeldir ve nehirler güzeldir. Fakat hiç bir insan yüzünden daha güzel bir şey gördün mü? İnsan gözlerinden daha güzel bir şeyle hiç karşılaştın mı? Bütün dünyada insan gözünden daha güzel hiçbir şey yoktur; hiçbir gül, hiçbir nilüfer çiçeği bu güzellikle boy ölçüşemez. O nasıl bir derinlik! Ama Ashoka bana “Sevgide ne verebilirim?” diye soruyor. Kendini suçlayarak bir yaşam geçirmiş olsa gerek; suçlulukla kendini bastırmış, kendine sıkıntı vermiş olsa gerek.

Aslında birisi seni sevdiğinde, biraz şaşırırsın. “Ne, ben mi? Beni seviyor mu?” Zihninde şu düşünce yükselir: “Çünkü beni tanımıyor, o yüzden. Beni tanıyacak olursa, içimden geçeni görürse, beni asla sevmez.” Bu yüzden sevgililer birbirlerinden gizlenmeye başlar, birçok şeyi kendilerine saklarlar. Sırlarını açmazlar çünkü kalplerini açtıkları anda sevginin kaybolmasından korkarlar. Kendilerini sevemedikleri için, başka birisinin onları sevmesini düşünemezler.

Sevgi, kendini sevmekle başlar. Bencil olma ama kendinle dolu ol; ikisi farklı şeyler. Narkissos olma, kendine takıntılı olma ama doğal bir özsevgi bir gereklilik, temel bir olgudur. Ancak buradan çıkarak başkasını sevebilirsin.

Kendini kabul et, kendini sev, sen Tanrı’nın eserisin. Tanrı’nın imzası üzerinde; sen özel, benzersizsin. Senin gibi başka kimse olmadı ve başka kimse senin gibi olmayacak; sen benzersiz, eşsizsin. Bunu kabul et, bunu sev, bunu kutla; bu kutlama içinde diğer insanların benzersizliğini, başkalarının eşsiz güzelliğini de görmeye başlayacaksın. Sevgi ancak derin bir kendini, başkasını, dünyayı kabul varsa mümkündür. Kabul sevginin büyüdüğü ortamı, sevginin boy attığı toprağı yaratır.

“Neler oluyor? Yazarken ağlıyorum” diyorsun bana. Bu güzel, çünkü ancak gözyaşlarıyla anlatılabilen şeyler vardır; hiçbir kelime yeterli değildir. Sözcükler için fazla derin, ancak gözyaşları içinde terennüm edilebilen şeyler vardır; onları ancak gözyaşları söyleyebilir, aktarabilir. Güzel; sevinç içinde ağla, gözyaşlarını kutla; sana yaşam oluyor.

Ve yaşam ancak artık gelecek arzusu kalmadığında, tam şu anda ölmeye hazır olduğunda ortaya çıkar. Ölüm gelirse, kabulün o kadar tamdır ki ölümü kucaklarsın. Fazladan bir gün bile istemezsin. Ne için? Hayatını o kadar bütünlük içinde yaşamaktasın, o kadar doyumlusun ki ölüm kabul edilebilir. O zaman Tanrı’yı aramaya gerek kalmaz, Tanrı seni arayacaktır. Sen sadece sevinç içinde yaşar ve görürsün; mucizeler olmaya başlar.

Aslında Tanrı arzusu, O’nun inkârıdır. Gerçek dindarın Tanrı arzusu yoktur; buna gerek yoktur. Yoğun biçimde yaşar, bütünlük içinde yaşar: Bu bütünlükten Tanrı doğar. Tanrı bir yan ürün, sonuç, bütünlükle yaşanmış bir hayattır. Öğrendiğinde şaşıracaksın; dindar Tanrı’ya dair hiçbir şey bilmez, çünkü Tanrı ayrı değildir. Dindar Tanrı’ya dair hiçbir şey bilmez; Tanrı’yı düşünmez, sadece Tanrı’yı yaşar. Onlar Tanrı’dır.

Bilge bilgelik hakkında hiçbir şey bilmez. Bilgelik konusunu düşünenler sadece aptallardır; bilgi hakkında düşünen ancak cahildir. Tanrı’ya dua eden yalnızca günahkârdır. Gerçek dindarlar basit bir biçimde hayatlarında Tanrı’yı yaşarlar: Su içerken Tanrı’yı içer, yemek yerken Tanrı’yı yer, okyanusta yüzerken Tanrı’da yüzerler. Dans ederken, dans eden Tanrı’dır. Severken, seven Tanrı’dır. Tanrı kelimesi önemsizleşir, çünkü bütün yaşamları tanrısal olur; ve kabul, buna açılan kapıdır.

Kabul konusunda daha çok şey öğren ve yadsımalardan kurtul. Bunu anladığında, çok önemli bir şeyi de anlayacaksın: Kahkahayı anlayacaksın. Genelde sözde dindar kahkaha konusunda hiçbir şey bilmez. Kiliseler kahkahasızdır, mezarlık haline gelmiştir; onlar artık yaşama ait değiller, kabristan oldular. Bir kiliseye girdiğin anda, aslında bir mezarlığa giriyorsun; ciddi, kasvetli, kahkahasız, sevgisiz, danssız. Tanrı’nın yaşamına bak, kilise benzeri bir şey görebiliyor musun? Ağaçlara, aya ve güneşe bak, kilise gibi bir şey görebiliyor musun? Kilise insanın eseridir ve sadece insana ait değil aynı zamanda hastalıklı, mide bulandırıcıdır. Yaşamın akışının parçası değildir. Nehrin içindeki bir kaya gibidir, engel oluşturur.

Tanrı daima sevgi, kahkaha ve ışığın Tanrı’sıdır.

Bir hikâye dinledim:

Geçmiş çağlarda dünyanın çok karanlık olduğu bir zaman varmış. Tanrı insanlarına iyi dilekleriyle bir melek göndermiş. İnsanlar Tanrı'yı merak ediyormuş, meleğe bir sürü soru sormuşlar. "Tanrı en çok neyi sever?" diye sormuşlar. Melek cevap vermiş: "Kahkahayı." Fakat kimse ona inanmamış. Kimse kahkaha atmıyormuş, dünya kasvetliymiş ve kasvetli kalmış.

Sonra melek cennete dönmüş ve Tanrı'ya olanları anlatmış. O zaman Tanrı bir plan yapmış. Katı kuralların, düzenlemelerin, ahlaki ve etik değerlerin bulunduğu uzun bir liste yapmış ve meleğe dünyaya geri dönerek bu kuralları insanlara ulaştırmasını söylemiş. Melek okurken insanlar dikkatle dinlemişler:

"... bu şeylerin hepsini yapmak yasaktır ve şunları asla dinleyemezsiniz, bunu asla söyleyemez, şunu da düşünemezsiniz!"

Bu sefer insanlar inanmış. Fakat melek gittikten sonra yasak şeylerin hepsini yapmaya başlamışlar. Tanrı memnunmuş; plan işe yaramış ve bütün insanlar kahkaha atmaya başlamışlar.

Gerçek Tanrı daima kahkaha Tanrı'sıdır. Tanrı'yı ne zaman düşünürsen, O'nu kahkaha atarken düşün, O'nu kahkahadan kırılarak yerde yuvarlanırken düşün, o zaman Tanrı'ya yakın olacaksın. Gerçekten kahkaha attığında; o anda artık dünyada değilsindir, o anda bütün ağırlık ortadan kalkar. O anda pencere açılır, sen ilahisindir. Ne zaman gülsen, ilahi olana en yakın konumdasındır; ne zaman sevsen, ilahi olana en yakın konumdasındır. Ne zaman şarkı söylesen, dans etsen ve müzik yapsan; gerçek din bunlardan oluşur.

ikinci soru: Osho,

Sannyas almak istiyorum ama karım karşı çıkıyor. Sannyas aldıktan sonra onunla ilgilenmeyeceğimi düşünüyor. Sannyas konusunda deneyimim olmadığı için onun şüphelerine yoksayamıyorum. Lütfen bize yardım eder misin Osho?

iyice anlaşılması gerekir, çünkü bunun nedenleri çoktur. Eş korkuyor, çünkü sözde ilişkimiz bir sahip olma ilişkisidir. Bu hep olur. Kadın sannyas almak ister, koca karşı çıkar; koca sannyas almak ister, karısı karşı çıkar. Bir çiftin birlikte atıldığı nadirdir. Ve bir çift ne zaman birlikte atlıyorsa, bu onların gerçekten âşık olduklarını gösterir.

Bir şey eksiktir, korkunun nedeni budur. Karın, sannyas senin yaşamında yeni bir ilgi alanı olacağı için korkuyor. Kim bilir? Ona ilgin azalabilir. En azından o kadar ilgilenmeyeceksin, çünkü iki ilgi alanı arasında çelişki olacak. Fakat kadın kuşkulu, çünkü derinlerde bir yerde kıskanıyor, korkuyor. Sevgisi bir kesinlik değildir; sevgisi güvenilir değil, zayıftır.

Seni gerçekten seviyorsa, sana özgürlük verecektir. Sevgi kararın ne olursa olsun daima özgürlük, kendin olma özgürlüğü verir. Şair olmaya karar verirsin, ressam olmaya karar verirsin, berduş olmaya karar verirsin, sannyasin olmaya karar verirsin; her ne olursa olsun sevgi özgürlük verir, sevgi güvenir. Karının sana güveni yok, korkuyor. Korku ancak sevgi tam olmadığında ortaya çıkar. Sevgi tam olduğunda korku imkânsızdır. Burayı görünce... karının gözleri görüyor olmalı; benim insanlarımın dünyada bulabileceğin en sevgi dolu insanlar olduğunu görebilir. Benim sannyasinlerimi görebilirsin; onlar sevgi karşıtı, yaşam karşıtı değiller. Ben sevgiden yanayım.

Eğer sen eski usul bir sannyasin olmak isteseydin, karının korkusu haklı olurdu; Budist bir rahip, Katolik bir rahip, Hindu bir sannyasin ya da bir Jaina muni olmak isteseydin, böyle bir şey olmak isteseydin, karının korkusu haklı olurdu. Fakat benimle, benim sannyasinlerimle, korku saçmadır.

Bana sorarsan, karın gerçekte senin daha sevgi dolu olmandan korkuyor. Belki başka insanlara da sevgi duymaya başlayacaksın, çünkü ben sana özgürlük veriyorum. Karın seni elinde tutmak istiyor, buradaki güçlü sevgi enerjisinden korkuyor. Bu gerçekte sannyas korkusu değil, burada açığa çıkan sevgi enerjisinin yarattığı korkudur; burada bulduğun sevgi ortamının yarattığı korkudur. Onu korkutan, özgürlüktür.

Senin sannyas almanı engellemektense, sevgi hakkında daha çok şeyi anlamaya çalışması gerekir. Bu onu güçlendirecektir. Bu korku; korkusunun nedeni, güvensizliğinin nedeni üzerine meditasyon yapmasına neden olmalıdır. Sevgi daima güvenir. Şüphe duyan ancak sevgisiz hâkimiyet, tahakkümdür.

Benim açımdan, senin her zamankinden daha sevgi dolu olacağını söyleyebilirim. Belki bu da bir korkudur. insanlar ancak bir yere kadar sevgi ve bir yere kadar sevinç alabilir;yolun sonuna kadar gitmekten korkarlar. İnsanlar yaşamaktan o kadar korkarlar ki kötürüm hayatlar yaşarlar. Ve elbette, sen bir Hintli’sin. Hindistan yüzyıllardan beri nasıl yaşaması

gerektiğini unuttu; yüzyıllardan beri Hindistan nasıl yaşanacağını bilmiyor. Sevginin yollarını unuttu, yalnız evliliği biliyor, sevgi hakkında hiçbir şey bilmiyor.

Evlilik, sevginin ortaya çıkmasını engellemek için bir araçtır. Evlilik sevginin asla ortaya çıkmaması için bir aldatmaca, yasal bir aldatmacadır. Birlikte yaşarsın; rahatlık ve uygunluk içinde yaşarsın ama tehlikenin önüne geçilmiş olur. Sevgi tehlikelidir; seni nereye konduracağını asla bilemezsin. Ve sevgi çok kısadır. Bir gül çiçeği gibidir; sabah yerindedir ama akşam solmuş olabilir. Solmayabilir fakat kimse önceden emin olamaz. Evlilik plastik bir çiçektir. Ona bağlanabilirsin; güvenilirdir, orada duracaktır. Elbette kokusu yoktur, içinde hayat yoktur. Unutma ancak ölüm kalıcıdır. Hayat kısadır. Hayat daima bir dalgadır; bir an oradadır, bir başka an gitmiştir. Sevgi de böyledir. Evlilik insan yapımıdır, yapaydır.

Şimdi, sen bir Hintli'sin. Batı'da yaşıyor olabilirsin, bu fazla bir şey değiştirmez, seni sadece dıştan değiştirir. Bu değişiklik yüzeyseldir, belki o kadar bile değil. Belki bu değişim ancak kozmetiklerin gittiği kadar derine iner, yüzeyseldir. Sen özünde bir Hintli'sin, özünde sevgiden her Hintli kadar korkuyorsun, özünde her Hintli kadar sevgiyi ayıplıyorsun. Kalbinin derinliklerinde seksin günah olduğunu biliyorsun, karın seksin günah olduğunu biliyor. Özünde, sevgi bir esarettir. İnanmaya koşullandırıldığın şey budur.

Ve şimdi sannyasin olmaya çalışmak risk almaktır. Aslında bu senin aşk ilişkin, karın bu yüzden korkuyor. Bana âşık oluyorsun; karın şimdi kıskanacak. Bir bakıma da haklı; çünkü bir kez bana âşık olduğunda, daha önemli hiçbir şey kalmayacak; evet, karın bile. O zaman karının senin kalbindeki yerini koruması için tek çare sannyasin olmasıdır, aksi takdirde ondan uzaklaşmaya başlayacaksın. Karın sezgisel olarak haklı.

Ben çiftlere daima sıçramayı birlikte yapmalarını öneririm. Mümkünse birlikte sıçrayın, birlikte meditasyon yapın; böylece birlikte büyürsünüz. Aksi takdirde boşluğun ortaya çıkması kaçınılmazdır. Birisi meditasyona başlar, diğeri dışında kalırsa: Meditasyon yapmayan kısa zamanda meditasyon yapan kişinin farklı bir insana dönüştüğünü görecektir, bu böyle olmak zorundadır. Meditasyon yapan kişi kısa zamanda meditasyon yapmayana ilgi duymadığını fark edecektir, çünkü meditatif enerjiler kolayca birbirini bulur; meditasyon yapmayanla meditasyon yapan insanın ayrı düşmesi kaçınılmazdır.

Sen bir sannyasin olursan ve karın sannyasin olmazsa, o zaman tehlike vardır ve karın sezgisel olarak haklıdır. Ancak senin sannyas almanı engellemek de tehlikeli olacak, engellemenin kendisi bir ayrılık yaratacaktır. Öfke duymaya başlayacaksın; özgürlüğünün engellendiğini, sakatlandığını, sana müdahale edildiğini hissetmeye başlayacaksın. Karını asla affedemeyeceksin, bu kalp kırıklığını asla unutamayacaksın, ondan her şekilde intikam alacaksın.

Bu nedenle sannyas almamanı söyleyemem, çünkü bu durum evliliğine sannyastan daha fazla zarar verecektir. Söyleyebileceğim tek şey, karının da sannyasin olmasını sağlamandır. Birlikte büyüyün, el ele büyüyün.

Bir şey kesindir -çünkü ben yaşam karşıtı, sevgi karşıtı değilim- birbirinizi severseniz, sevgi büyüyecektir. Yeni bir derinlik kazanacak, yeni bir bütünlük kazanacak, içinde yeni nitelikler yükselecektir. Sıçramalar yapmak daima iyidir, çünkü yenilenirsin ve bununla birlikte her şey yenilenir. Yoksa insan yavaş yavaş sıkılır. Rutin her zaman sıkıcıdır, bunu önleyemezsin. Aynı kadın, aynı ev, aynı iş, aynı sen, aynı çocuklar; buna katlanmanın bir sınırı vardır, sonra katlanılmaz olur. Tekrar tekrar aynı filmi görmeye gitmeye benzer, delirirsin. Bunun yerine sinemada filmi izlemeden oturmanın yollarını bulmak zorunda kalırsın, bu senin tek korunman olacaktır.

Evlilikte bu olur. Erkek karısını görmeyi bırakır -ona bakmadığından değil, bakar ama görmez-, kadın kocasını görmeyi bırakır. Karını görmeyeli ne kadar zaman geçti, hatırlıyor musun? Onunla birlikte yaşıyorsun, her gün, ama en son ne zaman ona gerçekten baktığını hatırlıyor musun? Kocalar ve karılar birbirlerinin gözüne bakmaktan kaçınırlar. Bakarlar ama bakmazlar; bakışları sadece gösteriştir. Birbirlerine bakarken bile binbir tane şey düşünürler. Aşırı sıkılmayı önlemenin tek yolu budur; kapan ve neler olduğunu görme. Yediğin şeyin tadına bakmazsan, aynı şeyi tekrar tekrar yemeye devam edebilirsin.

Tadına bakarsan, er ya da geç bunun çok fazla olduğunu hissetmeye başlayacaksın. Bir şeyi sevsen bile, onu her gün yersen “Artık bundan bıktım” diyeceğin gün çok geçmeden gelecektir. Kadından hoşlanırsın; erkekten hoşlanırsın; seversin; fakat er ya da geç o an gelir...

O andan sakınmanın iki yolu vardır. Birincisi, vurdumduymaz olursun. İnsanların tercihi budur; çünkü vurdumduymaz olmak kolaydır, zekâ gerektirmez. Vurdumduymaz olmak kolaydır; çünkü bir tür düşüştür,

aşağıya iniştir. Diğeri ise, karında her gün yeni bir şey bulabilecek kadar duyarlı olmaktır; ve o derece uyanık olmalısın ki uyanıklığın her şeyi yeni tutmalı, her şeyi tazelemeye devam etmelidir. Ve ilerlemeye devam etmelisin, sonsuza kadar aynı insan olarak kalmaya gerek yoktur; ilerlemeye devam et.

Şimdi, eğer içinde sannyas için istek baş gösterdiyse, sıçramayı yap; riske gir. Bunun sana faydası olacak. Güzel bir yenilenme, bir diriliş olacaktır: Eski gidecek ve yeni doğacaktır. Karın seni seviyorsa, gelecektir, seni anlayacaktır. Hemen şimdi gelmiyorsa, endişelenme. Sırf bu yüzden kendini sann-yas almaktan alıkoyma, çünkü o zaman evliliğin sallantıda, daha da kesin sallantıda olacaktır. Sannyasin olunca küçük bir sıkıntı yaşanacak ama o sıkıntı çok geçmeden çözülecektir, çünkü ben yaşam karşıtı değilim. Karın korkusunun doğru olmadığını anlayacaktır.

Meditasyonların sayesinde daha iyi, daha sevgi dolu, daha şefkatli, daha dikkatli bir insan olacaksın. Karın hiçbir şey kaybetmeyecek. Ve er ya da geç anlayış onun da sıçramayı yapmasına yardım edecektir. Duyarlı ve sevgi doluysa, sıçramayı seninle birlikte yapacaktır.

Unutma, sevgi bilinmeye nasıl girileceğini bilir. Sevgi bütün güvencelerin nasıl atılacağını bilir. Sevgi yabancı ve keşfedilmemiş olana nasıl geçileceğini bilir. Sevgi, cesarettir. Sevgiye güven.

Bana soruyorsun: “Lütfen bize yardım eder misin? Sannyas konusunda deneyimim olmadığı için onun şüphelerini yoksa-yamıyorum.”

Sannyası bilmenin iki yolu vardır. Birisi -en iyisi- bir olmaktır. İkinci en iyi yol ise benim sannyasinlerimi görmek, benim sannyasinlerimi izlemektir. Bu ikinci en iyi yol, çünkü dışarıdandır; içerden deneyim sahibi olmayacaksın. Sannya-sinlerimi izle; kahkaha atıyor, seviyor, dans ediyor, kutluyorlar. Başka ne istiyorsun? Her tür yükü, her tür yasağı ve her tür tabuyu attılar. Düpedüz hayata sevdalandılar, bütün engelleri kaldırdılar.Sannyasinlerimle birlikte yaşa, onları izle, onları deneyimle,onları hisset. Onlarla empati kur; o zaman bu konuda belli bir duyguya sahip olacaksın. Kişisel bir değişim olduğu için tarif etmesi zordur. Dıştaki değişim sadece bir işarettir, değişim içtedir. Benimle şahsen bağlantıda olmaktır, benim bilincimle bağlantılı olmaktır, kendini adamış olmaktır. Seni bir bilinmeyenden öteki bilinmeyene götüren bir yolculuğa kalkışmaktır.

Sannyası tanımlamak çok zordur. Işığın, sevginin ya da hayatın resmini yapamazsın; ancak ışığın üzerine düştüğü şeylerin resmini yapabilirsin. On binlerce ışıklı şey; onların resmi yapılabilir. Doğrudan ışığı resimleyemezsin. Işığın üzerine düştüğü ve dans ettiği yeşil bir yaprağın resmini yapabilirsin; bir kayayı ışık üzerine düşerken resimleyebilirsin ya da içinde ışık olan bir gözün resmini yapabilirsin ama doğrudan ışığı resimleyemezsin; hiçbir yolu yoktur. Ancak ışıklı şeyleri resimleyebilirsin.

Sannyasın ne olduğunu bilmek istiyorsan, onu doğrudan bilmenin yolu yoktur. Sadece sannyası yaşayan insanları görebilirsin; ışıklı şeyleri görmek zorunda kalacaksın. Tao'dan ya da Tanrı'dan bahsedilemez, ancak onu açığa vuran şeylerden bahsedilebilir.

Bana bak, gözlerimin içine bak; ve derinlik seni kovuğundan gün ışığına çağırıyorsa, atıl o zaman! Bir sannyasin olarak yavaş yavaş onun ne anlama geldiğini hissetmeye başlayacaksın. O zaman bile tanımlayamayacaksın ama onu bilmen mümkün olacak. Sannyas bir deneyimdir; aynı sevgi gibi.

Üçüncü soru:

Osho,

Amerika'da herkes gergin ve hayal kırıklığına uğramış görünürken, Hindistan'da dilenciler bile mutlu ve kanaatkar duruyor. Neden?

Çünkü onlar dilenci! Hayal kırıklığına güçleri yetmez. Hayal kırıklığı için öncelikle birkaç koşulun yerine getirilmiş olması gerekir: Bolluk gerekir. Ancak zengin bir toplum gergin olabilir, fakir bir toplum gergin olamaz. Bunun dinle bir ilgisi yok, aklından çıkarma; çünkü Batı'ya giden Hintli sözde maneviyat satıcıları tarafından sana tekrar tekrar böyle anlatıldı.

Onlar seninle konuşmaya ve Hindistan'ın dindarlık yüzünden tokgözlü olduğunu söylemeye devam ediyor. Bu tamamen saçmalık. Dinle hiç ilgisi yok. Hindistan sadece fakir, bu nedenle Hindistan tokgözlüdür. Yoksul bir insanın daha kanaatkar görünmesinin nedenini anlamak senin için zor olacaktır. Bunun belli başlı nedenleri vardır. Birincisi, fakir bir insanın ümit edecek çok şeyi vardır; o ümit hoşnutluk getirir.

Zengin bir insanın ümit edecek hiçbir şeyi yoktur; ümit etmiş olabileceği her şey mevcuttur ve yetersiz kalmıştır. En iyi eve, en iyi arabaya, en iyi kadına, en iyi çocuklara, bankada paraya sahiptir; şimdi ne olacak? Şimdi ümit edilecek hiçbir şey olmadığını bilir. Gelecek karanlıktır; gelecek çaresizlikten başka bir şey değildir; uğruna yaşayabileceği bir ışık yoktur. Parasını çoğaltmaya devam edeceğini bilir ama bu sadece aynı şeyin daha fazlası olacaktır. On milyon doların varken elli milyon doların olacak ama bu nasıl bir fark meydana getirecek? On milyon dolar seni mutlu etmiyor; elli milyon dolar nasıl mutlu etsin? Hayal kırıklığına uğradın.

Amerika hayal kırıklığına uğramıştır, çünkü Amerika insanlık tarihinde ilk kez zengin olma başarısını elde etmiştir. Bu hayal kırıklığı yüzünden gerilim vardır. Yaşam anlamsız görünmektedir; manası yoktur, neden yaşamaya devam edilsin? intiharın herkesten fazla Amerikalılarda görülmesi, psikiyatrlara herkesten daha fazla ihtiyaç duymaları tesadüf değil. Bu sadece başarıya ulaşmalarının bir sonucudur. insanlığın bütün arzularını gerçekleştirdiler. insanlık yüzyıllardan beri nasıl zengin olacağını düşünüyordu ve oldular.

Şu atasözünü duymuşsundur: Hiçbir şey başarı kadar başarılı olamaz. Ben bunu değiştirmek istiyorum: Hiçbir şey başarı kadar başarısız olamaz. Başarıya ulaştığında, başarısızlığın ne olduğunu bilirsin; oraya ulaştın ve hepsi boş. Seraba ulaştın. Sahrada, çöldeyken serap gerçekti; bir vaha, yemyeşil bir kara parçasıydı; sen susamıştın ve ilerliyor da ilerliyordun vahaya doğru. Amerika ulaştı ve vaha falan yok; bir hayal, bir seraptan başka bir şey değildi. Hayal kırıklığına uğradın.

Henüz ulaşmamış olanlar, onların hâlâ umudu var. Dilenci hoşnut görünüyor, çünkü yarın için umut besleyebilir; onun da hayalleri var, hâlâ başaracağı şeyler var. Bunun dinle ilgisi yok. Bu hoşnutluk yoksul insanlarda her zaman olmuştur.

Fakat din satıcıları durumu çok fazla suiistimal etti. "Hindistan'a bakın! Hiçbir şeyimiz yok ama yine de manevi huzur var" diyorlar. Bu maneviyat

değil, huzur değil, bu sadece hayallerin hâlâ canlı olmasıdır. Bir toplumun mutlu kalmasını istiyorsan, yoksul kalmasını sağla. Bir toplum zenginleştiğinde mutsuz olur. Bana göre, bir insan ancak içinde bu mutsuzluğu hissettikten sonra dindar olabilir; asla önce değil.

Bana göre dinin olanaklı olduğu ülke Amerika'dır, Hindistan değil. Hindistan'ın hâlâ başarısını başarması ve başarısız olması gerekmektedir; o zaman... Evet, Buda dindar olabilirdi; zengindi,her şeye sahipti. Başka nedenler de var. Yeteneksizler, başarma-mak için geçerli mazeretleri veren bir toplumda, fırsatların bol olduğu bir toplumdan daha fazla rahatlık içindedir. Yeteneksiz fırsat verilmedikçe yeteneksizliğini asla öğrenemez. Yetenekli olduğuna inanmaya devam eder; sadece fırsatlar yoktur. Okuya-bilseydi, dünyaya kim olduğunu gösterecekti ama okuyamadı, çünkü eğitim olanağı yoktu. Fakat herkes okuduğunda, o zaman birden herkesin okuduğunu ama herkesin yetenekli olmadığını görürsün. O zaman birdenbire fark hissedilir; dahiler vardır ve kalın kafalılar, aptallar vardır. Aptallar çoğunluktadır. Ve senin aptal olduğunu kabul etmen çok zordur; bu acı verir.

Yeteneksizler, başarmamak için geçerli mazeretleri veren bir toplumda, fırsatların bol olduğu bir toplumdan daha fazla rahatlık içindedir. Orada yeteneksiz aciz benliğiyle yüzleşmekten kaçamaz; Amerika'da bunu önleyemezsin. Hindistan'da binbir mazeret mevcuttur: Fırsat yoktur, ortam yoktur, eğitim yoktur; sen büyük bir dahi olduğuna inanmaya devam edersin, inancını yıkabilecek kimse yoktur.

Fakat bütün fırsatlar verildiğinde ve birdenbire yetersiz olduğunu anladığında, hiçbir mazeret bulamazsın; büyük bir çaresizlik yerleşir. Anlamaya çalışırsan o çaresizlik hayatında bir devrime dönüşebilir. Aksi takdirde onda boğulacak, intihar edeceksin. Bir insan ne zaman olası bütün fırsatlara sahip olsa, önünde iki seçenek açılır. Ya intihar etmek zorundadır - yavaş veya hızlı; bu başka bir mesele- ya da varlığını dönüştürmek zorundadır. Seçenekler intihar veya dindir.

Din, varlığını dönüştürmektir... bir devrim. intihar senin işe yaramaz, anlamsız olduğun noktayı görmektir. Yaşamaya devam etmenin ne anlamı var? Kendini yok et. Din de seni yok eder ama yıkım yoluyla yaratır. intihar yalnızca seni yok eder ve bundan çıkan bir yaratım söz konusu değildir.

Amerika intihara eğilimli bir anlayış içindedir. Hindistan'da insanlar bu kadar kolay intihar etmez; ümit edilecek çok şey vardır, fırsatlar yoldadır;

kişi kendisini kanıtlamak zorundadır, kişi yaşama dalmak, meşhur olmak, şu veya bu olmak zorundadır. Amerika’da bütün fırsatlar gerçekleşmiştir; birden saplanıp kalırsın. Varlığını dönüştürmek zorundasındır, yoksa hayat artık hiçbir anlam taşımayacaktır.

Ne kadar azına sahipsek, ümit edilecek o kadar çok şey vardır. Bu nedenle devamlı bir fukaralık hali Hintli düşüncesinin temelini oluşturmuştur. Hindistan zengin olmaktan çok korkar ve zenginliğe karşı her türlü engeli yaratır. Hindistan, fakir kalmasını sağlayacak felsefeler ortaya atar: Gandiizm en son akımdır. Hindistan Gandiizm yolunda devam ederse, sonsuza kadar yoksul kalacaktır. Hindistan fukaralığı bağrına basmaya devam eder: Yoksulluk bir değermiş, büyük bir değermiş gibi yoksulluğu över; fakir zenginden çok daha üstündür, pis köylerde yaşayan insanlar iyi, güzel evlerde yaşayan insanlardan çok daha mükemmeldir. Hindistan’da güzel bir evde yaşayan insan suçlu hisseder; çok ama çok kötü bir günah işliyordur. Aslında gidip bir kulübede yaşaması ve yoksul olması gerekmektedir.

Yoksulluğu yüceltirsen, yoksul kalırsın. Ben sana bunun Hintli’nin düşünce yapısında sürekli bir duruma dönüştüğünü söylüyorum ve politikacı da bunu biliyor. Hindistan’ın nasıl zengin olabileceğini anlatır ama yaptığı her şey Hintli’nin fakir kalmasını sağlar. Konuşmak bir şey, yapmak tamamen başka bir şeydir; çünkü politikacı aynı zamanda bir kez zengin oldular mı insanların tehlike arz ettiklerini, isyankâr olduklarını da bilir. Daha fazlasını isterler ve o “daha fazla” yerine getirilemez; o zaman hayal kırıklığına kapılırlar. Onları oldukları halde bırakmak daha iyidir; fakir ve fakirlikleriyle mutlu. Onları zenginleştirmektense, yoksul kalmakla harika bir şey yaptıklarını düşünerek kendilerini iyi hissetmelerini sağla.

Bunu hiç aklından çıkarma: Hintli sözde mahatmalar Batı’ya gittiğinde ve Hintli’nin doyum ve memnuniyeti konusunda konuştuğunda, bunun önemi yoktur. Fakir toplumların hepsi halinden memnundur, bunun Hindistan’la hiç ilgisi yok. Yoksul herhangi bir topluma gidebilirsin; o toplum mutludur. Fakir insanın kaybedecek hiçbir şeyi ve kazanacak fazla şeyi yoktur; tadını çıkarmayı sürdürdüğü güzellik budur.

Unutma, ne zaman ileri bir kültür dindar olmak istese tarihte bu her zaman olmuştur; ve her ileri kültür er ya da geç dindar olmak ister; çünkü ilerleme yoluyla, gelişme yoluyla, kişi başarısız olur ve o zaman dinin ruhunu ele geçirmesi kaçınılmazdır. Bu yüzden yenilikçi her kültür, ileri her ülke, er ya

da geç dini, Tanrı'yı, meditasyonu, duayı aramaya başlar. O zaman garip bir şey olur; gelişmiş kültür dini çağdışı bir kültürde aramak zorundadır. Bu her zaman oluyor. Çok ama çok garip bir mantık. Gelişmiş kültür din için daima fukara ve çağdışı kültüre gitmek zorundadır.

Bilim öğrenmek istersen ilerlemiş olana gidersin; Hindistan mühendislik, fizik ve kimya konusunda daha fazla şey öğrenmek istiyorsa, Hintli'nin Batı'ya gitmesi gerekir. Amerikalı meditasyonu, duayı, Tanrı'yı öğrenmek istiyorsa, Hindistan'a gelir. Bu tuhaftır; tuhaf çünkü gelişmiş kültürün gerçek dini bulmak için geriye değil daha da ileri gitmesi gerekir. Ancak bunun psikolojik bir nedeni vardır; bu bir çeşit gerilemedir.

Çok fazla stres altında kaldığında çocuksu olmaya yönelir, çocukluğa geri gidersin. Genç bir insan çok fazla gerilim hissettiğinde geri çekilmeye başlar, çocuklaşır. Çocukça davranır, çocukça huysuzluklar yapmaya başlar; bağırır, ağlar, man-tıksızlaşır. Gerilim ona "Geri dön. Çocukluk fevkaladeydi,cennetti. Geri dön" fikrini verir fakat giden gitmiştir. Geri dönüş imkânsızdır.

Ben sana Doğu dinini öğretmiyorum, ben sana Hindistan dinini öğretmiyorum, ben sana geçmişe değil geleceğe ait çok gelişmiş bir dini öğretiyorum. Bu yüzden Hindistan benden pek memnun değil. Sana onların dinini, onların yoksulluğunu öğretmemi isterlerdi; sana benim tarafımdan Hintli-lik öğretilsin isterlerdi. Bana kızgınlar. Maharishi Mahesh Yogi'den memnunlar ama benden memnun değiller; olamazlar çünkü ben sana onların geleneğini vermiyorum. Ben geçmişi sürdürmek için burada değilim; ben yeniyi, geleceği haber vermek için buradayım. Geriye doğru gidilemez, ancak ileri doğru gidilebilir. Geriye gitmek geri çekilmektir, geriye gitmek sadece bir avuntudur; bir faydası olmayacak, sana büyümeyi vermeyecektir. Büyüme mümkündür: Devam et, ileri git. Zengin oldun, zenginsin; şimdi sorun ortaya çıktı. Başarmak istediğin şeyi başardın ve şimdi kalbindeki arzunun, yüreğindeki doyumun boşuna olduğu kanıtlanmıştır.

Şimdi ilerle. Şimdi daha olgun ol. Şimdi olgunlaşmamış arzuların boşunalığını gör; şimdi yaşamınla oynamakta olduğun olgunlaşmamış oyunların faydasızlığını gör. Şimdi içe doğru ilerle; şimdi en içteki özüne nüfuz et. Geri kalmış bir kültüre gitmene gerek yok.

Unutma, ben sadece bir yerde durmam gerektiği için Hindistan'dayım. Ben sadece burada bulunuyorum. Bana geldiğin zaman Hindistan'a

gelmiyorsun, çünkü ben Hindistan’ı temsil etmiyor, küresel bir geleceği temsil ediyorum. ileri gitmek zorundasın; maddi yönden zengin oldun, şimdi de manevi yönden zengin olman gerekiyor.

Zenginliğe her yönden saygım var, maddi zenginliğe bile; çünkü manevi zenginliğe doğru ilerlemene yardım eder. Yoksulluğu hiçbir şekilde övmüyorum, ne dışta ne de içte. Ben zenginlikten yanayım. Maddi yönden zengin ol ki bir gün o hayalin bitsin ve enerjilerin engellenmeden içsel zenginliğe doğru ilerleyebilsin.

Evet, içsel dünya Tanrı’nın krallığıdır. Orası bir krallıktır; senin kral, imparator olman gerekiyor. Sen en içteki krallığında bir Tanrı olmadıkça, doyumsuz kalacaksın. Bunun çok iyi anlaşılması gerekir. iki olasılık vardır. Maharishi Mahesh Yogi’yi dinlediğinde, geçmişi dinliyorsun. Maharishi mesajı; Hindula-rın kadim, Vedalarda öğretilen mesajını getirdiğini ve doğruca Himalayalar’dan geldiğini söylüyor. Himalayalar hiçbir zaman ilgimi çekmedi, Vedalarla ilgilenmedim ve kadim mesajların hiçbiriyle ilgilenmiyorum; bunların hepsi çocukça, olgunlaşmamış şeylerdir. Eski ve söylenmiş olan unutulmak zorundadır.

Ben sana dine yönelik yeni bir içgörü veriyorum. Dindar olmak için fukara kalman gerekmez. Esasında zenginleşme-dikçe dindar olamazsın. Dünyada ilk kez tamamen farklı bir din ortaya çıkacak: varlıklı insanların, ihtiyaç duyduğu her şeye sahip olan ve her şeye sahip olduğu için, sahip olduklarının boşunalığını bilenlerin dini.

Maharishi’ye gittiğinde sana teselliler verir, yatıştırıcılar verir. Sıkıntı içindesin, acı içindesin; o sana bir mantra verir. Mantrayı tekrarla; seni avutacak, güzel bir uyku çekmene yardım edecek. Bir mantra uyku getirmek için her zaman iyidir. iyi bir uykunun kadim yöntemlerinden biridir. Uyku getirir, çünkü mantra belli bir kelime ya da sesin tekrarından başka bir şey değildir. Çok fazla tekrarladığında sıkıntı yaratır. “Rama-Rama-Rama” diye tekrarlamaya devam et; ne kadar sıkılmadan durabilirsin? Ve sıkıntı uykunun temelidir. Sıkıldığın zaman uyumaya başlarsın... bu aralıksız “Rama-Rama-Rama”dan kaçmanın tek yolu gibi gözükür.

Bu iş asırlar boyunca yapıldı. Anneler bilir; ninni budur, çocuklara Transandantal Meditasyon. Anne belli bir dizeyi tekrarlar ve çocuğun artık hiçbir şansı yoktur. Kaçamaz, hayır diyemez; battaniyenin altına

kıstırılmıştır ve anne bir ninni tekrarlar; çocuk sıkılır da sıkılır, sıkılır da sıkılır ve uykuya dalar.

Transandantal Meditasyon'da yaptığın şey budur: tekrarla kendine işkence ediyorsun. Sana sıkıntı verir, sıkıntı da uykunu getirir. Çok avutucu olacaktır; tempon düşecek, hızın düşecektir ama gelişmeyeceksin, hiçbir şekilde.

Unutma; gerilimin azaltılması gerekmez, gerilimin alt edilmesi gerekir. Gerilimin azaltılması gerekmez, gerilim aşılmalıdır; onun altına değil, ötesine gitmen gerekir. Hayalperest olma; bunların ötesine geçmek için yaşamın bütün fırsatlarını kullan.

Ve son soru: Osho,

Ben büyük bir insan olmak istiyorum; ünlü, tanınan ve politik yönden güçlü. Bu ihtiras gece-gündüz yakamı bırakmıyor. Osho bana yardım edebilir misin?

Ne olmak istiyorsun? Jimmy Carter mı? Brejnev mi? Morarji Desai mi? Aklını kaçırmış olmalısın! Sana bir hikâye anlatacağım.

Olay Yeni Delhi'de geçer. Jimmy Carter -ya da ona Saygıdeğer Jimmy Carter diyelim-, Yoldaş Brejnev ve Mahatma Morarji Desai sabah yürüyüşüne çıkarlar. Saygıdeğer Jimmy Carter evinin önünde oturan küçük bir çocuğa gider ve "Merhaba, evlat. Neyle uğraşıyorsun?" der.

Küçük oğlan "Boku kumla karıştırıyorum" der.

Biraz şaşıran Saygıdeğer Jimmy Carter "Peki ne yapıyorsun?" diye sorar.

"Jimmy Carter" der oğlan.

Bu durum Jimmy Carter'ı çok üzer ve kendi kendine mırıldanarak kenarda durur. Jimmy Carter'ı bu kadar sinirli gören Yoldaş Brejnev, ona "Neler oluyor?" diye sorar.

"Şey" der Carter, "bu terbiyesiz çocuk orada oturmuş boku kumla karıştırarak Jimmy Carter yapıyor."

Brejnev kalbinin derinliklerinde çok mutlu olur ve "Çocuk komünist olmalı!" diye düşünür. Fakat Jimmy Carter'a "Bekle. Gidip çocukla konuşacağım" der. Çocuğa yaklaşır ve "Söyle bana, evlat, ne yapıyorsun?" der.

"Boku kumla karıştırıyorum."

"Peki onunla ne yapıyorsun?"

“Brejnev.”

Şüphesiz artık ikisi de sinirlidir ve çocuğun ne kadar terbiyesiz olduğu hakkında konuşarak kenarda dururlar. O zaman Morarji Desai onlara problemin ne olduğunu sorar. Az önce terbiyesiz çocukla başlarından geçeni anlatırlar.

Morarji onlara “Bakın beyler, çocuk psikolojisinden biraz anlamanız gerekir. Ben ikinizden de büyüğüm; yeri gelmişken idrar ve benzeri konular hakkında dünyada herkesten daha fazla şey bilirim. Çocuğa ben gideyim” der.

Kalbinin derinliklerinde çocuk Hindistan’ın Amerika ve Rusya’ya karşı bağlantısızlık, tarafsızlık politikasının destekçisi gibi göründüğü için mutlu olur. “Şimdi çocuğa gittiğimde ne olduğunu izleyin.”

Böylece Mahatma Morarji Desai ilerler; her zaman yaptığı gibi göğsünü kabartır ve ancak bir mahatmanın yürüyebileceği gibi mağrur bir edayla çocuğa gider ve “Merhaba, küçük çocuk. Ne yapıyorsun?” der.

“Boku kumla karıştırıyorum” cevabı gelir.

“Bahse girerim ne yaptığını biliyorum” der Morarji Desai. “Bahse girerim Morarji Desai yapıyorsun.”

“Ah, hayır” der çocuk üzüntülü bir şekilde. “Bunun için yeterince bokum yok.”

BÖLÜM 5-SEVGİ YOLCULARI

İçimdeki sevgilimle konuşur ve neden bu telaş derim?

Hissederiz bir ruh olduğunu

kuşları ve hayvanları ve karıncaları gözetir.

Belki aynı ruh sana da bir nur vermiştir

annenin rahminde.

Aklına yatıyor mu şimdi

tümden kimsesiz geziniyor olman?

Hakikat şu ki kendinden vazgeçtin,

ve tek başına girmeye karar verdin karanlığa.

şimdi başkalarıyla uğraşıyorsun,

ve bir zamanlar bildiğini unuttun,

ve bu yüzden yaptığın her şeyde

garip bir başarısızlık var.

Adanmışlık[3] yolu zarafetle uzanır kıvrıla kıvrıla.

3 Bhakti. (ç.n.)

Bu yolda sormak yok ve sormamak yok.

Sen ona dokunduğun anda ego ortadan kaybolur.

Ve O'nu aramanın sevinci o kadar büyüktür ki

balıklama atlar ve kıyı boyunca ilerlersin

sudaki bir balık gibi.

Birisinin bir başa ihtiyacı varsa,

sevgili fırlar kendininkini sunmak için.

Kabir'in şiirleri bu adanmışlığın sırlarına dokunur.

Kişi olaylardaki "Ah!" noktasını anlamak zorundadır; o zaman her şey anlaşılır. Felsefenin merakla başladığını söylerler. Belki. Fakat felsefe daima merakı öldürmeye çalışır; annesini öldürmek ister. Felsefenin bütün çabası varoluşun sırrını çözmektir.

Daha çok bildiğini zannettikçe daha az huşu, merak, saygı, sevgi duyarsın. Varoluş o zaman sönük, tatsız görünür; artık içinde sırlar yoktur. Elbette

dışta sır kalmadığı zaman, içte de şiir olmaz. İkisi birlikte yürür, paraleldir: dışta sır, içte şiir.

Şiir ancak yaşam araştırmaya değer kaldığı sürece ortaya çıkabilir. Bildiğin anda, şiir ölür; bilgili olmak içindeki güzel her şeyin ölmesidir. Şiirin ölmesiyle yaşamaya değmeyen bir hayat sürersin; hiçbir anlamı olmaz, hiçbir kutlaması olmaz. Çiçek açamaz, dans edemez, ancak sürüklersin. Bu yüzden felsefenin merakla başladığını söyleyenler haklı olabilir ancak ben bir şey daha eklemek istiyorum: Annesini öldürmeye çalışır.

Din meraktan doğar, merakla yaşar. Din merakla başlar ve daha fazla merakla son bulur. Felsefeyle din arasındaki fark budur; her ikisinin de başlangıcı meraktadır, fakat sonra yolları ayrılır. Din sırları incelemeye başlar ve o sırların derinlere indiğini fark eder. Ne kadar çok bilirsen, o kadar az bilirsin ve bilginin son noktası cehalettir. Tamamen cahilleşir, hiçbir şey bilmezsin. Bir masumiyet haline erişilir. O masumiyet halinde, şiir mükemmelliğe ulaşır. O şiir, dindir.

Felsefe dine karşıdır; felsefecilerin söylemeye devam ettikleri şeye rağmen. Aslında dinsel bir felsefe olamaz; bütün felsefeler dine karşıdır; çünkü bütün felsefeler bilgiyi arar, oysa din olmayı araştırır. Bunlar taban tabana zıt boyutlardır: bilgi yüzeyseldir, çevreyle ilgilidir; olmak merkezidir, esastır. Olmak senin yok olman demektir, bilgi senin çok fazla var olman demektir. Bilgi bir ego yolculuğudur, olmak egosuzluktur.

Felsefe sana bildiğin fikirler verecektir; din sana bilmediğini ve bilemeyeceğini, hakikatin yalnızca bilinmeyen değil aynı zamanda bilinemeyen olduğunu açıklayacaktır. İçte ve dışta bilinemeyen hakikatle karşılaştığında, şiir birden ortaya çıkar, bir dansın içindesindir.

Samadhi, yani vecd hali, o masumiyettedir.

Bu yüzden dinin felsefi bir çalışma olmadığını hatırla. Şiirsel, tamamen şiirseldir; din şiir sanatıdır. Pek çok büyük mistiğin şiir diliyle konuşmuş olması tesadüf değildir. Kabir bunlardan bir tanesidir; onun şiiri son derece güzeldir. Edebiyat konusunda hiçbir şey bilmez, dilbilgisi konusunda hiçbir şey bilmez ama söylediği her neyse kusursuz şiirdir. Biçimlere, tekniklere kafa yormaz; şiir sanatı hakkında hiçbir şey bilmez. Fakat o bir şairdir ve üstelik en büyüklerinden biridir.

Bazen yürekte şiir varsa, düzyazı bile şiire dönüşür. Bazen yürekte şiir yoksa, şiir bile düzyazıdır. Şiir ifade biçimine bağlı değil, anlamına bağlıdır; içinde ifade edilen en derindeki öze bağlıdır.

Dünyanın en büyük filozoflarından biri olan Plato hayali devletinde -”Devlet”-, şairlere izin verilmeyeceğini, şairlere suçlu gözüyle bakılacağını söylemiştir. Neden? Şairin ne günahı var? Bir filozofun gözünde şairle ilgili bir sorun var; çünkü şair mantığa aykırıdır, şair masumiyet halini korur ve şair yaşamın sırrına güvenir. Ve şair bilmeye çalışmaz; şair bu sırrı, bu varoluşu yaşamaya çalışır. Nedeni konusunda endişelenmez; analiz etmek, parçalara ayırmakla ilgilenmez.

Bir çiçekle karşılaştığında, onun tadını çıkarır. Onu sever. Çiçekle konuşur, iletişim kurar, etrafında dans eder, onu kutlar. Ancak çiçeğin neden kırmızı ya da sarı olduğuna kafa yormaz: “Bu çiçek neden orada? Neden? Tesadüfen mi yoksa bunun arkasında bir plan mı var?” Hayır, “niçin” şairin başına hiç gelmez. Şair olayları olduğu gibi alır; geçmişlerine inmez, asıl kaynağa inmez ve nihai sonla ilgilenmez. Şair için her şey bu andır; burada ve şimdiye dalar.

Din, şiirin en üst biçimi, şiirin temel biçimidir. Bu yüzden söylüyorum sana: Kişi olaylardaki “Ah!” noktasını anlamak zorundadır; ondan sonra her şey anlaşılır. Unutma; anlamak bilgi değil, bilgi anlamak değildir. Bilgi nesnel, anlayış özneldir. Sevdiğin zaman anlarsın. Bilgi ancak işin içine hiçbir sempati, sevgi, merhamet girmediğinde mümkündür.

Bilimci, bilenin bilinene karışmamasını, bilginin mutlak bir ölçütü haline getirir. Nesnel kalman gerekir; uzak, ilgisiz kalman gerekir. Bilmeye çalıştığın şeyin içine girmemen gerekir; dışında, tamamen dışında, dahil olmadan kalman gerekir. Bilgin ancak o zaman geçerli olur.

Şair anlar, dindar mistik anlar; onlar bilmez. Anlayış ancak katıldığın, dışında kalmayıp içine daldığın zaman mümkündür. Bir çiçeği anlamak bir çiçek olmak demektir; bir kadını anlamak o kadın olmak demektir. Bir erkeği anlamak bütün yönleriyle bir erkeğe katılmak demektir; öyle ki bütün sınırlar birleşir, varlıklarınız birbirinin içine geçmeye başlar, kimin kim olduğunu söylemenin zorlaştığı bir kavuşma anı gelir.

Iki varlık böyle neredeyse ikisi birmiş gibi bir birlik içinde titreştiklerinde -kalp atışları uyum içindeyken; tek bir ruh, belki iki beden ama tek bir ruh varmış gibi nefes alıp verdiklerinde-, katılım bu kadar tam olduğunda, ancak o zaman bilirsin.

Din şöyle der: Varoluş anlamaya elverişlidir ancak bilgiye değil. Bilgi gereksiniminin kendisi -nesnel, soğuk bir izleyici olmak- seni engeller. Çok şey bilecek fakat zerre kadar anlamayacaksın. Bilgi toplamaya devam edecek, çok bilgili olacaksın ama kalbinin derinlerinde olayların gerçekliğine ilişkin hiçbir içgörüye sahip olmayacaksın. Olaylardaki “Ah!”anlaşılmak zorundadır, anlaşılmalıdır. Anlamak katılmayı gerektirir; anlamak kendini yok etmek için cesaret gerektirir. Anlamak, yok olmaya hazır, çok maceracı bir zihin gerektirir.

Varoluşun içinde eriyebilirsen, o zaman dindarsındır. Ben bu erimeye dua diyorum. Bir insan varoluşun içinde bu kadar derinlemesine yok olduğunda, orada bilinenden ayrı bir bilen olarak bulunmadığında, ancak bilenle bilinen bir olduğunda; o anda sırlar açığa çıkar. Fakat o zaman gizem kaybolmaz, gizem daha da derinleşir.

Bunu daima hatırla; yaşamındaki gizem derinleşmeye devam ediyorsa, doğru yoldasın. Yaşamda gizem olmadığını hissetmeye başlıyor ve bilgili oluyorsan, yanlış yoldasın. Felsefeden sakın ve şiire keskin bir dalış yap. Olabildiğince şair ol, çünkü mistik şairin büyümüş halidir. Şair, mistik olma yolundadır ve ancak bir şair mistik olabilir.

Felsefeden ziyade şiir okumak daha iyidir; felsefi problemler üzerinde kafa yormaktansa şiir söylemek daha iyidir. Felsefi problemler yüzeyseldir. Bütün gayret tek bir şeye dayanır: Felsefe yaşamın bilgiye indirgenebileceğini sorgusuz sualsiz kabul eder. Bu tamamen saçmalıktır. Yaşam bilgiye indirgenemez; yaşam o kadar büyüktür, o kadar sınırsızdır ki onu bilgiye nasıl indirgeyebilirsin? Çünkü sen yaşamın parçasısın. Ve mantık uğruna her şeyi bildiğin bir günün geleceğini kabul etsek bile, sen hâlâ bilinmeyen kalacaksın. Bilen, bilinmeyen kalmış olacaktır.

Eğer bilen, kendisi bilinmeyen kalırsa, sahip olduğun bütün bilginin ne anlamı var? Kendi evinde karanlık var; dört bir yanda gördüğün bütün ışığın ne anlamı var? Sen karanlıkta yaşıyorsun; sen karanlıksın. Bileni bilmenin yolu yoktur. Onu kim bilecek? Çünkü bilgi, sen yine bölmek zorunda kalacaksın demektir.

Şiir birleştirmek demektir; bilgi bölmek demektir. Şiir köprüler kurmak demektir; bilgi köprüleri yıkmak demektir.

Çağdaş insan bu kadar üzgün, yoksun görünüyorsa, nedeni bu felsefenin başarıya ulaşmış olmasıdır; nedeni o felsefenin fazlaca bilgi açığa çıkarmış olmasıdır. Ve üniversiteler kafalarınızı bilgiyle doldurmaya devam ederler.

Kabir’den hatırla... Kabir bir şairdir, filozof değil; mistiktir. Kabir anlar ama bilmez. Anlayarak hissedersin; kalpten gelir. Yaşamın tadını biliyorsun, dilinin ucunda fakat söyleyemiyor-sun. Bunu söylemek için hiçbir kelime yeterli değil, hiçbir lisan onu söylemeye yetecek kadar güçlü değildir. Bunu sadece sessizlik ya da en fazla şiir yoluyla söyleyebilen bir mistikte ortaya çıkan anlayışla karşılaştırdığında bütün ifadeler sönük kalır.

Şiir, sessizliğe çok yakındır, çünkü söyler ama yine de söylemez. Şiirin tanımı budur: Söyler ama söylemez. Kelimeleri öyle bir şekilde kullanır ki sessizlik bozulmaz. Sesleri öyle bir beceriyle kullanır ki sessizlik büyür, bozulmaz.

Joseph Campbell şöyle demiş: “Onlara acı veren tamamen kendi çıkarcılıkları olduğundan, kurtuluşu isteyen ve en ciddi şekilde bunun için çabalayanlar, daha fazlasına düşkün bir gayretkeşlik içindedir. Buda kendi içinde egoyu yok ettiğinde, dünya çiçeğe boğuldu. Fakat bu durum, kurtuluşun değil merakın din olduğu kişilerde tam anlamıyla hep bu şekilde ortaya çıkmıştır!”

Kurtuluş değil merak dinin olsun; kurtuluş aynı şekilde felsefi bir kavramdır. Merak ölçün olsun. Yeniden şaşkın gözlere kavuş; çocukken onlara sahiptin. Bütün çocuklar merak içinde doğar fakat biz onların merakını yok ederiz. Zihinlerini bilgiyle doldururuz; faydasız bilgi, sadece yaşamı yok eden bilgi. Bilgi kullanışlı, faydalı olabilir ama nihai anlamda sadece “can sıkıcı”dır. Masum çocukların zihinlerini doldurmaya devam eder ve er ya da geç başarıya ulaşırsın. Çocuklar savunmasızdır ve senin başarın onların başarısızlığıdır. Bir kez bildiklerini hissetmeye başladılar mı, yolu kaybederler.

O yolun yeniden bulunması gerekmektedir. Evet, kaybolmuştur ama yeniden ele geçirilebilir; çünkü kalbinin derinlerinde bir yerde sen hâlâ merak ediyorsun; bilgi sadece yüzeyde kalır. Sadece kendi içine daldığında, hâlâ orada duran o merak merkezine dokunacaksın. Hâlâ bir çocuksun. Bazen o çocuk ortaya çıkar. Sevgi anlarında, sevinç anlarında, bazen müzik dinlerken veya günbatımını seyrederken o çocuk yüzeye çıkar; ve sen yine kelebeklerin peşinden koşuyorsun ve sen yine kumsalda deniz kabukları topluyorsun ve gözlerinde yine bir parıltı var ve kalbin yine yeni bir ahenkle atıyor. Bu arada bir herkesin başına gelir.

Dindar kişi bunu tümüyle yaşamı haline getirir. Dindar kişi bunu tümüyle yaşam tarzı haline getirendir: Merak içinde yaşar, merak içinde nefes alıp verir, merak içinde yürür. Her şey onda merak uyandırır; bir çakıl taşı veya kuru bir yaprak her şey kadar merak uyandırıcıdır. Yaşamın bütünü onun için mucizelerle doludur. Meraklı gözlere sahipsen, o zaman mucize her yerdedir; her tarafa yayılmıştır.

Varoluş mucize denen şeyden yapılmıştır. Bir uçtan öbür uca hayret vericidir; senin sadece hâlâ merak etme yeteneğine sahip gözlere ihtiyacın var. Hâlâ merak edebilen gözler gençtir ve artık merak edemeyen gözler kör, yaşlı ve ölüdür.

Gözlerindeki tozu temizle. Tozla, bilgiyi kastediyorum. Burada benimle birlikte tek bir şeyi öğrenebilirsen; eğer merakı öğrenebilirsen, her şeyi öğrendin demektir. Bildiğini unutabi-lirsen, her şeyi öğrendin demektir. Yine çocukluğundaki gibi masum olabilirsen, Tanrı'ya çok yakınsındır.

İsa bu yüzden şöyle der: Çocuklar gibi olmadıkça, benim Tanrımın krallığıma giremeyeceksiniz. Ve unutma, o krallık çok uzakta değil, etrafını kuşatıyor. O krallık buradadır. Sen hâlâ onun içindesin, sadece onu görmek için gerekli gözleri kaybettin. Krallığın ele geçirilmesi gerekmez; ele geçirilmesi, yeniden keşfedilmesi gereken sadece gözlerdir. Bu zor bir olay değildir, çünkü bir zamanlar o gözlere sahiptin. Yalnızca tozla kaplandılar. Tozu temizlediğinde her şey yeniden güzel olacak, her şey yeniden anlam ve önem kazanacak.

Çok bilgili olduğunda, bu dünyanın tamamı bir gerizekâlı tarafından anlatılan, öfke ve gürültü dolu, hiçbir anlam ifade etmeyen bir masaldan başka bir şey değildir. Doğu ya da Batı, dünyanın bütün çağdaş düşünürlerinin sürekli anlamsızlık kavramını düşünüyor, konuşuyor, tartışıyor ve araştırıyor olması tesadüf değildir. Bu, anlamsızlık çağıdır. Neden? Neden bu çağ anlamsızlık çağı haline geldi? Çünkü insan çok bilgili oldu. Evrensel eğitim, okullar, kolejler, üniversiteler: Bilgi ideali gerçekleştirildi. Herkes biliyor. Herkes bildiği için, kimse anlamıyor.

Bilgiden feragat etmek zorunda kalacaksın. Senden ailenden, zenginliğinden, dünyadan vazgeçmeni istemiyorum; ama bilginden, zihninden, aklından vazgeçmeni kesinlikle istiyorum.

Sutralar:

İçimdeki sevgilimle konuşur ve neden bu telaş derim?

Aslı şöyle: Are man dhiraj kahe na dhare - Ah zihnim, neden sabırlı olamıyorsun? Neden bekleyemiyor, neden güvenemiyorsun?

Are man dhiraj kahe na dhare.

Kabir neden hep böyle bir telaş olduğunu soruyor. Kendi zihnine soruyor. Şöyle diyor: Neden sürekli telaş içinde bir yere, başka bir yere koşturuyorsun? Zihin hep başka bir yere gidiyor; zihin asla burada değil, tek bir an için bile asla. Bunu anlamaya çalış: Zihnin burada olduğu an, zihin yok olur. Şimdiki anın içinde, zihinsizlik hali gelişir. Zihin ancak geçmişte ya da gelecekte var olabilir; şimdiki anda var olamaz. Bu yüzden hep koşuyor.

Bunlar koşmak için iki olasılıktır. Ya geriye, geçmişe doğru gider, geçmişi hayal etmeye başlarsın -anıları, özlemleri, yaralanmaları, incinmeleri, hazları canlandırırsın- ya da geleceği planlamaya başlarsın: arzular, hayaller, projeler. Bu ikisiyle, zihin tamamen mutludur; zihin koşturacak, bir yerden başka bir yere gidecek alana sahiptir.

Şimdiki anın içinde zihin için alan yoktur; zihin şimdiki anın içinde hareket edemez. Sen şimdiki anın içinde olabilirsin ama zihin olamaz. Zihin bir maymundur; bir daldan öbürüne atlar, atlamaya devam eder. Bir yerde duramaz; sabırlı kalamaz; hep bir telaş vardır.

Kabir şöyle der:

Are man dhiraj kahe na dhare.

Ah zihnim, neden sabırlı olamıyorsun? Neden bekleyemi-yorsun? Neden şimdi burada olamıyorsun? Neden sürekli bir telaş içindesin? Neden hep koşuşturuyorsun? Ne için? Nereye gidiyorsun?

İçimdeki sevgilimle konuşur ve neden bu telaş derim?

Zihnin mekanizmasını anlamaya çalış. Zihin yalnızca geçmiş ya da geleceğe dayanarak yaşayabilir. Zihin var olmayanla beslenir, zihin var olmayanla yaşar. Geçmiş artık yoktur, gelecek ise henüz olmamıştır; her ikisi de yoktur. Zihin var olmayanla beslenir. Bu nedenle zihinlerini görme noktasına gelenler, zihnin var olmadığını söyler. Var olmayanla beslendiği için, kendi başına var olamaz. O bir gölgedir, gerçeklik değildir. Kişi telaşı ve koşuşturmayı bırakmak zorundadır. Meditasyon tamamen bununla ilgilidir: zihni burada-şimdi durdurmak, şimdiki ana getirmek. Şaşıracaksın; şimdiki ana getirdiğin anda zihin erir ve yok olur. Karanlık odana bir mum

getirmen ve karanlığın yok olması gibidir. Karanlık muma karşı koyamaz. Mum orada değilse, karanlık oradadır; ışığı içeri getirdiğinde karanlık artık orada değildir. Karanlık ışığın yokluğundan başka bir şey değildi, bir yokluktu. Kendi başına varlığı yoktu; gölge gibiydi, yoktu.

Bir odaya karanlık getiremezsin ve bir odadan karanlığı kovamazsın. Karanlıkla doğrudan hiçbir şey yapamazsın, çünkü var olmayana doğrudan hiçbir şey yapılamaz. Işıkla bir şey yapabilirsin, ışık varlığa sahiptir. Karanlıkla bir şey yapmak istesen bile, bunu ışıkla yapmak zorunda kalacaksın. Artık karanlık istemiyorsan, içeri ışık getir; karanlık istiyorsan, ışığı çıkar. Fakat ışıkla bir şey yapıyorsun ve karanlığa bir şey oluyor. Karanlık bir gölgedir, ışığın yokluğudur. Kendi içinde olumluluğa sahip değildir, tamamen olumsuzluktur.

Zihin de böyledir; şimdiki anın yokluğudur. Şimdiki anda mevcutsan, zihin karanlık gibi ortadan kaybolur. Şimdiki anda mevcut olmadığında, zihin oradadır. Zihin ancak sen telaş eder ve koşturursan var olabilir; ne kadar çok acele edersen, o kadar çok zihne sahip olursun; ne kadar az telaş edersen, o kadar az zihne sahip olursun. Birdenbire sessiz ve sakin kaldığında -hiçbir yere gitmediğinde; geçmiş ya da gelecek, hiçbir şekilde gitmiyorsun; zihinde hiç hareket yok, her şey sessiz, kıpırtı yok- şaşıracaksın: Senin içinde zihin yoktur.

Zihin olumsuzluk, zihinsizlik olumluluktur. Dil açısından “zihin-siz-lik” siz eki yüzünden bir olumsuzluk hali gibi görünür ve zihin çok olumlu gözükür. Fakat bu doğru değildir. Zihinsizlik olumlu bir olgu, zihin olumsuz bir olgudur. Zihin, zihinsizliğe karşı koyamaz.

Çağlardan beri bütün mistikler tek bir şeyin üzerinde durmuştur. Mistikler Budist, Hindu, Hıristiyan, Müslüman olabilir, önemli değil, çünkü bir mistik dıştaki herhangi bir dinle sınırlandırılamaz. Ancak mesaj çok açık, tek ve birdir. Mesaj şudur: Zihinsizliğe eriş, zihinsiz ol.

Nasıl zihinsiz olunur? Şimdiki anda mevcut ol.

İçimdeki sevgilimle konuşur ve neden bu telaş derim?

Zihin sana binbir tane konu verecektir. “Önceden plan yapmazsan, kaçıracaksın. Şimdiden hazırlanmazsan, yarın ne yapacaksın? Yarının bugünden planlanması gerekir” diyecektir. Mantık yürütme konusunda son derece akıllıdır; varoluşsal açıdan aciz fakat mantık çerçevesinde son derece güçlüdür. “Arkaya bakmazsan, geçmişinden nasıl ders alacaksın? Bir

insanın arkaya bakması gerekir, bir insanın olayları sınıflandırması gerekir. Kişi öğrenmek için sürekli arkaya bakmak, gelecekte kullanabilmek için gerekli dersleri özetlemek zorundadır. Kişi geleceği planlamak zorunda, kişi geleceğe hazır olmak zorunda" diyecektir.

Mantıklı, akılcı, inandırıcı. Fakat bir şeyi unutma: Geçmişini yaşadıysan -başka kim yaşadı?-, o zaman ders kanına ve kemiklerine, iliğine kadar işlemiştir. Onu hatırlamana gerek yok, senin içinde sindirildi. İnsanlar yalnızca sindirilmemiş,henüz varlığının parçası haline gelmemiş şeyleri hatırlar ya da hatırlamaya çalışır. Bir şey varlığının parçası olursa, onu düşünmene gerek kalmaz, oradadır. Ateşten yanmışsan, bir dahaki sefere ateşle karşılaştığında tekrarlamak, zihnine "Dinle, geçen sefer ateşten yandın. Çok can yakıyor. Şimdi ona yaklaşma" demek zorunda değilsin. Bu kıyası yapmazsın; bu kıyas çok aptalca görünecektir. Daha önce yandın, artık biliyorsun; bunu tekrarlamaya gerek yok, ateşten sakınacaksın. Bilgi varlığının parçası haline geldi.

Geçmişe gitmenin hiç gereği yoktur. Geleceği kim planlayacak? Sen geleceği planlıyorsun. Tam şu anda plan yapabiliyor-san, bunu yarın o durum karşına çıktığında neden yapama-yasın? Örneğin, yarın bir görüşmeye gideceksin. Bu konuda düşünüyorsun; ne söyleyeceğim, ofise nasıl gireceğim, nasıl oturacağım? Buna hazırlanıyorsun. Olay yarın gerçekleşecek, sen yarın yirmi dört saat daha akıllı olacaksın. Neden bugün plan yapıyorsun? Orada sen olacaksın, başka kimse gitmiyor; görüşmeyi yapan sen olacaksın. Neden doğal olamıyorsun? Neden kendine güvenemiyorsun?

Yarın gidiyorsan, tren rezervasyonu yaptırmamanı söylemiyorum. Ne kadar paran olduğunu ve belli bir şeye ne kadar harcayabileceğini ve ne kadar biriktirmek zorunda olduğunu düşünmemeni söylemiyorum. Bunlar önemsiz şeylerdir; seni rahatsız etmez, dünyasal işlerdir. Geleceğe yönelik proje yapma dediğimde, psikolojik gelecekten bahsediyorum. Geçmişe dönme dediğimde, psikolojik geçmişi kastediyorum.

Birisi dün sana hakaret etti. Şimdi kara kara bunu düşünme, gerek yok. Yarayla oynama, daha çok acıtacaktır. O insanla bugün karşılaşırsan, dünden yola çıkarak tepki gösterme. Kendine "Bu adam bana hakaret etti, şimdi acısını çıkarmak zorundayım" deme.

Adamın tam şu andaki haline bak! Özür dilemek için sana geliyor olabilir. Ona şu andaki haliyle bak. Geçmişe dayanarak bakma, aksi takdirde onu

yanlış değerlendireceksin. Bu her gün olur: Sen bir şey söylersin, karın başka bir şey anlar; karın bir şey söyler, sen başka bir şey anlarsın. iletişim imkânsız görünür. Yavaş yavaş karı ve kocalar bir şey söylemekten korkar hale gelirler, çünkü bir şey söylediğin anda yanlış anlama vardır.

Neden birbirini seven, birlikte yaşayan insanlar, birbirlerini anlayamıyorlar? Sorun geçmiştir. Hanım geçmişe bakarak değerlendirir, koca geçmişe bakarak değerlendirir. Kimse şimdiki anı dinlemiyor, kimse orada değil; her ikisi de hayaletler gibi oradadır. Geçmiş oradadır, şimdiki an orada değildir ve çatışma geçmiş yüzündendir.

insanlığın karşısına çıkan en büyük problemlerden biri iletişimdir: iletişim kurmak, bir şeyleri yanlış anlaşılmayacak şekilde söylemek. Fakat sessiz kalsan bile, sessizlik yanlış anlaşılabilir. Yanlış anlaşılır; koca çok fazla, çok uzun, sessiz kaldığında, hanım ona çıkışır. “Neyin var senin? Neden sessizsin?” der. Artık sessizlik bile doğru şekilde anlaşılmaz. Geçmiş nedeniyle, senin dolu zihnin yüzünden, her şey yolundan çıkar. Her şey karışır, her şey karmaşık hale gelir. Geçmiş yüzünden şimdiki ipuçlarını dinleyemezsin.

iletişim dünyasında çalışan, iletişim mekanik ve dinamiğini araştıranlar, iletişimin yüzde yetmişinin sözsüz olduğunu söylüyor. Fakat bu yüzde yetmiş görünmüyor. Kocan sana bir şey söylüyor, karın sana bir şey söylüyor; o kelimeler iletişimin yalnızca yüzde otuzudur. Beden bir şey söylüyor: beden dili. Yüz bir şey söylüyor: ses, gözler. Bütün bu unsurlar bir şey söylüyor; yüzde yetmişi onlar oluşturuyor. Fakat orada bunu görecek kim var?

Sen sadece bir kelimeyi dinler ve derhal geçmişe gidersin; ve karının ne demek istediğini bilirsin. O daha cümleyi tamamlamadan sen çoktan sonuca varmışsındır. Cevap vermeye çoktan hazırsındır. Onu dinlemedin ve cevabın da hazır.

iki kişi konuşurken, sadece yüzlerini izle. Birisi bir şey söylüyor, diğeri ona vereceği cevabı hazırlıyor, dinlemiyor.

Bir hikâye duydum:

Olay bir üniversitede geçer; iki profesör delirir. Şaşırtıcı değil. Aslında şaşırtıcı olan başkalarının ne yaptığıdır. Onlar neden delirmediler? Profesör olmak ve delirmemek doğru değildir, bir şey anormaldir; bir profesörün normalde deli olması gerekir. O yüzden bunda olağanüstü bir taraf yok.

ikisi arkadaştır ve ikisi de tımarhanede aynı odada tutulmaktadır. Onlarla ilgilenen psikiyatrı bir şey çok şaşırtır: Ne zaman konuşsalar, birisi çok dikkatli dinlemekte -o kadar ki psikiyatr bu kadar dikkatli dinleyen birisini hiç görmemiştir-ve sessiz kalmaktadır; bu profesör tamamen sessiz, dikkatli ve dinleyici kalmaktadır. Ve diğeri sustuğu zaman sabırla dinleyen konuşmaya başlar. Psikiyatrın karşısındaki problem şudur: iki profesörün konuştuklarının birbiriyle hiç ilgisi yoktur. Birisi gökyüzünden bahsederken, diğeri yeryüzünden bahseder ve birisi doğudan bahsederken, öbürü batıyı anlatır.

Birbirleriyle hiçbir ilişkileri yoktu, görünüşte bile; tamamen ilgisizdiler. Bunda sorun yoktu, çünkü delilerde bu normaldir. iyi de neden bir tanesi bu kadar dikkatli dinliyordu, ne için? Çünkü kendi sırası geldiğinde anlattığı şey kesinlikle farklı, içerik yönünden bile alakasız bir şeydi.

Psikiyatr çok merak etmektedir; merak eder ve araştırır. içeri girer ve “Bir şey beni meraklandırıyor: Birbirinizi çok dikkatli dinliyorsunuz ama konuştuğunuzda konuştuklarınızın birbiriyle hiç ilgisi yok. O zaman neden bu kadar dikkatli dinliyorsunuz?” der.

iki profesör kahkaha atar ve “iletişimin kurallarını biliyoruz. Bu iletişimin bir kuralıdır: Birisi konuşurken, öbürü dinler. ikincisine gelince -konuştuklarımızın alakasız olduğu meselesi-, bugüne kadar hiç birbiriyle ilişkili bir muhabbet duydun mu?” der.

Kendi sohbetini izle; diğer kişinin söylediğiyle ilgisi var mı? Sadece görünüşte. Sen onu ilişkili hale getirmeye çalışıyorsun ama sadece görünüşte. Aslında hiç kavuşmayan iki paralel çizgi gibisiniz. Diyalog imkânsız görünüyor. Hepsi monolog; sen kendi kendine konuşuyorsun ve diğer kişi de kendi kendine konuşuyor. iki monolog birlikte yalnızca görünüşte bir diyaloğa benziyor.

Böyle olmak zorunda, çünkü zihnimizi kullanıyoruz. Zihin geçmiştir. Diyalog ancak bir zihinsizlik halinde var olan iki kişi arasında mümkündür. O zaman sessizlik bile iletişimdir, o zaman el ele tutuşmak bile çok güçlü iletişimdir; o zaman birbirinin gözlerine bakmak yeterlidir, gereğinden fazla. Büyük bir anlayış ortaya çıkar; cümleni tamamlamaya gerek kalmadan anlaşılırsın. Sadece küçük bir ipucu...

Bir şair “Sevgi, cümlenin tamamlanmasına gerek kalmadan anlaşılmasıdır” demiş. Sevgi, bir insanın dili kullanmaya gerek kalmadan

anlaşılması, sessizliğin diyalog olmasıdır. Fakat bu ancak sen bu zihnin geçmiş ve gelecek arasında sürekli koşuşturmasını durdurduğun zaman mümkündür.

Are man dhiraj kahe na dhare.

Ah, zihnim, neden bu kadar sabırsızsın? Nereye gidiyorsun?

Ne için? Üstesinden gelinecek hangi hedefler var? Gereken her şey burada; sen nereye gidiyorsun? Lütfen, sabırlı ol, bekle, güven.

Hissederiz bir ruh olduğunu

kuşları ve hayvanları ve karıncaları gözetir.

Kabir şöyle der: Göremiyor musun? Her şeyi gözeten evrensel bir ruh var; kuşları ve arıları ve ağaçları ve dağları ve nehirleri ve yıldızları. Varoluşun içindeki uyumu göremiyor musun? Her şeyi gözeten gizli bir eli hissedemiyor musun? Her şey o kadar mükemmel şekilde yerine oturuyor ki bir karmaşa olamaz. Bir kainat var; gizli bir güç arkasında çalışıyor.

O zaman yarına hazırlanman gerektiğini düşünerek kendin için neden bu kadar endişeleniyorsun? Ağaç yarına hazırlanmaz, kuş yarını düşünmez, hiçbir hayvan geleceği planlamaz. O zaman sen neden gelecek için gereksiz bir endişe duyuyorsun? Etrafını kuşatan kainatı göremiyor musun? Her şey gözetiliyor. Evrensel ruhun -Tanrı, Tao, dharma- sana göz kulak olmayacağını mı zannediyorsun? Evrensel ruhun seni bıraktığını mı zannediyorsun?

Hissederiz bir ruh olduğunu

kuşları ve hayvanları ve karıncaları gözetir.

Mesajı dinle. Kabir şöyle der: Hissederiz. Duyarlılık gereklidir, hassasiyet gereklidir. Bu bir bilgi sorunu değildir. Kabir “Biliriz” demez, sadece “Hissederiz” der. Bu bir duygudur; bir şey varoluşun içindeki her şeyi gözetmeye devam eder. Küçük bir gonca gözetilir, varoluşun içindeki en küçük şey gözetilir: insan en muhteşem çiçektir. Tanrı senden nasıl vazgeçebilir?

Sabırlı ol, bekle, güven. Güvenin manası budur: Kainatı hisseden, her şeye ve herkese analık eden evrensel ruhu hisseden insan güvenir.

Belki aynı ruh sana da bir nur vermiştir annenin rahminde.

Unuttun mu? Annenin rahmindeyken sana kim bakıyordu? Sen kendine bakmıyordun; nereden oksijen alacağını, nereden besleneceğini dert etmiyordun. Bir şey kendi başına, kendiliğinden oluyordu. Besleniyordun. Anne senin için soluk alıp veriyordu, anne senin için yiyordu, anne senin için egzersiz yapıyordu. Dokuz ay boyunca dünyada tek bir endişen, hiçbir sorumluluğun yoktu.

Psikologlar anne rahminde geçen dokuz aylık sürenin mokşa, cennet fikrinin esas nedeni olduğunu söyler. Haklılar; çünkü dokuz ay boyunca hiçbir sorumluluğun, hiçbir endişenin olmadığı o bilinçdışı deneyime, bilinçdışı anıya herkes sahiptir. Her şey kesinlikle güzeldi; işler mükemmeldi, her şey uyum içindeydi. El yordamıyla cenneti aramana neden olan o bilinçdışı anıdır. Olay yine bir rahim arayışıdır; evrensel bir rahim, acunsal bir rahim elbette.

Belki aynı ruh sana da bir nur vermiştir annenin rahminde.

Aynı ruh ağaçları, kuşları ve hayvanları gözetir. Neden kendin için bu kadar endişeleniyorsun? Kaygılanmana gerek yok, bekleyebilirsin. Her şey olması gerektiği zamanda olur, her şey olması gerektiği zamanda olmaya mecburdur. Her şey yolunda gider; sadece güven.

Farkı hatırla. Din bilimci sana “Tanrı kavramına inan” diyecektir. Mistik “Tanrı kavramına inanmaya gerek yok, sadece varoluşun içindeki uyumu hisset” der. Bu bir kavram, değildir; bu bir inanç değildir; bunu hissedebilirsin, her yerdedir. Neredeyse elle tutulur.

Çocuk doğduğu anda annenin memeleri sütle dolar; birden süt akmaya başlar. Birisi gözetiyor, evrensel bir kanun gözetiyor.

Psikologların iki dünya savaşında kafası karıştı. Birinci dünya savaşında, ilk kez savaştan sonra kızdan çok erkek çocuğun dünyaya geldiğini fark ettiler. Bu garipti. Neden? Bunu planlayan birisi mi var? Çünkü savaşta kadından daha çok erkek ölmüştü. Birden oran değişir; normalde yüzde elli-ellidir ama savaştan sonra, savaşın hemen ardından, iki-üç yıl boyunca erkek çocuk patlaması vardır. Beklediler; neler olduğunu anlayamadılar. İkinci dünya savaşından sonra durum daha da belirginleşir, çünkü daha fazla erkek ölmüştür. Yine birden daha az kız dünyaya geldi, daha fazla erkek dünyaya geldi.

Her şeyi dengede tutan zekice bir kural vardır. Kabir şöyle der: Bunu hisset. Buna inanmanı söylemez; inanç dinbilimdir. Bunu hisset, bunu

algıla, buna açık ol. Etrafına bakarsan her yerde Tanrı'nın imzasını göreceksin.

Kuş, yumurtasını bırakma zamanı gelmeden önce yuvasını yapmaya başlar. Kuş ne olduğundan habersizdir. Birisi yönlendirir. Doğa diyelim; eğer Tanrı kelimesi batıyorsa, doğa diyelim. Fazla fark etmez, aynısıdır. Fakat bir şey kesindir: Her şey gözetilir.

Are man dhiraj kahe na dhare.

O zaman neden bu sabırsızlık, neden bu planlama? Neden bu telaş, neden bu endişe? Sabırlı ol. Bekle, güven, hisset; o görünmez eller her yerdedir.

Aklına yatıyor mu şimdi

tümden kimsesiz geziniyor olman?

Kabir şöyle der: Mantıkla uğraşıyorsan, o zaman sadece düşün; her şeyin onu gözetecek bir annesi varken sadece insanın kimsesiz olması mantıklı mıdır? Evrensel anne, senin de annendir. Sen burada yabancı değilsin, burası senin evin. Sen de ağaçlar ve yıldızlar kadar onun parçasısın. Aslında sen varoluşun en değerli parçasısın. Tanrı ilk kez senin vasıtanla bilince sahip olur. Tanrı senin vasıtanla mucize benzeri bir şey yapıyor, Tanrı senin vasıtanla en muhteşem çiçeği yaratıyor. Nasıl kimsesiz olursun?

Ateist, kimsesiz olduğunu zanneden kişidir. Dindar insan, kimsesiz olmadığına güvenen kişidir; bazı eller hisseder.

Aklına yatıyor mu şimdi

tümden kimsesiz geziniyor olman?

Hakikat şu ki kendinden vazgeçtin,

ve tek başına girmeye karar verdin karanlığa.

Kabir şöyle der: Tanrı senden uzaklaşmadı, Tanrı hâlâ orada duruyor, sadece sen ondan uzaklaştın. Tanrı'ya sırtını dönüyorsun. Çok saçma bir kavramı benimsedin: ego. Varoluştan ayrı olduğunu düşünmeye başladın, esas hata buradadır. Varoluştan ayrı olduğunu, kendini kanıtlaman

gerektiğini, bir şey başarman gerektiğini, bir şey yapman gerektiğini düşünürsün. Ayrı olduğunu zannedersin! Okyanustan ayrı olduğunu düşünen bir dalga delirecektir, ağaçtan ayrı olduğunu düşünen bir yaprak delirecektir. İnsanın başına gelen de budur.

Sen ayrı değilsin, ayrı olamazsın. Tek bir an bile Tanrı'nın içinde olmadan yaşayamazsın. Tanrı'yı inkâr ettiğin zaman bile Tanrı sana yaşam akıtmaya devam eder, Tanrı senin içinde nefes almaya devam eder. Tanrı senin yaşamındır.

Fakat bilinç yüzünden bu hata mümkün oldu. Hayvanlar ayrı olduklarını düşünemez, ağaçlar ayrı olduklarını düşünemez. Ancak insan ayrı olduğunu düşünebilir, çünkü sadece insan düşünebilir. Bu yüzden en büyük kutsama senin tarafından en büyük lanete dönüştürüldü. Ancak insan Tanrı'yla bir olduğunu bilebilir. Bir ağaç bunu bilemez. Ağaç Tanrı'da yaşar ama Tanrı'yla bir olduğunu bilemez; bilinçsizdir, derin uykudadır.

Sadece insan Tanrı'yla bir olduğunu bilebilir. Bununla birlikte ikinci şey de meydana gelir: Ayrı olduğunu da düşünebilirsin. Bir olarak kalırsın; ister bir olduğunu düşün ister ayrı, fazla fark etmez. Fakat zihnin söz konusu olduğu sürece, ayrı olduğunu düşündüğünde endişelenirsin. Stres oluşur, gerilim oluşur; gergin olursun.

Bunun üzerine meditasyon yap. Bütünle bir olduğunu düşündüğün anda gevşeme meydana gelir, ani bir rahatlama gerçekleşir. Kendini sımsıkı tutmana gerek yok, rahatlayabilirsin. Gergin kalmanın gereği yok, çünkü senin tarafından başa-rılacak kişisel bir hedef yoktur. Sen Tanrı'yla birlikte akarsın. Tanrı'nın hedefi senin hedefin, O'nun yazgısı senin yazgındır. Senin kişisel bir yazgın yok; kişisel yazgı sorunlar getirir.

Hakikat şu ki kendinden vazgeçtin,
ve tek başına girmeye karar verdin karanlığa.
şimdi başkalarıyla uğraşıyorsun,
ve bir zamanlar bildiğini unuttun...

Bunu her çocuk bir kez bilmiştir. Rahimde geçen dokuz ayı yeniden yaşayabilirsen, yaşamın dönüşecektir. Bu nedenle primal terapinin doğru yolda olduğunu söylüyorum; henüz tamamlanmış bir olgu değil, çünkü seni sadece doğduğun noktaya götürür. İlk çığlık, ilk kez çığlık attığın o noktaya gitmene yardım edebilir. Fakat gerçek olay ilk çığlık değil, çığlıktan önceki dokuz aydır.

O dokuz ay, o tamamen huzurlu günler, o cennet. O göksel anlar, zamansız; nüfuz edilmesi gereken o bozulmamış sessizlik. İlk çığlıktan sonra asıl iş başlar; o zaman rahimdeki o dokuz ayı yeniden yaşamaya başlamak zorundasın. O aylar sana güvenin ilk tadını verecek: Tao'nun dilin ucundaki tadını. Bunu bir kez hatırladığında, bir kez bilinçli olarak tekrarladığında, yaşamın dönüşür. O zaman gerilimsiz bir hayat yaşarsın; o zaman içinde güven doğar. O zaman artık mücadele etmezsin; o zaman çatışma yoktur, kavga yoktur. O zaman kavga edecek kimse ve bunun kavgasını yapacak kimse yoktur.

Bütün kavga, bütün mücadele yok olur. O melodi, o müzik meditasyondur.

şimdi başkalarıyla uğraşıyorsun, ve bir zamanlar bildiğini
unuttun, ve bu yüzden yaptığın her şeyde garip bir
başarısızlık var.

Bunu yaşamında izlemedin mi? Yaptığın her şey sürekli başarısız oluyor. Bunun anlamını hâlâ görmüyorsun. Gerektiği gibi yapmadığını, bu yüzden başarısız olduğunu sanıyorsun. Böylece başka bir planı deniyor ve yine başarısız oluyorsun. O zaman becerinin yeterli olmadığını düşünüyor, beceriyi öğreniyor ve tekrar başarısızlığa uğruyorsun. O zaman "Bütün dünya bana karşı" ya da "Kader bana karşı" veya "İnsanların kıskançlıklarının kurbanıyım" diye düşünürüz. Başarısızlığına açıklamalar bulmaya devam edersin ama yetersizliğinin gerçek nedenini asla bulamazsın.

Kabir şöyle der: Başarısızlık sende Tanrı yok demektir. Bu Kabir'in anlayışıdır: Senden Tanrı'yı çıkardığında kalan başarısızlıktır ve sana Tanrı'yı eklediğinde çıkan başarıdır. Tanrı yoksa, başarısızlık vardır ve sen sadece Tanrı'sız değil, aynı zamanda Tanrı'ya karşısın. O zaman başarısızlık mutlak bir kesinliktir, tesadüfen bile başarılı olamazsın. Tanrı'sız insan zaman zaman tesadüfen başarıyı yakalayabilir, çünkü bazen Tanrı'sız olduğunu düşünebilir ama değildir. Kimi zaman onun yönü Tanrı'nın yönüyle aynı olabilir; o zaman başaracaktır. Fakat Tanrı'ya kasten karşı olan insanın başarısızlığı devam eder. Başaramaz.

Başarı Tanrı'nın içinde ve Tanrı'yladır. Ve unutma, "Tanrı" derken cennette bir yerde oturan bir insanı değil, kozmik ruhu kastediyorum. Evrensel ruhu, Tao'yu; bütün varoluşa yayılan, nüfuz eden yasayı hisset. Sen ondan doğdun ve bir gün ona döneceksin.

Anlatıldığına göre Azize Theresa büyük bir katedral, dünyanın en güzel katedrallerinden birini yaptırmak ister. Yaşadığı köyün insanlarını -fakir insanlar- toplar. Herkes güler. “İyi de, nereye? O kadar parayı nereden bulacağız?” derler.

“Endişelenmeyin, benim param var” der Azize Theresa.

Daha çok gülerler. “Bu kadın iyice çıldırmış - çünkü o bir dilencidir! Ne parası varmış?” diye düşünürler. İki küçük madeni parası vardır; en küçüklerinden, sadece iki paisa. Kahkahalarla güler ve “İyice aklını kaçırdın. İki küçük madeni parayla bu büyük katedrali mi yaratacaksın?” derler.

“Evet, iki madeni param var ve Tanrı - artı Tanrı” der.

Ve başarır. Katedral yükselir. Azize Theresa iki küçük parayla en güzel katedrallerden birini yaratır. Fakat o şöyle der: “Önemli olan bu değil; iki para ya da hiç para fark etmez. Esas mesele: Tanrı benimle, ben Tanrı’ylayım. Benim asıl gücüm budur.”

Sen olmazsan ve Tanrı olursa, çok güçlüsündür. Sen varsan ve Tanrı
yoksa, acizsindir. Kabir şöyle der:

ve bu yüzden yaptığın her şeyde garip bir başarısızlık var.

Şu ya da bu şekilde, başarısızlık devam eder. Sen bu başarısızlığı kendi yaşamında tekrar tekrar tatmadın mı? Bir kadınla yürümez; bir erkekle yürümez; başka bir kadınla yürümez; başka bir adamla yürümez. Bu iş yürümez, öteki iş yürümez; sürekli başarısız olursun. Yine de bundaki anlamı görmüyor, ders almıyor, başarısızlığa mahkûm olduğunu öğrenmiyorsun. Sen olarak sen, başarısızlığın esas nedenidir.

“Sen”i bırak, “Ben”i bırak ve Tanrı’nın yapmasına izin ver. O zaman başarısızlık yoktur, başarısızlık ihtimali yoktur, o zaman hayal kırıklığı yoktur. Tanrı’da yaşarsan sağlıklı, aklı başında, tanrısal bir hayat süreceksin.

Adanmışlık yolu zarafetle uzanır kıvrıla kıvrıla. Bu yolda sormak
yok ve sormamak yok. Sen ona dokunduğun anda ego ortadan
kaybolur. Ve O’nu aramanın sevinci o kadar büyüktür ki balıklama
atlar ve kıyı boyunca ilerlersin sudaki bir balık gibi.

Birisinin bir başa ihtiyacı varsa,

sevgili fırlar kendininkini sunmak için.

Kabir'in şiirleri bu adanmışlığın sırlarına dokunur.

Üç yol vardır. Birincisi eylem yoludur; en sert, en zor, en eril olan. Musa, Muhammed, Rama, Patanjali, Gurdjieff; bu insanlar eylem yolundandır. Tanrı'ya ulaşmak için bir şey yapılması zorunludur; büyük çaba gerekir, sınırsız çaba gerekir; zahmetli ve diktir. Fakat her zaman daha zor olan yoldan gitmeyi seven insanlar vardır. Bu onların tercihidir; bunu severler, bundaki zorluğu severler.

İkinci yol, bilgi yoludur. Ortadadır; ne çok zor ne de çok basittir; ne çok kolay ne de çok karmaşıktır. Birincisi çok karmaşıktır; Gurdjieff çok karmaşıktır; ikincisi bilgi yoludur, ortadadır. Buda -Buda yolunu orta yol olarak adlandırdı: majj-him nikai-, Mahavira, Shankara, Ramana, Krişnamurti: Bunlar bilgi yolunda yürüyen insanlardır. Bu yol başlangıçta çetin değildir ve üçüncüsü kadar gerilimsiz değildir, tam ortadadır. Fazla eril olmayan ve fazla dişil olmayan insanlar bu yolu izler.

Üçüncü yol, sevgi yoludur: adanmışlık yolu, bhakti. Narada, Chaitanya, Meera, Sahajo, Ramakrishna; bunlar o yolun insanlarıdır. En basit, en kestirme, en yakın olandır. Daha kolay bir şey bulamazsın. Kestirmedir, dik değildir. Hiçbir şey yapmana gerek yoktur; bu yolda yapmak senin felaketin olacaktır. Senin sadece rahatlaman ve güvenmen gerekir.

Are man dhiraj kahe na dhare: Ah, zihnim, neden bekle-yemiyorsun? Bahar geldiğinde ağaçlar çiçek açacak, kuşlar şakıyacak. Bekle! Neden güvenemiyorsun? Bütün varoluş güvenir. Ağaçlar asla evham yapmaz; kuşlar ve hayvanlar asla akıl hastalığına yakalanmaz, hayvanat bahçesine konmadıkça. Orada bazen delirirler, çünkü orada insanı taklit etmeye başlarlar; orada insanın gölgeleridirler. Doğal hayatta bugüne kadar delirdiği bilinen bir hayvan yoktur. Bazen hayvanat bahçesinde olur; hayvanat bahçesi deliliğe yol açar; etrafını kuşatan insan yapımı kafes hayvanı deliliğe sürükler.

İnsan neden delidir? İşleri kendi başına yaptığı, egosunu ortaya koymaya çalıştığı için: "Ben birisiyim", bu onun nevrozudur.

Sevgi yolunda, sadece güvenirsin. Her şey olması gerektiği zaman olur. Eğer olmuyorsa, onlara ihtiyaç yok demektir.

Büyük bir Sufi dervişi her gün, sabah-akşam dua eder ve duasından sonra da Tanrı'ya teşekkür ederdi: "Çok büyüksün, çok güzelsin. Hep beni gözetiyor, her zaman ihtiyaçlarımı karşılıyorsun; neye ihtiyacım olsa veriyorsun."

Öğrencileri usanmıştı, çünkü işlerin yolunda gitmediğini bildikleri zamanlar vardı ve bu yaşlı adam sabah-akşam teşekkür edip duruyordu. Bir keresinde durum iyice kötüydü. Kabe'ye gidiyorlardı; hac yolculuğundaydılar ve üç köye girişleri engellenmişti, çünkü onlar asiydi. Müslümalar dini inançlarına çok sadık, son derece gelenekçi insanlardır; hiçbir başkaldırıya anlayış gösteremezler.

Üç köyde kapılar onlara kapalıydı. Üç gündür aç ve yorgundular; yakıcı güneş ve çöl, yiyecek yok, sığınacak yer yok. Yaşlı adam dua etti ve "Allahım, sen çok büyüksün, çok güzelsin. Akıl almaz bir güzelliğin var! Daima ihtiyaçlarımızı karşılarsın ve neye ihtiyacımız olsa hep verirsin."

Bir öğrenci buna daha fazla dayanamadı. "Bu saçmalığı kes artık! Üç günden beri açız, üç gündür çöldeyiz, su yok, barınak yok ve sen yine Allah'a teşekkür mü ediyorsun?" dedi.Yaşlı adam kahkaha attı ve "Evet, çünkü bu üç gündür ihtiyacımız olan şey buydu. Susuz kalmak, aç kalmak, istenmemek ve geri çevrilmek; ihtiyacımız buydu, çünkü her ne oluyorsa bizim ihtiyacımızdır" dedi.

Bu güvendir. Bu sevgi yoludur. Şikâyet bilmez, hiçbir şey beklemez. Bu yüzden dindar bir insanı yıldıramazsın. Bu yaşlı adamı nasıl yıldırabilirsin? imkân yok. Onu öldürsen bile, Tanrı'ya teşekkür ederek ölecektir: "Sen büyüksün. Sen hep ihtiyaçlarımı karşılarsın. ihtiyacım buydu - öldürülmek." Onun güveni tamdır. O güven içinde, işler basit bir biçimde meydana gelir.

Eylem yolunda çok şey yapmak zorundasın; bilgi yolunda o kadar çok değil ama yine de bir şeyler yapmak zorundasın; sevgi yolunda senin yalnızca yok olman gerekir. Hiçbir şey yapman gerekmez; yapmayı bırakman ve Tanrı'nın senin vasıtanla yapmasına izin vermin gerekir. O'nun seni bir flüte dönüştürebilmesi için, senin boş bir bambu haline gelmen gerekir.

Adanmışlık yolu zarafetle uzanır kıvrıla kıvrıla.

Üçünün içinde en zarif yol budur. Bir gül bitkisi gibidir, çok güzeldir. Dişildir; alıcılık, duyarlılık, dirençsizliktir. Sevgidir, yüreğe aittir. Tıpkı bir goncanın güneşe açılması gibi, dindar insan da Tanrı'ya açılır. Esasında

dindar insanın Tanrı'ya açıldığını söylemek doğru değildir; o sadece Tanrı'nın onu açmasına izin verir. Engellemez, hepsi bu. Durdurmaz, kapamaz, hepsi bu.

Sabah güneş doğarken ne olur? Goncalar sadece güneş ışınlarının onları açmasına izin verir. Hiçbir bir engel, hiçbir direnç oluşturmazlar. Onlar oradadır, rahat ve hazır; güneş ışınları gelir ve ışınlar onları sessizce açar. Gonca kendisi açılmıyor, unutma; gonca sadece kendisinin açılmasına izin veriyor.

Dindar insan Tanrı'nın onu açmasına izin verir. O bir güne-bakandır; Tanrı ne tarafa hareket ederse, o da o tarafa döner. Her zaman güneşe bakar; daima hareket etmeye, dönüşmeye hazırdır. işlerin nasıl olması gerektiğine dair hiçbir fikri yoktur.

Çarmıhın üzerindeki isa şöyle der: Krallığın gelsin. Senin iraden olsun.

Sevgi yolu zarif bir güle benzer; dişil yoldur. Ancak gerçekten gönül insanı olanlar bu yolu izleyebilir. Giderek daha duyarlı, alıcı, dirençsiz, imkân verici olmak zorundasın; teslimiyet kelimesinin anlamı budur.

Bu yolda sormak yok ve sormamak yok.

Arzu yoktur ve arzusuzluk yoktur; sevgilinin hiçbir şey için endişe etmesi gerekmez. “Bunu yerine getir” demez, çünkü hiçbir arzusu yoktur. Şunu bile demez: “Bak, hiçbir arzum yok. Arzusuzluk mertebesine eriştim. Artık ışık saçayım.”

Eylem ve bilgi yollarında arzusuzluğa erişilmesi gerekir. Eylem yolunda arzusuzluğa eylem, yöntem ve araçlar vasıtasıyla ulaşılması gerekir. Bilgi yolunda arzusuzluğa meditasyon yoluyla, farkındalık yoluyla ulaşılması gerekir. Sevgi yolunda ne arzuya gerek duyulur ne de arzusuzluğa gerek duyulur. Dindar insan, bhakta, sadece olduğu haliyle rahatlar. Kendini Tanrı'ya layık hale getirmeye çalışmaz. “Ne yapabilirim? Değerli, değersiz, olduğum gibi, işte buradayım. Hazırım. Sen vaktin geldiğini hissettiğin zaman üzerime yağ, ben kapılarım açık bekleyeceğim. Ne zaman gelip ev sahipliği yapabileceğini düşünüyorsan, ben hazırım. Değerli, değersiz; bunu sen düşünmek zorundasın. iyi ya da kötü, bu benim ilgilendirmez.

Günahkâr veya aziz, ben bu konuda hiçbir şey bilmiyorum. Ben buyum. Beni kabul et, beni reddet; bu sana bağlı” der.

Dindar insan sadece rahatlar, teslim olur. Sofu olmak, erdemli olmak, bu da bir bakıma egodur; gizli bir ego, sofu bir ego ama ego hep aynıdır.

Dindar insan şöyle der:

Bu yolda sormak yok ve sormamak yok.

Sen ona dokunduğun anda ego ortadan kaybolur.

... Sen teslim olduğun anda. Kabir'in asıl sözleri şunlardır: Sadhan ke ras-dhar men - Teslimiyetin gücüyle, var olmadığım zamanki o heyecan verici rahatlamayla, bir tufan gibi içime akmaya başlarsın. Senin bana gelişindeki o enerjiyle, ben yok olurum.

Sadhan ke ras-dhar men.
Bir tufan gibi gelir ve beni götürürsün.
Sen ona dokunduğun anda ego ortadan kaybolur.
Ve O'nu aramanın sevinci o kadar büyüktür ki
balıklama atlar ve kıyı boyunca ilerlersin
sudaki bir balık gibi.
Birisinin bir başa ihtiyacı varsa,
sevgili fırlar kendininkini sunmak için.

Sevginin enerjisi egoyu doğallıkla yok eder, hiçbir çaba olmadan. Eylem yolunda ve bilgi yolunda egoyu yok etmek için mücadele etmek zorundasın. Bhakta egoyu yok etmek için savaşmaz, sadece egosunu ilahi olanın ayaklarına bırakır; ve o dokunuşla, sen ilahi olana dokunduğun anda ego yok olur, ego dağılır. Ve o başını vermeye hazırdır. Bu onun teslimiyetidir.

Birisinin bir başa ihtiyacı varsa, sevgili fırlar kendininkini
sunmak için.

Asıl sözler şunlardır: Sain seven men det sir - Efendinin hizmetinde, başını sunar. Sevgi yolunda başından başka kaybedecek bir şeyin yok. Baş egoyu temsil eder, baş düşünceyi temsil eder, baş zihni temsil eder. Baş, güvensizliğini temsil eder. Güvendiğin zaman, başa niye ihtiyacın olsun? Baş şüpheyi temsil eder. Şüphe bulunmadığında, başa duyulan ihtiyaç kaybolur.

Sain seven men det sir.
Efendisine, Tanrısına hizmet eden dindar başından vazgeçer.
Kabir'in şiirleri bu adanmışlığın sırlarına dokunur.

Çevirisi tam doğru değil. Aslı şöyle: Kahe Kabir mat bhakti ka pargat kar dina re. Kabir şöyle der: Bak sana sevginin en büyük sırrını verdim.

Kahe Kabir mat bhakti ka pargat kar dina re.

Sana asıl sırrı, sırların sırrını açıkladım: adanmışlığı, sevgiyi. Başını ilahi olanın ayaklarına at. Şüpheni bırak, düşünceni ve zihnini: Bütüne bir sıçrayış, bir dalış yap. Bütüne güven.

Sırların sırrı budur. Bu tek anahtar cennetin bütün kapılarını açar.

Bunu hatırla. Birçoğunuz bu yoldan ulaşacak; çünkü bu en basit, en kolay ve aynı zamanda da en görkemli, en büyülü olandır. Diğer iki yol kurudur. Sevginin yolu çok yeşildir; çöl gibi değildir, bir bahçedir. Şakıyan kuşlar, açan çiçekler ve esen rüzgârlar vardır. Dans edebilirsin; o zaman neden bu ciddiyet? Kahkaha atabilirsin; o zaman neden bu ciddiyet?

Sevgi yolunu seçebiliyorsan, o zaman onu seç. Eğer imkânsızsa, ancak o zaman ikinci yolu seç: bilgi, farkındalık yolunu. Bunu da seçemiyorsan, ancak o zaman eylem yolunu seç; bu en zor, en kuru olan yoldur.

Çağlardan beri başaranların neredeyse yüzde doksanı sevgi yolunun yolcuları olmuştur. Yüzde dokuz bilginin yolcuları ve sadece yüzde bir eylem yolcuları olmuştur.

Kabir sana sırrı verdi: güven. Bu kelime senin incilin, Kuranın, Vedan olsun. Bu kelime seni dönüştürebilir. Bu kelime maymuncuktur, bütün kapıları açar.

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 6-YENİNİN DOĞUMU

Birinci soru:

Osho,

Büyümek neden ıstıraplıdır?

Büyümek sen hayatındaki binbir acıdan sakındığın için sancılıdır. Onları sakınarak yok edemezsin, birikmeye devam ederler. Sen acılarını yutmaya devam edersin; onlar senin sisteminde kalır. Bu yüzden büyüme acı vericidir: Sen büyümeye başladığında, büyümeye karar verdiğinde, bastırdığın bütün acılarla yüzleşmek zorundasın. Öylece yanlarından geçemezsin.

Yanlış yetiştirildin. Ne yazık ki şimdiye kadar dünya üzerinde acıyı baskılamayan tek bir toplum var olmamıştır. Bütün toplumlar baskıya

dayanır. iki şeyi bastırırlar: Birisi acı, diğer hazdır. Hazzı da yine acı yüzünden bastırırlar. Düşünceleri, eğer çok mutlu değilsen asla çok mutsuz olmayacağındır; zevk yok edilirse asla derin acı içinde olmayacaksındır. Acıdan sakınmak için hazdan sakınırlar. Ölümden sakınmak için yaşamdan sakınırlar.

Bunda mantıklı bir taraf vardır. ikisi birleşir; coşkulu bir hayat istiyorsan, pek çok ıstırabı kabullenmek zorunda kalacaksın. Himalayalar'ın doruklarını istiyorsan, vadilere de sahip olacaksın. Vadilerde yanlış bir taraf yok, sadece senin yaklaşımının farklı olması gerekir. Her ikisinin de tadını çıkarabilirsin; zirve güzeldir, vadi de öyle. Bir insanın zirveden zevk alması gereken zamanlar vardır, vadide gevşemesi gereken zamanlar da vardır.

Zirve güneşlidir, gökyüzüyle söyleşi halindedir. Vadi karanlıktır fakat gevşemek istediğinde vadinin karanlığına çekilmen gerekir. Doruklara sahip olmak istiyorsan, vadide kök salman gerekecek. Kökler ne kadar derine inerse, ağaç o kadar büyüyecektir. Ağaç kökler olmadan büyüyemez ve köklerin toprağın derinliklerine inmesi gerekir.

Acı ve zevk yaşamın içkin bölümleridir. insanlar acıdan o kadar korkar ki acıyı bastırır; acı getiren her durumu engeller, acıdan kaçmaya devam ederler. Sonunda acıdan gerçekten sakınmak istiyorsan zevkten de sakınmak zorunda kalacağın gerçeğine takılırlar. Bu yüzden rahiplerin hazdan sakınır: Hazdan korkarlar. Esasında onlar sadece bütün acı ihtimallerinden sakınmaktadırlar. Zevki önlersen, o zaman kuşkusuz büyük acının mümkün olmadığını bilirler; acı ancak zevkin bir gölgesi olarak gelir. O zaman düzgün zeminde yürürsün; asla doruklara çıkmaz, asla vadilere düşmezsin. Fakat o zaman ölü yaşıyorsun, o zaman canlı değilsin demektir.

Yaşam bu kutuplar arasında var olur. Acı ve zevk arasındaki bu gerilim muhteşem bir müzik yaratabilmeni sağlar; müzik ancak bu gerilimde var olur. Kutupsallığı yok ettiğinde sıkıcı olacaksın, sönük olacaksın, cansız olacaksın; hiçbir anlamın olmayacak ve parlaklığın ne olduğunu asla bilmeyeceksin. Yaşamı kaçırmış olacaksın.

Yaşamı bilmek ve hayatı yaşamak isteyen insan, ölümü kabul etmek ve kucaklamak zorundadır. ikisi birlikte gelir; ikisi tek bir olgunun iki unsurudur.

Bu nedenle büyüme acı vericidir. Sakınmakta olduğun bütün o acılardan geçmek zorundasın. Can yakar. Bir biçimde bakmamayı becerdiğin bütün o yaraları gözden geçirmek zorundasın. Acıya ne kadar derinlemesine

inersen, zevki tatma yeteneğin de o kadar gelişecektir. En üst sınırına kadar acıyı kurcalayabildiğinde, cennete dokunabileceksin. Bir hikâye dinledim:

Bir adam Zen ustasına gelir ve “Sıcaktan ve soğuktan nasıl sakınacağız?” diye sorar.

Mecazi olarak “Zevkten ve acıdan nasıl sakınacağız?” diye soruyor. Zende haz ve acıdan bu şekilde bahsedilir: sıcak ve soğuk; “Sıcaktan ve soğuktan nasıl sakınacağız?”

Usta cevap verir: “Sıcak ol, soğuk ol.”

Acıdan kurtulmak için acının kabul edilmesi gerekir, kaçınılmaz şekilde ve doğallığıyla. Acı acıdır: acı verici basit bir gerçek. Bununla birlikte ıstırap sadece ve daima acının inkârı, yaşamın acı verici olmaması gerektiği iddiasıdır. Bir gerçeğin reddedilmesi, yaşamın ve işlerin doğasının inkârıdır. Ölüm, ölüme itiraz eden zihindir. Ölüm korkusunun olmadığı yerde, ölecek kim vardır?

İnsan ölümü bilmesi ve kahkahası açısından varlıklar arasında benzersizdir. O zaman ölümü hayret verici şekilde yeni bir şey haline bile getirebilir: Gülmekten ölebilir. Kahkahayı bilen bir tek insandır; başka hiçbir hayvan gülmez. Ölümü bilen bir tek insandır, başka hiçbir hayvan ölümü bilmez. Hayvanlar sadece ölür, ölüm olgusu konusunda bilinçli değildirler.

İnsan hiçbir hayvanın bilmediği iki şeyin farkındadır: birisi kahkaha, öbürü ölüm. O zaman yeni bir sentez mümkündür. Bir tek insan gülmekten ölebilir, ölüm bilincini kahkaha yeteneğiyle birleştirebilir. Gülmekten ölebiliyorsan, ancak o zaman gülmekten yaşıyor olman gerektiğine dair geçerli bir kanıt oluşturacaksın. Ölüm, bütün yaşamının son sözüdür: sonuç, sona erdirme işareti. Nasıl yaşadığını ölümün, nasıl öldüğün gösterecektir. Gülmekten ölebilir misin? O zaman bir yetişkinsin. Ağlamaktan, zırlamaktan, bağlanmaktan ölüyorsan, o zaman çocuksun. Yetişkin değilsin, olmamışsın. Ağlamaktan, zırlamaktan, bağlanmaktan ölüyorsan, bu basit bir biçimde ölümden sakınmakta olduğunu ve bütün acılardan, her türlü acıdan sakınmakta olduğunu gösterir.

Büyüme gerçekle yüzleşmek, hakikatle karşılaşmak, ne dersen artık, işte odur. Tekrarlıyorum: Acı sadece acıdır; içinde ıstırap yoktur. Istırap, senin acının orada bulunmamasını arzu etmenden, acıda yanlış bir taraf olduğu düşüncesinden kaynaklanır. İzle ve tanıklık et, şaşıracaksın. Başın ağrıyor:

Ağrı oradadır ama ıstırap yoktur. Istırap ikincil bir olgu, acı birincildir. Baş ağrısı oradadır, acı oradadır; bu sadece bir olgudur. Bununla ilgili bir yargı yoktur; buna iyi ya da kötü demez, hiçbir değer yüklemezsin; sadece bir olgudur.

Gül bir olgudur, diken de öyle. Gün bir olgudur, gece de öyle. Baş bir olgudur, baş ağrısı da öyle. Ona sadece dikkat edersin.

Buda takipçilerine başları ağrıdığında sadece iki kez “Baş ağrısı, baş ağrısı” demeyi öğretti. Dikkat et, değerlendirme yapma; “Neden? Bu baş ağrısı neden benim başıma geldi? Benim başıma gelmemeliydi” deme. “Olmamalıydı...” dediğin anda, ıstırabı getirirsin. Şimdi ıstırap senin yüzünden ortaya çıktı, baş ağrısı yüzünden değil. Istırap senin karşı yorumun, ıstırap senin gerçeği inkârındır.

“Olmamalı” dediğin anda onu geçiştirmeye başladın, kendini ondan uzaklaştırmaya başladın. Onu unutabileceğin başka bir şeyle meşgul olmak isterdin. Radyoyu ya da televizyonu açar veya kulübe gider, okumaya başlar, gidip bahçede çalışmaya başlarsın; dikkatini başka yöne çevirir, ilgini başka şeye verirsin. Şimdi o acıya tanıklık edilmedi, sen sadece dikkatini dağıttın. O acı sistem tarafından yutulacaktır. Bu kilit nokta iyice anlaşılsın. Muhalif bir yaklaşım içine girmeden, ondan kaçınmadan, ondan kaçmadan baş ağrına tanıklık edebilirsen; sadece orada, meditatif bir şekilde orada olabilirsen -”Baş ağrısı, baş ağrısı”-; onu sadece olduğu gibi görebilirsen, baş ağrısı kendi zamanı gelince geçecektir. Mucizevi bir şekilde geçeceğini, sadece senin onu görmenle geçeceğini söylemiyorum. Kendi zamanı gelince geçecektir. Fakat sistemin tarafından yutulmayacaktır. Sistemini zehirlemeyecektir. Orada olacak, sen ona dikkat edeceksin ve o geçecek. Serbest kalacak.

Kendi içindeki belli bir şeye tanıklık ettiğinde, o şey sistemine giremez. Sen o şeyden daima sakındığın zaman, sen ondan kaçtığın zaman girer. Sen ortadan kaybolduğunda, sistemine girer. Ancak sen yoksan bir acı sisteminin parçası haline gelebilir. Sen mevcutsan, senin varlığın o acının varlığının parçası haline gelmesini engeller.

Acılarını görmeye devam edebilirsen, onları biriktirmezsin. Sana doğru bilgi verilmediği için sakınmaya devam ediyorsun. O zaman o kadar çok acı biriktiriyorsun ki onunla yüzleşmekten korkuyorsun, onu kabul etmekten korkuyorsun. Büyüme acı verici olur, bunun nedeni yanlış koşullanmadır. Yoksa büyüme acı verici değil, büyüme tümüyle zevklidir.

Ağacın gelişip büyürken acı çektiğini mi zannediyorsun? Acı yoktur. Bir çocuk doğarken bile, eğer anne bunu kabul ederse acı olmayacaktır. Fakat anne bunu reddeder; anne korkar. Gerilir, çocuğu içinde tutmaya çalışır; bu mümkün değildir. Çocuk dünyaya çıkmaya hazır, çocuk anneden ayrılmaya hazırdır. Olgunlaşmıştır, rahim onu artık barındıramaz. Rahim onu daha fazla tutarsa, anne ve bebek ölecektir. Fakat anne korkar; çocuk doğurmanın çok acı verici olduğunu duymuştur: doğum sancıları, doğum acısı. Korkar. O korkuyla gerilir ve kapanır.

Başka türlü -şu kabilelerin hâlâ mevcut olduğu ilkel toplumlarda- doğum çok basittir, hemen hiç acı yoktur. Aksine, şaşıracaksın, kadın en büyük zevki doğumda yaşar; hiçbir şekilde acı değil, ıstırap değil, en büyük vecd hali. Hiçbir cinsel orgazm, kadının doğal yoldan çocuk doğururken yaşadığı orgazm kadar doyurucu ve o kadar harika değildir. Kadının bütün cinsel mekanizması hiçbir sevişmede olamayacağı kadar titreşir.

Çocuk kadının en içteki özünden geliyordur. Titreşim içten yükselir. Titreşim bir gerekliliktir; o titreşim dalgalar, büyük gelgit zevk dalgaları halinde gelecektir. Çocuğun dışarı çıkmasına ancak bunun yardımı olacak, çocuk için geçişin açılmasını ancak bu kolaylaştıracaktır. Bu yüzden güçlü bir titreşim olacak ve kadının bütün cinsel varlığı büyük bir zevk yaşayacaktır.

Fakat aslında insanlığın başına gelen bunun tam tersidir: Kadın hayatındaki en büyük acıyı hisseder. Bu zihnin eseridir, bu yanlış yetiştirilmedir. Sen onu kabul edersen, doğum doğal olabilir. Senin doğumun için de bu geçerlidir. Büyüme, her gün doğuyorsun demektir. Doğum, dünyaya geldiğin gün bitmez; o gün sadece başlar, bu sadece bir başlangıçtır. Annenin rahminden çıktığın gün doğmadın, doğmaya başladın; o sadece başlangıçtı. İnsan ölünceye kadar doğmaya devam eder. Bir anda doğmazsın; doğumun yetmiş, seksen, doksan yıl, yaşadığın kadar sürer. Bir süreçtir.

Her gün zevk alacaksın: yeni yapraklar, yeni yeşillik, yeni çiçekler, yeni dallar çıkararak, giderek daha yükseğe çıkarak ve yeni yüksekliklere dokunarak. Daha derine, daha yükseğe erişiyor, doruklara ulaşıyor olacaksın. Büyüme acı verici olmayacak. Fakat büyüme acı vericidir; senin yüzünden, senin yanlış koşullanman yüzünden. Sana büyümemen öğretildi; durağan kalman öğretildi; tanıdık olana ve bilinene tutunman öğretildi. Bu

yüzden ne zaman bilinen ellerinden kayıp gitse, ağlamaya başlıyorsun. Bir oyuncak kırılmış, bir yatıştırıcı ortadan kaldırılmıştır.

Geçenlerde birisi bana mektup yazmış: "Transandantal Meditasyon'un aleyhinde konuşuyorsun. Ben de havaya yükselmeyi öğrenmek için Maharishi Mahesh Yogi'ye gitmeyi düşünüyordum. Şimdi sana gelemem, yoksa asla havada asılı duramam."

Çok kırılmıştı. Bir yatıştırıcı elinden alınmıştı. TM bir yatıştırıcı, yalancı memedir: Emmeye devam edersin ve o da seni sakin tutar. TM mantrasına ninni dediğim için çok kırılmıştı. İfademi değiştirebilirim: Hoşuna gidecekse, her ninninin TM mantrası olduğunu söyleyelim.

Ne yapacaksın? Havaya yükselmeyi öğrensen bile, bunun senin büyümene ne faydası olacak? Her şeyden önce aptal olma, aldanma. İkinci olarak konuştuğumuz konunun hatırına; diyelim havaya yükselmeyi öğrendin, ayaklarını yerden kesebildin, ne yapacaksın? Niye zahmet ediyorsun? Bir buçuk metre yüksekliğinde bir sandalyeye oturabilir ve tadını çıkarabilirsin! Sandalye olmadan bir buçuk metre yükselsen bile, bunun ruhsal gelişimine nasıl bir faydası olur? Bir karga gibi uçabilsen bile...

Chetna bana sordu: "Osho, sen de zaman zaman uçan bir karga bedenine giriyor musun?" Carlos Castaneda'yı okuyor olmalı. Şimdi, spiritüel kurgunun kurbanları olmayın. Zihnin bu tür şeylerle çok iyi hisseder; bir şeyin meydana geldiğini hissetmeye başlarsın; havaya yükselebilir, suyun üzerinde yürüyebilir, karga gibi uçabilirsin. Fakat sen, sen olacaksın! Aynı aptal insan. Hiçbir şey değişmemiş olacak. Karga gibi uçarak daha zeki olmayacaksın; aksi takdirde bütün kargalar aydınlanmış olurdu. Havaya yükselerek bir buda olamazsın.

Gerçek olanı yap, oyuncakların peşinden gitme. İnsanlar yaşamları boyunca oyuncaklarla uğraşır dururlar.

Bir adam Ramakrishna'ya gelir ve "Ben Ganj'ın üzerinde yürüyebiliyorum" der.

Ramakrishna ciddi ciddi sorar: "Ganj üzerinde yürümek ne kadar zamanını aldı?"

Adam "On sekiz yıl. Tibet'te yaşayan Himalayalı bir guruy-la birlikte sıkı çalışmam gerekti" der.

Ramakrishna "Fakat bu beni şaşırtıyor, çünkü ne zaman istesem sadece bir paisa verince sandalcı beni öbür tarafa geçiriyor. On sekiz yıl mı? Değeri

bir paisa! Bu beni şaşırtıyor; deli misin, aptal mısın nesin?” der.

Unutma, sana sadece bir tek şeyin faydası dokunacak: far-kındalık, başka bir şey değil. Sen yaşamı bütün iniş çıkışlarıyla kabul etmedikçe, büyüme acı verici olmaya devam edecek. Yazın kabul edilmesi gerekir, kışın da öyle.

Ben buna meditasyon derim. Meditasyon eski, söylenmiş ve kabak tadı vermiş her şeyin boşaltılmasıdır. O zaman görürsün. ya da onun yerine, o zaman görme vardır: yeninin doğumu. Fakat bir sürü acıdan, pek çok ıstıraptan geçmek zorunda kalacaksın. Bunun nedeni belli bir toplumda yaşamış olman: Hindu, Müslüman, Hıristiyan, Kızılderili, Alman, Japon. Bunlar acıdan kaçınmanın farklı yollarından başka bir şey değildir. Bir kültürün üyesi oldun; bu yüzden büyüme acı vericidir, çünkü kültür büyümeni engellemeye çalışır, çocuk kalmanı ister. Fizyolojik olarak büyürken psikolojik açıdan da büyümene izin vermez.

Birinci dünya savaşında ve sonra yine ikinci dünya savaşında psikologlar çok tuhaf bir olayı fark ettiler: İnsanın ortalama akıl yaşı on iki ya da on üçten yukarı değildir. Yetmiş yaşındaki insanın akıl yaşı bile on ikiyle on üç arasında bir yerdedir. Bu ne demektir? Bu basitçe o insan on yaşında büyümeyi durdurmuş demektir; beden devam etmiş ama zihin durmuştur.

Hiçbir toplum yetişkin zihinlere izin vermez. Neden mi? Çünkü yetişkin zihinler sosyal yapı için tehlikelidir; isyankârdır. Sosyal yapı için tehlikelidir; çünkü kültür, toplum, ulus adına süregelen her tür saçmalığı göreceklerdir. Şimdi bak: Dünya tektir ama insan hâlâ bölünmüş haldedir. Uluslar ortadan kalkarsa insanlığın bütün problemleri çözülebilir. Sorun yoktur, aslında hiç sorun yoktur; esas problem ulusların sınırlarıdır. Artık dünyadaki bütün insanları besleyebilecek bir teknoloji var, açlığa hiç gerek yok. Fakat bu mümkün değil, çünkü o sınırlar buna izin vermeyecek.

Uluslar bir kez ortadan kalktığında, problemler çözülebilir. Fakat problemler çözülebiliyorsa, o zaman politikacı nerede olacak? O sadece problemleri çözmek için oradadır. Orada bulunur ve çok önemli olur; çünkü senin problemlerin var, çünkü açlık var ve savaş var ve şu var bu var. Bu problemlerin hepsi çözülebilirse... ve artık bilim sayesinde çözülebilir. Aslında politikanın modası geçti, artık politikaya hiç ihtiyaç yok. Bilim rüştünü ispat etti ve bütün problemleri çözebilir. Fakat o zaman politikacılar gitmiş olacak; problemlerle birlikte gitmiş olacaklar. Bu nedenle

problemlerin nasıl çözüleceği hakkında konuşup duruyor, problemlerin çözülemeyeceği durumlar yaratıp duruyorlar. Bu uluslar, onların sınırları, bunu engelliyor.

Yetişkin birisi bütün bu saçmalığı görebilecektir; yetişkin bir insan içini görebilecektir. Yetişkin bir insan köleleştirilemez.

Şimdi Sovyet Rusya'da insanların çocuk, gelişmemiş kalmaya zorlanması gerekiyor. Yoksa orada mevcut bu aptalca yönetimi reddederlerdi; bu totaliter dikta rejimini reddederlerdi; yetişkin olsalardı buna tek bir saniye bile katlanamazlardır. Şimdi Sovyet toplumu onları büyümemiş -bağımlı, "büyümemiş" derken bunu kastediyorum- kalmaya zorlamak zorundadır. Bağımlı kalmaya.

Komünist tek bir toplum yoktur; ne Rusya ne de Çin. Hiçbir toplum sosyalist değildir, çünkü sosyalizmin temel unsuru orada eksiktir: büyüme özgürlüğü. Aslında çelişkili görünecek ama kapitalist ülkeler komünist ülkelerden daha sosyalisttir. Eğer herhangi bir yerde bir parça sosyalizm varsa o da kapitalist dünyadadır, sözde komünist ya da sosyalist ülkelerde değil; çünkü sosyalizmin esas bileşeni her bireyin doğumla kazanılan büyüme, kendisi olma hakkıdır. Komünist bir dünyada kendin olamazsın. Komünist toplum ancak sen olgunlaşmamışsan, sen çocukluğunda sıkışıp kalmış bir halde tutulursan ve bağımlı kalırsan var olabilir.

Bu nedenle bir ülke "anavatan" olur. Neden ana? Ülkelerin anayla babayla ne işi var? Bunda bellli bir mantık var. Hiçbir baba oğlunun gerçekten büyümesini istemez, çünkü eğer oğul gerçekten yetişkin olursa, kendi yoluna gidecektir. Hiçbir anne kızının gerçekten yetişkin olmasını istemez; çünkü gerçekten büyüdüğünde, gider. Her anne bilinçaltında kızını çocuk, bağımlı tutmaya çalışır. O zaman daima anneye saygı gösterecek, ne zaman başı darda kalsa anneyi arayacaktır.

Hindistan'da bu olur; bir insan altmış yaşında bile olsa bağımsız hissetmeyebilir, çünkü babası hâlâ hayattadır. Hindistan'da bir erkek ancak babası öldüğü zaman yetişkin olur. Bu korkunç. Bunun için beklemek zorundasın; baban öldüğünde kendi başına kalabileceksin. İyi de altmış yaşına kadar bağımlı yaşamış bir insan, babası öldüğünde birdenbire nasıl bağımsız olabilir? Sadece rol yapacak, kalbinin derinliklerinde bağımlı kalacaktır.

Aile, bağımlılığa bağlıdır, toplum bağımlılığa bağlıdır, hepsi senin büyümeyen benliğine bağlıdır; herkes seni bir yerlerde takılıp kalmış

tutmaya çalışır. Bu yüzden acı vardır. Acının nedeni büyüme değil; kültürünün, toplumunun sana büyük yatırım yapması ve büyümene izin vermemesidir.

Varlığına sahip çık. Acılarınla yüzleş ve her tür bağımlılıktan kurtul, çünkü ancak bütün bağımlılıklardan kurtularak kendi şarkını söyleyebilecek ve kendi dansını yapabileceksin. İbadet budur. Yüreğinde yarattığın şarkıyı söyleyebiliyorsan, doyuma ulaştın demektir. O zaman çiçek açmış bir ağaçsın.

Baharda, yüzlerce çiçek; sonbaharda, hasat dolunayı. Yazın, ferahlatıcı bir esinti; kışın, kar. Faydasız şeyler zihnine takılmazsa, her mevzim iyi bir mevsimdir.

Bu bir Zen deyişidir: “Faydasız şeyler zihnine takılmazsa...” Büyüme acı vericidir, çünkü sen zihninde bir sürü faydasız şey taşıyorsun. Onları çok zaman önce bırakmış olmalıydın. Fakat hiçbir şeyi bırakmak öğretilmedi sana; sadece her şeyi tutmak öğretildi, anlamlı anlamsız. Bu kadar çok engel taşımakta olduğun için büyüme zordur. Aksi takdirde büyüme çok akıcı, tıpkı bir tomurcuğun çiçek açması gibi olacaktır.

İkinci soru:

Osho,

Hep büyük suçlar işlemişim gibi suçlu hissediyorum. Bu suçluluktan nasıl kurtulabilirim? Bu beni ve hayatımı keyifle yaşamamı sağlayacak bütün olanakları yok ediyor.

Az önce bunu söylüyordum: Bu şekilde programlandığın için keyifle yaşayamazsın. Her keyif kirletilmiş, her sevinç zehirlenmiş, her neşe

ayıplanmıştır. O kadar çok tekrarlandığını duydun ki -rahipten, ebeveynden, öğretmenlerden, herkesten- bu senin içinde keyifli olmak yanlış bir şeymiş gibi çok ama çok kökleşmiş bir fikre dönüştü.

Geriye git, çocukluk günlerini hatırla. Ne zaman mutlu olsan mutlaka birisi gelir ve "Ne yapıyorsun? Neden bağırıyorsun? Neden dans ediyorsun? Baban gazete okuyor, rahatsız olacak" derdi. Baban ve aptal gazetesi; ve birdenbire senin sevincin kösteklenir. Güneşin altında koşmak istedin, izin verilmedi; odanın karanlık bir köşesinde oturmaya mecbur edildin. Ağaçlara tırmanmak istedin ama o aptal ev ödevi duruyordu ve yapılması gerekiyordu. Kuşlarla konuşmak, köpeklerle ve çocuklarla oynamak istedin ama altı-yedi saat hapishane gibi bir okulda oturmaya mecbur edildin.

Çocuklarına ne yaptığını görmüyor, sana ne yapıldığını görmüyorsun. Küçük çocuklar esir olmaya zorlanıyor; yaşamları daha o noktadan kösteklenmiş olarak başlıyor. Hareket etmelerine izin verilmiyor; fokurdayan enerjiler halindeler. Şarkı söylemek isterlerdi, şarkılara ve dansa boğulmak isterlerdi, ağaçlara ve dağlara tırmanmak isterlerdi, nehirlerde ve okyanuslarda yüzmek isterlerdi. Fakat dans yasaktır, o kutlamaya izin verilmez.

İzin verilen şey doğal değildir ve izin verilmeyen doğaldır.

Dünyada insana özel bir eğitim bulmak zorundayız; mevcut eğitim son derece insanlık dışıdır. Çocukların güneşin altında oynayabilmesinin ve bunu yaparken biraz da matematik öğrenmesinin yollarını bulmak zorundayız. Bu yapılabilir; matematiğin güneşte oynamak kadar önemli olmadığını bir kez anladığımızda, buna bir kez karar verildiğinde, yolunu bulabiliriz. Biraz matematik öğretilebilir; birazı da yeter. Herkes Albert Einstein olmayacak. Albert Einstein olacaklar da güneşte oynamakla ilgilenmeyecekler; onların keyfi matematik olacak, bu onların şiiri olacak. O zaman farklıdır, o zaman tamamen farklıdır; o zaman büyüme engellenmemiş ve suç yaratılmamıştır.

Ben çocukken hiçbir oyun ilgimi çekmiyordu ama kimse beni engellemiyordu. Ben şiirle daha ilgiliydim, felsefeyle daha ilgiliydim, dinle daha ilgiliydim; benim oyunum buydu, bu benim eğlencemdi. Bu başka bir şey. Birisi şiirden zevk alıyorsa, bırak şiirden zevk alsın; birisi marangoz

atölyesinde çalışmaktan zevk alıyorsa, bırak ondan zevk alsın; ihtiyacı neyse ona göre.

Kimin ileride, kimin geride olduğuna ilişkin değerlendirme yapılmamalıdır. Marangoz geride değil, matematikçi ileride değildir; matematikçi bundan zevk alır, marangoz kendi uğraşından zevk alır. Bir şey söylenmesi gerekiyorsa, o da budur: Neşeli insan doğru, üzgün insan yanlıştır.

Yaşamına neşe getiren her şey erdemdir. Fakat sana bunun tam tersi öğretildi. Sana neşe getiren her şey günah, seni kedere boğan her şey erdemdir. Rahip buna dayanır, kilise buna dayanır; her tür sömürü imkân dahilindedir.

“Hep büyük suçlar işlemişim gibi suçlu hissediyorum” diyorsun.

Sen işlemedin, kimse büyük suçlar işlemedi. Bütün suçlar küçüktür. Evet, sözüm ona büyük suçlar da küçüktür; büyük suçlar yoktur. İnsan büyük şeyler yapamaz; ne büyük erdemler ne de büyük suçlar. İnsanın yapabildiği her şey küçüktür. İnsan küçük ve sınırlıdır. Büyük şeyler ancak Tanrı tarafından yapılabilir, bunu unutuyorsun. Senin küçük yaşamında bütün yapabileceğin birazcık keyif almak, birazcık ışığa sahip olmak, birazcık kahkaha atmaktır.

Rahipler, papalar, sözde ermişler, hepsi sana karşıdır. Onların varlıklarına derinlemesine bakacak olursan, şaşıracaksın; onların da senden farkı yok. Günah çıkarmaya cesaretleri olsaydı, şaşırırdın; onlar da senin gibi insan. Onların rüyaları da seninkiler kadar cinsel fantezilerle dolu; aslında daha da fazla, çünkü onlar daha baskıcı. Rüyaları kesinlikle cinsellikle ilgilidir; senin cinsellik taşımayan rüyaların olabilir ama rahipler başka bir şeyi göremezler. Oruç tutarken rüyalarında ziyafet çekmen gerekir; vücut bunu ister.

Bir hikâye dinledim:

İki erkek kardeş aynı anda ölür ve Aziz Peter tarafından görüşmeye alındıkları Cennet’e birlikte giderler. Aziz Peter kardeşlerden birine “Dünyadaki hayatın sırasında iyi davran-dın mı?” der.

Kardeş cevap verir: “Ah, evet, Aziz Hazretleri. Dürüst, ağırbaşlı ve çalışkan oldum ve asla kadınlarla avarelik etmedim.”

“İyi delikanlı” der Aziz Peter ve ona pırıl pırıl güzel bir Rolls-Royce verir. “İyi bir çocuk olduğun için işte ödülün.” Sonra diğer kardeşe döner:

“Senden ne haber?”

Diğer kardeş “Ben her zaman kardeşimden farklı oldum. Sahtekâr, ayyaş, başıboş ve kadınlara karşı şeytan oldum” der.

“Ha, güzel” der Aziz Peter “erkek, erkektir. Sen en azından itiraf ediyorsun. O zaman bu senin olabilir.” Ve ona bir Mini Minor’ın anahtarlarını verir.

İki kardeş arabalarına binmek üzereyken haşarı olan kardeş kahkahalarla gülmeye başlar. Diğeri “Bu kadar komik olan ne?” diye sorar.

“Az önce papazı bisiklete binerken gördüm” der yaramaz kardeş.

Senin sözde aziz ve rahiplerin, seninle aynı hamurdan yapılmıştır. Sınırı aşan insanlar olmadığını söylemiyorum; var ama onlar dünyayı derinlemesine yaşamış, bütün ıstıraplarını çekmiş ve bütün zevklerinin tadını çıkarmış insanlardır. Tamamen yaşamlarının içinde olmuş insanlardır; onlar öteye geçer. Baskıyla değil deneyim yoluyla aşkınlık gelir.

Buda ve İsa, Kabir ve Krişna gibi insanlar oldu ama bunlar bastırmamış insanlardır. Bunlar yaşamın olabildiğince derinlerine inmiş, onun bütün usullerini anlamış, bütün ihtimallerini görmüş insanlardır. Görerek, anlayarak, farkına vararak, ötesine geçmişlerdir. O noktada bir sükûnet, bir dinginlik, bir sessizlik, bir saflık, bir masumiyet gelir, ancak işlenmemiştir. Kimse masumiyeti geliştiremez. Masumiyeti geliştirirsen masumiyet olmayacak; şekil verilebilen, yapay bir şey olacaktır. İşlenmiş bir masumiyet olacaktır; hakiki olmayacak, sahici olmayacaktır.

Ermişliği geliştiremezsin. O gelir; bir rayihadır. Sen hayatını tamamen ilişki içinde, kendini adayarak yaşadığında, gelir; kesinlikle gelir. Bir gün birdenbire hepsinin geçtiğini görürsün; günler ve geceler, yazlar ve kışlar, hepsi geçmiştir. Her tarafa baktın, her şeyi gördün, her şeyi anladın. O anlayışta, aşkınlık vardır. O anlayış, aşkınlıktır.

Aksi takdirde bastırmaya devam edebilirsin. Bastırma korkudandır, anlayıştan değil. Cehennemden korkuyor,cezalandırılmaktan korkuyorsun. Daha büyük ıstıraplardan korktuğun için zevkten kaçınıyorsun. Burada ıstırap çekiyorsun, orada da ıstırap çekeceksin. Bu dünyada acı çeken, ötekinde de acı çekecektir, çünkü ahret bu dünyadan çıkar. Ahret bu dünyanın devamıdır: Yaşarken acı çekersen, ölümden sonra da acı çekeceksin. Aslında acı çekme konusunda o kadar becerikli olacaksın ki

cennete bile gitsen acı çekmenin yollarını ve imkânlarını bulacaksın. Orada başının üzerinde durup şirşasan yapabilirsin.

Başının üzerinde durmanı kimse engelleyemez, her yerde yapabilirsin. Kendine yine işkence etmenin yollarını ve imkânlarını bulacaksın. Bu bir yaşam tarzı haline geldiğinde insan alışır; ve böyle de olur.

Benim yaklaşımım Dionysosçudur; ben Dionysos'un takipçisiyim: Hayatı sev ve yaşa. Bu fırsatın olabildiğince derinlemesine, olabildiğince bütünlük içinde tadını çıkar; bu yaşama deneyimiyle büyüyeceksin. Sana bir olgunluk gelecek, pişecek ve rayihayı beraberinde taşıyacaksın. O rayiha cennettir. Kimse cennete gitmez; cennete gidenler cennetlerini yüreklerinde taşımak zorundadır. Kimse cehenneme gitmez; cehenneme gidenlerin cehennemlerini yüreklerinde taşıyor olmaları gerekir.

Bir hikâye dinledim:

Çok zengin, politik yönden çok güçlü, çok zalim, çok hırslı bir adam ölür. Bütün kasaba onu son yolculuğuna uğurlamaya gider. Bela gittiği, bu felaket bittiği için insanlar gerçekten çok mutludur; cenaze alayı kalabalıktır. Alay ağır ağır mezarlığa doğru ilerlerken yakacak, odun, kömür yüklü bir kamyon yanlışlıkla alayın ortasına düşer ve takip etmeye başlar. O da aynı yönde ilerliyordur; adamın cenazesini izlemeye başlar.

İnsanlar gülmeye başlarlar. Birisi "Bu kadarı da fazla. Cennete gittiğini biliyoruz ama kendi yakacağını götürmen gerektiğini hiç bilmiyorduk!" der.

Fakat böyle olur: Kendi yakacağını da taşımak zorundasın. Cehennem tipi sürekli dert, suçluluk, ceza korkusu içinde yaşayandır. Korktuğun her şey gerçekleşecektir, çünkü korktuğun zaman sürekli o şeyi düşündüğün için onu meydana getirirsin.

Hayatı sev, korkma. Sen bu evrene aitsin, burası senin evin; burada yabancı değilsin. Rahatla, yabancı hissetme ve korkma. O bildik Eski Ahit Tanrısını unut. O Tanrı öldü. O Tanrı Eski Ahit'i yazan insanlarla birlikte öldü; o Tanrı biçimi yok oldu. İncil'in gelişimini izler, incelersen, şaşıracaksın. Öncelikle Tanrı çok zalimdir; İbrahim ve Musa'nın Tanrısı çok zalimdir. İnsanın Tanrı'yla ilgili ilk gördüğü budur: son derece incelik-siz, ilkel. Tanrı "Ben kıskanç bir Tanrıyım, ben çok kindarım. Bana itaat etmezseniz, cehennemde yanacaksınız" der.

Kindar bir Tanrı mı? Tanrı ve kindar mı? Bunun Tanrı'yla hiçbir ilgisi yok. Bu, onu yaratan insanların fikridir; onu yaratan insanlar hakkında bir şeyi

gösterir. Onlar kindar insanlar olsa gerek; öfkeli, kavgacı insanlar olsa gerek. Bu ilkel bir kavramdır.

Sonra yavaş yavaş, Tanrı artık o kadar kindar değildir; sadece bir Tanrı, hakkaniyet Tanrısı olur: kindar değil ama adil. Tanrı İsa'ya uzandığında sevgi olur: adil bile değil sevgi dolu.

İncil'de Tanrı, Eski Ahit'le Yeni Ahit arasında üç aşamadan geçer. Önce kindar, öfkeli; sonra adil; ve sonra sevgi, sevgi dolu.

Gelecekte yeni bir Tanrı görüntüsünün insan bilincine nüfuz etmesi gerekmektedir: kişisel olmayan Tanrı, kişi olmayan Tanrı. Dünya tanrısallıkla doludur ama Tanrı yoktur. Sana getirdiğim yeni kavram budur. Dünya kayalardan yıldızlara tanrısallıkla doludur ama kişi olarak bir Tanrı yoktur. Seni cezalandıracak kimse yoktur; ceza fikri seni sömürmek, korkutmak isteyen rahiplerin icadıdır. Unutma, sistem budur: Birini kullanmak istiyorsan, korkmasını sağla. Titremesini sağla; korku ruhuna dolsun, asla özgür bir insan olmayacaktır. Korku bir kez ruhuna girdiğinde, özgür bir insan olamazsın. O zaman cezası olduğu için sürekli yapmak istediğini yapmaya korkar ve sırf bazı ödüller kazanmak için asla yapmayı istemediğin şeyi yapmaya devam edersin. Bir hikâye dinledim:

Altı arkadaş bir av gezisine çıkar. Bir tanesinin yemek pişirme işini yapması gerekmektedir. Görevli ahçı kulübede kalacak, bütün angaryayla ilgilenecek ve elbette eğlenceden mahrum olacaktır. Düzenleme birisi ahçılığından şikâyet edene kadar geçerli olacak, o zaman şikâyet eden yemek pişirmeye mecbur kalacaktır.

Nahoş görevin kime kalacağını belirlemek için çekilen kurada büyük heyecan yaşanır. Kısmetsiz olan Joe'dur.

Joe iki gün boyunca huzursuzlanır ve ter döker. Üçüncü gün aklını kaybedeceği zanneder. Diğer beş kişi hoplayıp zıplar, ateş eder ve eğlenir; kendisiyse küçük kulübenin boğucu sıcak odasına tıkılıp kalmıştır. Joe ümitsiz bir durumun ümitsiz bir çare gerektirdiğine karar verdi. Böylece çorbanın içine dışkı katar ve eriyinceye kadar karıştırır.

O gece kahverengi soğan çorbasını dağıtır. Sam bir kaşık alır; kaşığı dudaklarına değdirerek öldürücü sıvıyı tattığında pat diye ağzından kaçırıverir: “Aman Tanrım! Bunun tadı bok gibi!” Sonra birden cezanın ne olacağını fark ederek ekler: “Tadı bok gibi ama ben sevdim!”

Senin başına gelen budur. Cehennem korkusu... tadı bok gibi ama sen “Ben sevdim” deyip duruyorsun.

Cesaretli ol ve bu saçmalıkların hepsini bırak. Cehennem yok, cennet yok; cennetini sen yaratırsın ve cehennemini sen yaratırsın. Bir yerlerde seni cezalandıracak veya ödüllendirecek birisi yok. Bu çocukça Tanrı fikirlerini unut: Uslu olursan Baba oyuncak getirecek; yaramaz olursan öğle ya da akşam yemeğini atlamak zorunda kalacak ve banyoya kapatılacaksın ya da bir şey olacak. Kimse yok. Sen özgürsün.

Fakat kendin için cehennemi yaratamayacağını söylemiyorum; yapabilirsin. Esas anlaşılmalıdır; ister cenneti yaratmak iste ister cehennemi, esas aynıdır.

Sev, tadını çıkar, kutla, o zaman cenneti yaratıyor olacaksın; çünkü sen her ne olursan ol, mutluysan, keyifliysen, mutluluğunu ve keyfini paylaşırsın. Ancak olduğun şeyi paylaşabilirsin ve paylaştığında, o sana geri döner. Kural budur. Yaşam ona fırlattığın her şeyi yansıtır ve taklit eder: Geri döner; bin katı olarak geri döner. Gülümse; bütün varoluş sana gülümser. Bağır ve kötü davran; bütün varoluş sana bağırır ve kötü davranır. Esas neden sensin; bütün süreci sen yaratırsın.

Varoluş sana bağırmaya ve kötü davranmaya meraklı değildir. Varoluş tarafsızdır; sadece yansıtır, bir aynadır. Suratını buruştururduğunda aynada çirkin bir surat görürsün; gülüm-sediğinde ayna da gülümser.

Unutma, ödüller ve cezalar dışarıdan gelmez, onları sen yaratırsın. Sen onlar için fırsatsın; sen zeminsin. Özgürsün; ancak özgürlükle sorumluluğun olmadığını kastetmiyorum. Aslında özgürlük seni tamamen sorumlu yapar, çünkü sen kendinden sorumlusun, başkası değil. Senden Tanrı sorumlu değil, sen sorumlusun. Mutsuzsan, unutma, bunu sen yaratıyor olabilirsin. Nasıl olduğunu bul. Nedenleri bulacaksın;nedenleri araştırmaya çalıştığında onları bulacaksın. Mutluy-san, o zaman da neden mutlu olduğunu görmek için içine bak. O durumları daha fazla yaratmaya devam et. Giderek daha çok mutlu olacaksın.

Üçüncü soru:

Osho,

Ben hep iç sesleri dinliyorum. Ancak bir ses bir şey söylüyor, diğeri tam tersini. Ne yapmalıyım?

İç sesleri dinlemeye devam eden pek çok insan var. O iç sesler sadece saçmalık. Bunlar sadece zihninden kopan parçalar; hiçbir değere sahip değil. Bazen içsel bir rehberi dinlediğini ya da öbür dünyadan bir üstadı dinlediğini -Üstat K.H., bir ruh, Tibetli bir ruh- düşünebilir ve bu şeyleri hayal etmeye devam edebilirsin; sadece kendini kandırıyor olacaksın.

Bunların hepsi senin parçaların. Onları izlemeye devam edersen delireceksin; çünkü bir parça seni kuzeye çekecek, öbür parça güneye; parçalanmaya başlayacaksın. Unutma, bu nevrozdur. Bütün bu sesleri izlemeyi öğrenmek zorundasın. Hiçbirine güvenme. Sadece sessizliğe güven. Hiçbir sese güvenme, çünkü bütün sesler zihinden gelir. Bir tane değil, pek çok zihne sahipsin. Bu yanılgı inatçıdır. Tek bir zihnimiz olduğunuz zannederiz. Bu yanlıştır.

Pek çok zihnin var. Sabah, bir zihin üsttedir. Öğlen, başka bir zihin üsttedir. Akşam, üçüncü zihin; sende bir sürü var. Gurdjieff birden çok benliğe sahip olduğunu söylerdi; Maha-vira insanın çok canlı (polypsychic) olduğunu söyledi. Kalabalıksın! Bu sesleri dinlemeye ve onları takip etmeye kalkarsan, haliyle bütün yaşamını yok ediyor olacaksın.

Genç bir adam iş arıyordu. Ne yapabileceğini öğrenmek amacıyla, iç sesini duyuncaya kadar meditasyon yapmaya karar verdi. Böylece oturdu ve içinde bir ses duyuncaya kadar uzun süre meditasyon yaptı. Ses "Marangoz ol" dedi. Böylece genç adam doğrama atölyesinde bir iş buldu; birinci gün testereyi kırdı, ikinci gün elini kesti ve üçüncü gün gözlerine talaş dolunca oradan ayrılmak zorunda kaldı.

O gece düşündü: "Buradan alınacak bir ders var: Başımıza gelen her şey öğrenmemiz içindir. Doğa benimle konuşuyor; yeter ki ben duyayım.

Meditasyon yapacağım ve o bana gelecek."

Meditasyon yaparken içinde yeni bir ses "Ders görevlerine azimle devam etmen gerektiğidir" dedi. Böylece ertesi gün genç adam tekrar işe döndü ve güzel bir dolabı mahvetti. Bir sonraki gün çok derin bir delik açtığı için bir su borusuna isabet ettirdi ve küçük çaplı bir sele neden oldu. O zaman işten atıldı. Fakat o neşesini kaybetmedi ve kendi kendine "Bütün bunlar benim yararıma, kendi gelişimim için bana bir ders vermeyi amaçlıyor. Tekrar dinlemeyi ve anlamayı deneyeceğim" dedi.

Meditasyon yaparken içinde başka bir ses onunla konuştu. Ses "Ders, doğaya karşı gelmemen gerektiğidir. İşte başarısız olduysan, hiç çalışma; yüreğin açıksa doğa sana her zaman ihtiyacın olanı verecektir" dedi.

Böylece genç adam ertesi günü ihtiyaçlarını karşılayacak takdiri ilâhiyi beklemek için ormanda gezinerek geçirdi. Büyük bir ağacın altından geçerken birden bir dal kırılıp üzerine düşerek onu yere devirdi. Genç adam birkaç dakika berelerini ovuşturduktan sonra bulutlara baktı ve gökyüzüne seslendi: "Anlamıyorum. Bütün iç seslerimin tavsiyesini dinledim, yine de her şey ters gidiyor." Fakat gökyüzü cevap vermeyince genç adam derin bir iç çekti ve kendi kendine "Vazgeçiyorum. Dersin ne olduğu umurumda değil. Ne hoşuma gidiyorsa onu yapacağım ve kesinlikle artık iç sesleri dinlemeyeceğim" dedi. Tam o sırada içinde başka bir ses "İşte! Ders bu" dedi.

Delireceksin. Bana "Ne yapmalıyım?" diye soruyorsun. Bu seslere göre hiçbir şey yapmamalısın. Sessizliğin ortaya çıkması için beklemelisin. Sesleri kayıtsız, soğuk, mesafeli bir şekilde izle. Hiçbir sesle özdeşleşmeden onlara sadece bak, onları gözle. Mesafe yaratmak biraz zamanını alacak, çünkü çok ama çok doyurucu, ego için son derece memnuniyet verici olan sesler vardır.

Adamın biri kahvede arkadaşlarına "Dün gece meditasyon yapıyordum ve bir melek göründü. Melek 'Tanrı tarafından yeni peygamber olmak üzere seçildin' dedi" diye anlatır.

Arkadaşlarından biri sorar: "İyi de niye sen?"

Adam cevap verir: "Meleğe ben de 'Neden ben?' diye sordum. 'Çünkü sen Allah'ın belası bir salaksın' dedi."

Hiçbir sese inanma. Kayıtsız kal, sadece izle; izlerken kaybolacaklar, çünkü özdeşleşmediğin takdirde onları beslemeyecek, onları

desteklemeyeceksin. Bütün sesler yok olduğunda geriye sadece mutlak bir sessizlik kalır. O sessizlik Tanrı'nın sesidir.

Unutma, Tanrı'nın sessizlikten başka sesi yoktur. Asla hiçbir şey söylemez. Söylenecek bir şey yoktur; sözlü hiçbir iletişim yoktur. Fakat o sessizlik, o mutlak sessizlik sana açıklık verir, sana ışık verir, seni doğru şekilde hareket etme yeteneğine kavuşturur. Sana yön gösterdiğinden değil, sana harita verdiğinden değil, sana rehber sağladığından değil, öyle bir şey değil; sana sadece yolu görecek gözler verir. O zaman sen yaşamın içinde gözlerle ilerlemeye başlarsın. Genelde kör hareket ediyorsun. Bir körün yol göstericilere ihtiyacı vardır,bir kör seslere ihtiyaç duyar, bir kör haritalara ihtiyaç duyar. Gözlere sahip bir insanın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur.

Tanrı sana sessizlik olarak gelir. Tanrı sessizliktir. Bunu unutma: Sadece sessizliğe güven, başka hiçbir şeye değil; aksi takdirde tekrar tekrar zihnin tuzağına düşeceksin. Zihnin kapanına kısılıp kalmak, ıstırap içinde olmak demektir. Zihinden kurtulmak, mutluluğun ne olduğunu bilmek, rahmetin ne olduğunu bilmektir.

Son soru:

Osho,

Ne zaman komüne basından insanlar gelse hep negatif bir şey aradıklarını gözlemliyorum: seks, para, vesaire, vesaire. Burada olanları göremiyorlar mı?

Görebiliyorlar. Görüyorlar ama bunu haber yapamazlar. Anlamak zorundasın. Gazete ve dergileri okuyan insanlar sürekli negatifi araştırıyor, negatifi arıyorlar. Onlar için iyi haber, haber değildir. Sadece kötü haber, habertir; onlar için sadece negatif albeniye sahip. Birisi cinayet işlerse, bu haberdir; birisi tecavüz ederse, bu haberdir.

George Bernard Shaw bir köpek bir insanı ısırdığında bunun haber olmadığını, ama bir insan bir köpeği ısırırsa bunun haber olduğunu söylerdi. İnsanlar olumsuzlukla beslenir. Tüketici karar verir; çünkü o satın alır, ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

Gazeteleri okuyan insanlar cinsel yönden bastırılmıştır; cinsellikle ilgili bir şey arzularlar. Bu dolaylı bir tatmindir ama bunu arzularlar. İnsanlar parayla ilgilidir; bütün yatırımları parayadır; para onların tanrısıdır. Bu yüzden gazeteciler buraya geldiklerinde sadece olumsuz bir şey arıyor olmaları doğaldır. Şayet bulabilirlerse... her zaman bulabilirsin; ne arıyorsan, onu bulacaksın.

Gülün de dikenleri vardır; onlar sadece dikenlere bakarlar. Sadece bu da değil; dikenleri büyütürler, çünkü bundan hikâyeler çıkarmaları gerekir. Olduğu gibi çiçekten bahsetmezler. Kimse çiçekle ilgilenmez.

Görebilirsin; bütün romanlarında, bütün hikâyelerinde, bütün şiirlerinde, bütün filmlerinde aynı konu vardır: seks ve şiddet, seks ve ölüm. Bunlar dünyadaki iki tabudur; insan seksi ve ölümü kabullenemedi. İnsan reddettiği için bunlar intikam alır, her yönden gelirler; yankılanır ve tekrar yankılanır ve insana saldırmaya devam ederler. Reddedilen her şey gelip kapını çalacaktır.

Bu nedenle basına kızma. Onlar sadece nevrozlu kitlelerin belli bir ihtiyacına hizmet ediyorlar. Buraya meditasyon hakkında haber yapmaya gelmiyorlar. Meditasyonla ilgilenen kim? Buraya ruhsal gelişim hakkında haber yapmaya gelmezler. Ruhsal gelişimle ilgilenen kim? Buraya okurlarına, onların haber olarak göreceği şekilde anlatabilecekleri bir şey bulmak için gelirler.

Bir hikâye dinledim:

Birkaç yıldır tanınan bir yazar yayımcısına bir taslak getirir. Yaklaşık bir ay sonra yayımcı “Jim, üzgünüm. Sana bunu söylemekten nefret ediyorum ama çalışman artık çok eskidi. Çok modası geçmiş. Yeterli enerjiye sahip değil. Bugünlerde insanlar yalnızca seks içeren bir şeyi okumak istiyorlar. Dosdoğru bunu vermek zorundasın, hem de bol miktarda” diyerek taslağı iade eder.

“Tamam” diye cevap verir yazar, “deneyeceğim! Bir ay sonra görüşürüz.”

Beş hafta sonra yazar yeni bir taslakla tekrar gelir. Yayımcı birkaç paragraf okuduktan sonra geri uzatır ve “Jim, üzgünüm ama böyle bir şeyle hiç

şansın yok” der.

“Ne!” diye bağırır yazar. “Neden? Tek başına birinci sayfada altı tane düzüşme var!”

“Evet, biliyorum” diye cevap verir yayımcı. “Fakat oralara gelene kadar sayfanın yarısını okumak zorundasın.”

Kimsede bu kadar sabır yok. Yarım sayfa okumakla kim uğraşır? Tamamen başlıkta olması gerekiyor, yoksa kimse ilgilenmez. Bu açık bir şekilde insanın çok ama çok nevrotik zihin halini göstermektedir. Basınla hiç ilgisi yok; büyük oranda insanlıkla ilgisi var. insanlığın ilgi alanı hastalıklıdır.

The Readers Digesfe “Great North Woods’da Boz Bir Ayıyla Karşılaştığım Gün” başlıklı bir yazı sunan başka bir yazar varmış.

“Güzel hikâye” demiş derginin editörü, “ama başlığa biraz daha enerji lazım.”

Böylece yazar tekrar denemiş. Bu sefer hikâyeye “Great North Woods’da Boz Bir Ayıyla Karşılaştığım Gün Hayatım Nasıl Değişti” başlığını koymuş.

“Doğru yoldasınız” diye yanıtlamış editörler. “Bir daha deneyin.”

Öfkeli yazar o zaman “Great North Woods’da Boz Bir Ayıyla Karşılaştığım Gün Tanrı’yı Nasıl Buldum” diye yazmış.

Fakat editörler hâlâ tatmin olmamış ve yazar birkaç hafta sonra onu “Great North Woods’da Boz Bir Ayıyı Becerdiğim ve Tanrı’yı Bulduğum Gün” başlığıyla tekrar sununcaya kadar hikâye yayımlanmadan kalmış.

Bu açık biçimde insanlığın tamamen nevrotik durumunu gösteriyor. Zavallı basına kızma, olumsuz bir şey bulmalarına yardım et. Onları mutlu et, okurlarını mutlu et.

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 7-ŞİMDİ ZAMANI!

Bilirim sesini vecd halindeki flütün,

ama kimin flütü olduğunu bilmem.

Bir lamba yanar, ne fitili vardır ne de yağı.

Bir su bitkisi çiçek açar, bağlı değildir dibine.

Bir çiçek açtığında, düzinelercesi açar genellikle.

Ay kuşunun aklında hiçbir şey yoktur

ayla ilgili düşüncelerden başka,

ve bir sonraki yağmurun ne zaman geleceğidir

yağmur kuşunun bütün düşündüğü.

Kimdir tüm yaşamımızı sevmekle geçirdiğimiz?

Bir aşk salıncağı kurmanın zamanıdır!

Bağla bedeni ve bağla zihni ki sallansınlar

kollarının arasında sevdiğin Sır Olan'ın.

Bulutlardan dökülen suyu getir gözlerine.

Ve kendini tamamen ört gölgesiyle gecenin.

Yüzünü yaklaştır O'nun kulağına,

ve sonra sadece derinden ne olmasını istediğini anlat.

Kabir der ki; "Dinle beni, kardeşim, getir yüzünü, biçimini,

ve kokusunu içindeki Kutsal Olan'ın."

Varoluş Tanrı'yla doludur. Tanrı'yla dolup taşıyor. Biz yine de O'nu görmeyiz. Körüz; inançlarımız yüzünden körüz. Ne kadar çok inancın varsa, o kadar körsündür; gözlerini inançlar kaplamıştır ve bunun böyle olduğunu göremezsin.

Ancak çıplak bir zihin Tanrı'yı görebilir; ancak çıplak bir yürek Tanrı'yı hissedebilir. Bütün felsefelerin, dinlerin ve dogmalarınla araştırmaya devam edebilirsin; O'nu asla bulamayacaksın. Onu hiçbir yerde bulamayacaksın ve O her yerdedir. Bir şey yolu kapatır.

Sen bir Hindu'ysan, Tanrı'yı görmen mümkün olmayacak. Bir Yahudi'ysen, bir Yahudi olduğun için kaçıracaksın. Bir Hıristiyan'san engeli çoktan yarattın demektir. Hindu olma, Yahudi olma, Hıristiyan olma.. o zaman Tanrı'yı bilme olanağı vardır. O zaman başka bir yere gitmene gerek kalmaz; sen neredeysen, Tanrı sana gelir. Tanrı daima sana gelmektedir. Kapıları çalar. Fakat sen kendi sesinle, kendi kitaplarınla o kadar dolusun ki bu dingin küçük sesi duyamazsın. Binbir yoldan gelir,

gelmeye devam eder, ümit etmeye devam eder. Sen inatçısın ve işin komik tarafı Tanrı'yı arıyor olduğunu düşünmendir.

Arayanın birinci işareti bütün dogmalardan vazgeçmesidir. Içinde bir inanç varken nasıl arayabilirsin? Zaten bir inancı kabul ettin, hakikati bilmeden zaten bir sonuca ulaştın. Sonuçlarla dolu bir zihin bilemez. Ancak henüz sonuca varmamış bir zihin bilmeye muktedirdir, çünkü o zihin alıcıdır.

Anlayışlılığından vazgeç, öğrendiklerinden vazgeç, başkalarından devşirdiğin her şeyden vazgeç. Tanrı'yı aramana gerek yok: O gelir. Sadece O vardır: "O gelir"demek doğru değildir, çünkü O zaten oradadır. O seni kuşatır; senin içinde ve senin dışındadır. Sen onu solursun. Birisini kucakladığında onu kucaklar, birisini sevdiğinde onu seversin. Tanımayabilirsin ama bütün sevgin O'na doğru akar.

Tanrı varoluştan ayrı değildir. Fakat felsefeciler ve din bilimciler sana Tanrı'nın yaratıcı olduğu fikrini verdi. Tanrı yaratıcı değildir, Tanrı yaratıcılıktır. Bir gün dünyayı yarattı, bitirdi ve sonra uzaklaştı, dinleniyor değil. Hayır, onu sürekli yaratıyor.

Yaratıcı ve yaratımı ayırma; bu bölünme sahtedir. Yaratıcı yoktur ve yaratım yoktur; sadece yaratıcılık vardır. Bir çiçek açtığında, yeniden çiçek açan Tanrı'dır; bir kuş şakıdığında, yeniden şakıyan Tanrı'dır; güneş doğduğunda, yeniden doğan Tanrı'dır; sen gözlerini açtığında, yeniden gözlerini açan Tanrı'dır. Doğada bu yaratıcılık kendinden haberdar değildir. Insanda bu yaratıcılık bilinçli olmaya çalışır. Insan sabahtır, doğa gece. Doğada Tanrı derin uykudadır; insanda uyanmaya çalışır.

Kabir bu yüzden surati konusunda ısrar eder: hatırlama, farkındalık, bilinç. Ne kadar farkına varırsan, o kadar tanrısal olacaksın. Zaten tanrısalsın ama bu gerçeği ancak farkındalık için fark edeceksin; ancak farkındalık içinde kim olduğunu görebileceksin.

Sutralara girmeden önce birkaç şey. Doğu'da biz Tanrı'yı varoluştan ayrı olarak düşünmedik. Çömlek yapan bir çömlekçi gibi değil; o zaman çömlek, çömlekçiden farklıdır. Bir tablo yapan bir ressam gibi değil; tablosunu bir kez bitirdiğinde, ressam tablodan ayrıdır. Ressam ölse de resim yaşayacaktır, tablonun kendi hayatı vardır artık, ressama gerek yoktur.

Biz Doğu'da Tanrı'yı bir dansçı olarak düşündük. Dans ve dansçıyı ayıramazsın. Tanrı, Nataraj'dır; bütün dansçıların dansçısı. Dansçı ve dansı ayıramazsın, daima beraberdirler. Bir dans varsa, dansçı da vardır; dansın

dansçıdan başka bir hayatı yoktur. Dansçı da gerçekten dans ederken, dansından ayrı değildir. Dansçı, dansının içinde yok olur.

Bu metaforu hatırla, son derece sembolik ve önemlidir; tanrısallığa daha kolay ilerlemene yardımı dokunacaktır. Duaya gerek yok, hatırlamaya gerek vardır. Sen zaten busun, tek gereken kim olduğunu hatırlamaktır.

Eski, çok meşhur bir öykü dinledim.

Bir zamanlar Ribhu adında büyük bir üstat vardı. Nidag-ha adında nadide bir müridi vardı. Ribhu çok ümitliydi; Nidagha'da potansiyel gördüğü için onunla çok uğraşıyordu.

Üstat sadece diğerlerinden daha fazla potansiyel gördüğü müritlerle uğraşır. Potansiyel farklılıkları vardır: Sadece üstün-körü ilgi duyan birkaç kişi vardır; onlar için fazlası mümkün değildir... Tanrı'yı bulma tutkusu yetersizdir, tutku bile denemez. Her şeyi riske atmaya hazır, susuzluğu yoğun birkaç kişi vardır. Tanrı onların yaşamındaki arayışın sadece bir parçası değil, bilmek istedikleri tek olgudur. Nidagha az bulunurdu. Ribhu onunla çok uğraşıyordu.

Üstadın müridine "bir ikincisi olmadan, tek mutlak gerçekliğin yüce hakikati"ni öğretmesine rağmen ve her ne kadar Nidagha engin bir bilgi ve anlayışıya sahip olsa da, kendini bilmenin ruhani yolunu benimseyip takip etmek için yeterli inanca erişmemiş, resmi dini yerine getirmeye adanmış bir yaşam sürmek için doğduğu köyde kalmıştı.

Bir Hindu, Müslüman ya da bir Hıristiyan'san Tanrı'yı bulamayacağını söylerken kastettiğim budur. Bunlar resmi dinlerdir, bunlar gerçek olanın zayıf temsilcileridir. Senin gelişmene yardım edemez; bunlar ancak seni bir tür teselli, uygunluk, rahatlık içinde tutabilir. Kendi kendine "Evet, ne gerekiyorsa yapıyorum. Tapınağa, kiliseye gidiyorum; iki kere ya da beş kere ibadet ediyorum. Bütün törenleri yerine getiriyorum" deyip durabilirsin.

Fakat din bir tören değildir. Din resmi bir şey değil, sosyal bir formalite de değildir. Din, kumardır. Yürek ister. Bütün varlığını tehlikeye atmanı gerektirir; ve bildiğin bir şeyi bilmediğin bir şey için riske atmak gerçek bir cesaret ister, çünkü sonucu hiçbir şekilde önceden göremezsin. Bu, karanlığa girmektir; bu, bilmediğin şey için bildiğinden vazgeçmektir. Üstelik kazanıp kazanamayacağını asla bilemezsin. Her şey belirsizdir. Büyük cesaret ister.

Nidahga'da potansiyel vardı; guru potansiyelin farkındaydı. Fakat Nidagha potansiyelin farkında değildir; gurudan resmi dine kaçar. "Kutsal kitapları okuyacağım, ayinleri yapacağım, rahibin istediklerini yapacağım" der.

Unutma, rahip sadece yüzeysel olanı ister; yüzeysel olan sadece tenini kaşır, asla yüreğine işlemez, asla seni dönüştürmez. Rahibe dikkat et.

Fakat mürid üstadına ne kadar saygı gösteriyorsa, üstat da öğrencisini o kadar derinden sevmektedir. Ribhu, yaşına rağmen, sırf ayin ve törenleri ne kadar ilerlettiğini görmek için kasabadaki öğrencisinin ayağına gider. Bilge ara sıra öğrencisinin ustası tarafından izlendiğini bilmediği zaman nasıl davranacağını görebilmek için kılık değiştirerek gitmektedir.

Evet, bir üstadın yapması gereken budur: seni gözlemeye devam etmek, senin üstadı tamamen unuttuğun anlarda seni gözlemeye devam etmek, yaşamında gerçekten neler olduğunu görmek; çünkü yalandan yaptığın şeyler gerçek olan değildir. Tapınağa gidebilir ama buna anlam vermezsin. Dua edebilirsin ama o kelimeler ikiyüzlülükten başka bir şey değildir; en derindeki özünden gelmez. Kutsal kitabı onu gerçekten okumadan okuyabilirsin. Boş hareketler, mekanik hareketler yapmaya devam edebilirsin; sıradan insanı kandırabilirsin. Üstadı kandıramazsın; boş hareketlerinin içini görecektir. Bu nedenle Ribhu öğrencisinin peşindedir ve zaman zaman kılık değiştirir.

Bir keresinde kaba bir köylü kılığına giren Ribhu, Nidagha'yı dikkatle bir saltanat alayını izlerken bulur. Kentli Nidagha tarafından tanınmayan kaba köylü bu keşmekeşin neyle ilgili olduğunu sorar ve kralın tören alayında geçtiği cevabını alır.

"Ah! Bu kral. Tören alayında! İyi de nerede?" diye sorar köylü.

"Orada, filin üstünde" der Nidagha.

"Kralın filin üstünde olduğunu söylüyorsun. Evet, iki şey görüyorum" der köylü. "Fakat hangisi kral, hangisi fil?"

"Ne!" diye bağırır Nidagha. "İki şey görüyorsun ama üstteki adamın kral, alttaki hayvanın fil olduğunu bilmiyor musun? Senin gibi birisiyle konuşmanın ne faydası var?"

"Dua et, benim gibi bir cahile karşı sabırsız olma" diye yalvarır köylü. "Ama 'üstteki' ve 'alttaki' dedin. Ne demek istiyorsun?"

Nidagha buna daha fazla dayanamaz. “Kralı ve fili görüyorsun, biri üstte ve diğeri altta. Yine de ‘üstteki’ ve ‘alttaki’ ne demek bilmek mi istiyorsun?” diye patlar. “Görülen şeyler ve konuşulan kelimeler senin için bu kadar az şey ifade edebiliyorsa, ancak eylem sana öğretebilir. Öne eğil, her şeyi gayet güzel anlayacaksın.”

Köylü söyleneni yapar. Nidagha onun omuzlarına biner ve “Şimdi anlarsın. Ben kral olarak üstteyim, sen de fil olarak alttasın. Yeterince açık mı?” der.

“Hayır, henüz değil” olur köylünün sakin cevabı. “Kral gibi üstte olduğunu ve benim de fil gibi altta olduğumu söylüyorsun. Kral, fil, üst ve alt; bu kadar, açık. Fakat lütfen bana ‘ben’ ve ‘sen’ derken neyi kastettiğini anlatır mısın?”

Nidagha birdenbire “ben”den ayrı bir “sen” tanımlamanın getirdiği zorlu problemle karşılaşınca, zihninde bir ampul yanar. Derhal olduğu yerden iner ve “Zihnimi fiziki varoluşun yüzeyselliklerinden benliğin gerçek varlığına çeken benim saygıdeğer üstadım Ribhu’dan başka kim olabilirdi? Ah, merhametli üstadım, kutsamana hasret kaldım” diyerek üstadının ayaklarına kapanır.

Kendine, bilgine, bildiğini düşündüğün her şeye bakarsan; gözlemlersen, sadece kelimeleri bildiğini görmek seni şaşırtacak. Ben, sen, yukarısı, aşağısı, kral, fil: sadece kelimeler. Kelimelerin arkasında kimin olduğunu bilmezsin.

“Ben” deyip durduğun kişi kimdir? Bu kişiyle yaşadın, sen bu insansın ama kim olduğunu biliyor musun? Sevdiğin kadını ya da sevdiğin adamı, kimin “diğeri” olduğunu biliyor musun? Derin uykuda olmalısın; kim olduğunu bile bilmiyorsun.

Ve Tanrı’yı aramaya başlıyorsun; bütünlüğü aramaya başlıyorsun ve kendi varlığına ilişkin bu minicik gerçeği bile bilmiyorsun.

Kabir şöyle der: Ancak farkındalık yarar sağlayabilir. Daha farkında olman gerekecek. Yüreğinde küçük bir bilinç mumu yakmak zorunda kalacaksın; o mumun yardımı olacak. Daha sessiz olmak zorunda kalacak, kafanın içindeki seslerden vazgeçmek zorunda kalacaksın; o bitmek bilmeyen düşünce kafi-lesininin durdurulması gerekecek. O kafile bir kez artık oradan kalktığında kalp uyanık, farkında ve bilinçlidir; şaşıracaksın. Tanrı hep orada oldu. Yaşamının her anında Tanrı’yla karşılaşmaktasın,

O’nu solumaktasın; O senin yüreğinde atmakta, enerjinde titreşmektedir. O senin sevgin oldu ve O senin öfken oldu; O senin doğumun oldu ve O senin ölümün olacak. Tanrı basit bir biçimde yaşamı oluşturan bütünün adıdır.

Tanrı ayrı ve uzak değil; çok yakın, hemen köşededir. Sen O’nun için koşuşturmaya devam ediyor, O’nu aramaya devam ediyorsun. Gözlerin mesafeye, uzaklığa sabitlendi kaldı. Bu yüzden O’nu kaçırıp duruyorsun.

Sutralar:

Bilirim sesini vecd halindeki flütün, ama kimin flütü olduğunu bilmem.

Koun murali-shabd sun anand bhayo.

Kabir şöyle der: Müzik nüfuz etti, beni istila etti. Fakat nereden geldiğini anlayamıyorum. Kimin flütü bu? Dansçıyı göremiyorum; dansı görebiliyorum. Şarkıcıyı göremiyorum; şarkı bana ulaştı. Evet, şarkıcı değil, şarkıdır Tanrı. Flütün gerisinde kimse yok. Bunu anlamak bizim için çok zor: Flütün gerisinde insan gibi birisi yok, evrenin gerisinde kimse yok. Evren O’dur; O, budur. Evren başka birisi için bir sembol değil, başka birisi için bir işaret değildir. Evrenin kendisi Tanrı’dır.

Bunu anlayamazsan, yaşamın ötesinde uzak bir ülkede bir yere bakmaya devam edeceksin. Kaçırıp duracaksın, çünkü O buradadır ve sen oraya bakıyorsun; o şimdidir ve sen o zamana bakıyorsun. O, o kadar yakındır ki sen gözlerini kapattığında bile O’nu bulacaksın. O senin varlığının tam merkezidir.

Koun murali-shabd sun anand bhayo.

Bu müzik nereden geliyor? der Kabir. Kim flütünü çalıyor? Müzik bana geldi, içime işledi. Üzerime büyük mutluluk indi, onunla kutsandım. Fakat bu nereden geliyor? Kaynağı nedir? Buna kim neden oldu?

Buna kimse neden olmadı. O ikili mantığın bırakılması gerekir. Müzik, müzisyendir ve dans, dansçı; flüt de flütü çalandır: İki yoktur. İkiliği yarattığın anda, çözülemeyen sorunlar yaratırsın. Bu çağlardan beri böyle olmuştur. Felsefenin tamamı ikiliğe dayanır: ben/sen, zihin/madde, beden/ruh, dünya/Tanrı.

Kendi varlığının derinliklerini izle. Zihin, bedenden ayrı mı? Gerçekten bir ayrılık, ayıran bir çizgi var mı? Bölebilir misin? “Bu zihin, bu madde” diyebilir misin? Beden ve zihin iki ayrı şey değildir. Sen beden/zihinsin;

sen bedenle zihnin birleşimi (psikosomatik), tek bir birimsin. Beden varlığının görünen kısmı ve varlık bedenin görünmeyen kısmıdır. Beden yüzeyin ve sen bedenin derinliğisin. Fakat bunlar ayrı değil.

Dünya Tanrı'nın bedenidir. İkisi ayrı değil, tek bir gerçekliktir. İki vardır, çünkü biz henüz biri anlayamayız. Zihnin zorluğu budur; zihin ancak bölerek anlayabilir, zihin ancak analiz ederek anlayabilir. Zihin daima böler: Anlamanın yolu budur.

Bir dansçı görür ve "Dansı görüyorum ve arkasında bir dansçı var" dersin. Sahilde koşan bir insan görür, orada koşu ve koşucu olduğunu düşünürsün. İki yoktur; koşu, koşucudur.

Dünyanın bütün dilleri -hemen hemen bütün dilleri, birkaç ilkel dil dışında- bu ikilik yanılsamasını yaratır. Bu diller için ikiliklerini açıklamak çok zordur. Sözlüğe bakar ve zihnin ne olduğunu bilmek istersen, şu tanımı bulacaksın: "Madde olmayandır." Şimdi, bu nasıl bir saçmalık?

Ne zihni biliyorsun ne de maddeyi. Maddenin "Zihin değildir" diye tanımlanması gerekir ve zihin de "Madde değildir" diye tanımlanmalıdır. Tanımlar çok açık görünür ama kimse ikisini ayrı olarak gerçekten işaretleyemez. İkisi ayrı değildir, birdir. Sıcak ve soğuk kadar birdir: Sıcak hiçbir şeydir; soğuk sıcaktan ayrı değildir. Her ikisi de aynı basamakta var olur, tek enerjidir. Fakat ayrım faydalıdır.

Yaşam ve ölüm de iki değildir. Eylem halinde, hareketsizlik halinde aynı enerjidir. Sırf bir enerji hareketsizliğe geçtiği için onu ayrı görmen gerekmez. Konuşurken, konuşmazken sen birsin; konuştuğunda ve sessizken, sen birsin. Sırf konuşmak ve sessizlik bu kadar farklı duruyor diye sen iki olmazsın, bir kalırsın.

Fakat bu ikiye bölünme yüzünden din dünyasında büyük sorunlar ortaya çıkmıştır. Bedenden ayrı olduğunu düşündüğünde, bedenle mücadele etmeye başlarsın. O zaman beden düşman gibi görünür, o zaman beden seni dünyaya çekiyor gibi görünür. O zaman senin yaşam kalıbın baskı haline gelir.

Tanrı'nın dünyadan ayrı olduğunu düşünürsen, doğal olarak dünyanın seni Tanrı'dan uzaklaştırdığını düşünmeye başlarsın. Bu yüzden dünyadan korunur, manastıra gider, çöle ya da ormana kaçarsın; böylece dünya seni batağına çekemez.

Tanrı'yı ve dünyasını bir kez görmeye başladığında, yaşam tamamen farklı bir olgu haline gelir. O zaman artık yaşamı olumsuzlayıcı değilsindir;

yaşamı onaylayıcı olursun.

Kabir yaşamı onaylayıcı bir ermiştir. Evini, karısını, çocuklarını hiç bırakmadı. Hiçbir yere gitmedi; Himalayalar'a hiç gitmedi. Evinde oturdu; evi barkı olan birinin sıradan yaşamı; buna rağmen aydınlandı. Asla hiçbir durumdan kaçmadı. Köklerini dünyaya salmaya devam etti: Dünyaya ait ama yine de tanrısaldı. En üstün birleşim budur.

Sannyasinlerimin de olmasını istediğim şey budur. Dünyada ol, çünkü bu dünya Tanrı'nın dünyasıdır. Yaşamı sev; yaşamı severek Tanrı'yı seviyor olacaksın. Yaşamı araştır; ne kadar derine inersen o kadar dünyanın niteliklerini dönüştürdüğünü görürsün. Sen derinlemesine içine girersen, dünya gökyüzüne dönüşür; sen derinlemesine içine girersen beden ruha dönüşür. Sorun yalnızca derinliktir.

Kabir şöyle der:

Bilirim sesini vecd halindeki flütün, ama kimin flütü olduğunu bilmem.

Bugüne kadar kimse bilmedi. Sadece şarkı duyulur, şarkıcı asla bulunmaz. Sadece müzik duyulur, müzisyen asla bulunmaz. Müzisyenin orada olmasına gerek yok, dansçıya gerek yoktur; dansçı dansının içinde yok oldu, şarkıcı şarkı oldu.

Dansçıyla dans arasındaki farkı hatırla. "Dansçı" dediğinde, durağan bir şey gibi görünür. "Dans" dediğinde, hareket eden, dinamik bir şeydir, canlıdır. Dansçı kapalı, dans açıktır. Dansçı bir nesne gibi görünür, sınırlı ve tanımlı; dans tanımsız kalır. Dansçı bir tür engellenmiş, bir yerde takılıp kalmış enerjidir; dans nehir benzeri bir devinimdir. Tanrı'yı devinim, canlılık, enerji olarak düşün. Tanrı'yı varlık olarak, madde olarak, sabit olarak düşünme. Tanrı'yı eylem olarak düşün; yaratıcılık olarak düşün, bir yaratıcı olarak değil.

Bilirim sesini vecd halindeki flütün...

Sessiz olduğunda ve dinlediğinde sesi duyacak, müziği duyacaksın. Kendinden geçiricidir ama gerisinde kimse yoktur.

...ama kimin flütü olduğunu bilmem. Bir lamba yanar, ne fitili vardır ne de yağı. Jot bare bin bati.

Kabir şöyle der: Bu bir mucize! Şaşkınım. Bir lamba yanar, ne fitili vardır ne de yağı.

Mantığa aykırıdır, saçmadır. Böyle olmaması gerekir ama böyledir. Dansçı orada değildir, sadece dans vardır. Mantığa aykırıdır. Dansçı olmadan dans nasıl olur? Dans etmeyi öğrenmek zorunda kalacaksın; deneyimin içine girmek zorunda kalacaksın.

Yirminci yüzyılın en büyük dansçılarından biri Nijinsky'ydi. Onun dansı insanları şaşkına çevirirdi. Ne öncesinde ne de sonrasında sahnede böyle bir mucize görülmedi. Nijinsky dansının içinde öyle kaybolurdu ki bütün seyircilerin dansçının yok olduğunu hissettiği anlar olurdu. Bir mucize gerçekleşirdi: O kadar yükseğe sıçramaya başlardı ki; bu mümkün değildi; yer çekimi o kadar yüksekliğe imkân vermez. Sadece bu da değil; yere ineceği zaman o kadar yavaş düşerdi ki sanki bunu yapmak onun kontrolündeydi. Tahmin edildiği gibi düşmezdi. O kadar yavaş konardı ki sanki ağırlığı yoktu, sanki sadece bir tüy ya da ağaçtan yavaş yavaş düşen kuru bir yapraktı; telaşsız.

Kendisine tekrar tekrar "Ne olduğu?" soruldu. "Olmasını istersem, olmuyor. Denedim ve başaramadım. Ne zaman denesem başarısız oluyorum; kesinlikle beceremiyorum. Fakat dansımın içinde kaybolduğumda, yok olduğumda, birden ağırlığım da yok oluyor. Ben de sizin kadar şaşkınım, çünkü son derece mantığa aykırı görünüyor. Yerçekimini artık hissetmiyorum. Yavaş düşmeyi başardığımdan değil, sadece öyle oluyor. Ben orada olmadığımda, bu mucize gerçekleşiyor" derdi.

Şimdi Nijinsky, Kabir'in neyi kastettiğini bilecektir; flütü çalan kimsenin olmadığını. Tanrı onun flütü, şarkısı oldu; Tanrı onun kâinatı oldu. Senin içine, ağaçların içine, kayaların içine indi. Tanrı artık bir yerdeki bir kişi değildir. O, dünyası olmuştur.

Bütün Zen hikâyeleri gibi mantığa aykırı, ünlü bir Zen hikâyesi vardır.

Bir imparator bir ressamdan sarayının duvarına Himalayalar'ın resmini yapmasını ister. İmparator Himalayalar'ı çok severmiş.

Ressam da bir Zen ustasıdır; resim üç yıl sürer: Himalayalar'da yaşamak, Himalayalar'ı hissetmek için üç yıl. "Üç yıl mı istiyorsun?" der imparator.

Zen ustası "En kısa süreyi istedim, çünkü Himalayalar'ın parçası haline gelmedikçe, resmini yapmam mümkün değil. Nasıl bileceğim? Gidip Himalayalar'da kaybolmak zorundayım" der.

Üç yıl sonra geri gelir ve duvar resmini yapar; üç günde. İmparator görmeye gelir. Bu bir mucizedir; imparator Himalayalar'ı hiç bu kadar güzel görmemiştir. Asıl Himalayalar bile biraz sönük, silik ve yavan kalmaktadır. Bu durum imparatorun o kadar ilgisini çeker ki sorar: "Dağların arasından kıvrılarak uzanan bir yolu görebiliyorum. Nereye gidiyor?"

"Bekleyin, gidip bakayım" der ressam. Resmin içinde kaybolur. Bir daha da geri dönmez.

Bu olanaksızdır ama önemlidir. Bir şey anlatıyor. Tanrı için de aynı şey oldu: Kendi resminin içinde kayboldu. Artık O'nu ayrı bulamazsın. O'nu ancak rüzgârda dans eden bir ağaçta, yatağında kıvrılarak okyanusa doğru akan bir nehirde ya da gülen veya ağlayan bir çocukta bulabilirsin. Artık O'nu ancak yarattığında bulabilirsin.

Bu nedenle Tanrı'yı varoluştan ayrı bir sıfat olarak arayanlar, boşuna arıyorlar.

Bir lamba yanar, ne fitili vardır ne de yağı. Bir su bitkisi çiçek
açar, bağlı değildir dibine.

Kökleri olmayan bir nilüfer çiçeği, fitili ve yağı olmayan bir lamba. Bir şarkı söyleyen bir flüt ve ardında kimse yok; kendi kendine var. Evet, bu mantıklı değil. Fakat yaşamın mantıklı olmak gibi bir mecburiyeti yoktur. Mantık insanın eseridir; yaşam bundan daha büyüktür. Kabir sana bu kendi kendine var olma deneyimini anlatmaya çalışır; onun bir şahısla ilgili olmayan saf enerji deneyimini.

Sen Tanrı'nın içine girdiğinde, O bir insanmış gibi içine girmezsin; O'na bir enerji seli gibi girersin. Nilüfer çiçek açar ama köklerini asla bulamazsın. Işık parıldayarak yanar ama yağ ya da fitil yoktur.

Bu kelimeler sadece, mantıksız olmaya kimler hazırsa, ancak onların gerçekliğe girebileceklerini belirtmek içindir. Mantıkçı döne döne devam edecek ve asla ulaşamayacaktır gerçekliğin merkezine, çünkü gerçekliğin merkezi mantıksızdır. Mantığı izlemez; herhangi bir felsefeye bağlı değildir. Sadece oradadır; bir paradoks.

Meditasyon yapmak o paradoksu yaşamaktır. Bir sannyasin olmak mantığı bırakmak, mantıksız olana girmektir. Mantıkla ilerlersen, insan dünyasına ilerlersin; mantığa tutunursan yüzeyde kalırsın. Mantıkla güzel felsefeler

örüp dokuyabilirsin ama ölü olacaklar, asla canlı durmayacaklardır. Yaşam mantığa aykırıdır.

Bu aynı zamanda modern fiziğin bulgularından biridir. Her zaman gerçek metafiziğin bulgusu olmuş bir şey şimdi modern fizik tarafından da destekleniyor. Fizikçi konunun derinliklerine indikçe giderek daha fazla kafası karıştı, çünkü meselenin en özünde her şey mantıkdışıdır. Elektronlar, nötronlar ve protonlar mantığı izlemez, son derece mantıksız bir tarzda davranırlar ve sen onlara hiçbir mantık yükleyemezsin. Modern fizik mistisizme çok yakındır.

Benim duygum ne zaman bir şeyin içine derinlemesine girsen, manasızlıkla karşı karşıya geleceğindir, Çünkü merkez mantıksızdır. Ve mantıksız olması iyidir. Mantıklı bir şey zayıf bir şey olacaktır; hiçbir görkemi olmayacak, içinde hiçbir sır barındırmayacaktır. Ancak mantıksızın içinde sır bulunabilir, ancak mantıksız gizemli olabilir. Ancak mantıksız parlaklık ve güzelliğe sahip olabilir.

Bilirim sesini vecd halindeki flütün, ama kimin flütü
olduğunu bilmem. Koun murali-shabd sun anand bhayo.

Nereden geliyor? Kim çalıyor? Derin bir vecd hali yaşadım, der Kabir, ama hiç beklenmedik bir anda, hiç ortada yokken. Kaynağın yerini belirleyemem; nereden, hangi yönden geldiğini, böyle bir kutsamayı kimin üzerime yağdırdığını söyleyemem. Fakat büyük kutsama gerçekleşti. Nereden geldiği kimin umurunda? Flütü çalan birisinin olup olmadığı kimin umurunda? Şarkı o kadar güzel, şarkı o kadar sürükleyici, şarkı o kadar kendinden geçirici ki zahmete girmenin anlamı yok. Tanrı'nın ister bin eli olsun ister iki ya da dört, Tanrı ister Hıristiyanların O'nu resimlediği gibi olsun ister Hinduların; bunların hepsi anlamsız, önemsizdir, olayın bununla hiçbir ilgisi yoktur.

Kutsama bir kez üstüne yağdığında, bilinmeyenin bulutu üzerine yağdığında; o ışığı, o ebedi ışığı, ne fitile ne de yağa ihtiyacı olan o ölümsüz ışığı gördüğünde... ve o çiçek açan ve toprakta kökleri olmayan, kökleri olmadan çiçek açan nilüferi gördüğünde. Kabir gerçeğin mantığa aykırı yapısını göstermek için bu metaforları gösteriyor.

Bir lamba yanar, ne fitili vardır ne de yağı. Bir su bitkisi çiçek
açar, bağlı değildir dibine. Bir çiçek açtığında, düzinelercesi açar
genellikle.

Kabir bir şey daha söyler. Bir çiçek açtığında, o asla sadece tek çiçek değildir; işleyişi tetikler, ondan sonra çiçekler açmaya başlar. Sana gelen bir kutsama değildir ya da bir şarkı; bir kez bir tanesi geldi mi, ondan sonrası bitmeyen bir süreçtir. İlk çiçek zor olabilir ama diğerleri kolayca açılmaya devam eder. İlk deneyim zordur; zor çünkü sen olanak vermezsin. Sen bir kez izin verdiğinde, o zaman açılan sadece tek bir çiçek değildir; binbir çiçek açılmaya devam eder. Bütün varlığın milyonlarca çiçeğin rayihasıyla dolar. Buda'nın şöyle dediği söylenir: "Nilüfer çiçeğim açıldığında, etrafta milyonlarca nilüfer çiçeğinin açıldığını gördüm. Aydınlandığım zaman, bütün varoluşun aydınlandığını gördüm."

İçinde bir ışık yanmaya başlar ve yaşamın bütünü alevlenir. O zaman her şeyi ışıl ışıl görürsün. Ancak senin başına geleni görebilirsin; senin başına gelmeyeni göremezsin.

İsa'yla karşılaşsan, onu tanımayacaksın. Nasıl tanıyacaksın? Başına bunun benzeri hiçbir şey gelmedi. İsa'yla birlikte yaşayan o on iki havari bile -onunla birlikte yemek yediler, onunla birlikte uyudular, onunla birlikte hareket ettiler, onunla birlikte yürüdüler- hep şüphe içinde, hep onun gerçekten İsa olup olmadığı konusunda kuşku içindeydi: "O gerçekten beklediğimiz mesih mi?" Onların sorunu doğaldır; başlarına gelmemiş bir şeyi nasıl tanıyabilirler? Ancak bildiğin şeyi tanıyabilirsin. Böyle bir şey başlarına gelmedi; Tanrı'yı hiç tatmadılar, Tanrı'nın tek bir damlası bile varlıklarına girmedi. Ve işte bu adam burada, Tanrı'yla kendinden geçmiş. Sadece güvenebilirler ama şüphe gelmeye devam eder.

Buda yürüdüğünde insanlar onu tanıyamadı. Tanıma ancak insanlar aydınlanmaya başladığında gerçekleşir. O zaman tanır, o zaman görebilirler. Ancak önceden bildiğini görebilirsin. O zaman bildiğin sadece bir Buda'nın aydınlanmış bir kişi ya da bir İsa'nın bir mesih olduğu değildir; o zaman birden sıradan ağaçların ve sıradan kayaların hepsinin budalar, hepsinin isalar olduğunu görürsün. O zaman yaşamın tamamı Tanrı'yla dolar: Tanrısaldır.

Bir çiçek açtığında, düzinelercesi açar genellikle. Ay kuşunun
aklında hiçbir şey yoktur ayla ilgili düşüncelerden başka...

Hindistan'da ay kuşu denen bir kuş vardır. Sürekli aya bakar, gözünü kırpmadan aya bakmaya devam eder. Ayın delisidir: Bir mecnundur; aya vurgundur, delidir.

Ay kuşunun aklında hiçbir şey yoktur ayla ilgili düşüncelerden başka, ve bir sonraki yağmurun ne zaman geleceğidir yağmur kuşunun bütün düşündüğü.

Başka bir kuş daha vardır; yağmur kuşu, tek bir şeyi düşünür: yağmurun tekrar ne zaman yağacağını. İkisi sevgilidir.

Kabir şöyle der: Sen de böyle, ay kuşu ya da yağmur kuşu gibi bir sevgili olmadıkça, O'nu bulamazsın. Bütün varlığın tek bir şeyle dolana kadar -tek bir özlem, sevgiliye duyulan özlem-O'nu bulamazsın. Özlem kesin ve tam olduğunda, aniden O oradadır. Esrik flütün sesini duyacak, fitilsiz ve yağsız yanan lambayı görecek ve çiçek açan nilüfer çiçeğini göreceksin. Tek bir nilüfer çiçeği süreci tetikler ve bütün varoluş sadece nilüfer çiçekleri ve nilüfer çiçekleri haline gelir ve bütün varoluş ilahi olanın rayihasıyla doludur.İyi de ne zaman? Tıpkı ay kuşu gibi, Tanrı'ya özlem duymak zorundasın. Yoğun bir niyet, büyük bir özlem, tam bir arzu, avuntu bilmeyen bir tutku. Öylesine katışıksız bir tutkudur ki bu, uyanırken Tanrı'yı düşünür, uyurken O'nu hayal eder, yemek yerken O'nu düşünür, yürürken O'nu düşünürsün. Hakikat bu kadar yoğun bir arayış haline geldiğinde, artık hiç kimsenin kaçırması mümkün değildir.

Kimdir tüm yaşamımızı sevmekle geçirdiğimiz?

Aslı doğru şekilde tercüme edilmemiş. Aslı şudur: Taise sant surat ke hoke hogaye janain sanghati - Tıpkı ay kuşu ya da yağmur kuşu gibi, arayan sadece ve sadece Tanrı'yı hatırında tutar.

Taise sant surat ke hoke.

O bir ay kuşu olur, bir yağmur kuşu olur, sadece Tanrı'ya özlem duyar. Yüreği tek bir tutkuyla yanar, tek bir arzuyu bilir. Bütün arzuları tek bir arzunun içinde yok olur, tek bir arzunun seline dönüşür.

Taise sant surat ke hoke.

Kalbi biri için atar, biri için soluk alıp verir, biri için yaşar. Bütün yaşamı Tanrı'ya dönüktür: hakikat arayışı, bütün arayışı, evrensel ruh arayışı. Bu kadar, arayan hatırlar ve yaşam ve ölüm çarkını sonsuza dek yok eder.

Hogaye janain sanghati.

Tanrı'ya bu kadar tam bir özlem duyan yaşam ve ölümün ötesine geçer: Aşkınlığı bilir. Esrik flütün sesini işitmeye muktedir olur. O müziği bu

kadar tam olarak duyduğunda, yalnızca Tanrı müzik değildir; o müziği bu kadar tam olarak duyduğunda sen de müziksindir.

T.S. Elliot'ın şu dizesiyle meditasyon yap:

Müzik o kadar derinden duyulur ki

Aslında duyulmaz hiçbir şekilde ama sen müziksindir.

Tanrı müziktir, bir taraftan. Bu müziği duyduğun zaman, sen de müziksin, öbür taraftan. O zaman artık şarkıcı yoktur ve dinleyen artık yoktur; ikisi de tek müziğin içinde yok olmuştur.

Güzel bir hikâye dinledim:

Olay Lucknow'da gerçekleşir; şehre büyük bir müzisyen gelir. Fakat müzisyen biraz tuhaftır; müzisyenler çoğunlukla böyledir. Kral çok ilgilenir, müziğe âşıktır; müzisyenden saraya gelip kendisi için sitarını çalmasını ister.

"Bir şartım var" der müzisyen. "Ben çalarken herkesin mermer bir heykel gibi oturması gerekiyor. Kimse kıpırdamamalı, hayranlık göstermek için bile. Kimse başını sallamamalı; birisi başını sallarsa, başı kesilmeli."

Bu şart kralı şaşırtır. Fakat o da deli bir adamdır. "Tamam. Müzik yapılmalı" der. Böylece şehrin sakinleri bilgilendirilir: "Gelirseniz, dikkat edin, hazırlıklı olun. Kıpırdamak yasak."

Etkilendiğin, gerçekten etkilendiğin harika bir müzik duyduğunda bu olur. Vücudun onunla birlikte atmaya başlar, müzikle birlikte titreşmeye başlarsın, ritim varlığına girer. insanların kafası da çok karışmıştır; hiç böyle bir koşul duymamışlardır. Esasında bir müzisyen insanların etkilendiğini, gözyaşlarının aktığını ve insanların sallandığını, müziğin yüreklerine ulaştığını, onları etkilediğini ve onları duygulandırdığını görmeyi sever.

Binlerce insan onun çalışını duymak istemektedir ama sadece birkaç yüz kişi gelir. Hepsi heykel gibi yoga duruşunda, kıpırdamadan, korku içinde otururlar ve kral seyircilerin arasına kılıçlı birkaç adam yerleştirir. Tuhaf bir görüntüdür. Müzisyen çalar -muhteşem, benzersiz bir müzisyendir- ve bir ya da iki saat sonra birkaç kafa, bir düzine ya da daha fazla, sallanmaya başlar. Kral endişelidir. O bir düzine insan yakalanır; müzisyen durduğunda o bir düzine insan yakalanmıştır. Kral sorar: "Ciddi misin? Onları öldürmemiz şart mı?"

Müzisyen “Hayır. Şimdi bu insanlar için çalmak istiyorum; onlar için şimdi çalmak istiyorum. Diğerleri gitsin, onların kıymeti yok. Bu insanları bulmak istiyordum ve tek yolu buydu. Şartı bu yüzden koydum. Gerçekten duygulanan -ölüm bile anlamsızdı- gerçekten dalan, kendinden geçen, içinde müzik olan insanlar bunlardı” der.

Evet...

Müzik o kadar derinden duyulur ki

Aslında duyulmaz hiçbir şekilde, ama sen müziksindir.

Tanrı sana yaklaşırken, içine girerken, yaşadığın o vecd halinde, ne o müziğin arkasında bir müzisyen vardır ne de sen kalırsın. Sadece müzik kalır. Pisagorcuların “ilahi düzen” dedikleri budur. Pisagor Batı’nın en etkili mistiklerinden biri, Doğu’nun kalbine çok yaklaşanı, yanlışlıkla Batı’da doğmuş gerçek bir Doğu insanıdır. Pisagor olsa Kabir’in neyi kastettiğini anlardı; her şeyin o müzikte kaybolduğunu ve sadece müziğin kaldığını.

ikilik, birliğin içine karıştı. Bilen ve bilinen yok oldu; sadece bilme var. Sevgili ve sevilen yok oldu; sadece sevme var. Unutma, yalnız sevgi var demiyorum “sevme” diyorum, sevginin bir nesne değil bir süreç, dinamik bir süreç, devam eden bir süreç olduğunu hatırlayasın diye. O müzik bizim arayışımızdır.

Kimdir tüm yaşamımızı sevmekle geçirdiğimiz?

Kimi arıyorsun? Bu soruyu sor. Sessizlik anlarında, meditas-yon anlarında, bu sorunun bir ok gibi kalbine girmesine izin ver.

Kimdir tüm yaşamımızı sevmekle geçirdiğimiz?

Bir kadına âşık olduğunda, gerçekten bir kadına mı âşık oldun, yoksa kadın sadece daha yüksek, daha büyük, daha muhteşem bir şeye bir pencere mi oldu? Bir dosta âşık oldun: Öteki dünyanın anlık bir görüntüsünü görmüş olmalısın. Ne zaman âşık olsan, Tanrı’ya âşık olursun. Açıkça böyle değildir; bir erkeğe ya da bir kadına âşık olursun ama bunlar penceredir. Bu nedenle sevgi bu kadar hayal kırıklığı yaratır.

Pencereden güneşin doğduğunu görmek ve çerçeveye âşık olmak gibidir. Şimdi er ya da geç umutsuzluğa düşeceksin, çünkü pencerenin çerçevesi doğan güneş değildir. O güzellik pencereye ait değildir, pencere sadece güzelliğe yaklaşmana olanak verir. Çerçeveye sarılırsın ve daha sonra bu

sana kandırılmış ve ihanete uğramışsın gibi gelir. Bütün sevgililer bunu hisseder.

Koca eşinin kendisini kandırdığını düşünür, kadın kocasının kendisini kandırdığını düşünür. Kimse kimseyi kandırmadı; bir yanlış anlama oldu. Pencere onlara öteki dünyanın anlık bir görüntüsünü vermiş -gökyüzü ve uçan bir kuş, güneş ve ay ve yıldızlar ve pencereden içeri giren esinti- bir boyut açmıştı.

Fakat pencere o boyut değildir. Sen pencereyi süslemeye başladın; bir evlendirme dairesine gittin ve pencereyle evlendin. Şimdi hayal kırıklığı yaşayacaksın. Eninde sonunda pencereni omuzlarında bir çarmıh gibi her yere taşıyorsun ve tükendin. “Ne için? Nasıl kandırıldım?” diye düşünürsün.

Sevdiğinin daima Tanrı olduğunu hatırlayabilirsen... daima Tanrı’dır; sevginin esas hedefi Tanrı’dır. Evet, bazen bir kadının gözlerinde, bir adamın yüzünde görünür; bu sadece bir yansımadır, bu sadece bir yankıdır. Pencereye minnettarlık duy, yankıya şükran duy; öteki dünyadan bir şey yansıtan aynaya müteşekkir ol. Fakat öteki dünyayı aramak için içine gir.

Sevgi doğru şekilde büyürse, ibadete dönüşecektir. Kadın senin tapınağın olacak, erkek senin tapınağın olacak. Kadına şükran duyacaksın ama Tanrı’nın kadının gözlerinden sana baktığını bileceksin. Ve o Tanrı’yı arayacaksın.

Bu benim gözlemimdir: Neye âşık olursan ol, bazen para gibi çirkin şeylere bile, aradığın Tanrı’dır. Para bir sınırsızlık duygusu verdiği için. paran olmadığı zaman çok sınırlı hissedersin; bir şeyi satın almak istersin ama yapamazsın. Paran sana belli bir özgürlük verir; sadece bu kadar özgürlük ama özgürlüğün her taraftan engellenir. insanlar bu yüzden paraya âşık olurlar. Aslında özgürlük arıyorlar ve özgürlük Tanrı’dadır. Bir genişleme deneyimi arıyorlar; para yardımıyla ruhsal bir deneyim arıyorlar. Bu iş parayla mümkün değildir. Yanlış anladılar, yanlış yorumladılar.

Evet, para belli bir özgürlük verir; daha çok satın alabilir, daha çok alışveriş yapabilir, daha başka pek çok şey yapabilirsin. Ama sen daha fazla değilsindir. Daha fazlasına sahipsindir ama sen daha fazla değilsindir, çünkü daha fazlasına sahipsin-dir. Aslında ne kadar çok sahip olursan, içsel yoksulluğunu o kadar çok hissedersin; sahip olduklarınla karşılaştırıldığında öncesine göre daha da yoksul durursun. Öyleyse son derece çelişkili bir şey olur: Dünyanın en zengin insanı dünyanın en fakir insanı olduğunu hisseder.

Artık sahip olabileceği her şeyi elde ettiğini bilir ama hâlâ küçüktür; büyümemiştir.

İnsanlar politik güç gibi çirkin şeylerin peşinde koşarlar; o da bir olanak, güç duygusu verir. Bir ülkenin başkanı olduğunda elbette daha güçlüsündür; insanları yok edebildiğinde ya da kurtarabildiğinde daha güçlü hissedersin. Politik güç sadece bir şeylerin yerine geçer ve fazla bir şey ifade etmez; kendini kandırmaktır.

İnsan zihnine derinlemesine bakmış olanların gözlemi, neye sevdalanırsan sevdalan gerçekte aradığının Tanrı olduğudur. Yanlış bir yolda, yanlış bir yönde aramak ama yine de Tanrı'yı aramak.

Kimdir tüm yaşamımızı sevmekle geçirdiğimiz? Bir aşk salıncağı
kurmanın zamanıdır!

Kabir şöyle der: Yettik artık. Parada aradın, güçte aradın, erkek ve kadınlarda aradın, başka pek çok yolda aradın. Artık zamanı.

Bir aşk salıncağı kurmanın zamanıdır!

Aşkın asıl doğrultusunda ilerlemenin zamanı, gerçek sevgiliyi aramanın zamanı.

Bağla bedeni ve bağla zihni ki sallansınlar kollarının arasında
sevdiğin Sır Olan'ın. Bulutlardan dökülen suyu getir gözlerine. Ve
kendini tamamen ört gölgesiyle gecenin.

Aslının kendine has bir güzelliği vardır: Nainan badar jhar lao - Bırak gözlerin yağmurların döküldüğü bulutlara dönüşsün. Bırak gözyaşları gözlerinden Tanrı'ya derin bir özlem içinde dökülsün. Sevdiğini kaçırdığını hisset; bunun için ağla, bunun için gözyaşı dök, bırak gözyaşların duan olsun. Gözyaşlarıyla meydana gelen duayla karşılaştırıldığında diğer bütün dualar yetersizdir. Bütün kelimeler yetersizdir.

Nainan badar jhar lao.

Şimdi bırak gözlerin bulut olsun: Gözyaşları dök. Kelimeler boşunadır; dua için boyun eğdiğinde ağlamak daha iyi, gözyaşı dökmek daha iyidir. Çocukluğunda öğretilmiş duaları tekralamak anlamsızdır. O kelimelerin artık hiçbir anlamı yok; onları mekanik bir şekilde tekrarlayabilirsin, son derece yüzeyseldirler. Bırak yüreğin ağlasın.

Bulutlardan dökülen suyu getir gözlerine. Ve kendini tamamen ört gölgesiyle gecenin.

Şimdi, burada İngilizce çevirisinde bütün anlamı kaçmış.

Shyam ghata ur chi re.

Metaforu anlamak zorunda kalacaksın. Doğu'da, Krişna ve Rama'nın resimleri mavi renkte boyanır. Dünyada mavi bir ırk yoktur. Beyaz vardır, siyah vardır, sarı vardır, kırmızı vardır ama dünyada mavi ırk yoktur; hiç kimse mavi değildir. Fakat Doğu'da Krişna ve Rama bir nedenle mavi renkte boyanır. Bu bir metafordur. Gerçek değildir, olgu değildir, bir efsanedir ama anlamı çok büyüktür.

Görmüş olmalısın: Nehir sığken beyazdır; nehir derinleştiğinde mavi olur. Derinlik nehre mavi renkliliği verir. Bu nedenle mavi renk derinliğin sembolü olmuştur. Gökyüzü mavi görünür. Bilimciye sorarsan, gökyüzünde renk olmadığını söyleyecektir, gökyüzü basitçe renksizdir. Uçsuz bucaksızlık yüzünden mavi görünür; bu sınırsızlık ona mavi görüntüsünü verir. Mavi renkli değildir, mavi bir görüntüdür. Bu nedenle mavi sonsuzluğun rengidir.

Hindistan gibi sıcak bir ülkede, ilk bulutlar geldiğinde bütün ülke bayram eder. Susamış toprak ilk bulutların gelmesini arzular ve dua eder. İlk bulutlar mavi bulutlardır, yağmur yüklüdür. Bu nedenle Krişna'nın adı mavi bulutlarla ilişki-lendirilmiştir. Krişna'nın isimlerinden biri Shyam'dır; mavi demektir: yağmur yüklü bulut gibi mavi. Yağmur yağdığında, yürek tamamlanır.

Shyam ghata ur chi re.

Kabir şöyle der: Bırak gözlerin bulut olsun, bırak gözlerin dua gözyaşlarından başka bir şey olmasın ve Krişna'nın mavi bulutuyla kendini tamamen ört. Çeviri bunu atlamış:

Ve kendini tamamen ört gölgesiyle gecenin.

Geceyle hiç ilgisi yok, gecenin gölgesiyle hiç ilgisi yok. Tanrı'nın sınırsızlığıyla, Tanrı'nın maviliğiyle hiçbir ilgisi yok. Gece metaforunu doğru anlarsan, çeviri ancak bu şekilde dikkate alınabilir.

Geceyle de ilgili belirtilmesi gereken birkaç şey var. Bir tanesi, gecenin karanlığı sınırsız, sonsuzdur. Işık daima sonlu, sınırlıdır; karanlık daima sınırsız, nihayetsizdir. Işık bir tür gerilim yaratır, bu yüzden gündüz uykuya dalmak zordur. Gece kolayca dinlenebilir, kolayca gevşeyebilirsin; karanlık rahatlatıcı, sakin ve sessizdir. Karanlık ana rahmi gibidir, içinde kendini

kaybedebilirsin; bu şekilde Tanrı huzur veren karanlık bir gecedir. Tanrı'nın sonsuz karanlığında rahatla.

"Tanrı'nın karanlığı" Batılı kulaklara biraz tuhaf gelecektir, çünkü İncil'de Tanrı daima ışıkla simgelenir. Doğu'da biz Tanrı'yı olası her şekilde simgeledik: ışıkla, evet, karanlıkla da. Işık Tanrı'da var olan birkaç özelliğe sahiptir ve karanlık da Tanrı'da var olan birkaç özelliğe sahiptir, çünkü Tanrı hem gün hem gece, hem yaz hem kış, hem yaşam hem de ölümdür. Bütün kutupsallıkların niteliklerine sahip olmak zorundadır; Tanrı zıt kutupların birliğidir.

Bulutlardan dökülen suyu getir gözlerine.
Ve kendini tamamen ört gölgesiyle gecenin.
Yüzünü yaklaştır O'nun kulağına,
ve sonra sadece derinden ne olmasını istediğini anlat.

Yine çeviri yetersiz; sadece yetersiz değil aynı zamanda anlamı, hayati önem taşıyan anlamı da kaçırmış. Aslı şöyle: Avat avat shrut ki rah par - yavaş yavaş kendini O'nu dinlemeye ver. Çeviri tam tersine gitmiş.

Bu uyarlamalar Robert Bly'a ait; kendisi Hintçe bilmez. Muhteşem şiirsel bir içgörüye sahip; bu nedenle onun çevirilerini seçtim. Hintçe bilen insanlar ya da Hintliler tarafından yapılmış pek çok tercüme mevcut ama onlarda şiirsel içgörü yok. Çeviriler doğru ama şiirsel değil. Harfi harfine tercüme edilmişler ama Kabir büyük bir şairdir ve onun şiirlerini kelimesi kelimesine tercüme etmek doğru değildir. O zaman sadece bedendir; ruh eksiktir.

Robert Bly bir şair, şiirsel içgörüye sahip ama Hintçe bilmiyor. Bu yüzden bazen anlamı kaçırmış, bazen de tam tersini yapmış. Şu dizede olduğu gibi:

Yüzünü yaklaştır O'nun kulağına...

Aslı şöyle: Avat avat shrut ki rah par. Kulağını yaklaştır O'nun yüzüne; bu daha doğru olur. Yavaş yavaş kendini dinlemeye ver.

Shrut sadece duymak değildir, dinlemek anlamına da gelir ve aralarında bir fark vardır. Bazen duyar ama dinlemezsin: Bazen duyarsın, çünkü kulakların açıktır ve onları kapatmanın yolu yoktur. Bir insan gözlerini kapatabilir ama kulaklarını kapatamaz; kulaklar öylece açıktır, böyle duyarsın. Fakat ancak nadiren dinlersin.

İşitme eyleminde orada, tamamen orada olduğunda, dinleme o zaman gelir. Bir insan dikkatle, sevgiyle, ilgiyle dinlediğinde, içte devam eden bir

münakaşa olmadığında, zihin başka bir yerlerde dolaşmadığında, artık zihinde kıpırdanan düşünceler olmadığında, o zaman işitme dinlemeye dönüşür. Buna shrut denir: doğru dinleme.

Kabir şöyle diyor: Yavaş yavaş kendini O'nu dinlemeye ver. Doğru dua Tanrı'ya bir şey söylemek değildir; O'na söyleyecek neyimiz var? O'na ne söyleyebiliriz? Doğru dua ilk önce kendini O'nu dinlemeye, O'nun sana söyleyeceklerine hazırlamaktır. Alıcı, açık, kavrayıcı ol. Yavaş yavaş kendini O'nu dinlemeye ver.

Bu kadar sessiz, O'nun söyleyeceği herhangi bir şeyi duyabilecek kadar tam bir sessizlik içinde olduğunda, dinle: Vecd halindeki flütün sesi duyulur. O flüt her zaman çalınıyordu; varoluş O'nun müziğiyle doludur. Ağaçların arasında esen rüzgâr O'nun müziği, bu kuşlar O'nun müziğidir. Varoluşun içindeki bütün sesler O'nun müziğidir. Fakat henüz hiç dinleyemedin. Duydun ama dinlemedin.

Kabir şöyle der: Önce kulak ol, sessiz bir dinleme ol; ancak o zaman O'na bir şey söyleyebileceksin.

İnsanlar dualarına O'na bir şey söyleyerek başlar; dualar bu şekilde bozulur. Önce dinle; o zaman O'na söyleyecek bir şeyin olabilir. O zaman ne söyleyebilirsin? Bir teşekkür, bir şükran, bir minnettarlık.

Bu nedenle gerçek dua iki bölümden oluşur: birincisi sessiz olmak, Tanrı'nın müziğini dinlemek; ikincisi bir minnettarlık. Gerçek dua hiçbir şey talep etmez, hiçbir şey istemez, isteyemez, hiçbir şey arzu etmez. Gerçek dua arzusuz bir sessizliktir. O müzik duyulduktan sonra, söylenecek ne kalır? Bir minnettarlığın, bir memnuniyetin ifade edilmesi gerekir.

Kendini yavaş yavaş sessiz bir dinleme haline getir; o zaman O'na bir şey söyleyebileceksin.

Kabir der ki; “Dinle beni, kardeşim, getir yüzünü, biçimini, ve kokusunu içindeki Kutsal Olan'ın.”

O kadar alıcı ol ki bir rahim ol, dişil ol. Sevginin yolu, dişilin yoludur. Erkek ya da kadın bu yolu kim izlerse, dişil olmak zorundadır. Sevgi yolu kavgacı değildir, sevgi yolu hararetli araştırma ve arayış değildir; sevginin yolu edilgen alıcılıktır. Kişi bir kadının sevgiliyi beklemesi gibi bekler. Kişi Tanrı'dan gebe kalmaya hazır bir rahimdir.

Bu rahim metaforunu unutma. Sevgi yolunda rahim olmak zorundasın: tamamen sessiz ve edilgen, hiçbir şey yapmadan, sadece olarak.Bakan kişi

bakmıyordur. Bakma eyleminde hiç kimse yoktur.

Dinlemede olduğu gibi bakmak bir boşluk halidir. Tam olarak dinlerken biz hiçliğiz; tam olarak bakarken biz hiçliğiz. Bu bir yapma değil olma meselesidir. “Yapmanın yolu, olmaktır” der Lao Tzu. Yapmanın yolu, olmaktır: Sevgi yolunda başka bir şey gerekmez. Sadece ol; sakin ve kendinde, sadece ol. Bekle. Bırak gözlerin yaşlarla dolsun, bırak kalbin tutkuyla dolsun, ama bekle. Alevler içinde yan, ama bekle. Bir yere gitmeye gerek yok, yapılması gereken hiçbir şey yok; sadece olmak. Yapmanın yolu, olmaktır.

Fakat bu insanları korkutur; boşluk insanları korkutur.

Paskal’ın itiraf ettiğini duydum: “ Bu sınırsız boşlukların sonsuz sessizliği beni dehşete düşürüyor.”

Bu yüzden insanlar bu kadar gereksiz şeyle doludur. Saçmalığa tutunmaya devam ederler. “Bu sınırsız boşlukların sonsuz sessizliği beni dehşete düşürüyor.” Dışarda bu sınırsız, tamamen sessiz boşluklar vardır. Senin içinde sınırsız, tamamen sessiz boşluklar vardır. Sen bu iki sessizlik arasında gürültü yaratmaya devam edersin. Gürültü seni Tanrı’dan ayrı tutar.

Bırak o gürültü kaybolsun ve bu iki sessizlik bir olsun. O oluşta, bir sevgiliyle buluşmadır. Bilenler korkmaz, bir parça tatmış olanlar korkmaz.

Leonardo Da Vinci şöyle demiş: “İçimizde bulunan en muhteşem şeyler arasında, en muhteşemi hiçlik olmaktır... “

Buda aynı şeyi tekrar tekrar söylemiş: “Hiç olmak, her şey olmaktır. Tamamen boş olmak, tamamen dolu olmaktır.”

Büyük bir Zen sanatçısı olan Hokusai, uzun bir yaşamın sonunda sevinçle haykırır; “Nihayet nasıl çizeceğimi bilmiyorum!” Bu nasıl çizileceğini bilmektir; bu masumiyet noktasından, bir bilmeme halinden karşılık vermektir.

İnsan nasıl yaşanacağını bilmediği zaman yaşamaya başlar; mavi enginlikteki ayı balığının yüzmeyi bilmemesi gibi; ve nasıl uçacağından habersiz beyaz martı uğraşmaz ne de dert eder hangi sebepten ve nereye ve hangi sona doğru yaşadığını, uçtuğunu ve öldüğünü.

Sevgi yolunda bilgiye değil bir masumiyet haline gerek duyulur. Yapmaya gerek yoktur, uygulamaya gerek yoktur; bir sevme hali gerekir. Yaşlarla dolu gözler ve duayla dolu yürek: kelimesiz dua, sessiz dua.

“İnsanların olmak için kendini zorladığı ve çabaladığı her şey en iyi koşullarda kırmızı gülleri kırmızıya boyamak kadar gereksizdir. En kötü koşullarda doğaya aykırıdır. Ruhsal olmaya çabalamak, bu her ne demekse, bir yılana bacak takmaktır.” Buna hiç ihtiyaç yoktur, gereksizdir. Bir yılana bacak takmaya çalışma. Çok merhametli davrandığını zannedebilirsin ama yılanı yok edecek, yılanı öldüreceksin. Yılanın bacağa ihtiyacı yoktur.

İnsan çabalayarak doğal olamaz, çünkü çabalamak doğal değildir. Sevgi yolunda hiçbir şey için çaba, çalışma, uygulama yoktur. Yoga duruşu, dini tören yok; sadece bütün bilgi yükünden, ödünç alınmış bütün dini törenlerden kurtulmuş masum bir yürek. Bunu görmek çabalamaktan vazgeçmektir. “Olduğumuzdan başka olmaya duyulan her arzudan kurtulduğumuzda, zaten olduğumuzdan başkayızdır. Dinlerin sonra ulaştığı her şey zaten bağışlanmıştır; yeter ki biz bunu görecek fazilete sahip olalım.”

Evet, zaten bağışlanmıştır. Sadece bir şey gerekir, bunu görme fazileti. Sevgi yolunda kişi sadece rahatlar ve faziletli olur. Çabasızlığın sonucunda büyük bir ağırbaşlılık ortaya çıkar; büyük bir dinginlik bhakta’yı, dindar kişiyi, sevgiliyi kuşatır. Sevgili tamamen güzelleşir; öteki dünyadan bir şey onun içine ve onun içinden süzülmeye başlar.

“Dinlerin sonra ulaştığı her şey zaten bağışlanmıştır; yeter ki biz bunu görecek fazilete sahip olalım.” Yapılacak hiçbir şey ve bunu yapacak hiç kimse olmadığını görmekten başka yapılacak hiçbir şey yoktur. Evet, unutma, yapma eylemi yapan olduğun yanılmasamasını yaratır. Yapma durdurulduğunda, yapan kendiliğinden ortadan kaybolur. Yapma ve yapan olmadığında vardın, yuvaya ulaştın demektir.

Bunu görmek, boşluktur. Dinlerin benliği öldürmek için yaptığı her şey, durması için bir yankıya bağırmak gibidir. Egonun öldürülmesine gerek yoktur; sen yapmayı durdurduğunda o kendiliğinden yok olur. Sevgide ego erir ve yok olur. Egoyu öldürmeye çalışmak aptalcadır; öldürmeye çalıştıkça, onunla daha fazla karşılaşırsın. Bir yankıya durması için bağırmak gibidir; ne kadar çok bağırırsan o kadar çok yankı yapacaktır. Bir kısırdöngü içinde olacaksın.

Sevgi yolu çabalama, yapma, uygulama, disiplin, yöntem bilmez. Gözyaşını bilir, tutkuyu bilir, sessiz bir bekleyişi bilir. Tanrı sana gelir, senin O’na gitmen gerekmez. O daima sana gelmektedir. Kapını çalar durur ama sen dinlemezsin, kendi iç gürültünle dolusundur. O her yerdedir ama sen görmezsin; inançların yüzünden körsün.

Bırak bu inançlar gitsin ve bu gürültü yok olsun; o zaman Tanrı seni bulacaktır. Tanrı seni bulduğunda, bu büyük bir kutlamadır.

Bilirim sesini vecd halindeki flütün,
ama kimin flütü olduğunu bilmem.
Bir lamba yanar, ne fitili vardır ne de yağı.
Bir su bitkisi çiçek açar, bağlı değildir dibine.
Bir çiçek açtığında, düzinelercesi açar genellikle.
Ay kuşunun aklında hiçbir şey yoktur
ayla ilgili düşüncelerden başka,
ve bir sonraki yağmurun ne zaman geleceğidir
yağmur kuşunun bütün düşündüğü.

Kimdir tüm yaşamımızı sevmekle geçirdiğimiz?

Bir aşk salıncağı kurmanın zamanıdır!

Bağla bedeni ve bağla zihni ki sallansınlar

kollarının arasında sevdiğin Sır Olan'ın.

Bulutlardan dökülen suyu getir gözlerine.

Ve kendini tamamen ört gölgesiyle gecenin.

Yüzünü yaklaştır O'nun kulağına,

ve sonra sadece derinden ne olmasını istediğini anlat.

Kabir der ki; "Dinle beni, kardeşim, getir yüzünü, biçimini,

ve kokusunu içindeki Kutsal Olan'ın."

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 8-KEYİFLİ BÎR ORTAM

Birinci soru:

Osho,

Zihnin nasıl tamamen şartlandırıldığını daha derinlemesine anladıkça, üstat-mürit ilişkisi bile bana bu koşullanmanın bir ifadesi gibi görünüyor. İnsanın tümüyle özgürleşmesi için, tanrı veya üstat kalıbının ötesinde, yaşamın kendi mucize ve gizemi içinde sevgi yoluyla sıçrayarak bu geleneksel inancı da aşması gerekmez mi?

Yüreğim bir üstadın yardımıyla bir teslimiyet sıçraması yaparsa, bu kendi dışımda bir otorite yaratma eyleminin kendisi gizli bir bağımlılık kalıbı haline gelmez mi? Sadece hakikat için kendi zihin-kalp arayışımı tanımladım. Bu konuyu daha derinlemesine ele alır mısın lütfen?

Üstat, insan değildir; üstat bir görüntüdür. Bir görüntüyle nasıl bir ilişki kurabilirsin? Ya onu görür ve onun içinde yok olursun ya da görmezsin. Fakat herhangi bir ilişki mümkün değildir. Üstatla müridi arasında bir ilişki

asla olmamıştır; ilişki kelimesi burada konu dışıdır. Üçüncü şahsa böyle görünebilir ama üçüncü şahıs olaylara vâkıf değildir. Üçüncü şahsa güvenilemez, çünkü o üçüncü şahıstır. Olayları içerde gerçekten oldukları haliyle bilmez.

Bir mürit üstatla herhangi bir ilişkiden haberdar değildir; mürit üstatla tamamen birdir. Bir üstat müritle nasıl bir ilişkiden haberdar olabilir? Olamaz, yok olmuştur; bu yüzden üstattır. Bir üstat, insan değil bir görüntüdür. Bir görüntüyle ilişki kuramazsın. Görüntüyü tanıdığın anda yok olursun. Birleşirsin, erirsin, kaybolursun.

Üstat bir kapıdır; üstat bilinmeyenin bir işaretidir; üstat çağıran bir ışıktır ama bir insan hiç değildir. Açık bir kapı, boşluktan çağıran bir ses, bir kışkırtma, ilahi olana ayartma, bir davettir ama bir insan hiç değildir.

Bu nedenle anlaşılması gereken birinci şey şudur: Üstat-mürit “ilişkisi” yanlış bir ifadedir. Dışardan gerçekten böyle görünür, çünkü sen elbette üstadı ve müridi görürsün. İkisi haliyle beraberdir, bu yüzden ilişki içinde olmaları gerekir. Fakat bu bir birliktelik değildir. Bu bir birleşme değil, tekliktir; içsel varoluşlarında artık iki değildirler.

İkinci şey: Üstada teslim olman gerekmez. Böyle yaparsan, bu bir koşullanma olacaktır ve bütün anlamı kaçıracaksın. Teslimiyet kendiliğinden olur; kendini teslim olurken bulursun. Dünya üzerinde ilahi olanın bir görüntüsünü, bilinmeyenin beden içinde bir görüntüsünü bulduğun anda -üstadın gözlerinin içine baktığında ve açık kapıyı gördüğünde- teslimiyet kendiliğinden olur. Bunu sen yapmazsın; eğer sen yaparsan, kaçırmışsındır. Yapılan bir teslimiyet, aslında teslimiyet değildir. O zaman zihnin bir işidir; o zaman zihin senin yapma eyleminle şartlanmıştır.

Yapan kimdir? Yapan zihindir. İster yap ister yapma, her iki şekilde de yapan olarak kalırsın. Bir insan teslim olur, teslim olmaya çalışır, teslim olmak için çaba gösterir; diğeri kendini tutar, teslimiyetten kaçınır. Her ikisi de anlamı kaçırıyor.

Teslimiyet kendiliğinden oluşan bir durumdur. Mürit sadece eridiğini, yok olduğunu keşfeder. Sınırları bulanıklaşır, dumanlanır, bir nebula (bulutsu) olur. Büyük cesaret gerekir. Teslimiyet yapılamaz ama cesaretin yoksa ondan kaçabilir, onu engelleyebilir, meydana gelmesine izin vermeyebilirsin. Bu nedenle müridin yaptığı bir şey değildir. Mürit yapmış olsaydı, o zaman bir ilişki vardır. Ve bütün ilişkiler koşullanmadır.

Bir üstadın otorite olmadığını da unutma. Üstat otoriter bir yaklaşıma sahip değildir. Üstat yardım eder; büyüme için bir fırsat, bir olanaktır, bir otorite değildir. Sadece işaret eder. Bir buda sadece yolu gösterir. Ve o yol üstat sabit bir sisteme sahip olduğunu için de gösterilmez; yol bir sisteme göre gösterilmez, yol sana göre gösterilir.

Bunu daima hatırında tut; bireyler benzersiz olduğu için bir özgürleşme sistemi bir defaya mahsus tek bir birey için çalışabilir. Her birey bir benzersizliktir; bu nedenle birey olarak adlandırılır. Ona benzeyen hiç kimse olmamıştır ve bir daha da asla olmayacaktır. Dolayısıyla gerçekte hiçbir sistem ona uygun değildir.

Bu durumda, sana sistemler sunmuyorsa, bir üstat ne yapar? Sadece her kime dönüşebileceksen, her neye dönüşebileceksen ona dönüşmene yardım eder. Gül yetiştirmeye çalışmaz. Sen bir kadife çiçeğiysen, kadife çiçeği olmana yardım eder; sen bir gülsen, gül olmana yardım eder; sen bir nilüfersen, nilüfer olmana yardım eder. Önyargısı yoktur, sistemi yoktur; üstat sadece senin içine bakar. Üstat bir bahçıvandır, senin tohumunun toprağa düşmesine yardım eder. Sana güven verir: “Korkma.” Üstat bir güvence hareketidir.

Doğal olarak korkuyorsun, her tohum korkar, çünkü toprağa karıştığında orada bir ağacın yükseleceğinin ve ağacın çiçek açacağının garantisi var mıdır? Bir tohum bunu asla görmeyecektir; tohum yok olacaktır. Sen kaybolmuş olacaksın; sen Budalığını asla göremeyeceksin. Asla şöyle söyleyemeyeceksin: “Evet, aradığım şey budur.” Çünkü bunu arayan kişi, o şey meydana gelmeden önce yok olmak zorundadır. Bu yüzden bilinmeyene girersin.

Üstat olsa olsa bir fırsattır. Üstadı gördüğünde, üstatla duygu paylaşımına girdiğinde, üstadı sevdiğinde, güven duyarsın:

Bilinmeyene sıçrayabilirsin. Üstat bir otorite değildir, sana emirler vermez, sadece ayı işaret eder. Parmak önemsizdir. Parmağa takılıyorsan, bu senin problemindir; o zaman bağımlılığa ihtiyacın var demektir.

Otorite bağımlı olma ihtiyacıyla yaratılır. Üstat otoriter değildir ama mürit otorite arayışında olabilir; o zaman bir otorite yaratacaktır. Burada yaratacaktır, orada yaratacaktır, bir yerde bir yolunu bulacaktır. Baba, anne, eş, koca -otoriteni her yerde yaratabilirsin- bir kitapta... Otoriteyi reddedip duran bir insandan bile bir otorite yaratabilirsin.

Örneğin J. Krishnamurti. Bağımlı olmak isteyenler, J. Krishnamurti'ye de bağımlıdır. O "Ben bir otorite değilim ve bir otoriteye ihtiyaç yoktur, bir üstada gerek yoktur" diyebilir; ama yine de takipçileri vardır, hem de son derece inatçı takipçiler. Bu senin ihtiyacındır; sen bu ihtiyacını burada ya da başka bir yerde karşılayacaksın. Fakat bir üstat otorite değildir. Üstat seni herhangi bir yapıya zorlamaz, sana herhangi bir disiplin vermez, sana sadece yolu görmek için göz verir. Sana bir açıklık verir; belli talimatlar değil, sadece açıklık. Sertçe kafana vurur, seni uyandırır.

Olay bir evde, gecenin bir yarısı alevler içinde kalan bir evde geçer. Bütün ev alevler içindedir ve evin efendisi derin uykudadır, sarhoştur. Efendi hariç herkes kaçar. Sonra komşular çok sarhoş olduğu için dışarı çıkamayacağını fark ederler; geceleri hep sarhoştur. Böylece birkaç kişi içeri koşar -bu tehlikelidir- ve onu dışarı sürüklemeye başlarlar. Fakat sarhoştur, uykudadır, ağırdır ve onu pencereden çıkarmak zordur. Onu dışarı çıkarmanın tek yolu da budur, kapı yanmaktadır. Bir pencereyi denerler, öbür pencereyi denerler ve iş giderek daha da zorlaşır.

O zaman bilge bir ihtiyar "Kafasına sertçe vurun! Onu uyandırın. O zaman dışarı çıkmanın yolunu bulacaktır, o zaman endişelenmemize gerek kalmaz" der. Kafasına sertçe vururlar ve gözlerini açar; hepsi pencereden atlarlar ve o da pencereden atlar.

Üstat sadece seni uyandırmak için sertçe vurur. O zaman farkındalığın her şeyi yapacaktır. Üstat basitçe uykundan, uyurgezerliğinden uyanmana yardım eder. Bir otorite değildir; "Sağdan git, sonra sola dön ve sonra..." demez. Bir üstat asla belli ayrıntılar vermez. Yapamaz, işlerin doğası gereği, çünkü bu tip bir mürit daha önce orada bulunmamıştır; onun nasıl bir çiçek yetiştireceğini, yazgısının ne olduğunu kimse bilmez.

Birisinin sana belli talimatlar verdiğini görüyorsan, o kişiden sakın. O zaman o insan üstat değildir. O zaman ondan kaç, seni mahvedecektir; belli bir imgeye sahiptir, o imgeyi sende yaratacaktır. Seni umursamaz, seni sevmez, merhametsizdir. Yerleştirmek istediği belli bir fikre sahiptir: Sen sadece bir kurbansın; sen sadece onun fikrinin, idealinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini görmesini sağlayacak bir fırsatsın. Sen sadece bir tuvalsin, o da senin üstüne resmini yapmak istiyor; sen sadece bir taş bloğusun, o da kafasında taşıdığı bir heykeli yontmak istiyor. O zaman o bir üstat değildir.

Üstat sadece seni dinler, seni izler, seni gözlemler, seni sever, sana nüfuz eder, seni sarmalar. Yavaş yavaş kendin olmana yardım etmeye başlar. Üstat bir otorite değildir. Aslında üstat otorite olamaz, çünkü sana cevaplar vermez. Basitçe senin kendi sorunu anlamana yardım eder. Sorunu derinleştirir, soruna derinlik kazandırır.

Gerçek cevap, soruya değil soruyu sorana son verir. Gerçek bir üstat senin sorularına son vermez, sana bir son verir. Seni öldürür. Yazgılı olduğun şey olabilesin diye seni öldürür.

Şimdi soruyu tekrar dinle. Soruyu soran buraya yeni gelmiş olmalı. “Zihnin nasıl tamamen şartlandırıldığını daha derinlemesine anladıkça.”

Bu daha içten ve derinden anlayan kimdir? Aynı zihin değil midir? Köpek kendi kuyruğunu yakalamaya çalışıyor! Bunun neresi derin? Derinlemesine anlamış olsaydın, bu soruyu sormaman gerekirdi. Koşullandırılmış zihinden ayrı olduğunu gördüysen, o zaman sorgulama yoktur.

Hayır, bu senin anlayışın değil, bu bilgidir. Bunu J. Krish-namurti ve diğerleri gibi insanlardan devşirmiş olmalısın. Bu senin anlayışın değil, aksi takdirde sorun çözülmüştür. Eğer senin anlayışın buysa -bir üstadın bir otorite yaratacağı, müritle üstadın tekrar yeni bir koşullanma şekli olacağı-, o zaman neden bana soruyorsun? Çünkü bu bir otorite yaratacaktır.

Şöyle diyorsun: “Bu konuyu daha derinlemesine ele alır mısın lütfen?”

Neden daha derinlemesine ele almamı istiyorsun? Ben bunu daha derinlemesine ele alırsam, bu seni koşullandırmak olacaktır. Sen dışardan gelen bütün cevapların şartlanma olduğunu anladıysan, benim cevabımın senin için nasıl bir önemi olabilir? Bu da dışardan bir cevap olacak. Böyle bir soru sormamalısın.

Fakat soru ortaya çıktı. Ve soruya senin o sorunun içinde söylediğinden daha fazla güvenim var. Soru bu konuda düşündüğünü, bu konuda okuduğunu gösteriyor, ama bu senin kendi meditatif anlayışın değil.

Sen şöyle diyorsun: “Daha derinlemesine anladıkça.”

Anlayış bilgiden tamamen farklı bir olgudur. Anlayış varlığını dönüştürür; anlayış olduğunda soru biter. Unutma, anlayış asla yaklaşık değildir. “Daha derinlemesine anladıkça”

diyemezsin; anlayış derinliktir, daha kelimesini kullanamazsın. Bilgi, sığlıktır; anlayış derinliktir. “Derin bir anlayış” demek, aynı şeyi tekrarlamaktır; bu gereksiz tekrardır, çünkü “derinlik” ve “anlayış” aynı anlamı taşır.

Görürsün ya da görmezsin, ikisinin arasında dereceler yoktur. İki anlayış arasında nicelik bakımından fark yoktur. Bilgi ve anlayış; evet, bir fark, büyük bir fark vardır; aynı düzlemde var olmazlar. Bilgi aşağı yukarı olabilir, çünkü bilgi niceliktir; daha fazla bilgiye sahip olabilirsin, daha az bilgiye sahip olabilirsin. Toplayabilirsin, toplamaya devam edebilirsin, daha fazla öğrenebilirsin; daha fazlasına sahip olacaksın.

Fakat anlayış, basitçe anlayıştır. Katışıksız anlayıştır, içinde dereceler yoktur. Anladığın anda, sadece anlarsın ve konu kapanır. Fakat biz bilgimize anlayış demeye devam ederiz.

“Zihnin nasıl tamamen şartlandırıldığını daha derinlemesine anladıkça...”

Bu yine zihindir, çünkü bütün bilgi zihin yoluyla toplanır. Anlayış, zihinsizlikten doğar. Bilgi zihinde birikir; akıllı olmaya çalışan zihindir. Bu zihin seni gayet güzel kandırabilir.

Şimdi, yıllardır J. Krishnamurti’yi dinleyen insanlar var -otuz-kırk yıldır onu dinleyen insanlar biliyorum- ve o da aynı şeyi tekrarlamaya devam ediyor; tek bir konusu var. Kendisi çok ama çok istikrarlı bir insan; asla çelişki yaşamaz, son derece mantıklıdır. Tek bir yönde ilerler: tek yönlü bir zihin. Şimdi bu insanlar kırk yıldır onu dinleyerek ne yapıyor? Bilgi topluyorlar. Unutmaya başladıklarında yine onu dinlemeye gidiyorlar; o da onlara yeniden hatırlatıyor. Anı derinleşiyor, anlayış değil.

Kırk yıllık dinlemeden sonra, aynı durumdalar. Hiçbir şey değişmez, varlıkları bundan etkilenmez. Fakat çok ama çok bencil olurlar; teslimiyete ermektense, çok ama çok bencil olurlar. “Egoist” ve “bencil” kelimeleri arasındaki farkı hatırla: Egoist, egoya inanan, bencil ise inancına sadık bir şekilde bunu uygulayandır.

J. Krishnamurti’yi dinleyen insanlar son derece bencil olurlar. Aslında onların Krishnamurti’yi dinlemekten aldıkları zevk, egodan kaynaklanır. Mutlak özgürlüğe sahip olmak, serbest olmak, kimseye teslim olmana gerek kalmaması, kimseye boyun eğmene gerek kalmaması, dua etmene gerek olmaması, meditasyon yapmana gerek olmaması, sadece dinleyerek veya sadece düşünerek aydınlanacak olman sana çok iyi gelir. Çok iyi gelir, çünkü büyümenin eziyeti, büyümenin acısı yoktur. En büyük acı teslim olmaktır; bundan sakınılır. Ego giderek ustalaşır ve son derece güvende hissettirir.

Fakat orada neşe yoktur, oyunculuk yoktur. Bu insanların etrafında rayiha bulamayacaksın, çünkü ego oturdukça ve kendinden emin hale geldikçe,

yok olma ihtimali daha azdır. Rayiha ancak egonun yok olmasıyla ortaya çıkar. Ancak öldüğünde yeniden doğarsın.

Şöyle diyorsun: "Zihnin nasıl tamamen şartlandırıldığını daha derinlemesine anladıkça, üstat-mürit ilişkisi bile bana bu koşullanmanın bir ifadesi gibi görünüyor."

Hiç bir üstat-mürit ilişkisi içinde oldun mu? Hiç bu işin esas tarafında oldun mu? İçerde olmadan bu konuda hiçbir şey bilmen mümkün olmayacaktır. Işıktan bahsetmek gibidir; kör bir adamsın ve ışığı hiç görmedin. Müzikten bahsediyorsun ama sağırsın ve hiçbir zaman bir ses duymadın. Hiç ses duymamış olduğun için hiçbir zaman sessizlik de duymamışşındır; çünkü ses duymak için nasıl kulak gerekiyorsa, sessizliği duymak için de kulağa ihtiyaç vardır.

Sağır birisinin her zaman sessizlik içinde olduğu fikrinden vazgeç. Hayır, hiç değil; sessizlik hakkında hiçbir şey bilmez,sessizliğe ilişkin herhangi bir şey bilmesi mümkün değildir. Kör birisinin her zaman karanlıkta olduğu fikrini unut. Karanlığa ilişkin herhangi bir şey bilmesi mümkün değildir, çünkü nasıl ışığı görmek için gözlere ihtiyacın varsa, karanlığı görmek için de gözlere ihtiyacın vardır. Her ikisi de gözle ilgili deneyimlerdir: aydınlık ve karanlık. Kör bir insan ışık hakkında hiçbir şey söyleyemez; karanlık hakkında bile bir şey söyleyemez.

Hiç üstat-mürit ilişkisi içinde bulundun mu? Ancak o zaman anlayabileceksin, ne olduğunu. Bu bir deneyimdir, inanılmaz bir deneyim ama kişinin onun içine girmesi, tamamen girmesi gerekir. Bir insanın kendini tamamen ona bırakması, kendinden geçmesi gerekir; tecrübe ancak o zaman ortaya çıkar.

Şimdi, Krishnamurti üstatlara karşıdır ve nedeni de bazı çok otoriter insanlar tarafından yetiştirilmiş olmasıdır. Üstatlar değil; öğretmenler belki ama üstatlar değil. Teozoflar tarafından yetiştirildi ve onlar ondan bir mesih yaratmaya kararlıydılar. Bir dünya öğretmeni yaratmak istediler ve onu bu kalıba zorladılar. Daha önce hiçbir insan belli bir kalıba girmeye bu kadar zorlanmamış ve hiç bu kadar eziyet görmemiştir.

Buda'nın mesihliği kendi araştırmasının getirdiği doğal bir büyümeydi. İsa kendine uygun bir şekilde İsa oldu. Aslında daha önce durum tam tersi olmuştu: Buda mesih olduğunu açıklamak için mücadele etmek zorundaydı. Onu kabullenmeye kimse istekli değildi; insanlar inkâr ediyor, insanlar

reddediyordu, hep olduğu gibi. İsa'yı çarmıha gerdiler, çünkü kendisinin Mesih olduğunu açıkladı.

Krishnamurti için bunun tam tersi gerçekleşti. Bir İsa ya da bir Buda olmanın ne anlama geldiği konusunda hiçbir fikri yoktu. Bu aptal teozoflar, Leadbeater ve Annie Besant ve daha pek çoğu, hepsi ondan bir mesih yaratmaya çalışıyordu; bir mesih üretmenin peşindeydiler. Onu gerçekten öyle bir terbiye ettiler ki; her şey izlendi, hiçbir şekilde özgür olmasına izin verilmedi, sürekli yanında birileri oldu. Ne tür kıyafetler giymesi gerektiğine, ne zaman yatması ve yataktan ne zaman çıkması gerektiğine ve hangi duaları etmesi gerektiğine karar verdiler: sabahın körü, saat üç, küçük bir çocuk...

Onu yakaladıklarında daha dokuz yaşındaydı ve çocuğa işkence etmeye başladılar. Sadece bu da değil, onu kitap yazmaya bile zorladılar. O kitapları yazıyordu. Krishnamurti ünlü kitabı At the Feet of the Mastefı ne zaman yazdığını hatırlamaz bile. Onu yazdığını bile hatırlamaz. Sadece dokuz yaşında bir çocuk, nasıl kitap yazabilir? Bu insanlar onun doğuştan mesih olduğunu, öteki dünyadan geldiğini kanıtlamak istediler. Onun adıyla zorla bir kitap çıkardılar.

Talimatlar yüksek mevkilerden; gökyüzünde dolaşan efendilerden, ruhlardan -Üstat K.H. ve diğerleri- geliyordu ve mektuplar ulaşıyordu. Bu insanlar bu mektupları da üretiyordu; dinler tarihinde daha önce böylesi bir sahtekârlık görülmemiştir. Bunu bu küçük çocuğu etkilemek için yaptılar: Hileler yaptılar, stratejiler kullandılar.

Krishnamurti gözleri kapalı oturuyor olurdu ve çatıdan bir mektup düşerdi. Şimdi, dokuz yaşında bir çocuk haliyle inanır ve güvenir. Birisi çatıda saklanırdı; bu insanlar yakalanıp mahkemeye bile çıkarıldılar. Mektuplar yazılmıştı ve o mektuplar onun kucağına düşerdi; talimatları yukarıdan alıyordu.

Yetiştirildiği anormal ortamı düşün. Bir kadınla birlikte olmasına izin verilmedi. izin verilse bile, ancak çok yaşlı kadınlarla, ancak ana-oğul ilişkisi kurabileceği kadınlarla birlikte olmasına izin verildi. O zaman bile şüpheler vardı. Çok yaşlı bir kadınla birlikte olmasına izin verildi ama yaşlı kadın oğlana âşık oldu. Çocuk gerçekten çok güzeldi; anaç bir sevgiydi bu ama çok tutkuluydu. Daha sonra bu ilişki teozoflarca bozuldu.

Korkuyorlardı; herhangi bir insan ilişkisine girmesini istemediler, tamamen insanüstü olması gerekiyordu.

Yiyeceğine de onlar tarafından karar veriliyordu. Sinemaya gidemiyordu, başka çocuklarla oynayamıyordu; bunlar bir mesih için doğru şeyler değildi. insanüstü olmak zorundaydı. insanüstü yapmak için onu insanlık dışı standartlara zorladılar.

Doğal olarak gün gelip yeterince güçlendiğinde, baş kaldırdı. Yirmi beş yaşında baş kaldırdı. Bütün bu dünya öğretmenliği saçmalığından usanmıştı. Sade bir biçimde açıkladı: “Ben bir öğretmen değilim ve bir mesih değilim.”

O şartlanma hâlâ kişiliğinin bir yerlerinde duruyor. O berbat teozoflardan henüz kurtulabilmiş değil, o kâbusu hâlâ yaşıyor. Bu yüzden üstatlara karşı. Hiç bir üstatla birlikte olmadı, hiçbir şekilde üstat olmayan bu insanlarla birlikteydi. Becerikli sahtekârlar, şarlatanlar, Krishnamurti yoluyla bütün dünyayı sömürmek istediler. Onun arkasında kalıp onu her şekilde idare etmek istediler. insanlığa karşı büyük bir komploydu ve onun baş kaldırması iyi oldu.

Fakat sanırım bu kadarı fazlaydı; bunu unutamıyor ve onları affedemiyor. Üstatlara karşı haliyle; bunu anlayabiliyorum. Onun durumunda olsaydım, ben de üstatlara karşı olurdum.

Sana sormak istiyorum: Hiç bir üstatla ilişki içinde oldun mu? Üstelik bu bir ilişki de değildir. Hiç bir üstadın varlığını gözden geçirdin mi? Tek bir an için bile olsa bir üstadın kapısından içeri girdin mi? O zaman bu soruyu sormayacaksın, çünkü o zaman bütün bu şüpheler hemen yok olacak, anında yok olacak. “Üstat-mürit ilişkisi bu koşullanmanın bir ifadesidir” demeyeceksin. Eğer bu bir ilişki ve bir koşullanmaysa, bir üstat-mürit ilişkisi değil demektir.

“insanın tümüyle özgürleşmesi için, bu geleneksel inancı da aşması gerekmez mi?”

Evet, insan bütün inançları aşmak zorundadır ama bir üstatla birlikte olmak gelenekçilik değildir, inanç değildir. Fazlasıyla hayat doludur; geleneksel değildir. Sen ve ben; ve senin benimle olmanın neresi geleneksel? Geleneksel olan ne? Bundan daha geleneğe ters bir şey olabilir mi? inanç bunun neresinde?

Evet, orada güven var ama inanç değil. inanç bir şeylerin yerine geçer: Kişi kendini inançla kandırmaya devam eder ve güvenceye sahip olduğunu

düşünür. Güven tamamen farklı bir olgudur. inanç başla ilgili, güven yürekle ilgilidir. inanç bir düşünce, güven bir duygudur. Beni hissedersen, bana güvenirsin. Beni yalnız zihinsel olarak anlıyorsan, o zaman inanç yaratılmış olacaktır. inanç seni öğrenci yapar, mürit değil; ve o inancı ve bilgiyi aldığın kişi bir öğretmen olur, bir üstat değil. Bir öğretmenle öğrenci ve bir üstatla mürit ilişkisi arasındaki fark budur.

Bir üstat sana öğretmez, sana varlığını açar ve senin de aynısını yapacağını umar. Bu iki varlık birbirine açık olduğunda, mucizeler gerçekleşmeye başlar.

Özgürleşme güzel bir kelimedir ama çok yanlış kullanılır. Özgürleşmeyle neyi kastediyorsun? Şöyle diyorsun: “Bir insanın tümüyle özgürleşmesi için...” Tamamen özgürleşmekle neyi kastediyorsun? Bir yerlerde “Bir gün özgürleşeceğim ama özgürleştikten sonra duracağım” gibi bir fikre sahip olmalısın.

Hiç anlamıyorsun. Özgürleşme “Ben”le ilgili değil, “Ben”den özgürleşmedir. Kendinden özgürleşmek zorundasın. Özgürleşmede hiçbir şekilde kendini bulmayacaksın; sen sonsuza dek yok olacaksın. Özgürleşme senin özgürleşmen olmayacak, sadece sen orada bulunmadığın için özgürleşme olacak. Özgürleşme senden özgürleşmedir, senin özgürleşmen değil.

Şimdi, bu çok zor, neredeyse imkânsız olacak; bu işi kendi başına yapman. Öteki dünyadan bir şeyin sana nüfuz etmesi gerekir, ancak o seni kendinden çekip çıkartabilir. Örneğin;uyumaya gider, uykuya dalarsın ve alarm çalar. O alarm dışardan senin uykuna girer ve uykunu bozar: Gözlerin açılır.

Gurdjieff şöyle derdi: İnsan bir mahkûmdur ve o kadar uzun zamandır hapiste yaşadı ki mahkûm olduğunu tamamen unuttu. Hapishane o kadar büyüktür ki hissedemezsin, çünkü sınırını hiç görmedin. Sınırın görülmesi çok zordur; duvarlar oradadır ama son derece ince ve saydamdır; salt camdan, kristal camdan yapılmıştır. O kadar uzun zamandır hapiste yaşadın ki bunun senin evin, bunun senin yaşamın olduğunu sanıyorsun. Yaşamdan beklenen budur. Dışardan birisi gelip “Bu bir hapishane ve ben özgürlüğün ne olduğunu biliyorum” demedikçe, içinde özgür olma arzusu bile doğmayacaktır. Bu zincirdir.

Bir üstat hapishanenin dışında olan, uyanmış olandır. Uyanman için araçlar, fırsatlar yaratabilir. Uykunda rahatsızlık yaratabilir.

Burada yaptığın bütün bu meditasyonlar uykunu bozma -seni sarsma, şok emicilerini geçip sana ulaşsın diye seni çok derinden şoke etme- çabalarından başka bir şey değildir. Bağırmak; bir üstat bağırmaya devam eder. İsa şöyle dedi: Damlara çıkıp avazınız çıktığı kadar bağırın.

Bir üstat avazı çıktığı kadar bağıran kişidir. Senin etrafında bir sürü şok emici var: Dışardan gelen her şeyi emen tamponlara sahipsin. Kulakların kapalıysa alarm işe yaramayacaktır; kulak tıkacı kullanıyorsan alarm sana ulaşmayacaktır. İnsanlar sırf güvende olmak için etraflarında pek çok şok emici, pek çok tampon yarattılar. Aksi takdirde hayat ıstıraplı, çok ıstıraplı olacaktı. Her an sana ulaşmasına izin veremediğin o kadar çok şok meydana geliyor ki. Kötüyü engellemek için tamponu yarattın ama bu tampon iyiyi de engelliyor. Düşmanı engellemek için kapıyı kapattın, kilitledin ve sürgüledin. Fakat şimdi bu durum dostu da engelliyor.

Öteki dünyadan bir ışın varlığına girmedikçe, aşkın bir şeyi tatmadıkça, özgür olma arzusu bile orada olmayacak. Bir üstat sana özgürlük vermez, özgürleşme için tutkulu bir arzu yaratır. Daha önce hiç bilmediğin, daha önce hiç hissetmediğin, bilinmeyen bir tutkuyla yanmanı sağlar.

Buda'nın hiç var olmadığı, İsa'nın hiç yürümediği, Kabir'in hiç şarkı söylemediği bir dünya düşün. İnsanlık tarihinden birkaç yüz ismi çıkardığında tamamen farklı bir durumda olacaktın. Kurtulmayı düşünmeyecektin bile; özgürlüğü, mokşa'yı, nirvanayı düşünüyor olmayacaktın. Sen duy ya da duyma, sana rağmen bağırmaya devam eden bu birkaç insan sayesinde. Özgürlük kelimesinin bir anlama sahip olmasının, kurtuluş kelimesinin seni etkilemesinin nedeni bu insanlar.

Bir insanın tamamen kurtulmayı istemesi iyidir; kişi bütün inançların ötesine geçmek zorundadır ve kişi bütün ilişkilerin ötesine geçmek zorundadır. Fakat bir üstatla bir mürit arasındaki ilişki bir ilişki değildir ve bir inanç değildir. Gelenek ölü bir üstadı takip etmeyi sürdürdüğün zaman var olur.

Örneğin; Hıristiyan isen gelenekçisindir. Fakat hayattayken İsa'yla birlikte hareket eden insanlar gelenekçi değildi. Yahudiler gelenekçiydi, Musa ve İbrahim'i izliyorlardı; gelenekçiydiler. Fakat İsa'yla birlikte hareket eden ve hayatlarını tehlikeye atanlar, gelenekçi değildi. Şimdi Hıristiyanlar gelenekçi. Benim sannyasinlerim gelenekçi değildir; ben öldüğümde gelenekçi olacaklar.

Gelenek ölü bir üstatla yaşayan bir mürit arasında var olur. Yaşayan bir üstat ve yaşayan bir mürit; gelenek nasıl var olabilir? Gelenek yoktur, ilişki doğrudandır. Bir inanç değildir, güvendir.

İkinci soru:

Osho,

Uzun zamandır tam anlamıyla aydınlanmış, mükemmel bir üstat arayışı içindeyim ve sonunda seni buldum. Osho, beni mütevazı müridin olarak kabul eder misin?

Hayır. Çünkü mütevazı değilsin ve bir mürit değilsin. Sen tehlikelisin. “Tam anlamıyla aydınlanmış” derken neyi kastediyorsun? Hiç kısmen aydınlanmış birini duydun mu? “Mükemmel bir üstat” demekle neyi kastediyorsun? Hiç kusurlu bir üstatla karşılaştın mı?

Bunlar senin egonla ilgili. Kendini mütevazı bir mürit olarak görüyorsun ama mütevazı değilsin. Aslında bu nedenle mütevazı bir mürit olduğunu söylemek zorundasın. Mütevazı bir insan, mütevazı olduğunu asla bilmez. Fikir, arzu, senin egondan çıkıyor; senin gibi büyük bir insan, nasıl sıradan bir üstadın müridi olabilir? Senin gibi bir insan, sıradan bir üstadın müridi mi? Tam anlamıyla aydınlanmış, mükemmel üstadı bulmak zorundasın. Seni kabul edemem.

Bu hikâye üzerinde meditasyon yap:

Genç bir adam kusursuz üstadı bulmak istiyordu. Hindistan’a gitti ve ünlü yogi’yi ziyaret etti. Fakat genç adam bir konuşma başlatmaya çalıştığında, yogi konuşmuyordu. Böylece seyahate devam etti.

Onun kafasındaki mükemmel üstat bu değildi. Üstat, öğreten kişidir. Şimdi bu adam sadece orada oturuyordu; sessiz, aptal birisi gibi. Belki sessiz olabilir ama mesaj yok. Mesih değil; insan bir mesaj vermeden nasıl mesih olabilir?

Bunun üzerine Japonya'ya gitti ve manastıra girdi ama saygıdeğer üstat ona fazlaca huysuz ve insafsız göründü. Üstat insanları dövüyor, onları pencerelerden atıyor, uyurlarken bile üzerlerine atlıyordu. Şimdi, bu onun hoşuna giden bir şey değildi.

İran'a vardığında, son derece ciddi sorularına anlamsız cevaplar veren bir Sufi'yle karşılaştı. O doğuyu soruyordu, Sufi batıdan bahsediyordu. O yeri soruyordu, Sufi gökyüzünü anlatıyordu. Şimdi bu anlamsızdı, bu adam deliydi.

Sonunda genç adam Tibet'in yüksek dağlarına tırmandı ve rüzgâra açık bir yarın üzerine oturtulmuş eski bir lama manastırında, bölgede ünlü bir üstat olan baş lamayla bir görüşme yapmasına izin verildi. İpekler, altın ve başka mücevherlerle kuşatılmış olduğu için genç adama göre lama yeterince ciddi değildi. Buna rağmen lamanın sözleri bilgece göründü ve genç adam mükemmel üstadı bulmaya en yakın durumun bu olduğuna inandı. Böylece lamanın müridi olmak için izin istedi. Lama "Hayır" dedi. Genç adam nedenini sorduğunda lama "Çünkü sadece mükemmel müridi kabul edeceğim" dedi.

Bu yüzden hayır diyorum; sadece kusursuz müridleri kabul ediyorum. Burada birçok kusursuz, tamamen aydınlanmış insanı göremiyor musun? Şayet sen mükemmelliğe inanıyorsan, ben de inanıyorum. Bende pek çok hata bulman gerektiğini biliyorum. Impala marka arabayı görmüyor musun? Bir Impala'yla gezen kusursuz bir üstat; bunu hiç duydun mu? Fakat gelebileceğin en yakın durum bu olabilir. Hayır, nevrotik insanları kabul etmiyorum. Her tür mükemmellik nevroz yaratır. Mükemmeliyetçi biri ol; sonunda kendini akıl hastanesinde bulacaksın.

Bütün bu saçmalıkları bırak, imkânsızı isteme. İnsan ol. Dünyada hiçbir şey kusursuz değildir, Tanrı bile. Çünkü eğer bir şey mükemmelse, ölüdür. Tanrı henüz ölmedi: Nietzsche'nin sözlerine rağmen Tanrı henüz ölmedi. Tanrı asla ölmeyecek, çünkü Tanrı asla kusursuz olmayacak. O sürekli büyüyor; kusur sayesinde büyüme vardır. Mükemmel olduğun zaman geriye intihardan başka ne kalıyor? Mükemmel olduğunda ne yapacaksın?

Büyüme ancak daima yapılması gereken bir şey kaldığı sürece mümkündür. İnsan öğrenmeye devam eder, insan büyümeye devam eder. Evet, sana söyleyeyim; insan aydınlanmadan sonra bile gelişmeye devam eder. Mükemmellikten mükemmelliğe kişi büyümeye devam eder. Kimse mutlak şekilde kusursuz değildir, çünkü mutlak mükemmellik ölüm demektir. Yaşam kusurludur, bu yüzden yaşamdır; sadece ölüm kusursuzdur.

Şimdi sen ölü bir insan istiyorsun. Ölü birisi sana ne öğretecek? Sana intiharı öğretmeye mecburdur. Ben ölü değilim ve yaşayan insanlar istiyorum. Bütün bu mükemmeliyetçi tutum ve idealleri bırak. Benim yaklaşımım bütün olmaktır; mükemmel olmak değil bütün olmak. Bütün ol.

Bunu bilmek seni şaşırtacak; herhangi bir şeyde bütün olabilirsen mükemmel şekilde kusurlu olursun. Kusurluluğunla mutlusun, ona âşıksın, onu bırakma arzusu yok; o zaman çok farklı bir tadı vardır, büyümenin tadı. O zaman daha daha çiçekler açacağını bilirsin. Unutma, baharın ilk çiçeği bütün bahar değil, sadece işarettir. Bir çiçek açtığında, der Kabir, binlercesi açar. Açmaya devam ederler, bunun sonu yoktur.

Buda belli bir günde, belli bir gece aydınlandı dediğimizde, neyi kastederiz? Baharın ilk çiçeğinin ortaya çıktığını kastederiz. Artık milyonlar ve milyonlarca çiçek açacaktır, sonsuza dek. Birincisi açtı, açılma başladı; artık bunun sonu yoktur.

Aydınlanmış bir insana ilişkin fikrin, o gün her şeyin sona erdiğidir. Benim aydınlanma fikrim, o gün her şeyin başladığıdır! O günden önce hiçbir şey yoktu. O gün, her şey ilk kez yaşamaya başladı. Buda bir yerlerde hâlâ çiçek açıyor, bahar devam ediyor. İlk çiçek sadece yaklaşan baharın göstergesidir.

Üçüncü soru:

Osho,

Bir hafta önce aşrama geldiğimde güçlü enerjiyi hissettim ve ortamdan hoşlandım. Hemen ertesi gün meditasyonlar, Sufi dansları ve diğerleriyle yüreğimi açmaya başladığımı hissettim ve gerçekten mutluydum. Büyümeye başlamaya, kendimi geliştirmeye hazırdım.

Şimdi gerçekten üzgün, yalnız, reddedilmiş bir haldeyim. Birden bir tohumdan büyük bir ağaç haline gelmenin tek önemli şey olmadığını fark ettim. Hissettiğimiz bütün sevgiyi, aldığımız bütün enerjiyi paylaşabilmeliyiz. Dünyada yalnız yaşamıyoruz. Sevgi tarafından desteklenen bir toplum, büyük bir aileyiz. Aşramda kaçırdığım kesinlikle bu. Her iki parçamdan da yararlanmak istiyorum -büyüme ve gelişme parçası, insan sevgisi ve paylaşma parçası-; ben bütün bir insanım. Burada bağlantı ve sevgi hissini bulmak bu kadar zor mu? Yoksa çok şey mi bekliyoruz? Gerçekten kafam çok karışık, artık ne yapmam gerektiğini bilmiyorum.

Lütfen bana yardımı dokunacak bir cevap ver.

Birinci şey: Bunu bana gelen hemen herkes yaşar, çünkü sen mutsuzluğa bağımlı hale geldin. Buraya ilk geldiğinde sadece huşu içindeydin. Bir an için burada mevcut enerjinin şoku eski alışkanlık kalıplarını unutmanı sağlar, seni sarsar, bir an için seni farklı bir gerçekliğe uyandırır. Fakat o alışkanlıklar, o eski alışkanlıklar seni o kadar kolay bırakmaz. Yeni biçimlerde geri dönerler.

Ve bu en kolay biçimlerden biridir. Burada insanların mutlu olduğunu görüyorsun, insanlar dans ediyorlar ve keyifliler; ve sen de mutlu olmak isterdin. Fakat sonra birden dünyayı düşünmeye başlıyorsun. Sokaktaki dilencileri, yoksulluğu, açlığı ve savaşları; zihnine her yönden her tür problem doluşmaya başlıyor. Zihnin "Dünya bu kadar mutsuzluk içindeyken, sen nasıl mutlu olabilirsin? Paylaşmak zorundasın, gidip hizmet etmek zorundasın. Yalnız değilsin, bir toplum içinde yaşıyorsun, onun

parçasısın, topluma hizmet etmek zorundasın” demeye başlar. Bu, zihnin çok ama çok kurnaz bir yöntemidir.

Daha geçen gün bir çizgi film seyrediyordum. Snoopy dans ediyor, gerçekten deliye dönüyor; tam bir mutluluk içinde, samadhi halinde. Lucy ona bakıyor ve “Kes şunu! Kes şunu! Dünya büyük sefalet içinde. İnsanların acı çektiğini görmüyor musun? Dünya böylesine bir cehennemin içindeyken sen nasıl bu kadar mutlu olabilirsin?” diyor. Gözlerinde büyük bir ayıplama var. Bir an için Snoopy bile duruyor. Lucy “Farkında değil misin, seni aptal? Dünyada neler olduğunun farkında değil misin? Böyle deli gibi kendinden geçerek dans etmenin zamanı mı?” diyor.

Snoopy “Fakat bacaklarım çok ama çok mutlu oluyor ve ben bundan gerçekten zevk alıyorum. Tanrı’ya şükürler olsun ben cahil bir tipim” diyor. Ve tekrar dans etmeye başlıyor.

Bu soru Christiane’den. Şimdi, Christiane, içindeki Lucy ortaya çıkıyor. Burada dans eden birçok Snoopy bulacaksın ve zihnin “Ne? İnsanlar şarkı mı söylüyor? Bu Aneeta deli ve bu insanlar deli. Üstelik dünya bu kadar acı içinde. Nasıl bu kadar sevgisiz olabilirsin? Nasıl bu kadar katı olabilirsin? Senin merhametin nerede?” diyecek. Bunlar sadece zihninin seni yeniden mutsuz etmek, seni ıstırap düzeyinde tutmak için kullandığı yöntemlerdir.

Bunun dünyaya bir faydası olmayacak. Dünyayla neyi paylaşacaksın? Anlat bana Lucy, dünyayla ne paylaşacaksın? Paylaşacak neyin var? Ancak sende olanı paylaşabilirsin; mut-luysan mutluluğu paylaşabilirsin, mutsuzsan dünyayı daha da mutsuz hale getirirsin.

En azından dans et, bırak bacakların iyi hissetsin. Mutlu bir insan, dünyanın küçük bir kısmı mutlu oldu demektir. Mutlu olarak mutlu bir dünya yaratıyor, dans ederek dans eden bir dünya yaratıyorsun; çünkü dünya sensin. Evet, senin Hıristiyan zihnin, Katolik zihnin, misyoner zihnin, bir sürü problem bulacaktır: “İnsanlar nasıl bu kadar bencil olabilir, sadece hoşça vakit geçirebilir?”

Bu bencil insanlar dünyada bir titreşim, farklı bir titreşim yaratacaklar; bunu zaten yaratıyorlar. Daha daha çok insan dansıyla kendinden geçecek.

Daha daha çok insan bacaklarının canlandığını, yüreğinden bir şarkının kopmak istediğini hissedecek. Giderek daha çok insana bu turuncu hastalık bulaşıyor. Bu hastalılğın salgın boyutlarında bulaşması gerekiyor; dünyayı dönüştürmenin tek yolu budur, başka yolu yok.

İnsanlara hizmet ederek hiçbir şeyi dönüştüremezsin, çünkü sende sevinç yok. Görev duygusuyla hizmet ediyor, kendi mutsuzluğun yüzünden hizmet ediyorsun. Mutsuzluğun yüzünden, varlığından okunuyor. Mutsuz titreşiyorsun; şu anda paylaşabileceğin tek şey budur. Başka neye sahipsin?

Şöyle diyorsun: “Şimdi gerçekten üzgün, yalnız, reddedilmiş bir haldeyim. Birden bir tohumdan büyük bir ağaç haline gelmenin tek önemli şey olmadığını fark ettim.”

Tek önemli şey budur. O zaman çiçekler kendiliğinden açarlar; senin onları ağaçtan çekip çıkarman gerekmez. Tek şey, tek önemli şey, büyümek ve büyük bir ağaç olmaktır. Bırak köklerin toprağın derinliklerine ve dalların göğün yukarılarına gitsin; ve sen güneşin, ayın, yıldızların, rüzgârın ve yağmurların tadını çıkar ve bütün dünyayı unut; çiçeklerin açacaktır. O rayiha insanlara ulaşacak. Fakat önemli olan birine ulaşıp ulaşmaması değildir. Tek bir birey bile mutlu olduğunda, dünyanın bir parçası dönüşmüştür.

Walt Whitman’ın şu sözlerinin üzerinde meditasyon yap: “Neysem öyle varım. Bu kadarı yeter. Dünyada başka kimse fark etmese de ben memnunum. Herkes farkında olsa da, ben memnunum.”

Fark etmez. Tohum açılmaya başladığında kokusunu kimsenin duyup duymamasının önemi yoktur. Koku salınır: İnsanlara ulaşacaktır. Onu almaya hazır insanlara ulaşacaktır. Herkese ulaşmaz, çünkü gözleri kapalı yaşayan insanlar vardır, burnu tıkalı yaşayan insanlar vardır, onlara ulaşmayacaktır. Fakat bundan sadece onlar sorumludur.

Ben burada mutlu bir ortam yaratıyorum. Bu ortamın enerjisi ilgilenen herkes için titreşecektir.

Fakat bu zihin, buraya yeni gelen herkese uğrar. Bu zihin bir hiledir. Zihin son derece aldatıcı, son derece diplomatiktir. Mutsuz olmak için derhal bir neden bulamıyorsan, dünyada mutsuz olmak için daima milyonlarca neden bulabilirsin. Sen sadece mutsuz olmak için mazeret arıyorsun. Aklından çıkarma, öğrenmesi en zor hesap mutluluklarını sayabilmeni sağlayan hesaptır.

İnsanlar mutsuzluklarını sayar durur; sadece kendilerinin-kini değil, başkalarının mutsuzluklarını da saymaya devam ederler. O zaman hiç şüphesiz yüklenirler. Dünya daima acı içinde olmuştur; Buda bunu dert etseydi, asla aydınlanamazdı. O zaman savaş olmadığını mı sanıyorsun?

İnsanların yoksul olmadığını mı sanıyorsun? Üzgün, karamsar olmadığını mı sanıyorsun? Bunların hepsi vardı, bugün olduğundan daha fazla.

Fakat tercih senin. Mutsuz olmayı seçiyorsan büyük fırsatlar var; her fırsata rastlayabilirsin. Mutlu olmak istiyorsan dünyada mevcut çok az fırsat vardır, çünkü çok az insan mutluluğun gerçekleşmesine izin verecek kadar yüreklidir; mutluluğu yok ederler.

Ben öz-doygunluğu öğretiyorum. Unutma, öz-doygunluk bencillik değildir. Öz-doygun bir insan başkalarını düşünen tek insandır, çünkü varlığında muhteşem olan ne varsa onu yaratır. O yaratım içinde, paylaşma meydana gelmeye başlar. Bunu paylaşmak için gidip çaba göstermen gerekmez; eğer oradaysa taşmaya başlar. Dans kontrol altına alınamaz, sevinç kontrol altına alınamaz. Bunlar taşar, başka insanlara ulaşmaya başlar, bulaşıcıdır.

Sorunun tamamını tekrar dinle: “Bir hafta önce aşrama geldiğimde güçlü enerjiyi hissettim ve ortamdan hoşlandım. Hemen ertesi gün meditasyonlar, Sufi dansları ve diğerleriyle yüreğimi açmaya başladığımı hissettim ve gerçekten mutluydum. Büyümeye başlamaya, kendimi geliştirmeye hazırdım. Şimdi gerçekten üzgün, yalnız, reddedilmiş bir haldeyim. Birden bir tohumdan büyük bir ağaç haline gelmenin tek önemli şey olmadığını fark ettim.”

Bu tek önemli şeydir. Diğerlerinin hepsi arkadan gelir. İsa şöyle der: Tanrı’nın krallığını arayın, geri kalan her şey size verilecektir.

“Hissettiğimiz bütün sevgiyi paylaşabilmeliyiz...”

İyi de keyifli değilsen, sevgi dolu da olamazsın. Sevgi bir keyif işidir. İnsanlar sevgi dolu olduklarını düşünmeye devam ediyorlar. Sen sevgiyi bilmiyorsun, onun tek bir damlasını bile tatmadın. Sevgi ancak sen keyif içinde olduğunda meydana gelir; sevgi keyfin bir gölgesidir, doğrudan meydana gelmez. Ancak mutlu bir insan sevgi dolu bir insandır. Mutsuz bir insan sevdiğini söyler durur ama başka bir şey kendini sevgi adı altında gösteriyordur. Sevgiye ihtiyacı vardır, bu doğru; bir dilencidir. Sevgiye ihtiyacı olduğu için en azından veriyormuş gibi göstermeye çalışır, çünkü sen en azından veriyormuş gibi yapmadıkça kimse sana sevgi vermeyecektir.

İzle. “Seni seviyorum” derken ne söylemek istiyorsun? Gerçekten seviyor musun? Yoksa sadece “Bu insan çok güzel, beni severse harika olacak?” diye mi hissediyorsun? Şimdi bir ağ atmak, bir tuzak kurmak zorundasın:

“Seni seviyorum” diyorsun. Sadece bir dilencisin; onun sevgisini almayı bekliyorsun; pazarlık yapıyorsun. Diğeri de aynı şeyi yapıyor, unutma; diğeri de “Sana deli gibi âşığım. Sevgimi seninle paylaşmak istiyorum” diyor. Diğeri de muhtaç ve açgözlü. İki açgözlü insan sadece veriyormuş gibi yapıyor; aslında almak istiyorlar.

Bu yüzden bütün âşıklar aldatılmış ve hayal kırıklığına uğramış hisseder. Er ya da geç yüzler yıpranır ve gerçek ortaya çıkar. Sen sevgi talep ediyorsun; o talep ediyor ve sen talep ediyorsun; anlaşmazlık var ve kavga var. Sevgililer arasındaki kavga talepkâr iki kalbin, açgözlü iki insanın arasındaki kavgadır. Bu eğer sadece bir paylaşımsa, neden kavga olsun? Paylaşmak kıskançlık bilmez, ancak açgözlülük kıskançlık bilir. O zaman korkuyor ve sürekli kadını izliyorsun, sevgisini başkasına verip vermediğini; çünkü başka birisine biraz sevgi veriyorsa, o kadar sevgi senin tarafından eksiliyor.

Açgözlüsün: “Şu adamla gülüyor muydu? Benimle asla böyle gülmüyor. Neler oluyor?” Şüpheler ortaya çıkıyor. “Neden başkasıyla gülsün? Çünkü ancak belli bir miktar kahkaha vardır. O, şurdaki adamla güldü: Şimdi benimle gülmeyecek.” Kıtlık içinde ekonomi yapıyorsun. O adamı öptü, şimdi seni nasıl öpebilir? Öpücük bitti! Şimdi sen zarardasın, aldatıldın.

Bu sadece kendine sevgi süsü veren açgözlülüktür. Paylaşım değildir, elde etme çabasıdır: “Daha fazlası nasıl elde edilir?” Haliyle açgözlü zihin daha az vermeye ve daha çok almaya çalışır; kazanç budur. Her iki kişi de bundan kâr elde etmeye çalışır: daha az ver, daha çok kazan. İhtiyaç duyduğunda, gülümse. Biliyor musun? Karın ne zaman gülümsese, korkarsın. Buna dikkat etmedin mi? Ne zaman eve gelsen ve onu kapıda öylece durmuş gülümserken bulsan, kalbin sıkışır. Bir şey isteyecektir. Belki çarşıda bir elmas, bir kolye, bir sari ya da bir şey görmüştür; onu isteyecektir. Yoksa asla gülümsemez. O kadar cimridir ki dudaklarını sımsıkı kapatır; sen gülümsesen bile senin gülümsemeni görmemiş gibi yapar, asla karşılık vermez.

Koca dondurmayla veya çiçeklerle geldiğinde... Unuttun... yıllardır dondurma ya da çiçekle gelmedi. Şüphelendin: Yanlış bir şey yapmış olmalı, bir kadınla olmuştur. Bu sadece bir şeyin yerini doldurma çabasıdır; koca suçlu hissediyor. Kadın bir yerlerde bir ipucu bulmak için onun

ceplerini, günlüğünü ve telefon numaralarını karıştırmaya başlar. Yoksa asla dondurma getirmezdi.

Hep almaya çalışıyorsun ve diğeri de vermemeye çalışıyor. Buna paylaşım mı diyorsun? Paylaşacak neyin var, Lucy? Paylaşacak hiçbir şeye sahip değilsin.

Önce biraz keyif yarat, biraz dans, birkaç şarkı. Sonra paylaşım kendiliğinden meydana gelir. Paylaşmak için bir şey yapmana gerek yok; çok fazlasına sahip olduğunda paylaşmak zorundasın. Tıpkı yağmur bulutu gibi, yağmak zorundadır. Tıpkı bir çiçek gibi; kokusunu yaymak zorundadır. Ya da tıpkı bir lamba gibi, ışığını saçmak zorundadır.

Şöyle diyorsun: "Hissettiğimiz bütün sevgiyi, aldığımız bütün enerjiyi paylaşabilmeliyiz."

Sende hiç sevgi yok. Sevgi dolu bir insanla çok ender karşılaşılır. Sevilesi insanlar bulabilirsin ama sevgi dolu insanlar çok enderdir.

"Dünyada yalnız yaşamıyoruz."

Bu doğru, dünyada yalnız yaşamıyorsun, senin gibi pek çok mutsuz insan var. Sen dertliler toplumuna aitsin, bir cehennemde yaşıyorsun. Nasıl yalnız olacağını öğrenmek zorundasın, yoksa bu cehennemden asla çıkamayacaksın. Nasıl tek başına olacağını öğrenmek zorunda kalacaksın. Sannyas budur.

Tek başına mutlu olabilen bir insan her tür bağımlılığın ötesine geçmiştir. Dünyaya girebilen ve sevgisini insanlara verebilen insan odur, çünkü artık onlardan hiçbir şey almaya ihtiyacı yoktur; sadece koşulsuz vermeye devam edebilir. Artık kalabalığa ait değildir. Kalabalığa girebilir, çünkü kalabalık onu kendi merkezinden uzaklaştıramaz. Kalabalığın içinde yaşayabilir ama kalabalığın bir parçası olmayacaktır; kalabalığın içinde yaşayabilir ama kalabalık onun içinde olmayacaktır.

Meditasyon bundan ibarettir; tek başına olabilmek. Unutma, tek başınalık yalnızlık değildir. Yalnızlık, tek başına yaşayamayan insanın halidir; yalnızlık kalabalığa, başkasına bağımlısın demektir. Tek başınalık kendi kendine mutlusun, kimseye bağımlı değilsin demektir. Bağımlı olmadığın anda bir imparatorsun, bir tanrısın, bir tanrıçasın. Şimdi paylaşacak bir şeye sahipsin; dünyaya atılabilirsin.

"Her iki parçamdan da yararlanmak istiyorum."

Hiçbirine sahip değilsin. Ne buna ne de öbürüne.

“.büyüme ve gelişme parçası, insan sevgisi ve paylaşma parçası.”

Her ikisi birliktedir, tek bir olgunun görünümleridir ve sen henüz hiçbirine sahip değilsin. Yolculuğa nereden başlamak lazım? Önce keyifli olmak zorundasın, sonra sevgi gelecektir. Önce büyümek ve olgunlaşmak zorundasın; bu erişkinliğin tanımıdır. Bir bebek doğar; sadece alır. Bir çocuk yalnızca bir ağız, bir midedir, başka bir şey değil. Herkesten her şeyi almayı sürdürür. Bu yüzden ona oyuncak verirsin ve oyuncak ağıza götürülür. Bebek sadece bir ağızdır, başka bir şey değil: bir açlık. Her şeyi yutmak ister; anneyi yutmak ister, bütün dünyayı yutmak ister. Hiçbir şey veremez; çok ama çok cimridir, biriktirir.

Doğal olarak bunu kabul ederiz, çünkü o kadar çaresizdir ki küçük bir bebeğin ne vermesini bekleyebilirsin? “Merhaba” ya da “selam” bile diyemez, karşılık veremez. Bunu doğal kabul edersin; o kadar küçüktür ki ona verirsin. Anne verir, baba verir, aile verir. Bütün dünya bebeğe karşı son derece verici bir tavır içindedir.

Fakat bebek aynı zamanda bir hile öğreniyor. Vermeden alabileceğini öğreniyor, vermeye gerek olmadığını. insanların hayatları boyunca gelişmemiş kalmalarına neden olan bir alışkanlık, bir karakter yaratıyor. Yetmiş yaşında ama hâlâ herkesin sana sevgi vermesini istiyor olabilirsin. Sen yetmişinde, çocukların kırk-ellisinde olabilir ve onların çocukları da orada olabilir ama sen hâlâ herkesin sana sevgi vermesini arzulamaya devam edersin. Olgun değilsin; çocukluktan hiç çıkmadın.

Olgun bir insan, varlığının bütün kalıbını değiştirmiş olandır. Artık vermeye hazırdır. Dünyadan yeterince almıştır, şimdi vermeye hazırdır. Büyüme, vermeye başladığın anlamına gelir; büyüme çocukça kalıplarını bırakmaya başlıyorsun demektir. Olması gereken temel değişim de budur.

Olgun bir insan bulmak çok zordur; insanlar hep istiyor ve istiyorlar, hepsi ağızdan ibaret. Kimse vermeye hazır değil. Bu yüzden dünyada bu kadar mutsuzluk var. Herkes birbirine yalvaran dilenciler gibi. Hiç kimse vermeye hazır değil, hiç kimsenin verecek hiçbir şeyi yok.

Lütfen önce büyümeye başla, biraz daha olgunlaşmaya başla. Ve belli bir olgunluğa eriştikten sonra, vermeye gücünün yettiğini göreceksin. Fakat o zaman vermek bir görev değildir: Birini bir şeye zorlamıyorsun. Aslında, vermeyi engelleyemezsin. Onu tutamazsın, çok fazladır, gitmek zorundadır. Kendini boşaltmak zorundasın, yoksa ağır bir yüke dönüşür.

Şöyle diyorsun: “Her iki parçamdan da yararlanmak istiyorum: büyüme ve gelişme parçası, insan sevgisi ve paylaşma parçası.”

Büyümekle başla; paylaşma arkasından gelecektir.

“Ben bütün bir insanım.”

Henüz değil. Bunu arıyorsun. Parçalar halindesin; birçok insansın, tek değilsin. Bütün değilsin. Bütün olduğun gün, tanrısal da olursun. Ben burada bunu öğretiyorum: nasıl bütün olunacağını, nasıl tanrısal olunacağını. Sana asla bütün olmamak öğretildi. Sözde dinlerin hepsi sana asla bütün olmamayı öğretmeye devam ediyor: bedeni reddetmeyi. O zaman nasıl bütün olabilirsin? Bunu reddet, şunu reddet, bundan vazgeç, şundan vazgeç. O zaman nasıl bütün olabilirsin? Bütünlük ancak tam bir kabullenmeyle mümkündür.

Ben yaşamı bütünlüğü içinde olduğu gibi kabul ederim. Seksten süper bilince, bedenden ruha, en düşükten en yükseğe, her şey özümsenmelidir. Hiçbir şey reddedilmemelidir, hiçbir şekilde hiçbir şey. O zaman bütün olacaksın. Bir Hıristiyan bütün olamaz, bir Hindu bütün olamaz, bir Jaina bütün olamaz. isa bütündür ama Hıristiyan değildir. Buda bütündür ama Budist değildir.

İnsanlar çatışmayı sever. Ya başkalarıyla kavga etmeleri gerekir ya da kendileriyle kavga etmeye başlarlar; ya başkaları için mutsuzluk yaratmak zorundadırlar ya da kendileri için mutsuzluk yaratırlar. İnsanlar işkencecidir; ya katil olurlar ya da intiharcı. Her ikisinden de sakın. Yaşama sevdalı ol. Hiçbir şey yanlış değildir; yanlış meydana gelemez, yanlış var olamaz, çünkü var olan yalnız Tanrı’dır. Tanrı’dan dolayı her şey iyidir.

Emrine amade olan bu ortama katılırsan bütün olabilirsin.

Bu soruyla ilgili bir şey daha: Tekrar tekrar “Büyümeye başlamaya, kendimi geliştirmeye hazırdım” dedin. Bu ikisi ayrı şeyler. Geliştiren asla büyüyen değildir. Bunlar yalnız ayrı değil, aynı zamanda taban tabana zıttır: Büyüyen asla geliştiren değildir. Bunu anlamak zorundasın.

Kendini geliştirmeye çalışan insanın idealleri vardır. Belli ideallere, sabit ideallere sahiptir: Şunun gibi olmak zorundadır. Örneğin, idealin İsa olabilir. O zaman İsa olmak zorundasın. Bu geliştirmedir; o zaman İsa’yla örtüşmeyen pek çok şeyden vazgeçmek zorunda kalacaksın. Bir Buda olmaya çalışıyor-sundur. O zaman varlığının pek çok parçasını inkâr etmek ve kesmek zorunda kalacaksın; Buda’ya uymayacaklar.

Sen kimseye uyamazsın, ancak kendin olabilirsin. Bir ideale gereksinme duyulur ve bütün idealler zehirleyicidir. Kendini nasıl geliştireceksin? Örneklere ihtiyacın olacak. Bir plana, bir haritaya, bir imgeye ihtiyacın olacak: Bu şekilde olman gerekecek. Buda, Krişna, İsa; bir imge seçmek ve daha sonra bu imgeyi taklit etmek zorunda kalacaksın. O zaman taklit bir şey olacak, asla bir İsa olmayacaksın.

Hiç İsa'dan başka İsa olan birini duydun mu? İki bin yıldan beri kaç kişi kendini geliştirmeye çalıştı! Milyonlarcası boşuna sürekli acı çekti. Mutsuzlukları anlamsızdı, manastırları hapishaneden başka bir şey değildi ama sıkı çalıştılar ve hepsi boşa gitti. Tekrar tek bir İsa bile meydana gelmedi: İşin doğası gereği bu olamaz. Tanrı tekrarları sevmez. O daima özgündür. Her zaman yeni bir varlık yaratır. Sen yeni bir varlıksın! Kendini geliştirmeye çalışma, çünkü gelişme fikri doğal ve gerekli bir şekilde bir imgeyi, bir örneği, bir kalıbı izliyorsun anlamına gelecektir.

Büyüme tamamen farklıdır. Bir ağaç büyür, bir Hıristiyan kendini geliştirir. Bir ağaç büyür; neye, nereye olduğunu bilmez. Gelecek konusunda hiçbir fikri yoktur, sadece büyür. Büyümeyi bir keyif olarak gördüğü için büyümeye devam eder. Yeni yapraklar, yeni yeşillikler, yeni tomurcuklar ve yeni çiçekler çıkarmaya devam eder. Programsız bir şekilde sadece büyür.

Bir programı izlemeye çalışıyorsan asla büyümeyecek, ancak taklitçi olacaksın. Yapmacık olacak, sahte olacaksın; yapay, sentetik olacaksın. Büyümenin gelişim olması asla gerekli değildir; bir gelişme olmamalıdır. Büyüme kendiliğinden ve doğaldır: Sadece kendin ol ve işini yap; o anda gereken işi yap. Burada ve şimdiye karşılık verdiğinde büyüyor olacaksın. Ağaçlar büyüyor, kuşlar büyüyor; sen neden büyümeyesin?

Kabir şöyle der: O kuşları ve arıları gözetir; neden yetim olduğunu düşünüyorsun? Evrenin seni korumadığı, evrenin sana analık yapmadığı gibi yanlış bir fikri sana kim verdi? Sen Tanrı'nın rahmindesin, O seni gözetir. Bu güvendir.Ağaçlar güvenir ve büyürler.

İnsan şüphecidir. Büyümeyi kendi üzerine alır. "Bu olmalıyım" der. Bu "-malı" bırakılmalıdır. Kendini geliştirmek istiyorsan bunu aklında tut: Asla mutlu olmayacak ve asla büyümeyeceksin. Olsa olsa çok ama çok yapay bir şey olabilirsin.

Bir hikâye dinledim:

Parası yüzünden yaşlı bir kızla evlenen bir adam gelini bala-yına götürür. Rocky Dağları'na giden lüks bir trende iki yatak alırlar ve elbetteki kadın alttaki yatağa yerleşir.

Özel kompartımanlarında her şey rahattır. Gelin banyoya gider ve iki bardağı suyla doldurur. Üst ranzadan izleyen damat onun takma dişlerini çıkarıp bardaklardan birine koyduğunu ve sonra cam gözünü çıkarıp diğer bardağa koyduğunu görür. Bayılmak üzeredir.

Gelin daha sonra peruğunu çıkarınca tamamen kel kafası ortaya çıkar. Adam geline dehşet içinde bakar. Kadın ışıkları kapattıktan sonra yatağına girer ve cilveli bir sesle "Pekâlâ Joe, aşağıya gelmek istersen, senin için güzel bir şeyim var" der.

"Uzat onu" diye cevap verir adam.

Kendini geliştirirsen, olacak olan budur. Her şey sahte, tamamen sahte olacaktır. Büyüme gelecek bilmez, hiçbir kalıbı izlemez, sadece kendiliğinden meydana gelir. Gelişme bir zihin yolculuğudur, büyüme bütün varlığa aittir. Büyüme tanrısaldır, gelişme çirkindir.

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 9-SEVGİ VE ÖLÜM KILICI

Hızla ilerler gecenin karanlığı,
ve sarar aşkın gölgeleri bedeni ve zihni.
Batıya bakan pencereyi aç,
ve karış kendi içinde havaya.
Açmış bir çiçek var göğüs kemiğine yakın.
O çiçeğin her yerindeki balı iç.
Dalgalar içeri giriyor:
Bunca ihtişam var okyanusun yakınında.
Dinle: kocaman deniz kabuklarının sesini! Çanların sesini!
Kabir der ki; “Dost, dinle,
söylemek zorunda olduğum şey budur:
Sevdiğim Konuk içimdedir!”
Dost, Konuğu hayattayken bekle.
Tecrübeyi hayattayken yaşa.
Düşün ve hayattayken düşün.
“Kurtuluş” dediğin şey
ölümden önceki zamana aittir.
Hayattayken koparmazsan iplerini,
sonra hayaletler mi yapacak sanırsın bu işi?
Ruhun sırf beden çürüdüğü için
vecde dalacağı düşüncesi -
hepsi fanteziden ibaret.

Şimdi bulduğundur o zaman da bulacağın.
Hiçbir şey bulamıyorsan şimdi, sonun
Ölüm Şehri'nde bir daire olacak sadece.
Ve şimdi sevişirsen ilahi olanla,
sonraki yaşamda sahip olacaksın doymuş arzunun çehresine.
O zaman dal Hakikate,
bul Öğretmenin kim olduğunu,
inan Büyük Ses'e!
Kabir bunu der:
"Konuğu ararken,
Konuğa duyulan özlemin yoğunluğudur asıl işi yapan. Bana bak...
O yoğunlukta bir köle göreceksin."

Yaşamdaki en büyük sır, yaşamın kendisi değil ölümdür. Ölüm, yaşamın zirvesi, yaşamın mutlak çiçeklenmesidir. Ölümde bütün yaşam toparlanır, ölümde doğarsın. Yaşam ölüme doğru bir hac yolculuğudur. Ta en başından, ölüm gelmektedir. Doğum anından itibaren ölüm sana doğru gelmeye başladı, sen ölüme doğru ilerlemeye başladın.

Insan zihninin başına gelen en büyük felaket, ölüme karşı olmasıdır. Ölüme karşı olmak, en büyük sırrı kaçıracaksın demektir. Ölüme karşı olmak aynı zamanda yaşamı da kaçıracaksın demektir; çünkü ikisi birbiriyle derinden ilişkilidir, iki ayrı şey değildirler. Yaşam büyüme, ölüm onun çiçek açmasıdır. Yolculuk ve hedef ayrı değildir; yolculuk hedefte sona erer.

Ölüm doruk noktası olarak görülmelidir. O zaman farklı bir görüntü ortaya çıkar; o zaman ölümden sakınmaz, o zaman ölüm karşıtı olmazsın. O zaman onun gizemiyle heyecanlanır; ondan zevk almaya, onu tefekkür etmeye ve onun üzerinde meditasyon yapmaya başlarsın.

Ölüm pek çok şekilde gelir. Öleceğin zaman, bu ölümün biçimlerinden sadece bir tanesidir. Annen öldüğünde, senin için bu da bir ölümdür; çünkü anne senin içindeydi, senin varlığının büyük bir kısmını işgal ediyordu. Anne öldü; içindeki o parça öldü. Baban ölecek, erkek kardeşin, kız kardeşin, arkadaşın. Düşmanın öldüğünde bile, senin içinde bir-şey ölecek, çünkü düşman da senin içindeydi. Bir şeyi kaçıracaksın, bir şey eksilecek, bir daha asla aynı olmayacaksın.

Yani ölüm sadece senin ölümünle gelmez; ölüm pek çok şekilde gelir. Ölüm her zaman geliyor. Çocukluğun kaybolduğunda, genç bir adam veya

genç bir kadın olduğunda, görmüyor musun? Ölüm meydana gelmiştir. Çocukluk artık yoktur, çocukluk ölmüştür, o kapı kapanmıştır. Geriye dönemezsin, onu yeniden ele geçiremezsin, sonsuza dek gitmiştir: Bir çocuk olarak öldün. Sonra bir gün gençlik yaşlılığa ilerler: Yeniden öldün. Binbir ölüm vardır.

Aslında derinlemesine, iyice anlayarak bakarsan, her an öldüğünü göreceksin; çünkü her an değişiyorsun, varlığından bir şeyler savuşuveriyor ve bir şeyler varlığına giriyor. Her an bir doğum ve bir ölümdür. Bu iki kıyı arasında akarsın; doğum ve ölüm. Senin yaşam nehrin ancak doğum ve ölümle mümkündür; ve bu her an gerçekleşiyor.

Bu büyük bir sessizlik içinde olur. Ayak seslerini duyamazsın, hiç ses çıkarmaz. Olmaya devam eder ve o kadar sürekli bir biçimde olur ki onu görmezsin; bu kadar açıktır. Açık olan unutulur, yaşamının parçası olur. Ancak birdenbire meydana gelen bir şeyi fark eder, ancak beklenmedik bir şeyi dikkate alırsın. Ölüm süreklidir; bu yüzden ona dikkat etmiyorsun.

Ölümün biçimleri yalnız bunlar da değildir; ölümün çok daha gizli biçimleri bile vardır. Âşık olduğun zaman ölürsün. Aşk ölümdür; saflığı içinde ölüm. Ve ancak ölmeye zaten hazır olanlar sevebileceklerdir. Ölmekten korkuyorsan, sevmekten de korkacaksın. Bu yüzden dünyada aşk yok. Insanlar aşkı düşünüp duruyorlar; onunla ilgili hayaller kuruyorlar ama onun içine girmiyorlar; çünkü aşk ölümdür ve ölüm seni korkutur.

Âşıklar birbirinde ölür. Ancak birbirinde ölmeye çoktan razı olanlar sevgili olurlar. Diğerleri sadece oyunu oynar. Aşk oyunu gerçek aşk değildir, yapmacıktır. Milyonlarca insan yapmacık olmaya devam ediyor, çünkü ölümden korkuyor, sevgiden de korkuyorlar. Aşk daima ölümü getirir. Aşk ölüm için bir kapıdır ve ölüm de aşk için bir kapıdır.

Bir de meditasyon yaptığında ölürsün. Bu nedenle insanlar derin meditasyon haline girmekten korkarlar. Bana her gün birisi gelir: “Şimdi, Osho, oluyor. Korkuyorum, Ölesiye korkuyorum. Meditasyon oluyor. Bir tür kaybolma hissediyorum. Şimdi, beni koru.” Meditasyon yapmaya hevesliydi; olmayınca bu konuda çok endişeleniyordu. Şimdi oluyor; bu da endişe yaratıyor. Nedenini biliyorum; çünkü meditasyon konusunda okurken ve meditasyon konusunu dinlerken, bunun derin bir ölüme götüreceğini fark etmeksizin bu konuda açgözlü davrandı.

Bir diğer yol da bir üstada teslim olursun: Bu en derin ölümlerden biridir; ego ölür ve yok olur. Bunların hepsi ölümdür ve ölüm hep gelmektedir.

John Donne’ın şu ünlü sözlerini duymuş olmalısın: “Her insanın ölümü eksiltir beni, çünkü ben insanlığa aidim; ve bu nedenle asla gitme çanın kimin için çaldığını öğrenmeye; senin için çalıyor.”

Ne zaman bir yerde birisi ölse, ölüm senin kapını da çalar. Yalnız bir insan da değil: bir köpek ölür, bir karga ölür ya da bir yaprak solar ve ölür ve ağaçtan düşer; sen ölürsün, çünkü hepimiz birbirimizin içindeyiz, birbirimizin parçasıyız, birbirimizin uzvuyuz. insan bir ada değildir; hepimiz bir tür beraberlik içindeyiz. Ölüm dünyanın her yerinde her an milyonlarca biçimde meydana geliyor. Varoluş ölüm vasıtasıyla yaşar, varoluş kendini ölüm vasıtasıyla yeniler. Ölüm en büyük sırdır; yaşamdan daha gizemlidir, çünkü yaşamın kendisi ölüme doğru bir hac yolculuğundan başka bir şey değildir.

Ancak ölüme âşık olanlar yaşamın ne olduğunu öğrenebilecekler. insanlar yaşamaz; yaşayamazlar, ölümden o kadar korkuyorlar ki.

Bir hikâye dinledim:

Büyük bir filozof olan Ludwig Wittgenstein, başka bir büyük filozof olan Bertrand Russell’ın evinde kalır. Bir gece Wittgenstein bir ileri bir geri yürümeye başlayarak Russell’ı uyutmaz. Russel nedenini sorar. Wittgenstein intihar edip etmemek için karar vermeye çalıştığını söyler. Russell “Pekâlâ, acele et ve kararını ver, çünkü biraz uyumak istiyorum” der.

Russell şaka yapıyordu ama konuyu anlamamıştı. Russell çok akılcı, gerçekçi, pragmatik, mantıklı bir insandı. Witt-genstein da büyük, Bertrand Russell’dan daha büyük bir mantıkçıydı ama mantığın sınırlarını da biliyordu. Mantığın ötesinde bir şey olduğunu biliyordu ve yaşamın sırlarını ancak ölümle ortaya koyduğunu da biliyordu. Bütün yaşamı boyunca ölümün çekiminde yaşadı; hep hayatına son verip vermemek üzerine tefekkür ediyordu. intiharla alışılmış intiharı kastetmiyor; yok olmayı ya da olmamayı soruyor.

Bir insan iki şekilde yok olabilir. Birincisi olağan yol, olağan ölme şeklidir: direnmek, mücadele etmek. Diğer yol gevşemek, tadını çıkarmak, onunla kendinden geçmektir. intihar dediği budur. Gönüllü olarak, dans ederek, maceradan büyük heyecan duyarak; intihar dediği budur. intihar bir insanın kendi anlaşmasına hazır olması, ölümle buluşmak için birkaç adım atması ve ölümü kucaklaması demektir.

Her bireyin karar vermek zorunda olduğu en büyük problemlerden biri budur. Sıradan bir ölümle ölme: gönülsüz, mücadele ederek, öfkeli, yapışarak, yaşama karşı açgözlü. Aşkla öl, Kabir'in sutralarını ancak o zaman anlayabileceksin. Bu sutralar çok değerli ve çok ihtişamlıdır.

Hızla ilerler gecenin karanlığı,

ve sarar aşkın gölgeleri bedeni ve zihni.

Çok tuhaf bir ifade.

Tinvir sanz ka gahira avai chhavai prem tan-man men.

Gece hızla geliyor, gece giderek kararıyor, bütün ışık kayboluyor. Yaşam, ölüm tarafından boğuluyor, ölüm bir sele dönüşüyor: chhavai prem tan-man men. Fakat Kabir şöyle der: Bedenimin ve zihnimin bu kadar aşkla dolu olmasına şaşırdım. Ve ölüm geliyor. Böyle olmamalı.

Normalde böyle değildir. Ölüm geldiğinde sevgin kesinlikle kaybolur. Çöl gibi kurursun, içinde yeşil olan her şey yok olur. Ölüm gelirken nasıl sevebilirsin? Ölüm kapıyı çalarken sevgiyi nasıl düşünebilirsin? Aşk bir lükstür; ona ölüm uzakken gücün yeter.

Aslında, sevgililer ölmeyeceklerini düşünürler. Sevgililer ölümü unutmaya meyillidir; aşkın sonsuz olduğunu hissetmeye başlarlar, aşk ebedidir. Aşk - olağan aşkı kastediyorum- ancak ölümün olmadığını düşünebildiğin, hayal edebildiğin zaman mümkündür. Ancak o zaman sevgiyi göstermek, sevgiyi büyütmek, sevginin karşılığını almak için zaman ve mekân mevcuttur. Eğer ölüm geliyorsa...

Sadece düşün: Sevdiğinin yanında elini tutarak oturuyorsun, aniden bir haberci geliyor ve beş dakika içinde öleceğini söylüyor. Sevgili kaybolacak, hiçbir şekilde orada olmayacaktır. Elin hâlâ kadınının elinin içinde olabilir, fakat elin hiçbir şey hissetmeyecektir. Elin ölü bir el olacaktır. Buz keseceksin, bütün sıcaklık kaybolacak. Ölüm geliyor. Sevgiyi kim düşünür?

Âşık olmaya ancak gençlerin gücünün yetebilmesinin nedeni budur; ölüm uzak, çok uzak görünür. Olacaksa bile, o kadar uzaktadır ki bu konuda endişelenmeye gerek yoktur. Yaşlandıkça sevgi zorlaşır, çünkü ölüm pek çok yönden yaklaşmaktadır. Saçın ağarıyor, yüzün kırışıyor, bedenin güçsüzleşiyor, her gün bir şey kaybediyorsun. Kaybettiğin her neyse, geri getirilemez. Ölüyorsun. Yaşlandıkça aşk neredeyse imkânsız görünür. Yaşlıların hep gençlerin aptal olduğunu düşünmelerinin bir nedeni vardır. Neden, aşkın aptallığını artık görebilmeleridir.

Ölüm oradayken aşk aptalcadır, aşk saçmadır. Ölüm yoksa, o zaman aşk mümkündür, o zaman aşk güzeldir. Ölüm oradaysa, aşkın ne anlamı vardır? Bir çeşit sanrıdır. Belki de aşk bedeninin salgıladığı doğal bir uyuşturucudur; kimyasaldır.

Yaşlanan insan düşünmeye başlar; özsuları giderek kurumaya başladıkça, kendisi bir çöle dönüşmeye başladıkça, aynı zamanda daha bilge bir insana dönüşür; ve aşkın aptalca ve saçma olduğunu düşünmeye başlar. Ancak genç insanlar aşkı düşünebilecek kadar aptaldır, yoksa ne anlamı var? Artık hiçbir yerde hiçbir güzelliği göremez. insanları iskeletler şeklinde görmeye başlar, insanları çürümüş bedenler, kirli şeyler olarak görmeye başlar. iskeletlere nasıl âşık olabilirsin?

Sevdiğinin iskelet olduğunu bir düşün ve iskelete sarıl. Sadece kemikleri düşün... Hayır, kendini kandırmak için genç olman lazım; yaşlı insan böyle düşünmeye başlar. Ölüyor ve ölüm bir kapıdan girdiğinde aşk öbüründen sıvışır.

Bu nedenle Kabir'in ifadesinin tuhaf ve çok değerli olduğunu söylüyorum.

Şöyle diyor:

Hızla ilerler gecenin karanlığı,
ve sarar aşkın gölgeleri bedeni ve zihni.
Chhavai prem tan-man men.

"Bedenim ve zihnim aşk selinin altında kalıyor." insan böyle ölmelidir. Ölüm aşkını yok ediyorsa, gerçek aşkı bil-memişsindir; o zaman gerçekten yanılgı içindeydin, o zaman sevgilinin içinde ilahi olanı görmemişsin. Aksi takdirde, ölüm yaklaştıkça, aşkla dolu olduğunu hissedeceksin; sel gibi, su baskını gibi.

Neden? Çünkü şimdi ayrı bir varlık olarak tamamen sevdiğinin içinde kaybolacaksın. O zaman ölüm artık ölüm değil, Tanrı'dır. Meditasyonun mucizesi budur, ölümü Tanrı'ya dönüştürmesi. Meditasyon ölümü Tanrı'ya dönüştürebilirse, yaşam hakkında söylenecek ne kalır? Doğal olarak yaşamı da büyük bir vecd haline dönüştürür.

insan yaşamayı ve ölmeyi öğrenmek zorundadır. Ölmenin yolu budur: aşk dolu, dua dolu; ölüm denen o maceraya atılmaya hazır. Beden gidiyor olacak; sen ayrı bir olgu olarak bütünün içinde kaybolacaksın. Fakat aşkın özlemi budur; aşk yok olmak ister, aşk ölmek ister, aşk bütünle bir olmak ister. Ayrı kalmak istemez. Bu bütünle bir olma arzusu, aşktır.

Unutma, ölüm sana aşkı hatırlatıyorsa, doğru yoldasın; aşk sana ölümü hatırlatıyorsa, doğru yoldasın. Aşkın ancak ölümü inkâr ederek mümkünse, aşkın sahtedir. Ölüm fikrinin kendisi sevginin niteliğini bozuyorsa, o zaman sevginin ne olduğunu henüz öğrenmedin demektir.

Ölüm ve aşk birbirine uyar, aynı enerjinin görünüşleridir. Ölüm aşkını tamamladığında ve âşıkken ölmeye hazır olduğunda, o zaman ilk kez gerçekten yaşam, sevgi ve ölümün sırlarının farkına vardın demektir.

Batıya bakan pencereyi aç, ve karış kendi içinde
havaya.

Batıya bakan pencereyi aç... Bu bir metafordur. Doğu
yük

selen güneşi, doğumu temsil eder; batı batan güneşi, ölümü temsil eder. Kabir şöyle der: Batıya bakan pencereyi aç. Şimdi hazırlan, batıya bakan pencereyi aç, güneş batacak. Çabuk ol, batıya bakan pencereyi aç, günbatımının güzelliğini kaçırma. Doğan bir güneşin güzelliğini gördün, şimdi batan güneşle dans et. Hayatını yaşadın, şimdi ölümünü yaşa.

Batıya bakan pencereyi aç, ve karış kendi içinde
havaya.

Aslı şöyle: Dubahu prem-gagan men - Aşkın ruhani göğünde kaybol. Ölüme kapıyı aç ve aşkın içsel göğünde kaybol. Bırak ölüm ve aşk buluşsun, bırak ölüm ve aşk bir olsun; insan o zaman Tanrı'nın ne olduğunu bilir.

Evet, aşk ve ölümün ortak noktası Tanrı deneyimidir. Sen Tanrı'nın ne olduğunu sorup duruyorsun ve bir teolog ya da bir filozof tarafından cevaplanması gereken bir soruymuş gibi Tanrı hakkında sormaya devam ediyorsun. Bu bir deneyimdir ve ancak en cesur olan için mevcuttur; çünkü ölümle aşkın buluşmasıdır.

Batıya bakan pencereyi aç, ve karış kendi içinde
havaya.

O zaman Tanrı'nın ne olduğunu bileceksin. Tanrı bir taraftan sevgi, öbür taraftan ölümdür. Dünyada iki tip din vardır: Tanrı'nın sevgi tarafını almış ve bunu vurgulamış dinler, Tanrı'nın ölüm tarafını almış ve bunu vurgulamış dinler. Hıristiyanlık sevgi tarafını almıştır; Buda ölüm tarafını almıştır.

Kabir her iki tarafı da aşar ve şöyle der: Tercih yapmaya gerek yok. İki taraf da olsun, tercih neden? Bırak ölüm ve aşk kavuşsun.

Batıya bakan pencereyi aç, ve karış kendi içinde
havaya. Dubahu prem-gagan men.

Aşk ve ölümle boğul. Kabir son derece aşkın bir içgörüye sahiptir. İsa şöyle der: Tanrı sevgidir. Bu Tanrı'nın pozitif tarafıdır. Buda Tanrı'nın negatif tarafını alır; onun yolu negatif yoldur, via negativa. İsa evet der, Buda hayır der. Tanrı her ikisidir, evet/hayır. Tanrı her ikisidir ve yine de ötesidir: Evetle sınırlandırılamaz ve hayırla sınırlandırılamaz. Buda nirvana der. Nirvana ölüm demektir; kelime düz anlamıyla "bir lambayı söndürmek" demektir. Nirvana "bir alevi söndürmek" demektir. Tıpkı bunun gibi, ölümün içinde yok olursun.

Ölüm Buda için Tanrı'dır. Bu yüzden Buda rahipleri için sarı cüppeyi seçer: Sarı ölümün rengidir. Yapraklar ölmeden önce sararır; insan ölmeden önce sararır, yüzünden kan çekilir. Sarı ölümün rengidir.

Kabir hem Buda'dır hem de İsa. O şöyle der: Tercih yapmak neden? Tanrı her ikisidir. Fakat İsa ve Buda neden tercih yaptılar? Çünkü tercih yapmazsan çok mantıksız görünürsün. Tanrı, hem sevgi hem ölüm mü? Saçma durur, bizim düşünce kategorilerimize uymaz. Tanrı, hem aydınlık hem karanlık mı? Tanrı, hem yaratıcı hem yıkıcı mı? Tanrı, hem iyi hem kötü mü? Uymaz. Uymadığı için Şeytan'ı yaratırız.

Hıristiyanlar Şeytan'ı yarattı... çünkü Tanrı sevgiyse, o zaman nefret kim? Ve nefret var, aslında sevgiden daha fazla var. Nefret daha güçlü, daha büyük bir güç gibi görünür; ve insan yüreğinde ve zihninde sevgiden daha fazla kontrol sahibidir.

Bunun olduğunu her yerde görmedin mi? Bir ülke savaşa girdiğinde, ülke birlik olur. Ülke savaşta değilken, birlik yoktur. Ailen başka bir aileyle kavga ederken birleşirsiniz; aile üyeleri birbirine büyük sevgi gösterir. Kavga, nefret, savaş olmadığında, aile içinde kavga etmeye başlarsınız.

Hindistan'da bu oldu. Hindular ve Müslümanlar yüzyıllardan beri burada birlikte yaşadılar. Hindistan bağımsız olduğunda, bu bir problem oldu: Birbirlerini öldürüyorlardı. Tek çözüm ülkeyi iki parçaya ayırmaktı. Müslümanların kendi ülkeleri Pakistan olursa ve Hinduların kendi ülkeleri Hindistan olursa, problem çıkmayacağı, barış içinde yaşayacakları ümit edildi. Fakat bu olmadı. Müslümanlar ve Hindular artık kavga etmiyor,

çünkü ayrı ülkelere sahipler, birlikte değiller. Fakat Pakistan kendi içinde savaşmaya başladı: Müslümanlar Müslümanlarla kavga etmeye başladı ve Bangladeş oluşturuldu. Ve Hindular kendi aralarında kavga etmeye başladılar.

Hindistan büyük bir ülkedir. Hintçe konuşan insanlar Hintçe konuşmayan insanlarla kavga ediyor; Gujarati konuşanlar Marathi konuşanlarla kavga ediyor; güney kuzeyle kavga ediyor ve binbir kavga başladı. Kavganın biri bitti ve binbir tane kavga başladı. Hindular ve Müslümanlar kavga ederken, Hindular arasında birlik vardı ve Müslümanlar arasında birlik vardı. Bütün insanlık tarihinin hikâyesi budur.

İnsanlar sevgi yüzünden birlikte değildir, insanlar ortak düşman yüzünden birliktedir. Ortak düşman onları birleştirir. Adolf Hitler otobiyografisinde şöyle demiş: "Bir düşman olsun ya da olmasın, ülkenin tehlikede olduğunu haykırmaya devam etmek zorundasınız." İnsanlar bu şekilde birlikte kalır; gerçek bir düşman yoksa, sahte bir düşman yarat. Bir ülke ancak bir düşman varsa birlik içinde kalabilir; gerçek ya da sahte, fark etmez.

İnsanlar ancak nefret duyduklarında bir arada olurlar. Nefret dünyada daha büyük bir tutkudur. Yaratıcılar çok az ve seyrektir. Bir ressam, bir şair, bir dansçı, bir şarkıcı; yaratıcılar çok azdır, milyonda bir. Geriye kalan insanlar peki? Onlar yıkıcı insanlardır ve yıkım kendini pek çok şekilde gösterir. Sen göremeyebilirsin, çünk bazen buna alışmış olursun. Örneğin, sürekli yemeyi ve tıkınmayı seven birisi. Yıkıcıdır; basitçe yiyeceği yok etmekten zevk alır. Psikologlara sor; bu yıkıcı bir insandır. Yaratıcı bir insan çok yemez, yiyemez. Dişlerin senin eski silahlarındır. İnsan diğer hayvanlar gibi sadece bir hayvanken, süngüler ve kılıçlar yokken, dişler şiddet için senin silahlarındı. Şimdi kimseyi ısıramazsın, şimdi dişlerini bu şekilde kullanamazsın; bu çok iğrenç ve çirkin görünür.

Bazen bu da olur, insanlar birbirini ısırır, özellikle de sözde âşıklar. Nasıl bir sevgi bu? Aşkın derin sırlarını aramakta olanlar, bir öpüşmenin sadece sahte bir ısırık olduğunu söyler. Isırmak istersin ama kültürün, uygarlığın seni engeller. O yüzden ancak bu kadarını yaparsın. İki sevgili öpüşmede çok ileri gittiklerinde, ısırma ortaya çıkar. Devam edersen, buna aşk ısırığı denir. Aşk nasıl ısırıyor olabilir?

Sevgi üzerine en eski kutsal kitaplardan biri olan Kama Sutra'da Vatsyayana aşk ısırığının güzelliklerini tanımlar. Ve öpüşmenin pek çok

çeşidi olduğu gibi -Fransız, yok şu yok bu- aşk ısırığının pek çok çeşidi vardır. Aşk ısırığının kendi yöntemleri, teknikleri ve sanatı vardır.

Dişlerin yoğunlaştırılmış şiddetindir. Onları kullanamadığında, uygar bir insana uygun tek yol yemeye devam etmek, tıkınmaya devam etmektir. Yaratıcı bir insan asla fazla yemez. Birisi bana gelip "Yemeyi nasıl bırakacağım? Nasıl bırakacağım? Çünkü şimdi beden çirkinleşiyor, çok fazla yağ topluyor. Bu konuda ne yapmak lazım?" der. Benim önerim, yaratıcı olmadıkça yemeyi bırakamayacağı yönündedir. Diyet yapmanın faydası yoktur; er ya da geç intikam alırcasına yeniden yemeye başlayacaksın. Enerjilerin yaratıcı olmadıkça, bunun içinde kalacaksın; içini doldurmaya devam edeceksin. Bu konuyu bu şekilde düşünmemiş olabilirsin: İnsanlar yıkıcıdır.

Bütün bu yıkım nereden geliyor? Bu yüzden Hıristiyanlar Şeytan'ı icat etmek zorundaydı. Şeytan, Tanrı'yı yükten kurtaran bir günah keçisinden başka bir şey değildir; böylece Tanrı saf sevgi olarak kalır ve Şeytan saf nefret olur. Fakat hayatta hiçbir şey saf değildir, her şey karışıktır. Yaşam ve ölüm karışıktır, sevgi ve nefret karışıktır, yaratıcılık ve yıkıcılık karışıktır, savaş ve barış karışıktır, erkek ve kadın karışıktır. Zıt kutupların harika bir karışımıdır.

İsa'nın sevgi tercihi, pozitif bir zihnin tercih edilmesidir. İsa çok pozitiftir; dini de pozitif bir dindir. Buda'nın tercihi negatiftir, o negatif bir zihindir. Her ikisi de seçmiştir; ve seçtiğin zaman, bir şeyin tercih dışı bırakılması gerekir.

Kabir mantıksız olmaya yetecek kadar cesurdur. Tanrı her ikisidir der, sevgi ve ölüm.

Batıya bakan pencereyi aç,
ve karış kendi içinde havaya.
Açmış bir çiçek var göğüs kemiğine yakın.
Chet kamal dal ras piyo re.

Varlığının tam en içteki özünde ölümsüzlük kuvvetiyle dolu, nilüfer çiçeğinden bir bilinç vardır.

Açmış bir çiçek var göğüs kemiğine yakın.

Fakat o çiçek ancak sevgi ve ölüm birlikte yaşandığında deneyimlenebilir, başka türlü değil. O çiçek ancak sevgi onu beslediğinde ve ölüm yağmur gibi üzerine yağdığında çiçek açar. Sevgi ve ölüm içine birlikte girdiğinde

çiçek açar, başka türlü değil. İnsan bilincinin kusursuz çiçeklenmesi, sevgi ve ölümle gerçekleşir.

Açmış bir çiçek var göğüs kemiğine yakın. O çiçeğin her
yerindeki balı iç.

Aslı çok güzeldir: Chet kamal dal ras piyo re - Asırlardan beri içinde taşıdığın çiçeğin bilincinde ol. Bırak ölüm uyandırsın seni ve aşk sana uyanmanın coşkusunu versin. İkisi de gereklidir; ölümün şoku seni uyandırmak için gereklidir ve aynı zamanda aşkın gıdası da. Sadece ölümün şoku varsa, komaya girebilirsin. Sadece aşkın gıdası varsa, sanrılar göreceksin.

Ölümün şoku sanrılar görmene, içsel LSD triplerine, izin vermeyecektir. Aşk ve aşkın gıdası ölüm yüzünden kurumana izin vermez. Sevgi yüzünden yeşil kalacaksın ve ölüm yüzünden uyanık kalacaksın.

Bunu gözlemledin mi? Ne zaman tehlikede olsan, daha uyanık kalırsın. Aslında, insanların tehlikede olmayı sevmesinin nedeni budur. Araba sürerken, daha hızlı gitme isteği tırmanır. Saatte yüz kilometre hızla giderken büyük bir farkındalık söz konusudur. Bütün düşünce kaybolur. Saatte yüz yirmi kilometre hızla giderken nasıl düşüneceksin? Zihin durur. Zihin düşünmeyi göze alamaz, çok tehlikelidir; düşünce dikkatini dağıtabilir ve ölüm vardır. Kesinlikle uyanık, tetikte olmak zorundasın.

Bu yüzden insanlar dağa tırmanır; farkındalığa faydası olur. Bilinçli bir şekilde farkındalık aramıyor olabilirler ama bilenler, insanın tehlikeleri sırf bilinçteki gerilimi hissetmek için aradığını söylerler. Ölüm ne zaman yakınsa, uyanık olursun. Ne zaman aşk varsa, çiçek açarsın.

Tek başına aşk seni sanrılara, hayallere, fantezilere götürecektir. Tek başına ölüm seni uyanık yapacaktır ama o kadar korkacaksın ki büzüleceksin, içsel kaynağın kapanacak. İkisi birlikte gereklidir. Kabir'in yöntemi budur; benim yöntemim de bu. Burada yaptığımız çalışma seni bunu yapmaya hazırlayacaktır.

Batıya bakan pencereyi aç,

ve karış kendi içinde havaya.

Açmış bir çiçek var göğüs kemiğine yakın.

O çiçeğin her yerindeki balı iç.

Dalgalar içeri giriyor...

Bu iki şeye izin verirsen; bu paradoksa izin verirsen, bu ölüm ve sevginin içinde birlikte titreşmesinin, içinde el ele dans etmesinin mantıksızlığına izin verirsen, o zaman, o zaman yaşayacaksın.

Dalgalar içeri giriyor.

Aslı çok daha iyi: Lahar lehu ya tan man men - Bırak ilahi olan istila etsin bunu, bu bedeni. Bu bedeninin ta kendisi Buda'dır. Başka bir yere gitmene gerek yok; ilahi bir bedene sahip olmana gerek yok, bir melek olmana gerek yok. Tam da bu bedende, bu sıradan bedenin içinde, sıradışı meydana gelir. Sadece sevgiye ve ölüme birlikte izin verdiğinde dalgalar içeri girmeye başlar, öteki dünyadan dalgalar.

Lahar lehu ya tan man men.

Bu bedenin kendisi bir dans, bir titreşim, akan bir enerji, bir salınıma dönüşür. O zaman ilahi olanda nefes alır, o zaman ilahi olanda atar. O zaman bu bedenin kendisi dönüşür. O zaman: Bu bedeninin ta kendisi Buda'dır.

Dalgalar içeri giriyor:

Bunca ihtişam var okyanusun yakınında.

Ölüm ve sevginin birlikte olmasına izin verirsen, ilk kez varoluşun sonsuzluğuna, varoluşun okyanus benzeri enginliğine yaklaşacaksın. Dalgalar gelip seni boğacak ve o boğulmada kendini bulacaksın. O yok oluşta ilk kez bir varlık haline geleceksin. Evet, ayrı bir birey gibi var olmayacaksın; kendi tanımını kaybedeceksin, bu ya da şu değil hepsi olacaksın.

Dinle: kocaman deniz kabuklarının sesini!

Kabir şöyle der: Şimdiye kadar beni izlediysen, ve batıya bakan pencereyi açtıysan ve hazırsan sevgide yok olmaya, o zaman.

Dinle: kocaman deniz kabuklarının sesini! Çanların sesini!

Kabir der ki; “Dost, dinle,

söylemek zorunda olduğum şey budur:
Sevdiğim Konuk içimdedir!”

Ev sahibi, konuktur. Sevgi ve ölüm içinde buluştuğunda, ev sahibi ve misafir bir olarak bilinir. Konuk senden ayrı değildir. Gereksiz bir şekilde onu beklemekteydin; o asla gelmeyecek, çünkü zaten senin içinde. Gelemez. Zaten geldi; en başından beri içinde oldu. O, sensin. Arayan aranandır; gözlemci gözlenendir; meditasyon yapan meditasyon yapılandır. Fakat ayrım meditasyon yapanla meditasyon yapılan, arayan ve aranan,bilen ve bilinen, ev sahibi ve konuk arasında vardır.

Neden bu ayrım? Bu ayrım içsel ve çok derin bir ayrım nedeniyle vardır, sevgi ve ölüm arasındaki ayrım. O ayrım ortadan kalktığında, bütün ayrımlar yok olur. Bunu tekrarlayayım: Hayatta tek bir ayrım vardır ve o da sevgiyle ölüm arasındaki ayrımdır. Diğer bütün ayrımlar bunun yan ürünüdür. Asıl ayrım bir kez ortadan kalktığında, bütün ayrımlar kendiliğinden kaybolur; bütün içeriğini kaybeder.

Kabir der ki; “Dost, dinle,
söylemek zorunda olduğum şey budur:
Sevdiğim Konuk içimdedir!”

O, benim. Ben oyum.

Dost, Konuğu hayattayken bekle. Sadho bhai, jivat hi karo asha.

Kabir insanların ertelediğini, erteleme içinde yaşadığını söyler. İnsanlar yarınlarda yaşar, “Evet, ölüm geldiğinde deneyeceğiz” derler. Fakat ölüm geldiğinde bunu yapamayacaksın; buna hazırlıklı olmayacaksın. Ölüm çok ani gelir. Ölüm daima bir tesadüftür, çünkü sana haber vermeden, seni uyarmadan gelir. Geldi mi gelir ve birden oradadır, her şey biter. Bütün yaşamın onun için bir hazırlık olmadıkça anlayamayacaksın. Bütün yaşamın boyunca nasıl ölüneceğini öğrenmedikçe; sevgi içinde, dostluk içinde, güven içinde, teslimiyet içinde ölmek için her fırsatı değerlendirmedikçe anlayamayacaksın.

Annen ölür: Bu fırsatı kaçırma. Bir sannyasin bana gelip “Annem ölüyor, babam ölüyor” dediğinde, ona “Git, ölen babanla birlikte ol ve ölümü deneyimle” derim. Kişi uzak durur. “Babam ölüyor, ben değil” diye düşünmek ister.

“Her insanın ölümü eksiltir beni, çünkü ben insanlığa aidim; ve bu nedenle asla gitme çanın kimin için çaldığını öğrenmeye; senin için çalıyor.”

Bir yabancının ölümünde bile, sen ölüyorsun. Ölüm nerede varsa, gidip yaklaş, içine gir, ona izin ver, bırak sana olsun. Baban ölürken, nefes alması zorlaşırken, hisset, onun duygularını paylaş. Onun hissettiği şeyi hisset, o ol ve bırak bir ölüm senin de başına gelsin; bundan çok faydalanacaksın. Babana yaşamı ve ölümü için de minnettar olacaksın; hayattayken sana çok şey verdi ve hatta öldüğünde daha da fazlasını verdi.

Kadının ölürken, erkeğin ölürken, yakın ol. Ölen bir dostun, bir sevgilinin, bir sevilenin kalp atışını hisset; bu deneyimin senin de deneyimin olmasına izin ver. Yavaş yavaş, ölümü pek çok yönüyle bilerek, onu bir düşman olarak değil bir dost olarak tanımaya başlayacaksın; Büyük bir dinlenme ve rahatlama olarak. Ölüm yaşama karşı değildir; yaşam ancak ölüm sayesinde mümkündür. Ölüm yoksa, yaşam mümkün olmayacaktır.

Bir gül bitkisi akşam solarken, yaprakları dökülürken, orada otur ve meditasyon yap. Kendini bir çiçek gibi hisset ve yaprakların dökülüyor. Sabahın erken saatinde, güneş yükseldiğinde ve yıldızlar kaybolduğunda, bütün yıldızlarla senin de kaybolduğunu hisset. Güneş doğduğunda ve çimen yapraklarının üzerindeki çiğ taneleri yok olmaya başladığında, çiğ taneleri gibi kaybolduğunu hisset. Ölümü olabildiğince çok şekilde hisset. Büyük bir ölüm deneyimi haline gel.

Aynı şeyi sevgi için de yapmalısın. Sadece kendi sevgini yaşama, başka herkesin sevgisini de deneyimle. İki sevgili geçiyor, el ele, derin ama çok derin bir duygu birliği içinde: O birliği hisset, bundan heyecan duy. İnsanlar genel olarak kıskanır ve karşı çıkar. Sevgililere izin verilmez. iki sevgili sokakta birbirine sarılıyorsa, polisin onları karakola götürmesi kaçınılmazdır. Gelişmiş ülkelerde bile; belki kimse rahatsız etmez ama hoşlanmazlar da. insanlara ağır gelir.

Sevgi neden hoş gelmez? Sevgi bir kutsama olmalıdır. Ne zaman iki kişi âşık olsa, beslendiğini hissetmelisin. Sevgi meydana geliyor, bir çiçek açıyor ve bu senin gücüne gidiyor, öyle mi? Hiçbir fırsatı kaçırma. Her nerede sevgi oluyorsa, büyük enerji açığa çıkıyordur. Tanrı orada mevcuttur.

Fakat, izledin mi? insanlar gücenir. Ve birisi sevgililere yaklaştığında, sevgililer de gücenir. Birisi durup iki sevgilinin keyfini çıkartmaya başlarsa, gücenirler: “Burada ne yapıyorsun?” Ancak birkaç saniye görmene izin verilir, fazlası kabalık olur. Sonra kendi yoluna gitmek zorundasın; dönüp

geriye bile bakamazsın. Sevgililerin yakınına gidemez ve sessizlik içinde ellerini tutamazsın, sadece minnettarlığını göstermek için. Hayır, sadece biraz daha hızlı yürümeye başlarsın. Onlardan sakınırsın. Başka bir şeye, başka bir yere bakarsın; onları görmemiş gibi yaparsın.

Ne tür bir saçmalık bu? Bir fırsatı kaçırdın. Bir nilüfer çiçek açmış da, sen de başka bir yere bakıyormuşsun gibidir. Çiçek açan bir nilüfere nasıl bakabilirsin? Büyük kabalıktır. Ay orada, gökyüzündeymiş de, sen aya bakamıyormuşsun gibidir; kültürün bunu engeller.

Sevgi bu dünya üzerindeki en güzel çiçektir. Hiçbir gül iki sevgili arasındaki enerji kadar güzel değildir. Bunu görmek göz ister ve bunu hissetmek yürek ister. Hiçbir ay iki sevgili arasında doğan ışıkla kıyaslanabilecek bir şeye sahip değildir.

Kendini her türlü sevgi deneyimiyle besle. Sevgi ve ölüm birlikte deneyimlenmelidir; o zaman zengin olacaksın. O zaman zevkin yüksek doruklarına erişeceksin. Sonunda, ancak o zaman Tanrı'yı bilme imkânı bulacaksın, çünkü Tanrı sevgi ve ölümün birlikte, tek bir anda deneyimlenmesidir. Kabir şöyle der:

Sadho bhai, jivat hi karo asha.
Hayattayken ümit et, hayattayken bir şey yap!
Dost, Konuğu hayattayken bekle.

Bunu erteleme. insanlar erteler durur. “Evet, zamanı geldiğinde göreceğiz; dua edeceğiz, meditasyon yapacağız. Henüz gencim ve ölüm uzak” derler. O zaman insanlar felsefeler yarattı. insanlar ölümden sonra ne olduğuyla ölümden önce ne olduğundan daha fazla ilgilidir. Dünyanın her yerinde, bütün dillerde, ölümden sonrasının sırrı hakkında yüzlerce kitap yazılmıştır. insanlar çok ilgilidir.

insanlar bana gelir, bana mektuplar yazar: “Bize bir şey söyle. Ölümden sonra ne oluyor?” Ben de onlara anlatırım: Önce ölümden önce neler olduğuna bak!” “Sonra” anlamlı bir soru değildir. Sen hayattasın. Sadece şu anda neler olduğuna bak. Fakat onlar şu anla ilgili değildir; zihinleri daima geleceği ölçüp biçer. Zihin gerçeklik karşısında dikkati dağıtan bir şeydir.

Dost, Konuğu hayattayken bekle. Tecrübeyi hayattayken
yaşa. Düşün ve hayattayken düşün.

Kabir sözde dindarları çok kırdı. Gerçek dindarların hepsi sözde dindarları gücendirir. Politikacı değildirler, diplomat değildirler, dobra dobra

konuşurlar. Basitçe hakikat neyse onu söylerler.

Geçen gün bir öykü okuyordum.

Bir ingiliz bakanı ve bir bürokrat kırsal bölgede arabayla ilerlerlerken, şoför kenara çeker ve bakana “Özür dilerim efendim, ama kayboldum” der.

Bakan penceresini indirir ve yolun kenarında duran adama sorar: “Birader, nerede olduğumu söyleyebilir misin?” Adam ona bakar ve soğukkanlı bir şekilde “Evet, elbette efendim, arabanızın içindesiniz” diye karşılık verir.

Tam da bakan mosmor kesilmişken, bürokrat usulca fakat kararlı bir şekilde araya girerek “Affedersiniz efendim, ama sanırım cevabı oldukça iyi” der.

“Nasıl?” diye karşılık verir bakan.

“Kısa, doğru ve ihtilaf doğurmuyor” diye karşılık verir bürokrat.

Gerçek dindar bir isyancıdır ve büyük ihtilaf doğurur; tartışmaya yol açar. Kabir hayattayken çok tartışma yarattı, çünkü yüzyıllardan beri Hintli zihni ölümden sonra ne olduğunu düşünmektedir. Hintli zihni ölümün ötesindeki yaşama o kadar odaklandı ki şimdiki anı yaşamayı tamamen unuttu. Bu anda nasıl yaşanacağını tamamen unuttu; öbür dünya saplantı haline geldi.

Kabir şöyle der:

Dost, Konuğu hayattayken bekle.

Öldüğünde cennete, adene gideceğini sanma. Nerede olursan ol aynı kalacaksın. Sen her an yaşam ve ölüm deneyimi yoluyla zenginleşmedikçe, ölüm hiçbir şeyi dönüştürmeyecek.

Tecrübeyi hayattayken yaşa. Düşün ve hayattayken
düşün. Jivat samaze jivat booze.

Aslı çevirisinden çok daha derindir. Bunu demiyor: Düşün ve hayattayken düşün. Şöyle diyor: Anla ve ol - Jivat samaze jivat booze. Anlayış sadece düşünmek değildir. Anlayış kafadan çok kalple ilgilidir. Zihinsel bir akıl yürütmeden ziyade bir içgörü, bir deneyimdir. Bir şey hakkında düşünmek değildir; şeylerin içine girmek, onları deneyimlemek, onları anlamaktır.

Elinden geldiğince sev, o zaman sevginin ne olduğunu anlayacaksın. Sevgi hakkında düşünerek anlayamayacaksın; etrafında dönüp duracaksın ve merkezine asla ulaşamayacaksın. Sevgi hakkında çok okuyabilirsin, çünkü çok şey yazıldı. Kütüphaneye gidip kitaplara başvurabilirsin. Sevgi üzerine

binlerce cilt var ve neredeyse hepsi sevginin ne olduğunu asla bilmeyen insanlar tarafından yazılmıştır, çünkü sevgiyi bilen birisi dert etmeyecektir. Sevgi hakkında şiir yazmayacak, sevginin şiirini yaşayacaktır. Sevgi hakkında şiir yazan insanlar sevgiyi kaçırmış, onun yerine geçecek bir şey yaratan insanlardır: Şiirleri sevginin yerini tutar.

Jivat samaze: Anlayış yaşam ve yaşama deneyimi yoluyla gelir. Jivat booze: Anlayış geldiğinde, bu sevgiyi bildiğin anlamına gelmez, sen sevgi olmuşsundur. Bilgiyle anlayış arasındaki fark budur. Bilgi geldiğinde, bilgiden ayrı kalırsın. Anlayış geldiğinde, onunla bir olursun.

“Anla ve ol” der Kabir.

“Kurtuluş” dediğin şey ölümden önceki zamana aittir.

Ölümden sonraki yaşamda bir kurtuluş arama. Kurtuluş buradadır, çünkü kurtuluş deneyim yoluyla olur. Kurtuluş, feragat yoluyla olmaz, kurtuluş fazilet yoluyla olmaz, kurtuluş insanlara iyilik yapmakla olmaz; kurtuluş yaşamı olabildiğince derinlemesine, güçlü bir şekilde, tutkulu bir şekilde deneyim-leyerek olur. Erdem o tutkulu yaşamadan doğar. İyi insanlara olur; senin tarafından hiçbir çaba olmadan doğal bir şekilde olur.

İyi niyetli insan, iyi bir insan değildir ve iyi insan asla iyi niyetli birisi değildir. İyi insan, iyiliğin onu tıpkı gölgesi gibi takip ettiği birisidir. O bunu yapmaya niyet etmez, hiç kimseye hizmet etmek gibi bir niyeti yoktur ama yaşamı bir hizmete dönüşür. Bu çaba harcamadan gelir.

“Kurtuluş” dediğin şey ölümden önceki zamana aittir.

...Çünkü beden deneyimlemek için fırsattır, zihin deneyim-lemek için fırsattır. Bunlar Tanrı’nın fırsatları, armağanlarıdır ve sen kaçırıp durursun. Olabildiğince çok deneyimle, mevcut her şeyi deneyimle, korkma ve utanma. Hiçbir şeyden korkma. Her nerede etkileyici bir şey hissedersen, her nerede içinde merak uyandıran bir şey hissedersen, onun içine gir. Hatalar yapmaktan korkma, korkak olma, çünkü ancak gerektiği kadar hata yapmaya hazır insanlar büyür. Hatalardan kaçınan insanlar sıkışmış ve olgunlaşmamış kalır. Büyüme pek çok hatayla gelir; hatalar büyümenin parçasıdır.

“Kurtuluş” dediğin şey ölümden önceki zamana aittir.

Hayattayken koparmazsan iplerini,sonra hayaletler mi yapacak
sanırsın bu işi?

Hakikati hayattayken bilemezsen, hakikati öldüğünde nasıl bileceksin? Yaşam sana üç boyutlu fırsatlar sunar: Bedensel, zihinsel, ruhsal.

Ölüm iki boyutu senden alacaktır, hayatın tek boyutlu olacak: sadece ruhsal. Bu üç boyutlu yaşam okulu bilmek, anlamak, olmak için en büyük olanaktır.

Ruhun sırf beden çürüdüğü için

vecde dalacağı düşüncesi -

hepsi fanteziden ibaret.

Şimdi bulduğundur o zaman da bulacağın.

Abahuu mila to tabahun milega.

Onu hemen şimdi elde edebilirsen, o zaman da ancak böyle elde edebileceksin. Kabir ısrarla burada şimdiyi yaşamaktan yanadır.

Fakat insanlar fantezilerle, hayallerle ilgilenir. İnsanlar gerçekten büyümeyle ilgili değildir; daha çok ışığı görmekle, vizyonlar görmekle, iç sesler duymakla, kundalininin yükselişini hissetmekle, çakraların açılmasıyla, mucizelerle ilgilenir. İnsanlar daha çok palavrayla ilgilenir.

Bir mürit ara sıra üstadına yazar ve kısa bir açıklamayla son durumunu özetlermiş ki üstadı da onun ruhsal gelişimini bilebilsin.

Birinci mektupta şöyle yazmış: "İçsel farkındalığımda harika bir genişleme hissediyorum." Üstat mektubu çöp kutusuna atmış.

İkinci mektupta şunlar yazıyormuş: "Her şeyin birbiriyle ilişkili olduğunu, birbirinin parçası olduğunu görüyorum." Üstat ilgilenmemiş.

Bir sonraki mektup gelmiş: "Tanrı her şeyin içindedir." Üstat esnemiş.

Bundan sonraki kelimeler şöyleymiş: "Evrendeki her şey mükemmelliğin esasıdır." Üstat üzerinde bile durmamış

Sonra şöyle yazmış: "Bütün hareketlerim, en önemsizi bile, ruhsallığın derin tezahürleridir." Üstat okumuş ve "Of" demiş.

Ve sonra: "Size yazarken, zamansız mutluluğun vecd halinde bulunuyorum." Üstat mektubu açmamış bile.

Fakat bundan sonra iletişimde bir kopukluk olmuş. Böylece, bir süre sonra üstat müride yazmış ve ona son durumunu anlatmayı ihmal ettiğini hatırlatmış. Mürit cevap vermiş: “Kimin umurunda?” Üstat kahkahalar atmış ve memnun olmuş, çünkü gerçek ruhsal ilerleme buymuş.

Fantezilerin kurbanı olma. Maneviyat heyecan verici bir deneyim değildir; olgunluktur, koyvermedir, arzusuz olmaktır. Hiçbir şey gerçekten deneyimlenmez. Maneviyat gerçekte bir deneyim değildir, çünkü bütün deneyimlerin deneyimleyen-den ayrı olması zorunludur. Ruhsallık bütün deneyimlerin kaybolmasıdır. Tek başına kalırsın ve bilincinde hiçbir hedef yoktur; bilinç bir ayna gibi pürüzsüzdür ve içinden hiçbir şey yansımaz.

Hiçbir şey yansıtmayan o ayna gibi bilinç, maneviyattır. Ve bu ancak hemen şimdi olabilir: şimdi ya da hiç.

Abahuu mila to tabahun milega.

Şimdi bulduğundur o zaman da bulacağın. Hiçbir şey
bulamıyorsan şimdi, sonun Ölüm Şehri’nde bir daire olacak sadece.

Ve şimdi sevişirsen ilahi olanla,

Sonraki yaşamda sahip olacaksın doymuş arzunun çehresine.

Şimdi sevişmek gerekir. Başka bir zaman yoktur, şimdi tek zamandır; ve başka bir yer yoktur, burası tek yerdir. İlahi olanla sevişebiliyorsan, bunu şimdi yap. “Yarın” deme, “sonra” deme, “sonraki yaşam” deme. Erteleme! Erteleme, varoluşa ve Tanrı’ya en büyük hakaretlerden biridir. Tanrı şimdi hazır ve sen “yarın” mı diyorsun? Tanrı hemen şimdi sevişmek istiyor ve sen “yarın” mı diyorsun? Bu varoluşu aşağılamaktır ve sen pek çok yaşamlardan beri onu aşağılamaktasın. Günah budur, ilk günah budur.

Ve şimdi sevişirsen ilahi olanla,

Sonraki yaşamda sahip olacaksın doymuş arzunun çehresine.

Doymuş arzu nedir? Arzusuzluk doymuş arzudur. Arzular yok olduğunda memnuniyet vardır. Arzular ancak sen Tanrı’yla seviştiğinde yok olur. Başka hiçbir deneyim seni tatmin etmeyecek. Aslında, Tanrı’nın tanımı bundan başkası değildir: O deneyim seni o kadar eksiksiz bir şekilde

doyurur ki arzu asla oluşmaz. O deneyim Tanrı'dır: Seni sonsuza dek doygun kılan mutlak deneyim.

O zaman dal Hakikate,

bul Öğretmenin kim olduğunu,

inan Büyük Ses'e!

Satt gahai satguru ko chinhen.

Harika bir ifade: Hakikati kabul et ve üstadı tanı. Kabir bununla neyi kastediyor?

Satt gahai satguru ko chinhen.

İnançları bırak, onlar doğru değil. Felsefeleri bırak, doğru değiller. Bütün kutsal kitaplarını yak, doğru değiller. Yalnız sessizlik hakikattir. Sessiz bir zihin ya da bir zihinsizlik, hakikattir. Satt gahai: Hakikat senin içindedir ve sen onu dışarda arıyorsun. Dıştaki bütün arama seni bir yalandan ötekine götürecek. Yalanlarını ve kiliselerini değiştirmeye devam edebilirsin; bunun sana faydası olmayacak. Dışa doğru araştırmaların hepsini bırak.

Batıya bakan pencereyi aç, ve karış kendi içinde
havaya... kendi içinde aşkın gökyüzüne.

Hakikatin durduğu yer burasıdır; hakikat senin iç sessizli-ğindedir. Bırak düşünceler yok olsun. Satt gahai: Düşünceler yok olduğunda hakikatin ne olduğunu bileceksin. İçinde hakikati bir parça deneyimlemeye başladığında, ancak o zaman üstadı tanıyabileceksin. Bir öğrenci üstadı tanıyamaz, ancak bir mürit tanıyabilir. Fark büyüktür.

Bir öğrenci kafa yoluyla bakar; düşünür, iddia eder ve karşı çıkar. Mürit kalp yoluyla bakandır; sessizce bakar, gözlemler, önyargı olmadan. O önyargısız yapıda üstattan bir şey müride akmaya başlar, bir titreşim. Evet, "titreşim"den daha iyi bir kelime yoktur; başka herkes için görünmez olan bir titreşim müridin içine girer. Üstat bilir ve mürit bunun gerçekleştiğini bilir: Bağlanmışlardır.

Fakat ancak meditasyon yapıyorsan mürit olabilirsin. Sadece düşünüyorsan, asla mürit olamayacaksın. Meditasyon sana hakikatin senin

içinde olduğunu gösteren küçük bir işaret,küçük bir tadımlık verecektir: Şimdi seni kendi içine atabilecek birisine ihtiyacın var. Kendi başına kendi içine girmen çok zor olacaktır, çünkü sevgi ve ölüme giriyor olacaksın; bu da korkutur, ürkütür.

Üstat sana hiçbir şey vermez, sana sadece senin kendi varlığını verir. Sana zaten sahip olduğun şeyi verir. Senden kesinlikle birkaç şey alır: korkunu, kendine güvensizliğini; kendi olabilirliğinden, kendi kudretinden, kendi potansiyelinden duyduğun şüpheyi. Şüphelerini uzaklaştırır.

Kabir şöyle der: Satt gahai satguru ko chinhen. Yalnız iki şey gereklidir: İçe doğru ilerlemeye başla ve bir üstadı tanı.

O zaman dal Hakikate,
bul Öğretmenin kim olduğunu,
inan Büyük Ses'e!

Üstat ve mürit buluştuğunda, harika bir müzik ortaya çıkar, harika bir melodi doğar; çünkü bu dünyadaki en ahenkli olaydır. Evet, iki sevgili arasında olandan daha derindir, çünkü iki sevgilinin buluşması genellikle iki bedenin ya da en fazla iki zihnin buluşmasıdır. Üstatla mürit arasındaki buluşma iki ruhun arasındadır; mümkün olan en derin sevgi budur. Muhteşem bir müzik duyulur.

İncil'in bahsettiği "söz" budur: Başlangıçta Söz vardı ve Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı. Söz, ses ya da en iyi ifade şekliyle Zen insanlarının "tek elin sesi" dediği şey.

Üstat ve mürit bir olur. O zaman ses doğar: tek elin sesi. O ses evreni oluşturan şeydir. O sese omkar denir -om sesi, bütün seslerin sesi, mutlak ses- bu varoluşu oluşturan yapının ta kendisidir. Fizikçiler bu varoluşun elektrikten oluştuğunu söyler ve ses bir elektrik çeşididir. Mistikler varoluşun sesten oluştuğunu söyler ve elektrik bir ses çeşididir. Belki aynı şeyi iki farklı yoldan, iki farklı açıdan söylüyorlardır ama mistikler ve modern fizik bu konuda hemfikirdir.

İnsanlık tarihinde ilk kez mistik ve bilimci olağanüstü bir anlaşmaya varmıştır. Bu anlaşma büyük önem taşır; yeni bir çağı müjdeleyecek, yeni bir adımın ve yeni bir yolculuğun başlangıcı olacaktır.

O zaman dal Hakikate,
bul Öğretmenin kim olduğunu,
inan Büyük Ses'e!

Kabir bunu der:
“Konuğu ararken,
Konuğa duyulan özlemin yoğunluğudur asıl işi yapan. Bana bak...
O yoğunlukta bir köle göreceksin.”

Tanrı’ya duyulan tutkulu bir özlem; o kadar yoğun, o kadar tam ki tek bir arzuyla tutuşursun, diğerleri yok olur.

Baba Farid’e bir adam gelir; Farid bir Sufi dervişiydi. Adam “Senin Tanrı’yı öğrendiğini duydum. Çok uzaktan geldim. Bana Tanrı’nın ne olduğunu ve nasıl öğrenilebileceğini anlat” der.

Farid “Şu anda sabah banyomu yapmak için dereye gidiyorum. Benimle gel, mümkünse orada cevaplayacağım” der.

Arayan biraz şaşkın bakar: “Neden hemen şimdi cevap veremiyor? Neden orada cevaplaması gerekiyor?” Fakat dervişlerin tuhaf insanlar olduğunu duymuştur: “Belki bu deli adamın bir bildiği vardır.” Takip eder.

Farid ona “Elbiselerini de çıkarmalısın, soyun ve benimle birlikte dereye gir. Belki o zaman cevaplayabilirim” der.

Adam “Bu adam çok ileri gidiyor: ‘Elbiselerini çıkar’ mı?” diye düşünür. Fakat dere kenarında başka kimse olmadığından “Neden olmasın?” der. Elbiselerini çıkarır ve dereye atlar.

Farid çok güçlü bir adamdır. Arayanın üzerine atlar ve kafasını olanca gücüyle bastırarak onu derede boğmaya başlar. Arayan çok zayıf ve güçsüz bir adamdır -bir filozof olmalı, çok fazla düşünmüş ve bedene hiç özen göstermemiş olmalı-ve Farid onu öldürmek üzeredir. Fakat sadece bir süreliğine; zayıf ve güçsüz adam Farid’i fırlatır. Kurtulmak için o kadar çabalamıştır ki Farid onu daha fazla tutamaz.

O zaman karşı karşıya kalırlar. Adam anlayamaz. “Arkandan gelmem benim kabahatim; daha akıllı davranmam gerekirdi. Sen delinin tekisin! Ne yapıyordun? Beni öldürüyordun!” der.

Farid “Bunlar daha sonraki şeyler. Önce bir şey sormak istiyorum: Ben seni suya bastırırken kaç tane düşünceye sahiptin?” der.

“Düşünce mi?” der adam. “Tek bir düşünce vardı ve o da bir düşünce değildi: ‘Nasıl kurtulabilirim?’ Bu da bir düşünce değildir; bütün varlığıma nüfuz etti, bütün varlığıma işledi, bedenimin her hücresine sızdı. Bir düşünce değildi.”

Farid “İşte anladın” der. “Tanrı’yı bu kadar tutkuyla arzuladığında, öğreneceksin; ondan önce değil.” Tanrı bir felsefe teorisi değil, güçlü bir tutku deneyimidir.

Kabir şöyle der:

“Konuğu ararken,
Konuğa duyulan özlemin yoğunluğudur asıl işi yapan.”

Başka bir şeye gerek yoktur; hiçbir yönteme, hiçbir tekniğe. Yoğunluk büyükse, o zaman işi o görecektir. Aslında bütün yöntem ve teknikler sadece senin yoğunluğuna yardım eder; gerçekten senin Tanrı’ya gitmene yardım etmezler, sadece seni daha daha alevlendirirler.

Üstat Tanrı’yı görmene yardım edemez ama senin içinde büyük susuzluk yaratabilir. Kendi susuzluğunu verebilir, kendi ateşini verebilir ve bu işe yarar. Sen bir kez alevler içinde kaldığında problem yoktur: Olay senin başına gelecektir.

“Bana bak, der Kabir,

o yoğunlukta bir köle göreceksin.”

Düğümü çözen o yoğunluktur, o yoğunluk bir kılıç olur. Tek bir vuruşta artık o eski insan değilsindir, yeni bir insan olursun. Kabir bu tür çalışmaya inanır. “Evini ateşe vermeye hazırsan benimle gel. Başını kesmeye hazırsan benimle gel” der müritlerine.

Problemi çözmekle ilgilenmez, problemi tamamen yok etmekle ilgilenir.

Küçük bir hikâye dinledim.

Bir zamanlar Gordon adında bir adam varmış. Bu adam küçük bir çocukken anne babası onun göğsüne bir maymun bağlamışlar. Her gün düğümü biraz daha sıkılaştırmış ve biraz daha karmaşıklaştırmışlar, ta ki maymun neredeyse Gordon’un bedeninin bir parçası haline gelinceye kadar. Bu engelle birlikte eğlenmek ve diğer çocuklarla oynamak Gordon’a zor geliyormuş ve büyüdükçe yaşamını daha da çok engeller olmuş. Böylece bir doktora gitmeye ve maymundan kurtulmaya karar vermiş.

Gittiği birinci doktor “Pekâlâ, kıpırdamadan yatar ve bana karşılık vermezsen, belki bir şey yapabiliriz” demiş. Böylece, haftalar geçmiş, doktor düğümü açmaya çalışırken Gordon kıpırdamadan yatmış. Birkaç

yılın sonunda birkaç yeri bollaş-mış ama düğüm hâlâ sağlammış. O zaman Gordon o doktora gitmekten usanmış ve onu bırakmış.

Bir sonraki doktor düğüme dikkatle bakmış ve “Bu korkunç. Tek bir düğüm de değil, çift düğüm” demiş. İyi bir doktormuş ama düğümü çözememiş.

Gordon üçüncü bir doktora gitmiş. Bu doktor düğüme dikkatle bakmış, bir kılıç almış ve tek bir darbede Gordon’un düğümünü tam ortasından kesmesiyle ip düşmüş ve maymun kaçmış.

Birinci doktor bunu duyunca bakmaya gelmiş. “Bu doğru değil, onu çözmen gerekirdi. Ayrıca, eskiden maymunun durduğu yerde Gordon’un büyük beyaz bir lekesi var” demiş. İkinci doktora “Endişelenme, gidiş o gidiş değil. Gordon yakında daha fazla tedavi için geri dönecek” demiş.

Gordon üçüncü doktora “Haklı, bu hileye girer. Onu çözmen gerekirdi. Üstelik maymunun durduğu yerde büyük beyaz bir lekem var. Ayrıca maymunumu özlüyorum” demiş.

Bunun üzerine üçüncü doktor “Sana ne söyleyeceğim. Biraz eğlenelim. Maymunun durduğu yerdeki beyaz lekeye desenler boyayalım” demiş. Böylece beyaz lekenin üzerine resimler, desenler yapmışlar. Başlangıçta Gordon bu fikirden hoşlanmamış ama çok geçmeden zevk almaya başlamış. “Sadece suluboya” demiş üçüncü doktor, “bir süre sonra çıkacak. Her halükârda beyaz leke kaybolacak ve sen de herkes gibi görüneceksin.”

Fakat Gordon’un arkadaşları, onun böyle eğlendiğini duyduklarında “Namussuz. İğrenç. Utanmazca. Bu şekilde eğlenmemek gerektiğini herkes bilir. Neden standart eğlence yöntemlerine bağlı kalmıyor?” demişler.

Unutma, dünyada işler böyledir. Psikanalistlerin, danışmanların, terapistlerin, hepsi düğümü çözmeye çalışıyor. O çözme işlemi sırasında, işler daha da birbirinin içine giriyor.

Kabir düğümü tek bir kılıç darbesiyle kesmeye inanır. Bu yapılabilir; bu işi yapmanın tek yolu gerçekten budur.

Fakat bilginler ve Hint âlimleri (pundit) Kabir’den memnun değildi. “Bu doğru değil. Düğümü çözmen gerekirdi. Düğümleri kesilen insanlar bile o düğümlerin kesilmesinden hoşlanmazlar. Maymunlarını özlemeye başlıyorlar ve bir de orada beyaz lekeler var” demeye başlarlar.

Bu hikâye güzel. Başka birisinin hikâyesi değil, senin hikâyen bu. Bütün ebeveynler, bütün toplumlar ve bütün kültürler üzerine bir maymun koyuyor ve maymunu sana sıkıca bağlıyor. Bilgin bu, zihnin tam olarak bu:

toplum tarafından bağlanmış bir maymun. Zihnin kesilmesi gerekir; psikoanaliz ve benzeri şeyler sadece onu çözmeye çalışır.

Psikoanalizle tamamen tedavi edilmiş birisini hiç gördün mü? Mümkün değildir, çünkü zihin bir çöp yığını gibi değildir; çöpleri dışarı atmaya devam ettiğinde zihin bir gün boşalmış olmaz. Hayır, zihin saçmalık üretir. Kolay değildir: Sen onu boşaltırken, o daha çok saçmalık yaratıyor; taze saçmalık, daha kuvvetli saçmalık, daha iyi saçmalık. Yaratmaya devam eder. Yalnız birkaç dakikalığına yükten kurtulduğunu hissedeceksin, sonra yine orada olacak. Psikoanalizle hiç kimse tamamen tedavi edilmez, hiç kimse; çünkü psikoanaliz düğümü çözmeye çalışır.

Mistikler sert yöntemlere inanırlar. Durum böyleyse, ümitsizse,ancak sert bir şeyin faydası olabilir. Bir kılıç gerekir. Kabir bir kılıçtır. Sen de kendi kılıcını yaratabilirsin. Kılıç iki enerjiyle yaratılır: sevgi ve ölüm.

Bugünlük bu kadar yeter.

BÖLÜM 10-BU BÜYÜLEYİCİ TOPRAKLARDA

Birinci soru:

Osho,

Devrim acılı, çarpıcı ve keskin görünüyor. Oysa sevgi yumuşak, pürüzsüz ve zarif görünüyor. Sevgi ve devrim birbirine nasıl uyar?

Tıpkı erkekle kadının birbirine uyması gibi. Tıpkı kafayla kalbin senin içinde birbirine uyması gibi, tıpkı bedenle ruhun senin içinde birbirine uyması gibi. Kalp kafa olmadan varlığını sürdüremez ve kafa da kalp olmadan varlığını sürdüremez. Pozitif ve negatiftirler, yin ve yang. Yaşam zıt kutuplardan oluşur ve ne zaman diğerine karşı birini seçsen hep yarım kalacaksın, asla bütün olmayacaksın.

Bütünlük cesaretli olmak zorundadır. En büyük cesaret zıt kutupları kabul etmektir, çünkü o zıt kutuplar mantıksızdır; böyle olmamalıdır ama

böyledir. Kökler toprakta aşağıya doğru ilerler, ağaç yukarıya doğru tırmanır. Ağacın yukarı doğru hareketi köklerin aşağı doğru hareketine bağlıdır. Böyle olmaması gerekir, çok mantıksızdır.

Friedrich Nietzsche cennete gitmek istiyorsan köklerini cehenneme göndermek zorunda kalacağını söylemiş. Cehenneme dokunmadan cennete de dokunamayacaksın. Günahkâr olmadan aziz de olamazsın. Günahkârlığı asla bilmeyen ama azizlik mertebesine yükselmiş birisi yetersiz, çok yetersiz bir aziz olacaktır. Onun azizliğinde, onun kutsallığında hiç zenginlik olmayacaktır.

Gün, geceyle birlikte ve gece sayesinde yaşar. Uyanıksın, çünkü uyudun; dinlenebilirsin, çünkü çalışmaktasın. Yaşam zıtlıklara bağlıdır; birini seçtiğin anda bütün ritmi bozarsın.

Gerçekleşmekte olan budur; soru çok anlamlıdır. Geçmişte devrimler kafayla yapıldı, bu yüzden başarısız oldular. Bütün devrimlerin başarısızlığa uğradığını göremiyor musun? Fransız, Rus ya da Çin... devrimler neden başarısız oldu? Nedeni, en derindeki nedeni, yürek olmamasıydı. Sadece kafayla yapıldılar, mantıkla beslendiler. Yaşam mantıksızdır.

Marx mantıklıdır, yaşam mantıklı değildir. Marx başarısızlığa mahkûmdur; başarısızlık yapılan tercihin doğasına özgüdür. Dinler başarısız oldu. Neden? Tercih yaptılar. Maddeye karşı ruhu seçtiler, dünyaya karşı Tanrı’yı tercih ettiler; başarısızlıkları buna dayanıyor. Tercih yaptığında başarısız olacaksın. Tercihsiz ol ve bütünü kabullen. Bütünü kabullenmek gerçek cesaret ister, çünkü bütün zıtlardan oluşur. Bütün evet ve hayırdan oluşur. Aslında “ve” sadece dilde mevcuttur. Bütün gerçekte “evet-hayır”dan oluşur; aralarında onları birleştiren bir “ve” yoktur; ikisi birdir.

Bütünü bir olarak görebildiğinde, dünya Tanrı’nın içinde kaybolur ve Tanrı dünyanın içinde kaybolur. Erkek kadının içinde kaybolur, kadın erkeğin içinde kaybolur ve kalple baş el ele dans ederler. Bana göre bütünlük budur. Bütün olmak, kutsal olmaktır.

O zaman bir devrim doğar; dönüştüren gerçek devrim. Kabir o bütünlük anlamında devrimcidir.

Daha geçen gün sevgi ve ölümden bahsediyorduk. Buda ölümü seçti, onun dini ölüme dayanır. İsa sevgiyi seçti, onun dini sevgiye dayanır. Buda çok ama çok zekidir; bu kadar akılcı başka bir din daha yoktur: analiz dini. Buda mantıksal olarak kanıtlanamayacak tek bir söz söylemez. Bu yüzden tanrı kelimesini kullanmaz, çünkü Tanrı mantıksal olarak kanıtlanamaz.

Hakkında konuşulamayan ve kanıtlanamayan hiçbir şey hakkında konuşmaz. Tamamen akılcıdır.

İsa duyguyu, his dünyasını takip eder. Onun ifadeleri anlamsızdır. İsa'nın sadece birkaç ifadesini düşündüğünde, saçma olduklarını görürsün. Şöyle der: Kimde varsa, ona daha çok verilecektir. Ve kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacaktır. Son derece anti-komünist. Kimde varsa, ona daha çok verilmesi gerekiyor. İsa şöyle der: Birinci olanlar benim Tanrımın krallığında sonuncu olacaklardır ve sonuncu olanlar birinci olacaklardır. Ve Tanrı'nın krallığını gerçekten istiyorsan, ruhen fakir ol.

Bu Buda'ya tamamen saçma görünecektir. Bu ifadeler mantıklı ifadeler değildir. Bunlar sevgi, duygu, önsezi ifadeleridir. Bu nedenle İsa "Tanrı sevgidir" diyebildi.

Kabir şöyle der: Yaşam ve ölüm birliktedir; ve tercih yapma çabası olmamalıdır. Sevgi ve ölüm tek bir enerjinin iki tarafıdır. Onun devrimi budur; o bugüne kadar denenmiş en muhteşem sentezi yaratır. Sevgi ve ölüm nasıl bir olabilir? Birdirler. Kabir bir şey kanıtlamaya çalışmıyor, sadece açıklıyor. Hiçbir şey açıklamıyor ve dünyaya bir felsefe vermiyor. Sadece aydınlatıyor; durum her ne ise, onu aydınlatıyor, ışık getiriyor. Ve sen sevgi ve ölümün bir olduğunu, madde ve zihnin bir olduğunu, yaratıcı ve yaratılışın bir olduğunu görebilirsin.

Ona devrimci diyorum, çünkü tercihsiz kalıyor. Seçmiyor, yaşama olduğu gibi izin veriyor. Bir şeyden yana ya da bir şeye karşı önyargısı yok. Yaşamdan asla feragat etmedi, pazar yerinde yaşadı. Fakat pazar yerini meditatif bir alana dönüştürdü. Dünyada yaşadı ama dünyaya ait değildi. Toprağın üzerinde yürüdü ama öyle zarafetli bir biçimde yürüdü ki toprağa asla değmedi. İkilikler onun içinde yok olur.

Başın devrimi politik olacaktır, çünkü şiddetli olacaktır. Düşünme süreci, bir şiddet sürecidir. Düşünce tecavüzcüdür; tahlil eder, öldürür, parçalara ayırır. Bu nedenle bilim bütün hakkında hiçbir şey söyleyemez. Bölmeye, bölmeye ve bölmeye devam eder; en küçük hakkında konuşur, bütün hakkında hiçbir şekilde konuşmaz. Bütüne dair hiçbir kavrama sahip değildir; bütün tamamen unutulmuştur, sanki bütün yokmuş gibi. Sanki tek var olan elektronlar, nötronlar ve pozitronlar-mış gibi. Yakında onları da bölüyor olacaklar. Bölmeye devam ediyorlar.

Zihnin yöntemi budur. Zihin böler, sevgi birleştirir. Dinler Tanrı'dan, toplamdan, bütünden bahseder; bölüm ya da parçadan bahsetmez. Fakat din

dengesiz kalır, tıpkı bilim kadar dengesiz.

Dünyada yeni bir vizyon gerekiyor; yeni bir vizyon olabildiğince bilimsel ve olabildiğince dinsel olacaktır. Ben buna devrim derim. Dünya bu devrimi bekliyor, dünya bu devrime aç: Din ve bilimin birbirinin içinde kaybolabildiği, Doğu ve Batı'nın ilk kez bir olabildiği, maddeciyle tinselcinin artık düşman değil derin bir dostlukla el ele olduğu bir devrim. Maddecinin tinselciye karşı olması gerekmez, ne de tinselcinin maddeciye karşı olması gerekir. Bu aptallıktır. Bu aptallık gerçekten çok uzun sürdü ve insan çok acı çekti.

Acılı, çarpıcı ve keskin olan devrim yüzeysel kalmaya mahkûmdur. Sevgiden gelen devrim derine inecek, tam merkezden doğacaktır. Fakat unutma, merkezi çevreye tercih etmen gerekmiyor, çünkü çevre olmadan merkez de var olamaz, çevrenin merkez olmadan var olamaması gibi. Birlikte giderler. Merkez ancak bir çevre olduğu için merkezdir ve çevre de ancak bir merkez olduğu için çevredir. Birini çıkarırsan diğeri de kaybolur.

Eğer erkek dünya üzerinde tek başına kalırsa ve bütün kadınlar yok olursa, erkeğin uzun süre dayanabileceğini mi sanıyorsun? Ya da tam tersi. Yaşanmakta olan budur. Erkek, kadına hiç özen göstermeyen bir kültür, bir toplum yarattı. Bu nedenle bu toplum çirkin ve bu kültür sakat. İnsanlık bu yüzden felç; sadece yarım hükmediyor ve diğer yarım dikkate alınmıyor bile, diğer yarıma söz hakkı verilmiyor.

Bugüne kadar bütün insan toplumları çok acı çekti. Savaşlar, savaşlar ve savaşlar yaşandı; bütün insanlık tarihi sadece kavga, şiddet ve cinayetten oluşuyor. Bunun içinde kalbe hiç yer verilmiyor; kadın neredeyse namevcut bir biçimde yaşıyor. Mutsuzluk budur. Kadının kabul edilmesi, saygı gösterilmesi şarttır: Kadın denge getirecektir. Kadın diğer yarımı, karşı kutbu temsil eder. Erkek tek başına hikâyenin sadece yarısıdır.

Sadece kafayla yapılan devrim erildir ve sadece kalple yapılan devrim dişildir. Her ikisi de bütünsel devrimler değildir. Bütünsel devrim kadın ve erkeğin birlikte şarkı söylediği, aynı şarkıyı iki farklı açıdan söylediği bir denge, bir ahenk olacaktır. Şarkı tek, şarkıcılar ikidir; şarkıda buluşurlar, şarkıda birleşirler. O şarkının bir güzelliği, mutlak bir güzelliği olacaktır.

İkinci soru:

Osho,

Yiyeceğe ne diyorsun? Ruhsal büyüme için vejetaryen olmak kesinlikle gerekli değil mi?

Yaptığın şey asla gerekli değildir, olduğun şey daima gereklidir. Olmak gereklidir, yapmak gerekli değildir. Olmak gereklidir, sahip olmak gerekli değildir. Bilinç gereklidir, karakter gerekli değildir, çünkü bilinci yaratan karakter değil karakteri yaratan bilinçtir.

Dindarsan, ruhaniysen, olaylar senin etrafında değişecektir. Vejetaryen olabilir ya da olmayabilirsin. Duruma göre değişir, insanlar farklıdır. Fakat maneviyat için vejetaryen olmak gerekli bir koşul değildir. Vejetaryen olan ruhani insanlar vardır ve vejetaryen olmayan ruhani insanlar olmuştur. Yaşamın çeşitlilik barındırması iyidir, yaşamın farklı insanlardan oluşması iyidir, yoksa çok sıkıcı olurdu. Sadece düşün: yalnız Mahavira'lar, dünyada dolaşıyor, çıplak vejetaryenler. Krişna yok, İsa yok, Buda yok, Muhammed yok, Mansur yok... çok fakir bir dünya olurdu, gerçekten çirkin bir dünya olurdu. Unutma, Mahavira güzeldir ama çok fazla Mahavira güzel olmayacaktı.

Tanrı asla aynı insanı tekrar yaratmaz. Bunun nedeni bir seferin yeterli olması, bir seferin yeter de artar olmasıdır. Tanrı tam anlamıyla memnundur. Asla tekrarlamaz, asla kopyalamaz. O sadece asıllara inanır, karbon kopyalara sahip değildir.

Bu nedenle yiyeceğin senin spiritüelliğine katkıda bulunacak gerekli bir şeye sahip olduğunu söyleyemem. Fakat ruhaniyetin senin yeme alışkanlıklarını değiştirebilir. Bu da önceden bilinemez; özgürlüğünü koruyorum. İsa içerdi ve bu yüzden daha az ruhani değildi. Patanjali'nin ruhani bir insanın içmesini anlayabilmesi asla mümkün değildi ama bu Patanjali'nin olaylara bakış açısıdır. İsa'nın anlaması mümkün değildi: "Patanjali neden içmiyor? Patanjali değilse başka kim içebilir? Patanjali değilse başka kim kutlayabilir? Dans ediyor olmalı, şarkı söylüyor olmalı, kutluyor olmalı; o ulaşmıştır."

Fakat kutlamalar da farklıdır. Birisi oruçla kutlayabilir, birisi ziyaretle kutlayabilir. İnsanlar farklıdır. Bunu hatırlaya-bilirsen, asla yobaz birisi olmayacaksın. Aksi takdirde tehlike hep oradadır: Ruhsal büyüme yolunda en büyük tehlike yobazlıktır. Sözde dinlerin hepsi yobazdır, çünkü sadece kendi kitaplarının söylediği ve kendi kurucularının söylediği şeye izin verirler. Bunun dışında her şeyin inkâr edilmesi gerekir. Bu, hayatı çok ama çok sınırlandırır. Yaşam sınırsızdır, yaşam bir sonsuzluktur.

"Yiyeceğe ne diyorsun? " diye soruyorsun. Ben yiyecek hakkında konuşmam, ben senin hakkında konuşurum; asıl olayın orada gerçekleşmesi gerekir. Bu gerçekleştiğinde, o zaman senin için endişelenmem; o zaman her ne yaparsan doğru olacaktır. Bunu şu şekilde ifade edeyim: Doğru hareket ve yanlış hareket yoktur, yalnızca doğru insanlar ve yanlış insanlar vardır. Doğru insan bir şey yaptığında, o doğrudur; yanlış insan bir şey yaptığında o yanlıştır. Doğru ve yanlış herhangi bir hareketin nitelikleri değildir; hepsi hareketin gerisindeki insana bağlıdır.

Örneğin, bu oldu: Buda müritlerine, rahip ve rahibelerine "Size her ne verilirse, onu yemek zorundasınız. Talep etmemeli, topluma yük olmamalısınız. Yalnızca gidip bir evin önünde durmalısınız, insanlar vermek isterlerse vereceklerdir. Sorma-malısınız bile ve ihtiyacınızla ilgili ayrıntı vermemelisiniz. Her ne veriliyorsa, onu büyük bir alçakgönüllülük, minnettarlıkla kabul edin ve yiyin" demiş.Bir gün bu olur, bir rahip kasabadan yiyecek dilenmekten dönerken başının üzerinden uçan bir karga çanağının içine bir parça et düşürür. Şimdi, Buda "Ne verilirse..." demiş. Rahip rahatsız olmuştur. Bu eti o istememiştir; düşmüştür, çanağın içindedir, onu arzu etmemiştir. Ne yapması gerekiyor? Düşünmeye başlar: "Bunu atmalı mıyım yoksa yemeli miyim? Çünkü Buda 'Hiçbir şeyi atmayın. İnsanlar açlık çekiyor, yiyecek her zaman kıttır. Hiçbir şeyi atmayın; her ne verilirse yiyin' dedi. Bunu atmalı mıyım, yoksa almalı mıyım?"

Sorun, bir örneğinin görülmemiş olmasıdır. Böylece "En iyisi Buda'ya sormak" diye düşünür. Cemaat toplandığında çanağını getirir ve Buda'ya "Ne yapmam gerekir?" diye sorar.

Buda gözlerini kapatır, bir süre meditasyon yapar. İki nedenden meditasyon yapar. Birincisi: "Onu at" derse, o zaman nesneleri atmakla ilgili bir örnek yaratacaktı. O zaman daha sonra -kurnaz insan zihni böyledir- insanlar Buda'nın özgürlük verdiğini, bir şeyin yanlış olduğunu

düşünüyorsan onu atabileceğini düşüneceklerdi. Ancak o zaman da hoşlanmadıkları yiyecekleri atmaya başlayacaklardı. Bu da israf olacaktı.

Sonra "Kargalar her gün et düşürmeyecek. Bu sadece bir tesadüf ve tesadüf bir kural getirmemeli; bu bir istisna" diye düşündü. Böylece "Tamam. Her ne verilirse, eti karga düşürmüş de olsa, onu yemek zorundasın" dedi.

Bu olay bütün Budist tarihini, görünmez şekillerde dönüştürdü. Rahip ve rahibeler insanlara her ne verilirse, et bile verilse, onu kabul edecekleri haberini yaymaya başladılar. Budizm sırf o karga yüzünden etin yendiği bir din haline geldi.

Görüyor musun? Kargalar senin budalarından daha önemlidir. Onlar olayları dönüştürürler. İnsan o kadar aptaldır ki bir budadan ziyade bir kargayı izleyecektir.

Ben sana ne yiyip ne yemeyeceğin konusunda belirli talimatlar vermem. Sana basitçe tek bir şeyi öğretirim: Daha bilinçli ol, daha daha uyanık ol ve bırak farkındalığın kararı versin.

Yaşam o kadar karmaşıktır ki sana her konuda ayrıntıları vermeye başlarsam -"Bunun yenmesi şart ve bunun yenmemesi gerekiyor- senin için asla tam bir rehber olmayacak, bazı şeyler daima dışarda kalacaktır. Jaina kitabına bakabilirsin; onlar her ayrıntıyı verir. Bu yüzden Jaina kitabını okumaya bile değmez. Gereksiz bir sürü ayrıntıya girer: Rahibin kaç tane cüppesi olmalı, ne kadar yemek yemeli, nasıl yemeli, oturarak mı ayakta mı? Nasıl dua etmeli, neleri kabul etmeli, dilenmek için kaç rahiple birlikte yürüyüşe çıkmalı, rahip ve rahibeler birlikte olmalı mı olmamalı mı ya da aralarında ne kadar mesafe olmalı? Ayrıntıların sonu yoktur. Bir rahibe hastaysa, rahip onun vücuduna dokunmalı mıdır yoksa dokunmamalı mı? Sonra ayrıntıların içinde ayrıntılar vardır: rahibe gençse ya da yaşlıysa; yaşlıysa olur, gençse olmaz. Bir rahibe banyo yaparken rahip ona bakmalı mı yoksa bakmamalı mıdır. şimdi, bu böyle devam eder gider.

Kitap hiç de dinsel görünmez, böyle aptallıklarla ilgilidir. Yine de eksiksiz olamaz, çünkü peki ya bir rahip sinemaya gitmeli mi yoksa gitmemeli mi? Sinema yoktu, öyleyse ne yapacağını bilemiyorsun; kendin karar vermek zorundasın. Bir rahip bir rahibenin fotoğrafını görmeli mi görmemeli mi?. şimdi, fotoğraf yoktu. Kitaba hiçbir şey ilave edemezsin, geliştirilemez, o yüzden bir şeyleri hep kendin icat zorundasın.

Kişi yeni yolunu bulmak zorunda kalıyorsa, bu ayrıntı hengâmesini yaratmak neden? Ben sana sadece bir ışık veriyorum ve o ışık yeterli olacaktır, yolunu bulabileceksin. Sana harita vermiyorum ve sana talimatlar vermiyorum: “Önce bu tarafa yüz kilometre yürü, sonra sağa dön ve sonra da sola dön.” Bu hiçbir ayrıntının mümkün olmadığı bir yolculuktur.

Sana bir hikâye anlatmak istiyorum.

Ülkenin gençleri arasında yiyeceğe gösterilen ilgide bir canlanma başlar. Neyi, nasıl ve ne zaman yemenin iyi olduğunu söyleyen pek çok farklı diyet teorileri ortaya atılır. Ve bu teorilerle birlikte hararetli bağlılıklar gelir, çünkü yemek çok ciddi bir konudur.

Genç bir adam “Sadece tam tahıllar, meyve ve kabuklu yemişlerle birlikte” der. Kız arkadaşı ekler; “Sebze ve meyveleri karıştırma.” Kızın ev arkadaşı şuna inanır: “C vitamini yok ama bolca D ve E vitamini var.” Onun kuzeni tavsiyede bulunur: “Her on günde bir gün oruç tut.” Sonra onun da sağlıklı gıda malzemeleri satan bir mağazada çalışan bir arkadaşı şöyle der: “Mineraller esastır.” Ve kız her akşam dişlerini göz alıcı şekilde paketlenmiş, reklamı çok yapılan bahçe toprağına sürter.

Bazıları belli yiyeceklerde mucizevi iyileştirici özellikler keşfederler ve bir süre için incir, kayısı çekirdeği, yak yağı, testere tozu ve yer solucanı kıtlığı vardır. Fakat eğer bu yiyecekler bütün doğal faydalarını açığa çıkarmak için dönüştürülebilirse, çok daha iyi olacaktır. Genç bir adam vitaminlerin yiyeceklerin hücre duvarlarında tutulduğunu okur ve yemeği bir mikserle hazırlamaya başlar. Ekmeği, meyveyi ve peyniri buğday tohumu, yosun ve çilekli yoğurtla karıştırır; ve her öğünde besleyici bir yapışkan ortaya çıkar.

Daha sonra diyet alışkanlıkları daha da egzotik bir hal alır. Çok ciddi bir adam bazı yogilerin sadece havayla yaşayabildiğini öğrenir; ve bir süre bunu dener. Ve sindirim salgılarını artırmak için midenin ters yüz edildiği eski bir uygulamayı öğrenen yakın bir arkadaşı vardır. Fakat komşular tuhaf seslerden şikâyet edince bunu bırakmak zorunda kalır.

Şimdi, karmaşaya neden olan, her teoride bir parçacık hakikat payı bulunması gerçeğiydi. İnsanlar diyetten diyete geçerken, sevmemeleri gereken şeyleri sevmeye devam ettikleri için suçluluk hissettiler. Yine de diyete sadakatleri sağlamlığını korudu ve bu işler devam ederken herkes halihazırdaki diyetinin bütün insanlık için her derde deva olduğuna inandı.

Ülke genelinde duyulan bütün tartışmaların en sık sorulan ve en hararetli sorusu vejetaryene karşı etle ilgili olanıydı.

Bir gün, şehre bir bilge geldi. Etrafında bir kalabalık toplandı ve kendisine her çeşit soru soruldu. Zihin, ruh, Tanrı, yıldızlar, sevgi, kader ve Sanskrit dilinin anlamı hakkında sorular soruldu. Bunların hepsi de tartışma konusu olmayan sorulardı. Fakat sonra genç bir adam "Et yemeli miyim?" diye sordu.

Bu önemli olduğu için, kalabalığa bir sessizlik çöktü. Bilge soruyu başka bir soruyla cevapladı: "Et yediğin zaman nasıl hissediyorsun?"

Genç adam bunu bir süre düşündükten sonra "Eh, pek iyi sayılmaz" dedi.

Bilge cevap verdi: "O zaman yeme." Kalabalığın içindeki vejetaryenler arasında onaylayan bir uğultu dolaştı.

O zaman başka bir genç adam kalktı ve "Ben eti seviyorum ve et yediğimde iyi hissediyorum" dedi.

Bilge şöyle dedi: "Güzel, o zaman ye." Et sevenlerden onaylayan bir homurtu yükseldi. Sonra sesler giderek yükseldi ve tartışma yeniden başladı.

Derken bilge gülmeye başladı. İlk başta bu ciddi kalabalığı yumuşatan bir kıkırdamaydı, bu sayede sırıtan birkaç yüz görüldü. Kahkahalar atarak küçük platformun üzerinde oturan bilgenin görüntüsü o kadar bulaşıcıydı ki kalabalık onunla birlikte kahkahalar atmaya başladı. Sıkça görüldüğü gibi, kalabalığın arasında özellikle komik kahkahalar atan birisi vardı ve bu durum bilgeyi o kadar eğlendirdi ki aşağı yukarı sarsılmaya başladı; neredeyse oturduğu yerden düşüyordu. Bu görüntü kalabalığın o kadar hoşuna gitti ki büyük bir kahkaha çınlaması koptu ve caddelerde yankılandı. Buna neyin sebep olduğunu bilmeden yoldan gelip geçenler de bu mutluluk verici sesten o kadar etkilendiler ki durdular ve katıldılar; sonunda kahkaha atan insanlar çok büyük bir kalabalık oluşturmuştu.

Hoş vakit geçiren bunca insanın görüntüsü ve sesi bilgeyi... bu böyle devam etti, aralarından biri bile hiç bu kadar iyi vakit geçirdiğini hatırlamıyordu. Fakat hepsinden güzeli o gün kimsenin sindirim güçlüğü çekmemesiydi.

Bunu hatırla: Sana ne iyi geliyorsa, o iyidir. Varlığını gereksiz yapılara zorlama. Zaten hapishanedesin, kendine daha büyük hapishaneler yaratma. Bununla birlikte, bir şeyi unutma: Daha bilinçli olmak için elinden gelen

her gayreti göster. Karakteri unut; karakter aptalca ve bayağı bir kaygıdır. Bırak bütün kaygın bilinç olsun. Bilinçli olduğunda; bir parça uyanık, farkında olduğunda; içsel varlığında bir ışık yanmaya başladığında; göre-bildiğinde, pek çok şey değişecektir. Herhangi bir yapıya göre değil, herhangi bir ideolojiye göre değil, herhangi bir yobazlığa göre değil, senin kendi anlayışına göre değişeceği kesindir.

Benim kendi duygum -unutma, bu benim duygum; sana bir buyruk olması gerekmiyor- benim kendi duygum daha daha uyanık ve farkında olduğunda; hayvanları incitmeye dayanan, hayvanların hayatlarını yok etmeye dayanan şeyleri yemenin sana giderek daha imkânsız geleceği yönündedir. Fakat bu bir buyruk değildir ve bunun maneviyatla hiçbir ilgisi yoktur. Bu sadece estetik duygusuyla ilgilidir.

Bana göre, soru maneviyattan ziyade estetikle ilgilidir. Bu anlamda Mahavira'nın İsa'dan daha estetik olduğunu söyleyeceğim. Her ikisi de ruhanidir ama Mahavira daha estetiktir. Et yemek basit şekilde çirkindir -maneviyatla ilgisi yok; unutma bir günah değil-; sadece çirkin, pis. Başka çeşitli yollardan tatmin edilebilecek küçük tat alma cisimciklerin için hayvanları öldürmenin gerekmesi -sadece gözünde canlandır-, dünya üzerinde milyonlarca hayvana işkence etmek, estetik değildir. Şiir göstermiyorsun, duyguları göstermiyorsun.

Spiritüellik mümkündür ama bir insan yalnızca tinsel olmamalı, biraz estetik duygusuna da sahip olmalıdır. Soru şunun gibidir: Bana "Ruhani olmak için yatak odamda bir Picasso resmi bulunması şart mıdır?" diye sorarsan, sana gerek olmadığını söyleyeceğim. Bir Picasso tablosu olmadan da ruhani olabilirsin, tabloya gerek yoktur. Fakat odada bir tablo bulunması estetiktir; çevrende bir sanat ortamı, bir güzellik duygusu yaratır. Bu farkı bir kez anladığında yobaz olmayacaksın, çünkü sanat yobazlık yaratmaz. O şekilde sanat senin sözde dinlerinden -onlar yobazlık doğurur- daha şiddetten uzaktır.

Şiir yazarsan, resim yapar ya da dans edersen, bunun ruhsallıkla hiçbir ilgisi yoktur. Sadece resim yaparak ruhani olmayacaksın. Bir adamın ruhani bir insan olması için resim yapması gerekmez; tinsellik ayrıdır. Ama ruhani bir insan resim yapmaktan hoşlanabilir. Zen üstatları resim yaparlar ve harikalar yaratmışlardır. Zen üstatları şiir yazarlar ve onların haikuları[4]

güzellikle ilgili, ihtişamla ilgili, gerçeklikle ilgili en büyük içgörülerden bazılarıdır.

4 *Haiku: Lirik Japon şiir tarzı. (ç.n.)*

Hiç kimse Zen şairleri kadar etkili olmamıştır, üstelik de birkaç basit kelimeyle. Öyle harika şiirler yazdılar ki; o şiirleri yazmak için başkalarının önemli kitaplar, büyük kitaplar yazmaları, sürekli yazmaları gerekir ve o zaman bile fazla şiirsellik bulunmaz. Fakat bunun ruhaniyetle hiç ilgisi yoktur. Tinsellik şair olmadan, dansçı olmadan, müzisyen olmadan da mümkündür. Fakat müzisyen, şair, dansçıysan, yaşamında daha fazla doyum bulunacaktır. Maneviyat merkezde olacak ve bütün bu değerler onun çevresinde bulunacaktır. Çok daha zengin bir hayata sahip olacaksın. Ruhani bir insan yoksul birisi olabilir; müzikten zevk alacak kapasitede olmayabilir.

Aslında dünyada yaşanan budur. Gidip bir Jaina rahibini görürsen ve klasik müzik hakkında konuşursanız, anlattıklarından tek kelime anlamayacaktır. "Bana dünyevi şeylerden bahsetme. Ben ruhani bir insanım, müzik dinlemem" diyecektir. Şiirden bahsedersen, ilgilenmeyecektir. Yaşamı kupkuru, tatsız olacaktır. Ruhani olabilir ama yaşamı bir çöl olacaktır.

Hem ruhani hem de bir bahçe olmak mümkünse, neden çölü tercih edesin? Hem ruhani hem de şair olabiliyorsan, neden ikisi de olmasın? Hayatına olabildiğince çok boyut getir, çokboyutlu bir yaşama sahip ol. Daha estetik, daha sorumlu ol. Fakat sana hiçbir ayrıntı vermiyorum. Her zaman hatırla, bunlar ruhani bir insan olmak için gerekli değildir; bunların senin aydınlanmana faydası olmayacak ve engellemeyecektir. Ancak yolculuk çok ama çok güzel olabilir ya da çok ama çok çöl gibi olabilir; bu sana bağlıdır.

Benim kendi tavrım senin yolculuğunu bir keyif haline getirmene yardım etmektir. Sadece sonunu değil; ruhani insan sadece sonla ilgilidir. Telaş içindedir, sona ulaşmak için sabırsızdır; yol kenarında olup bitenle ilgilenmez. Orada milyonlarca çiçek de açar; kuşlar şarkılar söyler ve güneş doğar ve gece yıldızlarla doludur. Bunların da hepsi güzeldir. Bırak yolculuk da güzel olsun.

Bu büyüleyici topraklardan da geçebiliyorsan, neden olmasın? Fakat senin kaygın temelde daha fazla bilinç için olmalıdır. O bilinç senin için neyi

aydınlatıyorsa, onu takip et. Bırak bilincin tek kural olsun. Sana başka kural vermiyorum.

Üçüncü soru: Osho,

Pek çok sefer başlangıçta büyük gayret gerektiğini ama çabanın bittiği bir nokta geldiğini söyledin. O zaman insan çabalarının sınırına ulaşır; kapıyı açmak için daha fazla zorlamak sonuç vermez. O zaman bir gün insan geri adım atar ve kapı kendiliğinden açılır.

Bir ömür aydınlanmayı aradıktan sonra hayata, bilgiye, meditasyona, hedefe ulaşmaya olan ilgimi yitirdiğim bir noktaya geldim. Şimdi hiçbir şeyin önemi yokmuş gibi geliyor. Bununla birlikte artık gayretin gözlemlendiği -birbirini tamamlayan yin ve yang- gayretin o son zirvesine ulaştığımı hissetmiyorum.

Gayreti nihai olarak sona erdirmeden önce, enerjinin kendi kendine tersine döndüğü ve çaba göstermeden dinlendiğimiz pek çok küçük zirve ve vadiler yok mudur? Bir insan nihai zirveyi nasıl tanır?

Önce şöyle dedin: "Pek çok sefer başlangıçta büyük gayret gerektiğini ama çabanın bittiği bir nokta geldiğini söyledin. O zaman insan çabalarının sınırına ulaşır; kapıyı açmak için daha fazla zorlamak sonuç vermez."

Hayır, ben böyle demedim, kapıyı daha fazla zorlamanın faydasız olduğunu söylemedim. Kapıyı daha fazla zorlamak imkansızlaşır. Ancak o zaman çabalarının zirvesine ulaşmış-sındır. Boşuna değildir, artık faydasız olduğuna sen karar vermezsin, hayır. Sen zorlayamazsın. Bütün enerjini buna verdin, şimdi artık kalmadı. Bu senin tarafında daha fazla zorlayıp zorlamamaya karar verme meselesi değildir. Karar veriyorsan, bunun tek anlamı zirve henüz yakın değil, uzakta demektir. Biraz daha zorlayabilirdin ama bunun boşuna olduğuna karar verdin. Ben böyle demedim.

Zirveye ancak zorlamak imkânsızlaştığında ulaşılır. Tümüyle yıkılırsın. Sahip olduğun her şeyi verdin ve artık bir şey kalmadı. İyice çökersin. O çöküşte gayretin sonuna ulaşırsın.

Unutma, artık çaba göstermeyi bırakmak senin tarafından alınacak bir karar değildir. Hayır, sen hiçbir karar veremezsin; sen karar versen bile, "Birazcık daha..." diye düşünsen bile. Bittin, tükendin, sende başka bir şey kalmadı. Tamamen çökersin. Çöküş kelimesini hatırla.

Ayrıca “Kapıyı açmak için daha fazla zorlamak sonuç vermez. O zaman bir gün insan geri adım atar ve kapı kendiliğinden açılır” demedim. Bunu demedim bile.

Geri adım atamazsın. Geri adım atabiliyorsan, ileri de adım atabilirdin. İkisi için aynı enerji gerekir: Bir adım geriye gide-biliyorsan, neden bir adım öne gidemeyesin? Hayır, tümüyle çökersin; hiçbir yere gitmezsin, gitmek imkânsızlaşır. İleri ya da geri konu dışıdır, basit şekilde hiçbir yere gidemezsin. Olduğun yere çökersin; gitmekle ilgili her şey tamamen kaybolur.

Kapının kendiliğinden açıldığını da söylemedim. Ben kapının zaten açık olduğunu söylüyorum. Kapı hiçbir zaman kapalı olmadı. Fakat sen ittiğin için, senin zorlaman kapıda kapalılık yaratıyordu. Başarmak için gösterdiğin gayret seni engelliyordu; ulaşma arzun engeldi.

Şimdi, bu çöküş halinde, gözlerini açarsın ve artık hiçbir arzu yoktur. Birden görürsün: Gözlerin açıklığa sahiptir. Arzu gözlerinin üzerinde bir bulut gibiydi. Artık hiçbir şeye ulaşmak için arzu yoktur; hiçbir şey kalmamıştır, tamamen tükenmişsindir. O tükenmişlik içinde gözlerini açtığında,gözlerin berraktır. Bu bir yeniden doğuştur; tekrar doğarsın. Gözlerin asla sahip olmadığı bir parlaklığa kavuşur. Kapının kapalı olmadığını görürsün.

Aslında, kapı yoktur. Onu sen yaratıyordun; senin itmen, senin çaban, gerçekte kendini kanıtlama çabasıydı. Bütün çabalar tek bir şeyi kanıtlar: egoyu. Başka bir şeyi kanıtlamazlar. Çaba, ego kendini kanıtlamaya çalışıyor, dünyaya “Ben birisiyim”i kanıtlamaya çalışıyor demektir. “Ben” var olduğunda, Tanrı yoktur. Sen “Ben”le çok dolu olduğundan, Tanrı’yı göremiyorsun. Körsün.

“Ben” artık orada olmadığında bitmiş, tükenmişsindir. Görebilirsin: Tanrı mevcuttur. O zaman kişi Tanrı’nın her zaman var olduğunu, onu bulmak için hiçbir yere gitmek gerekmediğini görür. Sadece o vardır. O olandır.

Şöyle diyorsun: “Bir ömür aydınlanmayı aradıktan sonra.”

Bütün arayış ego içindir, hiçbir arayış aydınlanma için değildir. Aydınlanmayı arayamazsın; arayış arayanı yaratır ve arayan da engeldir. Arayış seni yaratmaya devam eder, giderek daha çok. Birisi parayı arıyordur: Parayı aramıyor, unutma, egoyu arıyor. Bu ancak para yoluyla yansıtılabilir. Kimse parayı aramaz.

Politik güç aramaktasın; bir ülkenin başkanı ya da bir başbakan olmak istedin. Kimse politik güç aramıyor; politik güç sadece egoyu yansıtmak için bir bahanedir. Bunu anlarız; bu arayışları dünyevi buluruz. Sana hatırlatmak isterim: Bütün arayışlar dünyevidir; Tanrı arayışı, aydınlanma arayışı ya da sen ne ad vermek istersen. Arayış dünyevidir, çünkü arayış arzu demektir ve arzu dünyadır.

Tanrı'yı arzulayamazsın. Tanrı ancak arzu olmadığında gerçekleşir, bu yüzden Tanrı'yı arzulamak bir kavram kargaşası-dır. Aydınlanmayı arzulayamazsın. Aydınlanma ancak hiç arzu kalmadığında gerçekleşir, bu yüzden bir kavram kargaşasıdır.

İnsan ancak arzuyu anlayabilir. Arzu anlaşıldığında, arzu yok olur. Kişi arzunun saçmalığını görür, kişi arzunun yanıltı-cılığını görür. Kişi arzunun nasıl gerilim, heyecan yarattığını, arzunun nasıl delilik yarattığını görür. Bunu görmek -bunu sadece bütünlüğü ve deliliği içinde görmek-, bundan kurtulmaktır. Ondan kurtulmaya çalışman gerekiyor anlamına gelmiyor, çünkü bu da başka bir arzu olacaktır. Bunun iyice anlaşılması gerekiyor, çünkü anlaşılması gereken en derin şeylerden biridir: Arzunun hiçbir yere götürmediğini gören kişi, arzulamayı tamamen bırakır. O anda, arzunun bırakılmasıyla, aydınlanma gerçekleşir.

Şöyle diyorsun: "Bir ömür aydınlanmayı aradıktan sonra."

Yanıldığın yer burasıdır. Bütün bu arayış bir ego arayışıdır, bütün bu arayış bir ego olayıdır. Sen buna para demiyorsun, sen buna güç demiyorsun, sen buna saygınlık demiyorsun; şimdi sen buna aydınlanma diyorsun. Sen sadece ismini değiştirdin. Sadece etiketi değiştirdin; kap aynı ve içerik de aynıdır. Kendini kandırıyorsun. Uhrevi bir arzu yoktur, bütün arzular dünyevidir.

Arzu durduğunda, öteki dünya açılır. Öteki dünya bu dünyada saklıdır. Ancak senin gözlerin arzuyla dolu olduğu için, egoyla dolu olduğu için, onu göremezsin.

Sadece izle. Pazardasın, birisi gelir ve evinin yandığını söyler. Eve koşarsın, başka hiçbir şey göremezsin. Birisi merhaba, günaydın diyor olabilir; birisi sana hakaret ediyor, sana bağırıyor olabilir ama hiçbirini fark etmezsin. Evin yanıyordur. Zamanın yoktur, pazarda olup bitenlere ilişkin bilince sahip değilsindir. Bir sihirbaz maharetlerini gösteriyordur ama sen koşarsın: Evin yanıyor. Güzel bir kadın geçer. Başka zaman olsa dururdun; soluğun kesilirdi ama bugün önemli değil.

Kadın mı erkek mi, güzel mi çirkin mi, genç mi yaşlı mı, onu bile hatırlayamazsın.

Ve bu insanın kadın mı yoksa erkek mi olduğunu unutmak sıradan bir olay değildir, çünkü asla unutmadığın tek şey budur. Bir insanın adını unutabilirsin; dinini unutabilirsin; adresini, telefonunu unutabilirsin. Onun yüzünü bile unutabilirsin, yaşını unutabilirsin, her şeyi unutabilirsin ama onun kadın mı yoksa erkek mi olduğunu asla unutmazsın. Bu olayı hiç gözlemledin mi? Bunu asla unutmazsın. Hiç o kişinin erkek mi yoksa kadın mı olduğunu merak ettin mi? Bu asla olmaz, çünkü sendeki erkek kadına doğru o kadar derinden gider, sendeki kadın erkek tarafından o kadar derinden çekilir ki unutamazsın. Bilincinin parçası haline gelir.

Fakat evin yanarken hatırlayamaman mümkündür. Ne oluyor? Gözlerin yangına uzanır. Olay söylentiden ibaret olabilir; eve vardığında çocuklar oynuyor olabilir ve yangın olmayabilir; birisi şaka yapmıştır. Fakat yine de işe yaradı. Geleceğe o kadar çok uzandın ki şimdiki anda yok oldun.

Arzuda olan budur. Para istersin; başarmak on yıllık, yirmi yıllık çalışma gerektirecektir. Şimdi yirmi yıl ilerisine odaklanılır. Plan yapmaya başlarsın: Paraya sahip olduğunda hangi evi ve hangi arabayı satın alacağını, hangi kadınla evleneceğini ve nasıl yaşayacağını; yirmi yıllık süre ve sen yansıtmaya başlarsın. Şimdi gözlerin giderek uzağa, şimdiki zamanın çok ama çok ötesine taşınmaya başlar.

Tanrı şimdiki zamandır, Tanrı gelecekte değildir. Aydınlanma şimdi ya da hiçtir. Bu nedenle aydınlanmayı düşündüğünde, hep geleceği düşünüyorsun. Kabir'in tekrar tekrar söylediği budur: O buradadır! O şimdidir! Onu geleceğe yansıtma, aksi takdirde kaçıracaksın. Aydınlanma araman gereken bir yerde gizli bir hazine gibi değildir. Aydınlanma senin doğandır, sen-sindir. Zaten verilmiştir, onun için hiçbir yere gitmen gerekmez.

Fakat sen bu üstada, o üstada, bu dine, o dine gitmektesin. Demek istediğin bu: "Bir ömür aydınlanmayı aradıktan sonra..." Daha birinci dakikadan itibaren yanlış yaptın. Aydınlanma arzulanamaz, o bir hedef olamaz. Onu bir kez hedef haline getirdiğinde, kaçırmaya devam edeceksin: bir yaşam, iki yaşam, binlerce yaşam.

Şimdi şöyle diyorsun: "Hayata olan ilgimi kaybettiğim bir noktaya geldim."

O aydınlanma yüzünden hayata olan ilgini kaybettin; çünkü yaşam şimdide, aydınlanma uzaktadır. Ve sen uzakla ilgileniyorsun; yakınla nasıl

ilgilenebilirsin, açık değil mi? Hayat bu kadın, bu adamdır. Hayat bu yiyecek, hayat bu müzik, hayat budur. iti iti: bu ve bu ve bu. Aydınlanma odur: uzakta. Ona yolculuk etmek belki milyonlarca yaşam gerektirecektir ve sen dağları tırmanmak, okyanusları yüzerek geçmek zorunda kalacaksın ve o zaman başaracaksın.

Gelecekle çok fazla ilgilenirsen, yaşamla bağlantıyı kaybetmeye başlar, yaşama ilgini kaybetmeye başlarsın.

Şöyle diyorsun: "Hayata, bilgiye, meditasyona, başarıya olan ilgimi yitirdiğim bir noktaya geldim."

Hayata olan ilgini yitirdin. Henüz bilgiye olan ilgini yitir-medin, aksi takdirde bu soruyu sormuş olmazdın: ne için? Bir soru bilgi arayışı demektir; bir soru budur, başka bir şey değil. Bir soru el yordamıyla bilgi, daha fazla bilgi aramaktır. Hayata olan ilgini kaybettiğin doğrudur; aydınlanmayı arayan herkesin başına gelir.

Geleneğe karşı olduğum yer burasıdır. Aydınlanmayı arayan biri olmanı istemiyorum, tam şu anda aydınlanmanı istiyorum. Kendine "Ben aydınlandım" diye ifade etmeni istiyorum. Ve bundan sonra aydınlanmış bir hayat yaşa, tekrar aydınlanmamış olma! Çünkü zihin yeniden aydınlanmamış olmaya meyleder. Bir anda "Tamam, aydınlandım" dersin. Fakat sonra bir şey olur ve aydınlanmamış olursun. Birisi seni aşağıladığında "Bir süreliğine aydınlanmamış olayım. Daha sonra bakarım. Önce şu adamı görmem gerekiyor ve ona beni çantada keklik olarak göremeyeceğini göstermek zorundayım, beni aydınlanmış gibi kabul edemezsin. Hâlâ aydınlanmamış olabileceğimi sana göstereceğim" dersin.

Tekrar tekrar aydınlanmamış olmak için binbir ayartı mevcuttur. Biliyorum, pek çok sefer aydınlandın. O anların yanlış olduğunu veya o anların aldatıcı olduğunu söylemiyorum, hayır. Ona dokundun, ona nüfuz ettin, bir görüntüye sahiptin. Fakat devam etmedi; onu akıcı tutmaya gücün yetmedi. Bir an için yıldırım gibi geldi ve sonra gitti. Ondan küçük bir lamba yapamadın.

Hayatımda aydınlanma anları yaşamamış tek bir insana rastlamadım. Sen kendin aydınlanabileceğine inanmıyorsun, bu yüzden o anlara dikkat bile etmiyorsun. Bir gün, sahilde yürürken, güneş güzel ve rüzgâr tuzlu. ve bir an gelir, bir kapı açılır. Birden olayları daha önce hiç olmadığı gibi görmeye başlarsın. O anın içinde tamamen kayboldun; geçmiş yok ve gelecek yok. Kim olduğunu unuttun, ne olmak istediğini unuttun, sadece varsın;

okyanusla, rüzgârla ve güneşle uyum içinde. Bu aydınlanmadır; bununla birlikte onun içinde yaşamayı beceremeyeceğini biliyorum, çünkü kendi içinde meditatif bir alan yaratmadın. Bu yüzden gelir ve gider.

Kendi içinde meditatif bir alan yarattıysan, o meditatif alan onu içinde tutabilecektir. Meditasyon bundan ibarettir: aydınlanmayı içine alma kapasitesi. Aydınlanma herkese gelir ama senin varlığında o kadar çok delik var ki dışarı akar, tümüyle dışarı sızar.

Çiçeğe kesmiş bir ağaç gördüğünde, bahar gelmiştir ve sen huşu içindesindir. Ağacın yeşilini, kırmızısını ve altınını gördüğünde, başka bir dünyaya geçersin. Bu aydınlanmadır. Geriye düşersin; yerçekimi çok güçlüdür. Karın gelir ve "Burada ne yapıyorsun?" der ve tekrar aydınlanmamış haline geri dönersin.

Gerçeği kabullenecek kadar cesur değilsin, çünkü kendine saygın yok. Sözde din adamları sana kendini ayıplamayı öğretti. "...aydınlanmayı yaşayabilirim. Buda'ya oldu: tamam. İsa'ya oldu: belki. Fakat bana olamaz. Bana mı? Bana olamaz" diyerek kabullenemiyorsun. Kendine saygı duymadın, kendini sevmedin.

Yoksa aydınlanma herkese, her tür insana gelir. Günahkârlara da gelir, azizlere de gelir. Aydınlanmanın gelmek için hiçbir koşulu yoktur. Aslında gelme kelimesi de doğru değildir; meydana çıkar. Güneşin ve kumsalın etkisi, sabah rüzgârının etkisi ve içinde bir huşu meydana gelir. Sonra eski haline döner, çünkü onu tutmak için alana sahip değilsindir.

Meditatif olduğunda o anı daha uzun süreler için tutabileceksin. Tamamen meditatif olduğunda... Peki meditatif kelimesiyle neyi kastediyorum? Tamamen düşüncesiz olduğunda. Varlığında bir delik olarak işleyen düşüncedir ve sen o kadar çok düşünceye sahipsin, o kadar çok deliğe sahipsin ki. Kovan deliklerle dolu: Bu kovayla bir kuyuya gidiyor ve su çekmeye çalışıyorsun. Kovayı kuyuya indirdiğinde, kova suyun içindeyken suyla doludur. Sonra onu çekmeye başlarsın ve su sızmaya başlar. Kova sana ulaştığında boştur.

Kova kuyunun içindeyken boş değildi, doluydu. Tıpkı bunun gibi, bu olur. Aydınlanmayla dolu olduğun anlar vardır.

Kadınınla sevişirken bu olur: O orgazmik alanda birden aydınlanırsın. Sen bir Krişna'sındır ve karın, sevdiğin de bir Radha'dır. Siz artık sıradan insanlar değilsinizdir. Birden zamana değil sonsuzluğa ait olursunuz. Birden

artık fiziksel bedenler değilsinizdir, o anda buda bedenlerine sahipsinizdir. Fakat sonra bu kaybolur, yeniden düşersiniz.

Sıçramak gibidir. Sıçrayabilirsin ve sıçradığında yerden, yerçekiminden kurtulursun; bir an için gökyüzünün parçası-sındır. Fakat sonra yeniden düşersin, çünkü kanatların yoktur. Kanatlar büyütmek zorunda kalacaksın.

Meditasyon gerçekte bir aydınlanma arayışı değildir; aydınlanma hiçbir arayış olmadan gelir. Meditasyon sadece kanatlar büyütmek ya da konuk geldiğinde onu senin içinde yaşamaya ve ev sahibi olmaya ikna edebilmek için kendi içinde bir alan yaratmaktır.

“Bir ömür aydınlanmayı aradıktan sonra hayata, . olan ilgimi yitirdiğim bir noktaya geldim.” Dindar insanlar hep hayata olan ilgilerini kaybettikleri bir noktaya gelirler, gelmeye mecburdurlar, çünkü senin dinlerin yaşama karşıdır, yaşam karşıtıdır. Yaşam Tanrı’dır, senin sözde dinlerinin hepsi Tanrı karşıtıdır.

“... bilgiye”... hayır, bunu kaybetmedin; soru hâlâ çıkıyor.

“. meditasyona”. hayır, bunu kaybedemezsin, çünkü meditasyonun ne olduğunu anlamadın. Bilmediğin bir şeye ilgini nasıl kaybedebilirsin? Ancak bildiğin bir şeye duyduğun ilgiyi kaybedebilirsin. Alışkanlık bıkkınlık yaratır. Meditasyo-nu öğrenmedin; meditasyonu bilseydin, aydınlanma meydana gelmiş olacaktı.

Ve şunu diyorsun: “Hedefe ulaşmaya olan ilgimi kaybettim.”

Bunu da kaybetmedin. Aydınlanma arayışın boyunca olan tek şey, yaşamının boşa gitmiş olmasıdır. Yaşamını kaçırdın. Fakat asla geç değil; hâlâ hayattasın, nefes alıyorsun ve olasılık hâlâ oradadır.

“Şimdi hiçbir şeyin önemi yokmuş gibi geliyor. Bununla birlikte gayretin o son zirvesine ulaştığımı hissetmiyorum...”

Hissettiğin doğru, çabanın o son zirvesine ulaşmadın.

“Gayreti nihai olarak sona erdirmeden önce, enerjinin kendi kendine tersine döndüğü ve çaba göstermeden dinlendiğimiz pek çok küçük zirve ve vadiler yok mudur?”

Evet, bir sürü vardır; aslında milyonlarca. Mutlak aydınlanmadan önce -Buda buna parinirvana der- pek çok ama pek çok satoriler, pek çok samadhiler vardır. Küçük, büyük... pek çok. Sen tamamen yok olmadan önce, pek çok kez küçük zirvelere, büyük zirvelere gelirsin. Ve bu pek çok sefer olur: Kapı açılır. Farkında olmanı istediğim şey budur.

Etrafında olup bitten her şeye karşı uyanık ol. Son derece sıradan yaşamında, olağanüstü saklıdır. Sana seslenir, bazen duyulur. Bazen çok görünür, neredeyse elle tutulurdur; bazen çok yakındır, onu kucaklayabilirsin. Evet, bazen de çok uzaktır; aslında zihnin ne zaman düşüncelerle çok fazla bulanıklaşsa, o uzaktadır. Düşüncelerinin çokluğu, mesafedir. Ne zaman zihnin daha az düşünceyle yüklü olsa, yakındır. Ne zaman ancak ince düşünce katmanları varsa ve sen aralarından ötesini görebiliyorsan, o çok yakındır; ona sarılabilirsin, elle tutulurdur.

Düşüncelerin tamamen gittiğinde, sende bir zihinsizlik hali ortaya çıktığında; o zaman yakın bile değil, o sendir. Aydınlanma sensindir. Fakat sen yok oldun, sen artık bulunmuyorsun. Bundan önce pek çok küçük satoriler meydana gelir.

Burada benim sannyasinlerim için bu neredeyse her gün yaşanan bir olaydır. Sürekli olur, o kadar olağan durumlarda olur ki inanamazsın. Büyük güven gerekir. Öyle olağan durumlarda olur ki bunun ancak Himalayalar’da olabileceği, ancak kutsal bir yerde olabileceği, ancak nerdeyse dünyanın var olmadığı bir yerde olabileceği ya da ancak Tibet’te bir mağarada yalnızken olabileceğine ilişkin fikirlerinin hepsini darmadağın eder.

Hayır, her yerde olur, her zaman olur. Sokakta yürürken olur, birisiyle konuşurken olur. Odanda sessizce otururken olur, yıkanırken olur. Her an olabilir, her yerde olabilir. Ancak bir şey hatırlanmalıdır: Senin tarafından ancak düşünceler olmadığı zaman görülebilir. Aksi takdirde kendini düşüncelerine öyle kaptırmış olursun ki onu kaçırmaya devam edersin.

Dördüncü soru:

Osho,

Hoşlanmakla sevmek arasındaki fark nedir? Ayrıca, sıradan sevgiyle manevi sevgi arasındaki fark nedir?

Hoşlanmakla sevmek arasında büyük fark vardır. Hoşlanmanın içinde bağlılık yoktur, sevgi bağlılıktır. İnsanlar bu yüzden sevgiden fazla bahsetmezler. Aslında insanlar sevgi hakkında bağlılık gerektirmeyen bağlamlar için bahsetmeye başladılar. Örneğin birisi “Dondurma seviyorum” der. Dondurmayı nasıl sevebilirsin? Hoşlanabilirsin, sevemezsin. Birisi “Köpeğimi seviyorum, arabamı seviyorum, bunu ya da şunu seviyorum” der.

Aslında insanlar bir insana “Seni seviyorum” demekten çok ama çok korkuyorlar.

Bir hikâye dinledim:

Bir adam aylardır bir kızla çıkıyormuş. Kız elbette bekliyor da bekliyormuş; aşk yapıyorlarmış ama adam ona “Seni seviyorum” dememiş.

Sadece farkı gör. Eski günlerde, eski insanlar âşık olurlardı; şimdi insanlar aşk yapıyorlar. Farkı görüyor musun? Âşık olmak aşk tarafından alt ediliyor; edilgendir. Aşk yapmak neredeyse bayağılaştırmak, adeta güzelliğini yok etmektir. Etkendir, bir şey yapıyormuşsun gibidir; yönlendiriyor ve kontrol ediyorsun. İnsanlar artık dili değiştirdiler; “âşık olmak” yerine “aşk yapmak” diyorlar.

Şu adam kadınla aşk yapıyormuş ama ona tek bir sefer “Seni seviyorum” dememiş. Kadın bekliyor da bekliyormuş.

Bir gün adam telefon etmiş ve “Bunu sana söylemek için düşündüm durdum. Görünüşe bakılırsa artık zamanı geldi. Söylemek zorundayım; artık onu içimde tutamıyorum” demiş.

Kadın heyecanlanmış ve can kulağıyla dinlemiş; çünkü bekliyormuş. “Söyle! Söyle!” demiş.

Adam “Şunu söylemek zorundayım, artık daha fazla tutamıyorum: Senden gerçekten çok hoşlanıyorum” demiş.

İnsanlar birbirine “Senden hoşlanıyorum” diyor. Neden “Seni seviyorum” demiyorlar? Çünkü sevgi bağlılıktır, ilişkidir, risktir, sorumluluktur. Hoşlanma geçicidir. Senden hoşlanabilirim ve yarın senden hoşlanmayabilirim; bunda risk yoktur. Bir kadına “Seni seviyorum”

dediğinde, risk alırsın. “Seni seviyorum: Seni sevmeye devam edeceğim, seni yarın da seveceğim. Bana dayanabilirsin, bu bir vaattir” diyorsun.

Sevgi bir vaattir; hoşlanmanın vaatle hiç ilgisi yoktur. Bir adama “Senden hoşlanıyorum” dediğinde, kendinle ilgili bir şey söylersin, adamla ilgili değil. “Ben böyleyim. Senden hoşlanıyorum. Dondurmadan da hoşlanıyorum ve arabamdan da hoşlanıyorum. Aynı şekilde senden de hoşlanıyorum” dersin. Kendinle ilgili bir şey söylüyorsun.

Bir insana “Seni seviyorum” dediğinde, o insanla ilgili bir şey söylüyorsun, kendinle ilgili değil. “Sen sevilecek bir insansın” diyorsun. Ok öbür insanı gösteriyor ve o zaman tehlike vardır; bir söz veriyorsun. Sevgi içinde vaat, bağlılık ve ilişki niteliklerini barındırır. Ve sevginin içinde sonsuzluktan bir şey vardır. Hoşlanma geçicidir; hoşlanma tehlikesizdir, mesuliyet-sizdir.

Bana soruyorsun: “Hoşlanmakla sevmek arasındaki fark nedir? Ayrıca, sıradan sevgiyle manevi sevgi arasındaki fark

nedir?”

Hoşlanmak ve sevmek farklıdır ama sıradan sevgiyle manevi sevgi arasında fark yoktur. Sevgi spiritüeldir. Hiç sıradan sevgiyle karşılaşmadım; sıradan olan hoşlanmadır. Sevgi asla sıradan değildir; olamaz, doğası gereği olağandışıdır. Bu dünyaya ait değildir.

Bir kadına ya da erkeğe “Seni seviyorum” dediğinde, basitçe “Bedenin beni kandıramaz, seni gördüm. Bedenin yaşlı olabilir ama ben seni, bedensiz seni gördüm. Senin en derindeki özünü, ilahi olan özünü gördüm” dersin. Hoşlanmak yüzeyseldir; sevgi nüfuz eder ve kişinin tam özüne gider, kişinin tam ruhuna dokunur.

Hiçbir sevgi sıradan değildir; sevgi sıradan olamaz, yoksa sevgi değildir. Sevgiye sıradan demek, bütün sevgi olayını yanlış anlamaktır. Sevgi asla sıradan değildir, sevgi daima olağandışı, daima spiritüeldir. Hoşlanmayla sevgi arasındaki fark budur: Hoşlanma bedensel, sevgi tinseldir.

Beşinci soru:

Osho,

Neden fıkra anlatıyorsun?

Ve neden kendi fıkralarına gülmüyorsun?

Birincisi: Din karışık bir fıkradır. Hiç gülmezsen, anlamını kaçırmışsındır; sadece gülersen, yine anlamını kaçırmışsındır. Çok karmaşık bir fıkradır. Bütün yaşam büyük bir kozmik fıkradır. Ciddi bir olay değildir; ciddiye alırsan onu kaçırmaya devam edeceksin. Ancak kahkaha yoluyla anlaşılır.

İnsanın gülen tek hayvan olduğunu gözlemlemedin mi? Aristo insanın akıllı bir hayvan olduğunu söyler. Bu doğru olmayabilir, çünkü karıncalar son derece akıllıdır ve arılar çok akıllıdır. Aslında karıncalarla karşılaştırıldığında, insan adeta akılsız görünür. Bir bilgisayar çok akıllıdır; bir bilgisayarla karşılaştırıldığında insan çok akılsızdır.

Benim insan tanımım, insanın gülen hayvan olduğudur. Bilgisayar gülmez, karınca gülmez, arı gülmez. Gülen bir köpekle karşılaşırsan korkarsın! Bir bufalo aniden gülüyor: Kalp krizi geçirebilirsin. Gülebilen sadece insandır; büyümenin en yüksek zirvesi budur. Sen Tanrı'ya kahkaha yoluyla ulaşacaksın, çünkü ancak içinde en yüksek olan yoluyla en yükseğe ulaşabilirsin. Kahkaha köprü olmak zorundadır.

Tanrı'ya kahkahayla ilerle. Tanrı'ya duayla ilerle demiyorum, Tanrı'ya kahkahayla ilerle diyorum! Kahkaha atabilir-sen, sevebileceksin. Kahkaha atabilirsen, rahatlayabileceksin. Hiçbir şey kahkaha kadar rahatlatmaz. Bu nedenle benim için bütün fıkralar duadır; bu nedenle anlatıyorum.

Soruyorsun: "Neden kendi fıkralarına gülmüyorsun?"

Çünkü onları daha önce dinledim.

Ve son soru:

Osho,

Burada, senin etrafındaki insanların bir şey konusunda çok heyecanlı olduklarını görüyorum. Fakat bunun tam ne olduğunu anlamıyorum.

Henry David Thoreau şöyle demiş: “Gün ancak uyandığımızda doğar.” Sabah derin uykudaysan, güneşin doğduğunu görmeyecek, kuşların şakıdığını duymayacaksın ve sabahları hüküm süren bütün bu kutlamayı kaçıracaksın. Uyanıksan, ancak o zaman senin için gün doğar. Bir kör için gökkuşakları yoktur, renkler yoktur. Gözlere sahip olmadıkça, gökkuşakları yoktur. Sağır birisi için müzik yoktur, ses yoktur.

Unutma, burada gerçekten bir şey oluyor. Sorunu anlayabiliyorum ve etrafımdaki insanlar gerçekten de heyecanlılar. En içteki özlerine bir şey oluyor. Farklı bir boyuta geçiyor, varlıklarında bilinmeyen bir şeyi açıyorlar. Kendilerini keşfediyor, büyüyor, topraklanmış ve merkezlenmiş hissediyorlar.

Ağaçlar ancak kökleri toprakta büyüdüğünde gelişir. İnsanda tam tersidir: İnsan ancak büyürse kökleri gelişir. Ağaçlar ancak kökleri varsa büyür; insan ancak büyürse köklere sahip olabilir. Varoluşa kök saldığını hissettiğinde, onun yuvan olduğunu hissedeceksin. O zaman kendini uzaylı gibi hissetmez, yabancı hissetmez, aykırı hissetmezsin. Hepsi senindir; bütün yıldızlar, bütün güneşler, bütün aylar, hepsi senindir. Hiçbir şeyi sahiplenmeye gerek yoktur, çünkü bütün evren senindir.

Ben feragat diye asıl buna derim. Anlamsız şeylerden vazgeçmezsin: Birisi paradan vazgeçer ve Tanrı’ya karşı büyük bir vecibeyi yerine getirdiğini düşünür, paradan vazgeçmiştir. Senin kâğıt paralarından Tanrı’ya ne? Evrensel açıdan ne anlam ifade ediyorlar? Hiçbir şey ifade etmiyorlar; çok bölgeseller. Aslında sana para gibi görünen, Çin’de para değil.

Barbarların asırlardan beri nasıl ve neden yaptıklarını aklının almayacağı bu gibi şeyler için savaşması seni şaşırtabilir. Vahşi insanlar tüyler için

birbirini öldürdü ya da deniz kabukları için, kemikler için veya kemik takılar için. Biz şimdi gülüyoruz; bu aptalca geliyor. Peki senin kâğıt paraların ne oluyor? Bir tüy senin paralarından çok daha değerlidir, çünkü kuş tüyü doğanın ona verdiği bir güzelliğe sahiptir. Senin paran senin iddia ettiğin kadar değerlidir ya da senin olmasını kabul ettiğin kadar değere sahiptir. Bir anlaşma, bir sözleşmedir.

Barbarlar aptal görünür, çünkü onlar küçük şeyler için kavga ederler. Sen ne için kavga ediyorsun? Mesele sadece bu küçük şeyler için kavga etmen de değil -anlamsız, tamamen anlamsız ve gülünç-; sözde azizlerine de çok değer verilir, çünkü onlar bu aptal şeylerden feragat ederler. Ya bu şeylere yapışır ama onlara değer verirsin ya da onlardan vazgeçersin ama hâlâ onlara değer verirsin. Aksi takdirde onlardan feragat etmenin ne anlamı var?

Ben feragat öğretmem, ben bütün dünyanın senin olduğunu öğretirim. O zaman neden sahiplenesin? Sahiplenmenin ne anlamı var? Aylar ve yıldızlar senin olur, Tanrı senin olur. Başka neye ihtiyacın var?

Burada benim insanlarıma bir şey oluyor. Sen burada yeni olmalısın ve neden bu kadar heyecanlı olduklarını anlamayacaksın. Sana bir hikâye anlatayım.

Bir öğretmen sanat dersinde çocuklardan tahtaya düşünebildikleri en heyecan verici şeyle ilgili izlenimlerini tasvir etmelerini ister.

Birinci oğlan tahtaya gider ve uzun, tırtıklı bir çizgi çizer.

“Bu ne?” diye sorar öğretmen.

“Şimşek” diye cevap verir çocuk. “Ne zaman bir şimşek görsem o kadar heyecanlanıyorum ki haykırmak istiyorum.”

“Güzel” der öğretmen. “Bu çok canlı bir resim.”

İkinci çocuk, küçük bir kız, tebeşirin geniş tarafıyla dalgalı bir çizgi çizer. Bunun kendisinin onu her zaman heyecanlandıran gök gürültüsüyle ilgili izlenimi olduğunu açıklar. Öğretmen onun resminin de mükemmel olduğunu söyler.

Sonra küçük Neal tahtaya gelir, tek bir nokta çizer ve oturur. “Bu nedir?” diye sorar öğretmen, biraz kafası karışmıştır.

“Bu bir nokta (period[5]*)” diye cevap verir Neal.

5 *Period: nokta, aybaşı. (ç.n.)*

“Pekâlâ, Neal, bir noktayla ilgili bu kadar heyecan verici olan nedir?”

“Bilmiyorum, öğretmenim” diye cevaplar çocuk. “Ama kız kardeşim bunlardan iki tanesini atladı ve bütün ailem heyecan içinde!”

Şimdi, çocuk neler olduğunu anlayamaz. Kız kardeş iki periodu atlamıştır: Bu onun algısının dışındadır. Fakat bütün aile heyecanlanmıştır; bunu görebiliyordur.

Sen burada yeni olmalısın, çocuk. Turunculara bürün, neyin bu kadar heyecan verici olduğunu, burada neler döndüğünü anlayacaksın. Öğrenmek için katılmak zorunda kalacaksın; bu deli ailenin üyesi olmak zorunda kalacaksın. Turunculara bürün.

Bugünlük bu kadar yeter.

Yazar Hakkinda

Osho’nun öğretileri, bireysel anlam arayışından bugün toplumun yüzleştiği en önemli sosyal ve siyasi sorunlara kadar her şeyi ele alarak kategorilendirmeye karşı geliyor. Sadece kitaplarla kalmıyor, aynı zamanda 35 yılı aşkın bir süredir tüm dünyada uluslararası dinleyicilerle yaptığı doğaçlama konuşmalarının sesli ve görsel kayıtları hazırlanıyor. Osho, Londra’da Sunday Times tarafından “20. Yüzyılın 1000 Yaratıcı İnsani” arasında gösterildi ve Amerikalı yazar Tom Robbins tarafından, “İsa’dan beri en tehlikeli insan” olarak nitelendirildi.

Kendi çalışması hakkında Osho, yeni bir insanlık türünün doğumu için gerekli koşulların hazırlanmasına yardımcı olduğunu söylüyor. Bu yeni insanı “Zorba Buda” olarak tanımlıyor; hem Yunanlı Zorba’nın dünyevi zevklerinin tadını çıkarabilecek hem de bir Gautam Buda’nın sessiz dinginliğine sahip olabilecek. Osho’nun çalışmalarındaki tüm yönleri bir ip gibi işlemek, Doğu’nun ebedi bilgeliğini, Batı bilim ve teknolojisinin en yüksek potansiyeliyle buluşturan bir vizyondur.

Osho aynı zamanda, modern yaşamın hızlandırılmış temposunu anlayan meditasyona farklı yaklaşımı ve içsel dönüşüm bilimine yaptığı evrimsel katkılarıyla ünlüdür. Onun eşsiz “Aktif Meditasyonları,” öncelikle beden ve zihinde biriken stresin serbest bırakılması için tasarlanmıştır, böylece düşünceden muaf, rahatlamış bir meditasyon halini deneyimlemek çok daha kolaydır. Yazarın iki otobiyografi çalışması mevcuttur:

Autobiography

Glimpses of a Golden Childhood

merkezin kendi çiftliğinde yetiştirilen organik sebzelerle hazırlanmaktadır. Kampusun kendine ait güvenli, filtre edilmiş özel su kaynağı mevcuttur.www.osho.com/resort

OSHO ULUSLARARASİ MEDİTASYON MERKEZÎ

OSHO Uluslararası Meditasyon Merkezi, tatiller için harika bir alan ve insanların daha uyanık, rahatlamış ve mutlu bir şekilde sürdürebileceği yeni bir yaşam tarzını kişisel olarak deneyimleyebilecekleri bir yerdir. Hindistan, Pune'de, Mum-bai şehrinin 160 km. güneydoğusunda yer alan merkez, her yıl tüm dünyada en az 100 ülkeden gelen binlerce ziyaretçiye, çeşitli programlar sunar. İlk olarak Maharaja'lar ve zengin İngiliz kolonileri için yazlık bir bölge olarak planlanan Pune, şimdi pek çok üniversiteye ve yüksek teknoloji endüstrisine ev sahipliği yapan modern bir şehirdir. Meditasyon Merkezi, Koregaon Park olarak bilinen bir banliyöde 17 hektarlık alana yayılmıştır. Kampus, yeni “Guesthouse” ile sayısız misafire ev sahipliği yapmaktadır, aynı zamanda çevrede, birkaç gün ya da aylarca kalabileceğiniz pek çok otel ve özel daireler mevcuttur.

Meditasyon Merkezi programları, Osho'nın, hem günlük yaşama yaratıcı bir şekilde katılım gösterebilecek hem de sessizlik ve meditasyon ile rahatlayabilecek yeni bir insan türü vizyonuna dayanmaktadır.

Programların çoğu modern, havalandırmalı tesislerde yapılmakta ve yaratıcı sanatlardan holistik tedavilere, kişisel dönüşüm ve terapilerden ezoterik bilimlere, spor ve eğlenceye “Zen” yaklaşımından ilişki sorunlarına ve erkek ve kadınlar için önemli yaşam değişimlerine kadar her şeyi kapsayan bireysel seanslar, kurslar ve çalışmalar içermektedir. Bireysel seanslar ve grup çalışmaları, tam gün meditasyon programı ile birlikte yıl boyunca verilmektedir.

Merkez alanı içindeki cafe ve restoranlarda, hem Hint mutfağı, hem de uluslararası lezzetler sunulmakta, tüm yemekler,